

ספר

ויקרא יעקב

קול המשכח כשכח וקהלם . לאל הגדול והנכבד נורא עלילה . אשר זכנו אנא זעורא : נכרה דלא חזי . קטן ושפל אנשים תולעת נכזה . ופחח את עיני בקורם : היא הקורה הקמימה . אשר מעין כל חי בעלמה . שני אלפים ותקקע"ר דרא :

ברוך אל עליון כי הפליא עמי חסדו . וחלק מחכמתו לי אנא עברו . להוליא מאי דנפשו קבלה וסכירא : מקלט חירושא . אשר טמון וספון כאבן הראשה . וכמררשא וגם כמקרה : וגם דירענא בעלמי שאין כי רעת וקבוכה . עם כל זה בעתתי כחסדו שוכן מעונה . הוא האל הנכבד והנורא : ועשוקי לי שפר זה לשם יקוד קנה"ו ולא להקיר . או להקפאר . אלא בעבור שמו הנעלם מזה כמה לאנהרא : וגם להיות בו שמי כהוא עלמא . קמיה כמנוחה לפני שוכן רומה . עד ביאת ההוא מסכנא ררכיב על אמרא : לאפוקי יתנא מחשוכא לנהורא . ושכ ה' את שכות **יעקב** :

הכ"ד איש זעורי ובוטח כחסדו האל היא מגנו ועזרי

הלעיר **יעקב סוכרי** ס"ט

מע"ק **דמשק** יע"א

פה ליוורנו יע"א

אתן שנת **שישם** עלו שכטום שכטוי יד לפ"ג

כדפוס קרש של החכם דט"ל

אליהו בן אמוג וחברו וה"ו

מדפוסים ומוכרו ספרים

הלדיוק טעם שהיה אבינו יעקב ע"ה אהבו יתר על
אחיו לפי שכל מה שלמד בקורה הוריעו ולמד ממנו
ונמלא דבולות הקורה שהיא תרפ"ז היתה תאירה
בקרבנו וכלולה בו וכפרע דהים הוא כתינת יסו"ד
דקדושה כירוע שהיא כולל הכל ונמלא גדול וכלול מכל
אחיו ולכן זכה לכל המעלה הזאת :

ומעתה

הרי מוכן כעוב קרה הנו' דמעכשיו
שכא יעקב אע"ה לכרכו ליוסף האיל
וזכה לכל הכבוד הזה בא להודיע ברמיזה כנו"עם
דבריו כל הנו' בקינות הללו וז"ל בן פור"ת דיקא שהיא
ע"ה נימט' תרפ"ז ור"ל שזכה לכללות הקורה כולה
דהיא בכחי' שמ"ס ואר"ץ ואית בה כלליותה תרפ"ז
הארוך קדושות כנו' ועוד מלבד זה זכה עוד יותר
מעלה עליונה שימשוך הארה ויהיה מרכבה לו"ס
הקדושה ביחד שהם כללותם מכחי' כר"ר עד כחי'
ארנ"י שהם נ"כ כחי' תרפ"ז וז"ל בן פור"ת פעם שנית
ולפי שזכה למעלות העליונות הנו' לכן זכה עלי עין
דיקא הן רמזו שיקעלם על השם העליון שהוא שמאל'
הרמזו בקיבת עין כנו' וכן נ"כ שזכה ונקעלה על ע'
אומות וסויו הכנות וולאית לראותו ע"כ :

ספר שמות • פרשת שמות

ואלה

שמות בני ישראל הכאים מזרימה את
יעקב איש וביקו באו הנכה ידוע דמזה הזמן
של פ' שמות הם ימים מקודשים כי בהם מתחילים
ימי הקדושה שהם ימי השוככים ועו"ה הדרס
המועילים לתיוקון עין פנס הכרית החמור בעו"ה
והנה תוקף עון זה ותמרורו ידוע כמה האריך הרב
בעל ר"ח ז"ל כשער הקדושה יעו"ש • והן עתה נרפס
מחדש ספר קטן ושמו קדוה לריק והאריך כענין
חומר העון הנו' בתכלית וגם כש"פר התיוקונים
השויכים לעון הנזכר • ואנא ענ"א ליקטחי מעט
כאו' מרים מענין הפגמים והעונשים המתקוים
מסיבת עון זה וגם מעט מענין התיוקונים השויכים
לו ורמזו הכל כס"ד כפסוק הנו' ואלה שמות וגו'
להודיע גדולת מעלת קורתנו הקדושה דאיוב מורי
רמח"שים רז"ל הסכמים ברז"ח מכינ' הם שאינו רמזו
וגעלם כקוד רביו הקורה הן כר"ה או כס"ה וכידוע
מרכיו רז"ל • וחילקחי את הענין בשני חלקים וילא
הראשון רמזו רמז' הרומז' על האר"ש כל הפסוק
כענין המורה על גדול הפגם כמו שכתב הרב ק"ץ
הנו' וגם את השני חזרתי ורמזתי הפסוק כאו"ה
כענין שפ"ר התיוקונים המועילים • וזה החילוי כס"ד :
ויצא הראשון הנה כתב הרב כאות י"א וז"ל
רע דעון זה גורם שכתו
מקיס וכו' והטעם הוא שהשמות אשר השקית ע"י

ז"ל תקח אותם לילי"ת הרשעה וכאשר האיש הפונס
כזה לא יעשה תשובה גמורה אז היא מזדמנת לו
ככחו להזדונ עם אשתו ולפיכך כנוי מקיס כשהם
כתוקפת ראמסון כ"מ • וזה רמז הכתוב הוי לרשע
רע כי נמול ידיו יעשה לו עכ"ל יעו"ש • עוד כתב
כאות ע' ולריך כעון זה לשזור כנגול וידוע כמה
קשה עונש הנגול יותר משאר עונשים • עוד כתב
כאות כ"ז ודע שגורם כחטאקו הנזלה הזאת להוליד
מזיקין ושרין וכו' וכמ"ש הרב האר"י ז"ל שאין לנו
עבירה ככל הקורה מי שמוליד מזיקין כמו המקלקל
את זרעו וכו' והמה נקראים ננעי כנו אדם והמה
עקודין להדבק כנשמתו בעת לאקו מן העולם ולחזק
אוקו לאב ועושים בו ננעים גדולים ה' וילנו • עוד
כתב כאות כ"ה והכנים הנו' הם כנים משקיתים זרע
מרעים וכו' והם מקושרים בו אחרי מיתתו ומלון
אוקו עוד להודיעו לאכרוז ולשאלו תחיתו וכו' וידוע
מ"ש הרב ר"ח ז"ל כי הוודד לשאלו ואכרוז שוב לא יעלה
לעד אוי ואכוו לנו וכו' • עוד כתב כאות כ"א וז"ל
ראיתי כס' הכרית משם הרוקם ז"ל שכתב וז"ל ואם
קדמתי אחי לדעת מה יש עונש כזה העון דע שקבלה
כידונו כי כס' כחו אפילו הם אדם נולד כמול טוב
מתהפך כ"מ לרע וכל אשר הוא עושה כמלאכה או
כשחורה הוא מפקיר ואפי' אם זהב כירו יתהפך
לנחשת לרוע מזלו ה' וילנו • עוד כתב כאות כ"ב
שגורם עון זה להיות האדם נע ונד כארץ כי אותו
המקום שחטא בו ישליך אותו והארץ תקיאתו ממקום
למקום • עוד כתב כאות י"ז מי שאינו מתקן עון זה
הוא בא לירי עניווק כמו מי שאינו נוקה בפירוורי הפת
וכן לילי"ת הוא עולה נימט' ק"פ שהיא אופיות פ"ת
ע"כ מה שלקטתי מר"ק • והנה דע כי כל זה רמזוים
כפסוק הנ"ל על זה הסדר • ואל"ה ר"ת "אויב אדם
לודע הפגמים שמו"ת ככ"י ר"ת "שגורם מות כנו
וכנו"ל כאות י"א גם ר"ת ככ"י כנגול נפשו וחזיר
כנוכר כאות יו"ד • ישר"אל הכא"ה ר"ת יהו"ה שרים
ר"ים אחריו להאכירו הם "כנוי אשר ינקמו
ממנו וכנו' כאות כ"ה • מזר"מה ר"ת "מכל ל"ד
רע יהיה מזלו הרבה וכנו"ל כאות כ"ה • א"ת ר"ת
ארץ תקיאתו וכנו"ל כאות כ"ב • יעק"ב ר"ת יהיה
עניווק קשה "ככיתו כנו' כאות י"ז • אי"ש וכי"תו
כא"ו ר"ת אף יגרום "שלבסוף כקוד אכרוז וגם
"שאלו כבור תקחית יהיה וע"ד ובנו' כאות כ"ה
ע"כ מה שרמזתי כענין העונשים ה' וילנו :

גם את השני וכאו"ה יוכן כענין התיוקונים
זהו ע"פ מה שכתב הרב ק"ץ
הנו' כסדר ש"פ התיוקונים שלנו"ל כאות ב"ן מה
טוב לאדם שילמוד ככל יוס"ת"י פרקי משנה וכוה
יתקן מדת יסו"ד הקדוש ונקרא ח"י כירוע • עוד
כתב

כחב כחות נ"ן ולימוד הסיקונים הוא טוב מאד שיקרא האדם כיום שרואה ז' לכ ובפרט כימי הסוכ"כים טוב לקרות מירי יום כיומו - עוד כתב ב"ח ט"ל ש"ר דיק האדם שיכבד ככל יום ויהודה ויראג כי הכבי הוא מתקיני הקרי וסימן ורמו לרבר וכי יתן מים על זרע ר"ל המים הם דמעות של הכביה הם יתקנו הז' לכ - וענין הוידוי זה רמוז בקרא דכתיב איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם הוא חטאת הז' לכ שחטא בו אר"ה כידוע והקודרו - עוד כתב ב"ח א' וענין התענית הוא תחילה וראש להיקון עון זה אם חטא ככל אופני הקרי - עוד כתב ב"ח פ' וז' ועוד תמיד יאיר דיוקנו של אביו נגר עינו ויועיל לו הרכה וזה רמוז הכתוב דש"א ר"ת דיוקנו "של" אביו אז עשב מזרע זרע למינסה ויוסף הדיק יוכיח בארז"ל שגורמן לו דיוקנו של אביו ונמנע ולא חטא - עוד כתב ב"ח א' ז"ך יזכר לעצת אמן ככל כמו וליחד שני שמוהיו יתב' הו"ה וארנ"ו הרמוזים כתיבת אמ"ן והוא תקון ז' לכ - עוד כתב ב"ח ס"ב וסתכל בתורה ובאזויות שבה הן בעליותו לס"ת והן כראיותו כס"ת והוא תיקון לפנס הראיה שעל ידו יחטא האדם בז' לכ - עוד כתב ב"ח א' ע"כ יאסב ה"היקות להיות עושה ומעשה וכו' וזה כונת הכתוב כהן תקן וכו' ועל ידי זה לא יר"ע דיקא כחטא הז' לכ - עוד כתב ב"ח ז' וז' יעשה המלות בקבע ולא באקראי ואם לאו הוא בא לירי קרי וסימן ואם תלבו עמי בקרי וכו' והלכתי עמכם כחמת קרי וכו' - עוד כתב וז' ויזכר לקום כחלות הלילה וכו' ולכן דוד המלך ע"ה היה נזהר בזה כדי לתקן עון אר"ה שחטא בקרי כנו' והוא היה תיקונו כידוע - והנה הרכ הנו' כתב דכל זה סזסירות הוא אפי' כשאר הימים מכ"ש וק"ו כימי הסוכ"כים שזכר בקימת חלות וזה פשוט :

והנה

כל הסיקונים הנו' אמרו דהם רומזים ונרמזים כפסוק הנו' על זה הסדר : ואל"ה ר"ת וסוייב "אדם" לתקן "הכרית" גם "אוייב" "אדם" לירע "הסיקונים גם ר"ת ורע"ל "הסיקונים" לזכרית שמו"ק ר"ת שילמוד "משניות" וגם "סיקונים" וכנו"ל ב"ח כ"ן וג"ן : גם ר"ת שיהיה "מקורה" וכוכה "קמיה" וכנו' ב"ח ל"ח כנ"י ר"ת "כ"ס"ם" נפשו יענה וכנו"ל : ישראל"ל ישתדל "שיהיה" רגיל "לזייר" אביו - וכנו' ראש פ' גם ישתדל "שיהיה" רגיל "לכוין" אמן ובנו' ב"ח כ"ז - הכא"ם "וסתכל" "מ"ה" ב"ח ב"ח "אזויות" "התורה" וכנו' ב"ח ס"ב - גם ישתדל "מאד" "כפתיחת" "ארון" "הקורה" - מלר"מ א"ת ר"ת "מלות" "לדיק" "רוץ" "רוץ" "הרכה" "מכרה" "אחיה" "קמיה" - יעקב אבי"ש יהיה "עושה" "קביעות" "כמלות" "אלהינו" "יתב" "שמו" - וזכרו כ"ו "וכחלות" "יקום" "קמיה" "וכיזכר" "כימים" "אלו" "ויקנין" ע"כ וק"ל וד"ק :

יבא השלישי

ובאו"ה יוכן כדרך רמוז כונת קרא הנו' על ענין עון הנו' והוא כהק' את הירוע כמה חומרו של עון זה בעונות הרבים מלבד כל הנו' גם ליקטתי באומרי"ם כמט"ה אשר כירו מפי הרב כעל ר"ת ז"ל ואחרים ורמזתי אותם בקרא הנו' כאשר יתבאר לפניך והנה כתב הרב ר"ת ז"ל כשער הקדושה וז' וכן רע כי הפונס ב"ח ב"ח הוא פונס ככל אוקיות הו"ה כ"ה כדאי"ת כתיקונים ע"פ "מי" יעלה "לנו" "השמימה" ר"ה מ"ל"ת וס"ת הו"ה נמלא כי הפונס ב"ח ב"ח הוא פונס ככל שם הו"ה וירוע דשם הו"ה כרוך הוא איה ליה י"כ לירופין שהם עולים שו"כ - עוד ידוע כי היסוד הוא נקרא יסוד"ת נמלא הפונס נקרא הוא כתיבת מ"ת ה' יזולנו - והנה ידוע מ"ש הרב ק"ח ז"ל כיון שהוא פונס כשם הו"ה הרי הוא פונס כהר"ג מלות ממש כנו' כתיקונים שמי עס י"ה שס"ה וכו' - עוד כתב הרב הנו' כי כיון שהוא פונס כשם הו"ה הרי הוא פונס ממש כשכינה וז"ס מה דאמרו כז"ה הק מאן רמחכל אורחיה הוא סאיב גרמיה וסאיב ארעיה ח"ו שהיא רמוז לשכינה עכ"ל - וידוע מ"ש הרב ר"ח הנו' טעם דעון זה תיקונו חמור הרכה לפי שכל עון לריך לעשות עליו תשובה לתקנו והתשובה לריכה שתהיה באותו אחר שבו חטא כנון נזל לריך לתקנו כידוע שגזלו וכו' - אכל החטא הזה אינו תלוי בתשובת הכרית לכרה אלא לריך תשובה ככל איכריו כי הזרע נמשך מן המוח ונרקעים כל אבריו כעת יזיאהו עכ"ל - עו"כ מ"ש הרב חיד"א ז"ל כסדר זה וז' לכב הרב רעק חכמה דהואיל והאדם החוטא לריך לעשות מלות ככל איכרים שבהם חטא לפי שבזה ודאי יגרש את כל החילונים והספ"א הסוככים אותו כידוע - והנה יען אין ספק ביד האדם לקיים מלות ככל אכרים שחטא בהם כי נעלם דבר וכו' לכן לריך האדם שזכר הרכה כשמירת שבת כהלכתו דהוי באלו מקיים כל המלות כלם ככח ניו"ץ השכינה דאיבא כשמה יקירה כידוע היא מנרשת את הספ"א מפנמיותו עכ"ל - עוד ידוע מ"ש הרב חיד"א הנו"ל כי תיבת הכאים ה"א וקירה ונשאר תיבת כא"ם ועולה נימט' קרו"ג כי אות מ' כא"ק עולה ק"ר כידוע יעוין בד"ק וז' :

וע"פ

כל הנו' נכוא לרמוז רמוז הפסוק הנו' ואל"ה ר"ת וסוייב "אדם" לתקן "הכרית" ועעמ"א טעים דלמה זה החובה כל כך לז"ה מכמה פגמים שהוא פונס בזה העון ורמוז כל הדברים הנו' דע כי ראשונה הוא פונס כשם הו"ה וזה רמוז "כשמות" כנו' "ישראל" כי ר"ת עולים "שפונס" "כשם" י"ה גם הס ר"ת שו"כ רמוז דגם פונס כי"כ לירופיו דהם עולים שו"כ כנו' : גם ס"ת שמות" כנו' ישראל" עולים נימט' מ"ת

ויקרא

פ' שמות

יעקב

מ"ה רמו דעל ירי זס העון נקרה ג"כ ככחינת מ"ה .
 גס היבכ הכאי"ס גימט' קרי"ג כאשר כיארנו משס
 הרב קיר"א ורמו רפונס ג"כ כקורה יהיא חמשה
 ספרים וכקרי"ג מלוטיו : גס קיבכ מלרימ"ה עולה
 גימט' שכי"נה ורמו ג"כ רפונס כעו"סר גס כשכינה
 וכנו"ל וכי קימא הואיל וכל כך הרבס פנמים וכבר
 נחאחזה סט"א כו ככל איכריו א"כ כמה יוכל הארס
 להקן כל זס והלא החטובה לריכה להיוק כאבר שכו
 חטא בניקקן וזה לא אפשר כלל כי נפנמו כל אכריו
 וא"כ ח"ו אין לו עוד קקנה כלל לו"א לחכימה כרמיזא
 לא קירא מזה כי החקנה היא על ירי שמירת שבה
 כהלכתה וזה רמו כקיום דכריו כנו' כחומר א"ת
 יעקב" איש" ס"ת שכ"ה וכו' לרמו מ"ס הרב דעת
 חכמה הנו"ל כי כשמירת השבכ כהלכתו ככח השכינה
 שכו מגרש א"ת הסט"א מכל איכריו והיו כאלו מקיים
 כל המלות כהלכתם ע"כ וק"ל :

ולרביע

לו. שמענו . ובאו"א יוכן קרא הנו' על
 סדר הנו' והוא להודיעך מה שליטתו
 מס' הרב קובחות חיים של הרב מוקר"ן ז"ל מעט
 מענין העונסים הכאים על הארס החיטא ופונס אות
 כ"ק ה' ילינו וז"ל דע רחומר איסור עון זס ער היכן
 מגיע כי איהא כמס' בלה פ"ד דהרי זס נקרה עכריין
 והרב ר"ח גורס הרי זס נקרה מומר' גס כזו"הק אמרו
 על פסוק ויהי ער כבוד יהודה דע וכו' תא חזי מאן
 רמחבל אורחוס וסאיב גרמיה וכו' דע איקרי ולא חמי
 הפי שכינתה ונהירו דידה אסאלק מיניה וכו' ולא עאל
 כפלטרין קמי מלכא וכו' . גס הרב קיר"א כתב משס
 הרב כת מלך ז"ל דכחטא הזה גורס להפיק מרס
 הרחמים ושמות הרחמים כנון שס הוי"ה וכיולא
 יחפכו לדינא וזה רמו רע" כעיני"ה ה' ס"ת גימט'
 אלהי"ס עם הכולל : וכזה ג"כ רמו הרב ב"מ הנו' כי
 זס רמו קיבכות מק"ל שק"ר ר"ה מוליא קרי' לכטלה
 "שמות קדושים דין עכ"ל גס הרב זרע קדש כתב
 כי היסו חמיר מתדבק בחרו"ן א"ף . וידוע דהמתדבק
 כסט"א ובקלו' לורתו משתנית ולס אלהים הולך מעלו
 פניו כנו' כזו"הק כהדיא יעו"ש כענין נכובדנלאר'
 גס הביא הרב הנו' דעל ירי עון זס הוא שוכח כל
 תורתו שהוא יודע יעו"ש . גס הכיח משס הרב זר"ק
 הנו"ל שכעבור פנס עון זס יגולגל כשמתו באשה וגורס
 לעלמו כמה לער וכוה בואר כונת הכתוב אס כנפו
 יבה וכו' . גס כתב הרב זר"ק הנו' רפונס ככמה
 ענינים ומכלל יפנס כנ' שמות הקדש המוריס רחמים
 חמיר והס אהו"ה שהוא חרס כל העולמות כידוע גס
 בשס אהי"ה וכשס יהו"ה וכשס שר"י וכיולא : גס
 הכיח משס זר"ק ס' שלח לך דיקרא הארס שוטס על
 ירי חטא זס יעו"ש . גס ידוע הפונס כספול' היסוד'
 המבו' בשס שלי"ס כידוע עכ"ל . וע"פ כל הנו' א"ש

רו"ה ואל"ה ר"ת "וחייב ארס" לידע "העונסים והלו
 הס שמו"ת ר"ת "שהוא מומר" ועכרון "חמיר" כנ"י
 "כלא נכירו" יהו"ה . ישראל"ל יהו"ה "שמות רחמים
 "אליו לדינא הכאי"ס "כחרון אף הוא יסיה מתדבק
 מלרי"מה "משתינת לורתו רע" יהיה מכונה הוא :
 א"ת יעק"ב אי"ש אף קודתו יושכח יהיה עונשו
 "קשה שסופו כנלגול אשה יבא גס ר"ת אלו הקיכות
 כך אף חמיר יהיה עושה ק'קול כשמות אהיה
 "אהיה יהיה שרי גס ר"ת אי"ש אף יפגום שלום .
 "אף יקרא שוטס וכנו' וכז"א כז"ר ר"ת ולכן כמחרס
 "יחפש תיקון ויחחקן כודאו אז ויחרה ע"כ מה
 שרמזו וק"ל . עיין לקמן מה שכחתי על זה ס'
 א"ת כ"ש יעו"ש :

וחמישיתו

יוסף עליו . ובאו"א יוכן כונת הא
 קרה כרמו נכון על ענין שכת קדש
 וסוא רבא להודיענו מעלת השבכ ותועלות סיוולאים
 מסיבת שמירתו כידוע מדברי רז"ל ואקדים לך
 הקדמות הלרכים א' ידוע מאי ראמרו רז"ל דהשומר
 שכת ומכברו כהונן יזכה לעושר גדול וכנו' כגמרה
 כענין שהוא קלכ דזכה לעושר גדול כשכול שהיה מכבר
 אה השכת . וגס מלינו ג"כ כענין יוסף מוקיר שכי
 כידוע . ב' ידע כי על ירי שמירת שכת היא הוכחה
 גדולה דאכן קריים ככחינת כני ישראל וזה הוא אות
 וידן להפוקי הנויס דאדרבא קיימא לן גוו ששכת חייב
 מיהא כידוע . ג' ידוע כי על ירי שמירת שכת כהלכתו
 נחשב לארס כאלו מקיים קרי"ג מלות ואפי' ס"ו עובר
 ע"ז מחלין לו כל עונותיו כארז"ל . ר' ידוע כי על
 ירי שמירת שכת כהלכתו זוכה להשראה שכינה כאשר
 כתב הרב קיר"א ז"ל ככמה מקומות . ה' כי ידוע
 דעל ירי שמירת השכת יהיה לו פתח וסללה סיוכל
 הארס לחזור כחטובה כארז"ל כעט"ס לז"ד דלמה שכת
 כנקים שבין ראש השנה לכפור נקרה שכת חטובה לפי
 שמן השכת כעלמו מוכח שהארס מתקבל כחטובה
 יעויין בר"ק שהאריכו כזה . וע"פ כל הנו' א"ש דזס
 כא לרמו הו קרא כרמ'ז הרומ'ז על האר"ש לכל
 ענינים הללו וזה אומר ואל"ה ר"ת "וחייב ארס"
 "לשמור השכת . שמו"ת ר"ת "שכסיבתו מתעשר
 "ועניות חלך . כנ"י ישראל ר"ל גס כסיבתו הוא
 מכונה בשס בני ישראל רגו ששכת חייב מיהא כנו' .
 סכאי"ס ר"ל גס כסיבת נחשב לו כאלו מקיים סתורה
 וקרי"ג מלוותיה כנו' לעיל כי חיבת כאי"ס עולה קרי"ג
 מלרימ"ה גימט' שכינ"ה רמו כי כסיבתו יזכה ג"כ
 להשראה שכינה כנו"ל . א"ת יעקב" איש" וכיתו" ס"ת
 קשוב"ס ורמו כי מסיבתו יהיה הוכחה לו דיוכל לחזור
 כחטובה כנו"ל ע"כ וק"ל :

ובאו"א

יוכן האו קרא על ענין יליחא מלריס
 והוא כסק' לרקרדק דקרוקים סמבואריס
 כענין

ויקרא

פרשת שמות

יעקב לא

בענין הנו"ח' הרי כבר כתו' למעלה בפרש' והקודמי'
 מביהק בני ישראל למלרים וא"כ למה קור' לאומרו
 כאן . כ' למה שינה כאן לומר קחילה ישראל ואח"כ
 יעקב . ג' דלא היה צריך לומר את יעקב באו וכו'
 דכבר זה ידוע . ויוכן בהקדים מאי דאיתא במדרש
 זו"ל מלרים מ' פתוחה בחילה ובקוף סתומה לומר
 לך שעבר הנכנס שם אינו יולד לעולם . ולשאל
 נעשה פתוחה אף בקוף מלרימה שזכו וילאו מהוכה .
 אמנם יש לנו לחקור בדברי המדרש הנו' דאמר
 דלישראל נעשיק פתיחה וזכו וילאו וכו' ולכאורה יש
 לנו לדעת דמה הוא זה הזכות דבשכילו ילאו והלא היו
 נוי מקרב נוי כידוע . אבל יוכן דהאמת לא בזכותם
 אלא כשבילו ענינים אחרים ואלו הם . א' ידוע מאי
 דאיתא במדרש על פסוק מדלג על ההרים מקפץ על
 הנבעות רבזכות האכות והאמהות ילאנו ממלרים
 עכ"ל . עו"כ את הידוע מ"ש המפ' ז"ל דכשם ישראל
 נרמו האכות והאמהות כות' יו"ד רומז על ילחק
 יעקב ש' רומז על ש"ה ר' רומז על רחל רבקה אל"ף
 רומז על אברהם למ"ד על לאה עכ"ל . עוד נקדים
 את הידוע מה שכתבו המפ' ז"ל דמסיבת דאנן יש
 לנו דין כן לכן קישי השעבור השלים הענין עכ"ל הובא
 זה כחמה מקומות ועיין בד"ק . עו"כ את הידוע דכ"ב
 יכו"ל הוא השלים המנין וירוע דהקכ"ה נקרא איש
 רכתיב ה' איש מלחמה ע"כ עו"כ את הידוע מ"ש הרב
 קידר' ז"ל ככותב הכהוב היום אחס יולאים כד"ש האכ"ב
 וז"ל קיבת האכ"ב אות ה' רמו לשכינ' ואות א"ב רומזת
 לג' אכות ואותיות י"ב רמו ל"כ נשמות של השכטים
 דבזכותם ילאנו ממלרים עכ"ל . עוד אקדים מה
 שראיתי להרב בת עין ס' אקד' לתר מרכנו אשכנו
 באוב כי חובב יעקב הוא כינוי לקורס יעו"ש בד"ק .
 וידוע מאדו"ל רבזכות שעתידים ישראל לקבל הקורה
 ילאו ממלרים ואסתמכוו אקרא כהוליאך את העם
 העבדון את האלהים וכו' עכ"ל . עו"כ למ"ש הרב
 קידר' ז"ל בסדר זה השמות כינוי לנשמות עכ"ל .
 עוד ידוע מ"ש המפ' ז"ל דבזכות שמירת שבח וגם
 בזכות המילה ילאנו ממלרים עכ"ל . וע"פ כל הנו'
 יוכן דז"ח ואל"ה ר"ח הפוך ויטר' ודע"ה הטעמים א"שר
 "לסכתם" הוליאנו "אלהינו" ל"חיות" ואף "קומן" לא
 "אח" זנכאדם "אחת" לאחת ואל"ו ה"ם שמו"ת בני'
 ישראל ר"ל כזכות נשמות של השבטים שהם בני ישראל
 גם בקיבת ישראל רמו על זכות האכות והאמהות
 כנו"ל גם הב"א"ים מלרימה רמו . דבזכות זה נעשה
 להם מלרימה דיקא ונאלו וס"ת בני' ישראל הכאים
 מלרימה עולים גימט' מיל"ה רמו דבזכות המילה
 ילאנו וכו' גם את יעקב רמו דלא כזכות הנו"ל דוקא
 אלא ג"כ בזכות הקורס המכונות כשם יעקב כנו' גם
 מלרימה "את יעקב" איש עולים גימט' כ"ן רמו

ג"כ דהואיל ואית לן דין כ"ן ילאנו גם את" יעקב"
 איש" ס"ת שב"ת גם אי"ש דיקא רמו למ"ש כי כ"כ
 יכו"ל המכונה כשם איש השלים הענין א"כ מכל הנו
 טעמי הכאים מלרימה ולא מלרים כמ"ס סאו"מה
 וילאנו אפי' קודם הזמן ע"כ וק"ל .
והנה על פני מה שכתבתי לעיל באופן ד' בזה
 אמרתי לרמוז פפרת אחת בקדר אוקיות
 של לירוף ה"ח כ"ש ג"ר ד"ק ה"ן ו"ף ז"ע ח"ס ט"ן
 ו"ס כ"ל . והוא על ענין פנס הכרית דכבר הקדמנו
 דעו"ז הענין פונס בשם הו"ס וגורס קנבורת הדין
 שהוא שם הלהים ופונס כיסוד' ובשכינה ס"ו ועיקר
 התיקון הוא בימי הסוככים וז"ל א"ת כ"ש ר"ק א"ס
 "תשוב" כימי "סוככים" ג"ר ד"ק ר"ל תהיה גורר ד"ק
 הוא רומז לשם הו"ס שהוא גימט' ד"ק כידוע כי שם
 הו"ס עולה מספר ד"ק כזה **יוד ההוהה** דוק
 בזה הטורח וממלא דאית כיה קמשה
 עשר ויו"ן עם ויו" של אות ה"וד והם עולים גי' טעמים
 ואות י' הרי מאס ואות ד' הרי גימ' ק"ד וזה שנתברך
 כו יוסף הצדיק כשביל ששמר אות כ"ק ולקידר נזיר
 אחר וכו' כאשר כתב רבינו האר"י ז"ל ועיין בס' מקדש
 מלך כפ' כהר יעו"ש . וזכו ג"ר ד"ק הפך מה שפנס
 מקודם . ד"ן ו"ף ר"ל באותיות אסה"ע מתחלפה
 הה"א כק"ח ו"פ עולה גימט' אלה"ס ור"ל דאז יפיה
 חילכה כינו לכיין מרת הדין הרמוזה באות ו"פ שהוא
 גימ' אלה"ס . ז"ע הוא אותיות ע"ז רמו לקורס שהיה
 קרוים כן בדכתיב ה' עז לעמו יתן ונו' ור"ל שזוכה
 שיפתחו לו רזי הקור' הפך שבהיותו כחטא זה נקממים
 ממנו דכרי חכמים ורזו קורה עכשיו ואלו כו' . ועיין
 בס' קובכות חיים ז"ל מ"ש בזה יעו"ש . ח"ס גי' חו"ס
 רמו רמעה ומעכשיו יהיה קרוי ככתיבתו קי הפך מה
 שהיה מקודם קרוי ככתיבתו עת כידוע . ועוד חו"ס
 הוא רמו לבחינת המוחין העליונים שהם ג' שמות
 הקדש אהי"ה יהו"ה אה"ה הנורס כהם פנס כחטא
 זה כאשר כתב הרב אובכות חיים יעו"ש עכשיו יסודו
 ואלו עליו . ט"ן ר"ת "טוב" נקקן הוא רמו ליקור
 הקדוש שנפנס מקודם כנו' לעיל . ובאר ואמר ומה
 התיקון שהיה כיסוד' לזה קיים ו"ס כ"ל ר"ת "יהיה
 משיע" לבלה" כלולס שהיה שכינת עוונו הנקראת
 ככתי' בלה כידוע הפך מה שהיה בזמן חטאו כנו' הר'
 דהשפע הקדוש הבא מן היסוד כידוע הוא הילך
 לקט"ח הקרויה שפחה כאשר כתב באורך הרב הקדוש
 בעל ראשית חכמה ז"ל בסוד הכתוב ושפחה כי חירש
 נכירקס וכו' יעו"ש ועכשיו שהוא חוזר כתשובה יסוד
 כל השפע לשכינה וזה ממש מה שבא ברמו ט"ן י"ס
 כ"ל ע"כ מה שאמרתי לחכמי'א כרמו'א ור"ק כי
 הוא נכון וק"ל :

ויקרא

פרשת שמות

יעקב

פסוק

הנה עם בני ישראל רב ועלום ממנו הכה נחמכמה ונו' והקדוק מבואר דחובת ממנו מה כוונתה וכבר הרב אהרן אליהו נרגש וביארה כדרך רמז וז' רע דפרעה ראה והרניש כאלטנטינותו דהשפעת ישראל היא ממקום עליון דהס ר"ת מ"ר"ן מולין נ"ל ונקת ולכן ראה לענותם בעבודה קשה כדי למעט מהם עבודת שמים רממשיכים ככה שפע ממקומות הנו' עכ"ל הרב יעו"ש . ואנא עני'א על פי דרכו דרך הקדש אבאר דקדוק זה והוא בהקדים את הירוע מה שכתבו המפ' ז"ל בחד מהני טעמי רלמה יחדו ישראל למלרים כדי לברר נילולת הקדושה וירוע דהס רפ"ס ניט' עכ"ל . וכזה א"ש דהנה פרעה ראה והרניש כאלטנטינותו דישראל לא ילאו מתחת ידו כי אם ער שיכירו רפ"ס ניט' הנו' וכיון שמתבררים חקף וולאים ולא יקעככו כלל כי יעשו אותה כמולת שאין בה רגן . והנה ירוע דהכירור לא יקיה כי אם ע"י עבודה ויראה ולכן ראה לענותו בעבודה קשה כדי למעט מהם עבודת השם וכזה אז לא יוכלו לברר וישארו תחת ידו לעולם . וזה רמז באומרו הנה עם בני ישראל רב ועלום ממנו כי תיבת ממנו במילוי כזה סקדר מ"ס מ"ס נו"ן וי"ו עולה גימט' רפ"ס בדיקדוק ולכן הכה נחמכמה וכו' ע"כ וק"ל :

אונכ"א

כונת אומרו הנה עם בני ישראל רב ועלום ממנו הכה נחמכמה לו ונו' . והרשו רז"ל נחמכמה למושיען של אלו שהוא הקב"ה ולכאורה אית לן ליעת דסיכן רמזו דעיקר ההסתכמות הוא על סקכ"ה אבל אפשר דהוא רמזו בתיבת ממנו הנו' . והענין הוא בהק' את הירוע דתמיד ככל מקום ההגברות ישראל הוא ככת השכינה שהיא שרויה ביניהם וירוע דהשכינה היא רומזת בשם אר"ני וירוע דשם אר"ני כריבוע כזה א' א"ר אר"נ אר"ני עולה גימ' קכ"ו עם האותיות שהם עשרה עולים סך הכל קל"ו והוא גימט' תיבת ממנו בדיקדוק . וכזה א"ש ד"ה הנה עם בני ישראל רב ועלום ועיקר התעלמות שלהם הוא ממנו דייקא ר"ל מכח השכינה הרמוזה בתיבת ממנו וכנו' ולכן הכה נחמכמה ונעשה איוה ענין כהם כדי שנהיה נרמא שלא תשרה עליהם עוד השכינה וזה שרמזו רז"ל ב"כ באומרת למושיען של אלו וכו' וכזה לא יוכלו עוד לטאת מתחת ידינו לעולם ולכן חקף ויעבדו מלרים את בני ישראל כפרך ודרז"ל שהעבירות עבודה זרה כידוע וכזה וראי קסחלק השכינה מהם ע"כ וק"ל :

פסוק

ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל רב ועלום ממנו ונו' ראינו להר' האר"י ז"ל בס' ל"ת שכח וז"ל ר"ת הנה עם בני ישראל רב ועלום ממנו עולים העבירות והוא רמז למאדל

שהעבירו מהם מלות המילה שהיא עול מלכות שמים עכ"ל יעו"ש . ואנא עני'א אמרתי לרמזו רמז נכון כרגליו אעבורה ואומר רליכא מירי דלא רמזו באורית' דרוקא כה הכתוב לרמזו על ענין המילה דלפי דרכו הרב קשה לן דסיכן רמזו דרוקא העבירות על מלות המילה ולא על מלות אחרת אבל אפשר דזה רמזו בס"ת הנה עם בני ישראל ס"ת עולה מיל"ה וכזה מובנים ר"ק . ומה שקיים אומרו רב ועלום ממנו וכו' יוכן דכח להודיענו דכיון דתקיימה עלהם ונכתבלה מלות המילה מכני ישראל אז חקף ומיר נחמכמה מדת הדין ושלטו בנו לפי שמלות המילה על ידה יהיה התעוררות הקדשים כידוע וא"כ ע"ז כמקום הקדשים אדרכה נחמכמה מדת פדיון וירוע דשם אלקים הוא רמז למדת הדין וכפרט כשהוא במילוי ההי"ן שהוא עולה גימ' זר"ה והנה ר"ת וס"ת ר"כ ועלום ממנו עולים גימ' זר"ה ע"ה ע"כ וק"ל :

פסוק

ויאמר מלך מלרים למילתה העבירות ונו' ראינו להר"ב ג"כ בס' ל"ת הנו' שכח וז"ל רע כי מילת הנזכרות הם סוד כי נ"ס וכו' נה ולפי שלפעמים נכללים זה כזה לכן בתיבת המילת חסר גם שהם כתיבת וכו' עכ"ל . ואנא עני'א לבאורה קשה לי דסיכן רמזו כי המילתה הם כסוד בינה ותכונה . אבל יוכן לפק"ד עם שאין לי עסק כלל בנסתרות והוא כי תיבת למילתה עולם עם האותיות והכולל תקכ"א והוא גי' כינ"ה חכ"ה בדיקדוק ואל תחמה כי תכונה חסרה ו' כי כן עיקר בתיבתו . ע"כ דליכא מירי דלא רמזו באוריותא וק"ל :

מדרש

תמוה הכיאו הרב ל"ש וז"ל ויאמר משה אל ה' כי ארני ונו' שלח נח ביד תשלח ביר נרכ ואביהוא תשלח עכ"ל . ועיין להרב הנו' מה שפירשם בכיאוורו דלמה דוקא בחר מדע"ה לנרב ואביהוא ומה עניינם לכאן . אך אפשר להכינו והוא בהקדים את הירוע פלונתא דאיתא במס' מליעה וז"ל הנמ' אומר תחילתו באונס וסופו כרלון חד אחר חייב וחד אחר פטור עכ"ל . עוד ירוע דהקב"ה פסק לדינא כמאן דאמר דפטור כאשר מלאתי להר' הנרול כ"ס יושב אוהלים וז"ל בסדר שמיני על מאי דאיתא במד' דכשעת קריעת היס כא שרו של מלרים וקטרנ לפנו יתב' וא"ל מה אלו אף אלו וכו' והשיכו הש"ת שוטה שבעולם וכי אתה דין אונס כרלון וסוגג כמזור וכו' עכ"ל המר' . ובתכ הרב הנו' וז"ל ולכאורה יש לדקדק רמה זו תשובה שהשיב האל יתב' שעבדו מתוך האונס וכו' והלא איתא במדרש ע"פ ולא שמעו אל משה מקולר דוח ונו' שהיה קשה בעיניהם לפרוש מן העבודה זרה וכו' יעו"ש . הרי מוכח בפירושא שהיו עובדים עבודה זרה כרלון וכמזור וקירן ריש ליושב הענין ע"פ גלשון סגמ' הנו' דתחלתו באונס וכו' והכי נמי

נמו אע"ג דקופס היה כרלון כיון דתתלה הוה כהונס
הס פטורים דתתלקו כהונס וקופו כרלון אונס מקרי
ולכן פטרם הקב"ה והלילם מיד שרו של מזרים עכל"ה
הנז' יעו"ש . דבר הלמד מדכרי הרב דהקב"ה פסקיה
לדינא דתתלקו כהונס וקופו כרלון פטור . עוד נקדים
את הירוש' דמרע"ה מיום שנוגד היתה שורה עליו
רו"ה ק' כי השכינה היתה עמו כארו"ל על פסוק וזרח
אוקו כי טוב הוא וגו' יעו"ש . עו"ג מאי ראיא כמד'
ו"ל בשעם שנגלה הקב"ה על משה וא"ל לך ואשלחך
להוליא את ישראל וכו' א"ל משה דכש"ע מה זכות יש
כיר ישראל שילאו מארץ מזרים והלא כולם עובדים
ע"ז הם וכו' . ולכאורס אית לנו לרעת דכידר מרע"ה
לימר קטיוגוריא על ישראל כשכיל שעובדים ע"ז וכי
לא ידע רסם עובדים מתוך האונס אלא מוכרת לומר
דס"ל למרע"ה דהיין הוא כמאן דאמר תתלקו כהונס
וקופו כרלון רלון מיקרי ותייב ולכן אמר מה זכות
כידם וכו' . עו"ג את הירוש' מ"ד כגמ' כעעס שריפת
כני אהרן איבא מאן דאמר משום דהלילו כשכינה
יעו"ש . וזקשה על זה הרב כ"ה ז"ל והרי תנן כי קול
ומראה וריח אין בהם מעילה וכו' וקירן דהכא שאני
דהתם משום דבעל כרחו ראה הוה הריח וכו' דהוי
כאונס אך הכא חפך שדאו השכינה הוה להו להרחיק
עלמם ולא לתתכל עוד ליהנות מזיו השכינה וזו
רקאמר קרא כקרבתם לפני ה' דהיינו שקירכו את
עלמם ליהנות מזיו השכינה ולכן נענשו עכל"ה כנז'
ז"ל . והנה הרב יו"א הנז' הקשה על דבריו וז"ל אמנם
אכתי קשה דהוי תתלקו כהונס וכו' ולמה נתחייבו
אלא ודאי מוכרח לומר דאינהו ס"ל דריגא הוא כמ"ד
תתלקו כהונס וקופו כרלון אונס מיקרי והס פטורים
עכל"ה :

ומעתה

עפ"י הרי הוא כמבואר כונס מדרש
הנז' לעיל כמין חומר שלח נא כיד נרב
ואכיהוה וכו' ור"ל כשלמא לרידי אנה ס"ל כמאן דאמר
תתלקו כהונס וקופו כרלון חייב וא"כ אפילו דהס
כשעברו העבדה זרה בתחילה הים מאונס ועירורף
עכ"ז הם חייבים וא"כ מה זכות יש כירם וכו' כדי
שאובל להוליאם . אבל לרידך ררוה לפסוק לריגא
כמ"ד דתתלקו כהונס וקופו כרלון אונס מיקרי והס
פטורים אף דעכשו עובדים כרלון ומסיבת זה רובה
להחשיבם לריקים ולהוליאם אפילו דאינם הגונים
עכשו . אפ' שלח נא כיד נרב ואכיהוה דנס אינהו ס"ל
כמאן דאמר דפטור וכנז' וא"כ הם סברי כסברתך
לכן על ירם תעשה עכשו זאת השליחות ע"כ וק"ל :
איתא כנז' וז"ל ויאמר משה אל ה' כי ארני וכו'
שלח נא כיר תשלח כיר הכי עקיבא עכ"ל .
וב' המפ' ז"ל דרכו קס'תם כביאורו ומקום הניחו לו
לכארו כע"הית כשני אופנים וילא ה' יוכן והר'

כהק' מ"ש הרב כעל אשר הנחלים ז"ל כ"ד י"ח וז"ל
על דכרי הגמ' כמס' מכות דרש רבי שמואל קרי"ג
מלוא נאמרו למשה בסניו כא דוד והעמירן על אחר
עשרה דכתיב ה' מי יגור כאלהיך וכו' וכתיב כתיבה
עושה אלה לא ימוט וכו' . רבן גמליאל כי הוה מעי
להאי קרא הוה ככי אמר מאן דעכיר לכולהו הוא דלה
ימוט הא חדא מינייהו ימוט אמ"ל רבי עקיבא אלה
מעשה אל תעמאו ככל אלה הכי נמי ככולהו אין
כחדא לא אלא פשיטא כחדא מינייהו הכי נמי כחדא
מינייהו עכל"ה . וכאב הרב הנז' וכרי להכין כונת רבן
גמליאל ורבי עקיבא כמאי הם פליגי כראה דכונתם
נאחו כסבך כההיא פלוגתא דרבי יונתן ורבי יאשיה
ככמה רוכתי כענין וי"ו לחלק או וי"ו להוסיף דרבי
יאשיה סובר וי"ו להוסיף ורבי יונתן סובר וי"ו לחלק
וה"כ או או קאמר . והאריך כזה וקוף דכריו כתב
הרין לקמיתא כעיקר פלוגתא דרבי יאשיה ורבי יונתן
כתב לנו כלל גדול הרב תרומת הרשן ז"ל כפסקים שלו
סי' ע"ב וז"ל ער כאן לא פליגי ד' יאשיה ור' יונתן
דחד ס"ל להוסיף וחד ס"ל לחלק אלא דוקא כמקום
שאינו כולל אותם כריכור אחר אבל כמקום שכולל
אותם כריכור אחר כולי עלמא סברו דלריך שניהם
כגון כההיא דכתיב כענין המנחה וסיבה לאהרן
ולכניו וכו' ודרשו רז"ל מחלה לאהרן ומחלה לכניו
וכו' ולכא מאן דשקף או פירש לאהרן או לכניו והאי
טעמא לפי דחזר וכללינהו כריכור אחר דכתיב ואכלהו
כמקום קדוש עכל"ה ת"ס ז"ל :

ובזה

הכא נכוא לכונת דכרי הגמ' דכבר כתבנו
דכפלוגתא דרבי יאשיה ורבי יונתן קיימא
לן כר' יונתן דסבר וי"ו לחלק . וגם כבר כתבנו חילוקא
של הרב תרומת הרשן הנז' רכחוזר וכולל אותם כריכור
אחר וי"ו להוסיף . עוד נקדים את הירוש' דעל האי
חילוקא של הרב ת"ס הנז' פליגי רבים ונכבדים ולא
ס"ל כוונתיה . וא"כ א"ש דכרינו דהנה כגמרא כא דוד
והעמירן על אחר עשרה לא הוה כתיב אח"כ עושה
אלה וכו' לא הוה ככי רבן גמליאל משום דהוה דרשינן
דכונת דוד המלך ע"ה כאלו הוויין הוא לחלק כהס
עתא דחזר וכללינהו כאומרו עושה אלה וכו' א"כ
אחאן לסיילוק של הרב ת"ס וסברי דאפ' איבא דחוזר
וכולל לא אמרינן וי"ו להוסיף אלא לחלק דוקא וכו'
יעו"ש כר"ק כארובה . א"כ דבר הלמד מדכרי קראו
של הרב הנז' דרבי עקיבא ס"ל דוקא וי"ו לחלק כר'
יונתן ולא כרבי יאשיה . עוד נקדים את הירוש' מ"ש
המפ' ז"ל על מארז"ל רקושי השעבוד השלים המנין
דהיינו דוקא אי דרשינן וי"ו לחלק כרבי יונתן דהי'
דכתיב ועבדום וענו אוחס או קאמר או עכרות או
עינוי והס שעשו תרתי לכן קושי השעבוד משלים
המנין עכל"ה :

ויקרא

פרשת שמות

יעקב

ומעתה

אחי שפיר כונת דברי מרע"ס שאמר להש"ית שלח נח ביד רבי עקיבא ור"ל דמרע"ס היה ק"ל כסדרת רבן גמליאל דסבר כר' ואסיה דו"ו להוסיף ואש' לפי סברתו דעכרוס וענו הותם תרתי משמע ועכ"ז לא ילאו עד שיטכו' שנים ור"כ עינין לא הניע הזמן אבל לגבי רידן דק"ל וי"ו לחלק וכבר נשלם הזמן כשכיל שעשו בהם תרתי א"כ לכן שלח נח ביד רבי עקיבא דאיהו סוכר דכלל מקום אמרין וי"ו לחלק ואפי' היכא דכלליהו וכנ"ל ע"כ וק"ל:

ובאו"א

יובן כדרך פשוטה כונת מדרש הנזכר וסוף בהקדים את הירוע מ"ש המפ' ז"ל כטעם דמנינו דיוסף כשהיה מדבר עם אחיו כפליה לריכוריה ואמר להם פקוד יפקוד אלהים אתכם דמלי' רמו לנו גימ' פקוד' שהוא ק"ץ שנים יחסר הגלות עכ"ל. והנה לפ' מוכרח ללא אמרין דברה תורה כלשון בני אדם אלא דרשינן לכפיל'א. ונקיים עוד את הירוע מאי ראי'א כמס' כריתות דף י"א וז"ל על פסוק והפרה לא נפד'א וגו' תנו רבנן והפ"ה יכול כולה קלמור לומר לא נפד'א יכול לא נפד'תה קלמור לומר והפרה ה' כי'ר פדויה ואינה פ"ויה חליה שפחה וקליה כה קורין דברי רבי עקיבא רבי ישמעאל הומר בשפחה כנענית הכתוב מדבר אם כן מה קלמור לומר והפרה לא נפד'תה דברם תורה כלשון בני אדם עכ"ל: דבר הלמד מדברי הגמ' דר' עקיבא דריש לכפילה דוקא אבל ר' ישמעאל חולק עליו וס"ל דדיכרס תורה כלשון בני אדם. וכזה א"י שפיר מאמר המדרש סנ' וסוף דסנס הקב"ס רולה לפסיק הלכא דברי עקיבא דרשינן לכפיל'א וסיכר רמאי דאמר להם יוסף פקוד' יפקוד וגו' דר"ל דגימ' פקוד' שהוא ק"ץ שנים יחסר דבר הגיע הזמן ולכן הול' להויל'אם עכשו' אבל מרע"ה סוכר דלא דרש נן לכפיל'א אלא דברה תורה כלשון בני אדם וה' כן לא סבר להאי דרשא של פקוד' שהוא ק"ץ שנים יחסר מהגלות אלא לריך שיטבו עד שיושלמו' שנים דוקא ולכן זה שנקבון מרע"ס באומרו שלח נח ביד רבי עקיבא דר"ל הואיל ומדעהך נראה דסברת כוותיה דרבי עקיבא ע"כ וק"ל:

מסרה

הביאו אותה המפ' כסדר זה וז"ל ניקן נ' תבן אין ניקן לעכדיק וכו'. לחמו פשוטה והוא בהקדים את הירוע מה שכתבו המפ' ז"ל טעם למארז'ל דקושי השעבור השלים המנין לפי שעל ידי כך ביררו כל גיטולי הקדושה שהיו כמלרים ובזה יפסקו חיותם וז"ל מארז'ל עשאוהם כמלולם שאין בה דגן וכו' כי ירוע מ"ש סרב קיה"א ז"ל כסדר זה ככונת הכתוב ונלחם. כמו ועלה מן הארץ וכו' שהוא

לשון לחם על דרך הכתוב כי לחמינו הם וכו' האומר כמקום החר ודרשו רז"ל כאכלם כלחם וכו' ור"ל וכרר מהם כל נ"הק כמו הלחם שעל ידו אכילתו מחרר האדם נ"הק וכו' עכ"ל:

ובזה

א"ש רזה כא בעל המקרה לרמוז כי על ידו שתבן אין ניקן וכו' ממילה זה היה כנר'ס המעלו'ת שלחמו רמוז על גיטולי הקדושה שהיה לחמו ממש ניקן לנו. ובזה אין זכינו זכיה' דאורי'הא ויל'אנו מתחת רשותן תבן וכו' אררבה' אתפסיק חיותם וניאן אל יורדי בור ע"כ וק"ל:

מסרה

הביאה הרב רמסק אליעזר לח' מרכיבי אשכנז ז"ל וז"ל יול'א תרין השבס לפני פרעה וכו' הנה הוא יול'א טימיה וכו' הנה יול'א לקראתך וראך ושמת כלבו וכו' עכ"ל המסרה ועי"ש מ"ש בכי'אורו. ואנ'א עני'א אפשר לכארו כדרך רמוז והוא בהקדים את הירוע מ"ש המפ' כי פרעה רועה על יצר הרע יעיין בר"ק. עוד ירוע מארז'ל אמר הקב"ה בראשי וז"ל סר בראשי לו תורה קבלין וכו' והיה מכונית בשם מים כארז'ל ע"פ הוי כל למ'א לכו למים עו"כ מ"ש ז"הק כפ' תרומה כי הלדיק זוכה הקב"ה יול'א לקראתו לקבל נשמתו ושמת כביאתו ומקרי'א מלא דיכר הכתוב רוכב ערכות שס ושמת בכוא נפש נקי ול'יק. וירוע מ"ש המפ' כי משה כינוי ל'דיק וכו' כינוי לקוב"ה. ובזה א"ש הזס באם המסרה לרמוז דאומר הקב"ה למשה דאיהו הלדיק היל'א לפני פרעה כבקר הנה יול'א רמוז שיטכוס איהו קודם שיטב'ר עליו היל'א המכונה בשם פרעה ע"ד הלא להורגך שבס וכו' וכי קימ'א במס תוכל להשכוס עליו לו"א טימיה ר"ל ככח הקורה כנו' המכונית בשם מים ואם תעשה כן אז רע כי תזכס את'כ כיון שתחלוש כחו כלימור הקורה ותהיה בכחינה לדיק אז תזכה לכסוף הנה הוא דא קוב"ס יול'א לקראתך וראך ושמת וכו' ע"כ וק"ל:

פסוק

ויאמר פרעה למה משה ואהרן וכו' אית'א כמד' וז"ל אחס ודכריכס למה עכ"ל. והנה כל המפ' ז"ל הביאו הגירסא ודכריכס למה אין ראי'י להר' חיר"א ז"ל פ' בא שכתב וז"ל ודכריכס דוקא וקאי על הקב"ה וכו' כל המפ' ז"ל שרי להו מאריהו שכתבו ודכריכס עכ"ל יעוש'כ. והנה לפי דבריו סנ' אפשר לפרשו כדרך נכון כשני אופנים: ויל'א הראשון יובן בהקדים את הירוע דישראל היו כמלרים כתורה משבון כאשר כתב הרב אשר הנחלים כנחל איהן יעו"ש. עוד נקדים מה שראיתי להרב יד אבישלוס שכתב וז"ל קיימ'א לן לפו'ס דינ'א דבהודן זמן הסלואה יכול המלוה ליכנס לכיהו של לוח ליעול משכנו בירו משא"כ כתשלוס הזמן או אח"כ הז אינו יכול ליכנס איהו נופיה אלא דוקא על ידי שלוחו וכו' זה כיונת הפסוק קומה ה' קדמה וכו' עכ"ל יעו"ש

ויקרא

פרשת שמות

יעקב

לג

יעו"ש כס' זס' והן עוד נקיים את ה'ידוע מה שכתב רס"י ז"ל כפ' זו על פסוק ואומר אליך שלח וכו' מכת בכורות היא מכה אחרונה ובה התרחקו חלה עכ"ל. וכזה הרי הוא כמבואר דו"א אתם למה ר"ל למה באתם אתם ולא הקב"ה בעלמו דבן אמ"ל ליעקב אנכי וכו'. ואנכי אעלך וכו' אלא מאי אית לכו לומר דגשלים הזמן וא"כ לפו"ם דינ"א אסור ליכנס המלוה בעלמו כנו' וא"כ ודכריכם דא קודשא כריך הוא דהודעהם לי דכמתך בכורות וכו' הוא וכו' למה רול"ה לומר כי"ד יכול הוא בעלמו ליכנס הואיל וכבר נשלים הזמן אסור שיכנס המלוה אלא ודאי לריך לומר דערין לא נשלים הזמן ולכן הוא בעלמו יבא א"כ רכתוך הזמן שרי המלוה ליכנס וכו' כנו' לוא"כ תחזור קושייתו דאתם למה באתם עכשיו אלא ודאי דאין אתם שלוחיו יתכ' לכן לכו לסבלותיכם ע"כ וק"ל :

ובאו"א

ויכן סוף כהקדים את ה'ידוע מחליקה עלומה דהיא בין הפוסקים כענין מילי ממסרן לשליח או לא דמוהרי"ט ז"ל סוכר רמילי לא ממסרן לשליח כאשר התבאר דבריו בארובה כח"א ס' קנ"ט. והרכ מחנה אפרים ז"ל השינו כספרו וסוכר רמילי ממסרן לשליח עיין כד"ק. והנה עיקר שליחות של מרע"ה ואהרן אחיו לישראל וגם לפרעה הוו מילי ומדמילנו דמרע"ה הולך וכו' כמה פעמים משמע דס"ל רמילי ממסרן לשליח ופוסק הלכתא כ"כ וכו'! שאלו בהרכ מחנה אפרים ז"ל. וכבר הקדמנו לעיל מ"ש רס"י ז"ל דמרע"ה הודיעו כענין מכת בכורות מפעם ראשונה שבה אלו דעתיד הקב"ה ככבודו ובעלמו לירד ולהכות לו כל כבוד כדי להוליח בני ישראל מתחת ידו וכו' כנו' ל'. וכזה א"ש דזה ממש כוגף פרעה הרשע באומרו אתם למה ודכריכם דא קוב"ה למה ר"ל אתם באתם כזאת השליחות. והלא זאת השליחות היא מילי והיא פלוגתא בין הפוסקים ז"ל כנו' ל' אלא ודאי דאלהיכם פוסק בהרכ מחנה אפרים ז"ל דס"ל רמילי ממסרן לשליח א"כ לפ"ז תודיעו לי ודכריכם הקב"ה שעתיד לירד ככבודו ובעלמו כמתך בכורות כאשר הודעתם אותי מקודם למה לריך שהוא בעלמו יבא אלא ודאי דס"ל כמבואר מ"ט ז"ל רמילי לא ממסרן וא"כ אתם למה ע"כ וק"ל :

פסוק

ואלה שמות בני ישראל הכאים מזרימה את יעקב וכו'. והרקדוקים מבוארים האחד דלמה שינה וכתב ישראל ויעקב. שני חיבת את למה לא אמר עם יעקב וכבר המפ' ז"ל ביארו כזה אך אפשר להבינו והוא בהק' את ה'ידוע מאי דאיתא במה' דאברהם נקרא ישראל יעו"ש. עוד נקדים את ה'ידוע מאי דאיתא כנמ' דטעם דעיקר הגלות הוא מסיים שאברהם עשה אנגריא בקלמירי

חכמים כנו' כפסוק וירק את תניכיו ילידו ביקו ועו"ש עו"כ את ה'ידוע מארז"ל דעיקר הדין דקיימא לן רחוב להיות ירא מן החכמים ולכבדם הוא נדרש מתוכה א"ת דכתיב את ה' אלהיך ודרשו רבי עקיבא לרבות תלמידיו חכמים. וכזה א"ש דו"א ואלה שמות בני ישראל רמז על אברהם הנקרא בן כנו' הכאים מזרימה וכי קימא מעיקרא למה נגזרה זאת הנזירה לז"א א"ת דיקא ר"ל בשביל שעבר על דרשת את הנו' ועון זה היה גרמא לזרעו דאיהו יעקב איש וכו'ו כולם ביהו למזרים וכנו' כנמרא ע"כ וק"ל :

פסוק

ותחלכ אחותו מרחוק לדעה מ"ה יעש'ה לו. והרקדוק מבואר דמה הוא זה בלשון דנקט לדעה מה וכו' והול"ל לראות מה יהיה כשיפו וכבר ראוי להמפ' שדק"קו זה ופירשו ביר ה' הטובה עליהם ואל"ה עני"א אמרתי דאפשר לפרשו בדרך רמז לחכימא כרמי"ז והוא דהיא ידוע דהיתה נביאה ובארז"ל על פסוק ותרם אוחו כי טוב הוא וכו' שראתה עמו שכינה וכו' וא"כ כבר ידעה גודל קדושת נשמתו והקורה באה לרמוז לנו זה כסוד כמוס באלו החינות. והענין הוא דהנה ראוי להר' אור הגנוז שכתב בד' יו"ד ז"ל נשמת מרע"ה היא היתה משוכה מעיקרה קיי"ש שהיא מקום גבוה ביותר כי בן איתא כזו"ה ק"ל תאנא האי טלא דנגיד ומשיך מעתיקא וכו' בטל הקדוש ב"ם תרון כפירין מינייהו ואהגליו ונשכ בהו ואתעבידו תרון לוחות וכו' וכבר ידעת דנשמת מרע"ה והלוחות הם מכחינה ת"א וכו' עכ"ל יעו"ש ג"כ בד' י"ט מה שכתב באורך. והנה ידוע כי כעתיקא שם מאירים ונרמזים הי"ג מרות של תיקוני דיקנא והם קרויים כחינה מז"ל כי שם רמוז בהם שלשה הוי"ו"ה דהם גימט' מז"ל יעו"ש ככמה מקומות וכן נתבאר בדבריו הרכ בארובה. עוד ידוע ג"כ מ"ש הרכ דא"הו רמוז ג"כ כספירת ת"ת דשם רמוז שם מ"ה כירוע. וכבר הקדמנו ג"כ דהשכינה היתה עמו כנו' וכזה א"ש דזה באה לרמוז לנו הקורה באומרה ותחלב אחותו מרחוק וכו' וכי קימא דלמס נתיבכה לזה אמר הכתוב לדעה מ"ה יעש'ה ר"ל שהיא כבר היתה נביאה וידעה גודל קדושת נשמתו היכן היא רומזת ואחד כל קדושה כזאת כי"ד יטבע ביאור ורמזה זה כחיבת הנו' כי חיבת לדעה אוחיות העיקר הם רע"ה והם גימט' מז"ל ע"ה. גם חיבת לדעה כמספר קטן עולה גימט' עתיק"א עם האוחיות כמ"ק ורו"ק. גם חיבת מ"ה הוא רומז על ספירת הת"ת דשם שם מ"ה כנו'. גם חיבת יעש"ה היא גימט' שכי"נה דרמוז ג"כ דהיתה עמו השכי"נה וכל לו וא"כ הואיל וכל כך היא גדולה מעלתו לכן נתיבכה לידע מה יהיה בסופו אחרי זאת שהשלים ביאור אז ת"ו וטעם שם או יהיה לו נסים ונפלאות ע"כ וק"ל :

ויקרא

פרשת שמות

יעקב

פסוק

הכס נתחכמה לו פן ירבה וכו' . ראיתי להמפ' ז"ל שרקדקו רסול"ל אולי ירבה וכל אחר ביארו כיר ה' הטובה עליו וחד מינייהו סרב הגרף דלה ביארו כדרך רמו ואנ"א אוחזה כס:סיניו לבארו כפי דרכו והוא כהקדים הקדמה נפלאה אשר הכיאה הרב ערכי נחל כפסוק שאמר יעקב ללכן כשרדף אחריי להר הנלעד והסינו שים כה נגר אחי וכו' ורקדק הרב דלשון שים כה אינו מוכן רסול"ל דבר נא נגר אחי וכו' . וכחך דע כי כל דברי האבות רב"הם למטה ורומזין רז"ן עילאין לעילא . והנה כדברים הללו שקים מדבר עם לכן נראה כעורך טענותיו נגרו אכל באותם הדברים עלמס כיעל כחו של לכן מעליו . ויתבאר זה כהק' מ"ש הרב המקובל כס' קרינים וס' רן ריזן להרב מהר"ש מאוסטרופולי זיע"ה ז"ל דע כי יש של"א קליפות נקראים כתי"ב ונגדו יש נקדושה שם קדוש כהשי"ס המכעל קליפות הנו"ל ושם זה הוא עולם גימט' שע"ה כסוד הכתוב ואל קין ואל מנחתו לא שע"ה . וזה סוד האמור כיעל כשכא סיקרא אללה ותכסו כשמיכה כי סיקרא גימ' של"א ותיבך שמיכ"ה רמו על שם הקדוש הנו' שבו הכניעה כחו . עוד כתב דע כי שני פריזים היו בזמן החרבן והם באו מבח השל"א הקל"ה הנו' האחד נקרא נכות והשני לכן וז"ס הכתוב נחלקינו נהפכה לזרים כתינו ר"ת לכן וכו' יעוש"כא וממולא דבר יש לך לדעת כי לכן היה דבוק כקליפות הנו' ולכן כשרדף אחרי יעקב ורנע להזיקו מיד יעקב אע"ה היה מרכר עמו למטה ורומז כדבריו למעלה כדי להכניע את כחו ולכן אמר זה שי"ס כ"ה נגר וכו' אוחיות זה השם הקדוש לכעל כחו עכל"ס כס' ע"ן כקיוור יעו"ש באורך . והנה ידוע עוד מה שכתב רבינו האר"י זלה"ה כי פרעס ולכן וקין כלס הס מכחינה חרא יעוין בר"ק . וכזה נכא למכוקסינו לבאר דקדוק הנו' והוא כי פרעה ברעקו הרבה הוא רובה לשעבר את בני ישראל ולהרע להם הן כנופס והן כנשמות למשוך עליהם טומאה מר' השל"א קליפות הנו' דאחיותו כהם כמו לכן וקין כנו' אבל היה מתירא שמה יבא איזס אחר קדוש כמו יעקב ויכניע את כחו כשם הקדוש הנו' לכן רנה לעשות התחכמות עליהם שלא יוכלו להכניע את כוחו כזה השם הקדוש ורמו דבריו כרעה לעמו רעיקר ההתחכמות הוא שלא ינברו עליו זה השם הקדוש ויכניעו את כוחו מעלילא וז"א הכה נתחכמה לו פן ירבה וכו' כתיב פ"ן הנו' הכליע הענין וסוף כי תיבך פ"ן ככעלי האוחיות עילה גימט' כהשי"ס השם הקדוש כזה פ"א נ"ן פ"א נ"ן ותיבך ירבה ר"ת יסיה ר"כ ככפל האוחיות וז"א פן ירבה ר"ל תיבך פן היא עלמה ירבה ואז כודאי וכנע כחנו לכן הכס נתחכמה

וכו' ולענות אוקו ענויים קשים כדי שתכלכל מתשכחם וכוונתם ולא יוכלו עוד להרע לנו ככחם כלל ע"כ וק"ל :

מסרה

הביאה הרב בס' כינת יששכר ז"ל וביארה כענין הקובחם יעו"ש . וז"ת הרס שלשה הרס כשופר קולך . הרס את מטך וכו' . ויאמר הרס לך וכו' מלכים כ' סי' ו' . ואנ"א עני"א אפשר לפרשה לפו"ס דינ"א . והוא כהקדים את הירוע מ"ד כמסנת כדכות וז"ל הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו ר' יקודס אומר לא ילא וכו' יעו"ש וכן פסקו הפוס' ז"ל א"כ מוכח דקריית שמע מליס לאומרו כקול רס . והנה מלינו הפך מזה כתפלת י"ח כארז"ל המשמיע קולו כתפלתו הרי זה מקטני אמנה וזס כרור . וידוע ג"כ דפסוק שמע וכרוך שס עוליס מ"ט אוחיות . וזה אפשר שבא לרמוז כעל המסרה באומרו בשופר הרס קולך וכו' ודע איתתי לז"א הרס את מע"ך רמו על ק"ש שהיא מ"ט אוחיות כנו' . אבל ויאמר ר"ת וכתפלת י"ח אררבה מ"מה רבה היא הרס לך דוקא ור"ל האסור להשמיע קולו ואס השמיע הרי מקטני אמנה כנו' ע"כ וק"ל :

ותאמר

איש מלר' הילינו מיד הרועים ונ"ס רל"ס דלה לכו וישק ה"ת הלחן ויאמר אל כנותיו ואי"ו למס זה עזבתן וכו' קראן לו וכו' . והרקרוקים מכואר"ס ריש לדעת רלמה נקטו כלסונס איש מלרי וסול"ל מלרי אחר הילינו . ועוד תיבך ונ"ס דקאמרי היא יתירה וסול"ל למימר ורלה לנו ועוד כפל דלה דלה . ועוד תיבך מ"ס חסידה וסול"ל דלה דלה מ"ס לנו . ועוד תיבך א"ת יתירה . ועוד אומרו ואי מה זה הלשון דקאמר וסול"ל ותיבן הוא . ואפשר דכזה פירשם מעלת שזכה להם מרע"ה וניבאו ולא ירעו כי נכואה נורקס מפיהם כענין כל העתיר שיהיו על ידו והוא כהקדים מ"ש הרב הנשיא ז"ל בס' מ"ע ככונת הפסוק וארא אל אברהם אל יצחק וכו' כאל שרי ושמי ה' לא נודעתי להם וסאריך כהאי קרא וקיוור ר"ק כי כשם מש"ס רמוז שם יהו"ה שר"י כי אוח מ' היא לוחק כ"ו הרי שם יהו"ה ואוח ה' היא ר"י והשי"ן הרי שר"י וזה אימרו וארא אל אברהם וכו' כאל שרי ושמי ה' אבל לא נודעתי להם ר"ל נתחברו השמות הנו' שהם שר"י והו"ה לא נתחברו כשמותם כמו שרמוזים כשמך עכל"ס . עוד רוכס ג"כ להארת מ"ט שערי כינה וכוס הילי את ישראל כשהניעו למ"ט שערי טומאה . עוד ידוע דרפ"ח נ"ס הו לריכים ישראל לברר ול"א בידרו כי אס ר"כ ונשאר פ"ו ותיקנס מרע"ה כאשר האריך כוס הרב זרע כרך בס' זה יעו"ש בר"ק . וסנס על ידי שנשלמו רפ"ח כמשל"ס זכינו לקבל הקורה הכלולה ככ"כ אוחיות מאל"ף עד קי"ו . עוד ידוע כי תיבך אי"ו היא רומזת לנ' אכות

יוקרא

פרשת שמות ווארא

יעקב

לר

כי הוא ר"ת אברהם יצחק ויעקב ואות הוי"ו היא רומזה ליעקב כידוע :

ומעתה

ע"פ כל הנז' וכהק' עוד את הירוע כי תיבת א"ס הוא לשון חשיבות כמו איסורו וכו' וא"כ זה אומרם איש ר"ל אחד המיוחד שהיא תשוב ומהו חשיבותו לזה אמרו כנועם דכריהם מר"י גימט' שר"י יהו"ה ר"ל שזו לשני שמות הקדש זה הילנו מיד הרועים ונ"ס רמזו נ"כ דעקיד לזכות למ"ט שערי קדושה וכן תיבת ונ"ס עולה גימ' מ"ט וזה אומרם וגם דלה וטמון כרמזו שידלה את ישראל מן מ"ט שערי טומאה . ועור רלב לנו רמזו שעקיד לעלות את פ"ו נלוות הנשארם שהם גימטריא לנ"ו ועל ידי כן ויסק א"ת ריקא כינוי לכ"ב אותיות הקורה סלאן רמזו לישראל דכתיב בהו ואתם לאני לאן מרעיתי וכו' . ולכן מיד ששמע כל אלו המעלות ראית ביה לכן מיד כעס על כנופיו וזעק עליהם כקול גדול . ואי"ו ר"ל אחד כזה ודאי הוא שקול כג' אבות העולם הרמזיים כתיבת אי"ו כנו' א"כ למה עזבתן אותו קראן לו ויאכל וכו' ר"ל שמה אזכר בו שיקט אתה מכס וז"ל ויאכל לחם כנו' כדכרו רש"י יעו"ש ואדבק בו ורוק כי קלרתי וא"ש את"ס :

ולא

יכלה עוד הלפינו וקקס לו תיבת גמא ותקמרה כחמר וכזפת והשס בה את הילר וכו' . וקרקלוק מכואר רמז לשון גמא דקאמר ועור מאי נפקא מינה כזה הסודעה שהורה באה להודיענו אם הוא גמא או מין אחר ואם התמירה אותה כחמר וכזפת או כדבר אחר וכבר במדרש נקנו טעם לזה יעו"ש . וכדרי דקא משגיגא כס' המפ' ז"ל כזה ראיתי לחד מהני אשלי רכרכי הגאון בעל שפתי כהן ז"ל שרמזו רמזים כזה וז"ל גמ"א היא כאק"כש ר"ת ע"ה תור"ס שעקיד לקבל האורה . עוד נטוריקון גדול מהו"ל את"ה . עוד למפרע את"ה מל"ך גדול . עוד גמ"א מל"ך אדיר חמ"ר נו' ס"י מל"א רחמי"ס זפ"ת כיע' זכא"י פנ"ה תחונ"תי . ז"ה פנ"ה הור"ה וכו' יעו"ש כד"ק שהאריך כזה ג"כ באופנים אחרים . ועפ"דק אומר עם קני קן קלמוסא לרמזו כאו"ה ע"פי דרכו . והוא כהקדים מ"ש הרב איהו גופיה כפרשת פקודי ככונת הכתוב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם דסוד לזה לומר ושכנתי בתוכו אלא דע כי המשכן היה כנגד כל העולמות כולם לז"א זעשו"ל מ"קדש ושכנתי בתוכם ר"ת גימט' אכ"ע ע"ה ולזה אמר כפוכס הזיכירם שיעשוכו כארבע כתיבות אהליאז היה עושה ככתיבת הילרם ולכן מלאכתו קדש ומושב ורוקס שהם כתיבת ציור לפי שהיה ככתיבת הילרם וכללאל ככתיבת כריאס ולא נאפרש מלאכתו לפי שהיה דחנית וכו' ושאר כל חכס לב ככתיבת עשיה ואע"פ שכל אחד עשה כפי כתיבת נשמתו עכ"ז לא

היתה נגמרת המלאכה אלא על ידי מרע"ה כי נשמת מרע"ה היתה מן האלילות וא"כ היא הנגמרת ונזכרת כמעלה על הכל עכפ"ר יעו"ש כאורך ככמה ענינים וקראה נפלאות . היולא מר"ק כי נשמת מרע"ה היתה מעולם האלילות . ובזה אפשר שזה נרמז כתיבת גמ"א נוט' גדולתו מעו"לם אל"ל נ"ס . גמ"א לנו מעמי"ס את"ה כי ידוע כי כל הנליות הם היו על ידו או על ידי שמאירה נשמתו כאותו הגואל כידוע . וידוע דעיקר הנאליות כולם הם כזכות הקורה ראית בה רמז מלואו והוא הכיאים וזה רמזו ותקמרה כח"מר אותיות כרמ"ס ואומרה וכו' פק שם רמזו הקדמה שהכיתה הרב הגדול מוהר"ר חיד"א ז"ל משם הרב הנזכר ככמה מקומות ועיין כס' תו"ה כפ' כשלת וז"ל כפ' ומכחר שליטיו טוכעו כיס סוף יוכן כפי מ"ס כסמוך משם הרב ש"ך כי כסס אכ"י יהו"ה היתה יולאיתו כי טכ"עו גי' פ"ז כמספר אכ"י יהו"ה והוא יתור קיכס"ו אכ"י היא השכינה כסוד אס אני כאן הכל כאן . יהו"ה היא קב"ה עכפ"ר יעו"ש כד"ק . נמלא דככת שתי שמות הנז' דהיתה הגאולה לישראל וכן ג"כ מוכן מר' זו"הק דגס לעב"ל מלך המשיח הוא מקבדל ככת שמות הנז' כסוד הכתוב תשיח לראשו עטרת פ"ז כאשר תראה כפ' שמות כזו"הק יעו"ש . וא"כ זה רמזו כתיבת וכו' פק וכשמ"ת כ' פ"ז הגמ"לם ר"ל ככת שני שמות העולים גימט' פ"ז כנו"ל כהם תהיה הגאולה כל זה רמזה כתיבת הללו דקאמרה ותקס לו תיבת גמא ותקמרה כחמר וכזפת והשס בה וכו' וד"ק כי הוא רמז כדור :

פרשת ווארא

פסוק

והכאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אותה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי אותם לכם מורשה אני ה' וכו' . והקדוקים מבוארים אחד תיבת אני ה' דקאמר היא יתור נפיל"ס דכל הענין הקודם הם דכרו יתב' וא"כ מאי קמ"ל כזה . ועוד תיבת מורשה היא קשה דהול"ל יורשה רהי אשכנן כאורה רכתיב הכי והל"כו רו"ל לידוש אל תקרי מורשה אלא מאורשה כידוע ממה שדרשו כפסוק קורה ליה וכו' מורשה וכו' וככאן לא שייך לידוש הכי וא"כ למה נקט בלשון זה . אבל יוכן הענין והוא כסק' את הידוע מתלוות עלומה שיש בין גדולי הפוסקים אשר אסף את דכריהם הרב כנסת הגדולה וז"ל כתב הרב מוהר"ת ז"ל כתשוכס ס' פ"ט ספק אירע לי כענין אדם אחד שהיה לו בית מושכרה לראובן לזמן קצוב אס יכול כחוד סזמן להשכירה לשמעון ויאמר לו הרי כיתי שכורה לך אחר שיטלים ראובן זמן שכירותו וקבא שכירות כה יומא מכירה היא

ויקרא

פרשת

וארא

יעקב

הוא וממילא בתוך הזמן אינה שלו ואינה כרשותו או לא וכו'. תשובה נראה לי דמהני וכו' וסיים כרכיו ולא מבעיא כשוכר אלא אפי' כמכירה לזמן קטוב וכמ"ש הרמב"ם בפ"ג מה' מכירה וז"ל המוכר גוף הקרקע לזמן קטוב וכו' א"כ אמר לשמעון תוך הזמן כשתחזור הקרקע לירי הרי היא קנויה לך הרי זו קנויה וכו' ולא מקרי דבר שלא בא לעולם והוא דבר שאינו כרשותו וא"כ יכול למכרה לאחר זמן עכ"ל. וכן פסק הרב מהרימ"ט ז"ל. וכן פסק רש"ל כתשו' סי' ל"ו וכן נראה מדרכי מוהר"ש יונה ז"ל. וכן פסק מוהר"י אררכי ז"ל. אבל מוהרש"ם ז"ל כתו"מ חלק על כל הנז' וכתב דאין יכול להשכיר או למכרה בתוך הזמן כלל עכ"ל. בעל הנסת הגדולה יעו"ש כר"ק. וה' עוד נקדים אף הירוע מאי ראיא כמדרש על פסוק ויהי ריב בין רועי מקנה אכרם וכו' וז"ל רבי כרכים אומר מלמד שהיתה כהמתו של אכרסם אע"פ וז"ל וכו' והיו אומרים רועי לוט כך אמר הקב"ה לאכרסם לזרעך אתן וכו' אמר להם הקב"ה כך אמרת ונזרעך אתן וכו' אימתי לכשיעקרו האומות שהם ז' עממין ממנה והכנעני אז יושב בארץ עריון מתקבש להם זוכה בארץ עכ"ל:

והנה

כפי זה מתנת הארץ מהקב"ה לאכרסם אע"פ הוא רומה ממש לנרון זה שמכר שרפו לזמן. ובתוך הזמן מכרה לאחר לכשיכלה זמן הראשון וא"כ הוא כמחלוקת שניה ולפי רוב הפוסקים קנו הכנענים דוקא ולפי סברת מוהרש"ם לא קנו כנז'. אמנם מלאתי להמפ' ז"ל שחילקו וז"ל ולכני חירוק שפיר תמלא רבנרון מתנת הארץ כמעט אפי' מוהרש"ם ז"ל מורה רקנס אכרסם אע"פ לפי דכל טעמו של מוהרש"ם ז"ל רסוכר שלא קנה השני הוא משום דהמוכר לזמן ככל אותה הזמן שהיה אינה שלו ואינה כרשותו ולהכי אין יכול להקנותה לאחר אף לכשיכלה זמן הראשון. אבל האל יתכ' כל הארץ היא שלו בין קורס הזמן ובתוך הזמן ולאחר הזמן וא"כ כוראי רשנה ושנה הוא וקנה אכרסם כלי שום ספיקא עכ"ל. ונקרים עוד אף הירוע מ"ש המפ' ז"ל דקובת מורשה היא פועל וז"ל ורז"ל לומר שהראשון כבר זכה בה והוא מורישם לאחרים משא"כ לשון ירושה עכ"ל:

ומעתה

ע"פ כל הנז' א"ש רז"ל והכאתי אהם אל הארץ וכו' ונתתי אותם לכם מורשה דיקא ור"ל שכבר הם זכו בה ואהם באים מכחם וכי תימא דמעיקרא הם כ"ר זכו בה והלא מלתא כנז' כמחלוקת היא שנייה ואפ' לפי רכרי מוהרש"ם ז"ל לא זכו האבות ער שירשו לכניסם וא"כ למה נקט מורשה לז"א איני ה' ר"ל דכנרון רירן אחר האמת אף מוהרש"ם ז"ל דכתב וקולק יורם ככאן דכבר זכו

האבות לפי שכל הארץ היא שלו וכנז' וא"כ לא תליא כפלוגא ע"כ. וכזה ניקנו כאגב כונת מו' תמוה וז"ל אם כניך הם מקבלים אלהותי הם נכנסים לארץ ואם לאו אין נכנסים לארץ עכ"ל. והוא תמוה דתלי תניא כדלף תניא. אף לפ' הוא מוכן ובהקדים אף הירוע מאי דק"ל דככל מידי ראי' לן פלוגתא וכול המוחזק לומר קים לי. אבל כנרון רירן רשאני קוב"ה דכולי עלמא ריליה וא"כ כין בתוך הזמן בין קורס האומות לא קנו וזה דוקא אם אגן מקבלים עלינו אלהותי וכו'. ועורים דכ"ע ריליה אז אגן זוכים וז"ל אם כניך מקבלים אלהותי וכו' ע"כ וק"ל:

פסוק

וגם אני שמעתי א"ת נאק"ת כנ"י ישראל א"ת אש"ר מזרי"ם מעבירים אותם ואזכור א"ת כריתו וכו'. והנה דק"וקים כהאי קרא לכאורה הם מכוונים לעין כל אחר תיבת את יתו' נפיש והו"ל לומר שמעתי נאק"ת' מהו הלשון דקאמר נאק"ת והו"ל לומר לעקת כרכוב וילעקו כני ישראל וכו'. וכן מצינו ג"כ במקום אחר דתיבת לעקת כני ישראל כ"ה אלי וכו'. ג' תיבת כני יתו' נפיש והוא ל"ל נאק"ת ישראל. ר' למה כונה אותם עכשיו בשם כני ישראל ולא נקט כני אכרסם או כני יעקב. ה' תיבת מזרי"ם יתו' נפיש דמי לא ידע ככל אלה דהמזרי"ם הם המעבירים כהם וא"כ הו"ל לומר אשר הם מעבירים ו' תיבת את פעם שנית יתו' נפיש. ז' קני מורה תיבת כריתו מה כ"ה לרמוז. והנה כבר דאיתו להרכ חיר"א כספרו הכהיר חו"א ע"הת שרק"ק מעט מדקדוקים הנז' ופירש דכסאי קרא נרמזו כמה טעמים של יציאת מזרי"ם יעו"ש כר"ק ורפ"ח. וע"פ ררבו דרך הקדש הכא אג"א עני"א לבאר האו קרא ולישכ כל הני רקרוקי באו"א ובהקדים איוה הקדמות וטעמים שליקטתים מן ספרי המפ' ז"ל לויאתם קירם הזמן אשר כלם ספונים וטמונים כהאי קרא ואכ"רם אחד לאחד וכוה ותישבו דקדוקים הנזכרים. הנה ירוע מארז"ל רח"ה מהני טעמי הוא דהשכינה השלומה המנין. וירוע לז"ח כי תיבת א"ת כנוי לשכינה. עוד ירוע מ"ש חכמי המקו' ז"ל כי עיקר ירדתנו לגלות מזרי"ם היא היתה לתקן חטא אדם וכזה ביארו המפ' ז"ל כונת סכתוב ירוע הדע כי גר יסיה זרעך בארץ לא להם וכו' ורקדקו דהול"ל כמקום מה הוא לשון בארץ דנקט קרא ותירלו כי ר"ת בארץ" כחטא אדם דראשון דריכים לא להם וכו' נמלא דתכלית ירדתנו למזרי"ם לתקן חטא אדם ע"כ:

וירוע

מה שכתבו חכמי המקו' ז"ל כי על ידו חטא אד"ר נפגמו שלש שנות הקדש ואלו הם השלשה אד"ר' אמ"ת שהוא חוקמו יתכ' כירוע אד"ם ועיין הקדמה הובאה כאורך כס' זרע כירך יעו"ש. וכולם לריכין תיקון וא"כ ישראל שיררו לתקן חטא

ויקרא

פרשת וארא

יעקב

לה

הקודם ראקמנו אקרא כהוילאך את העם וכו' ועוד שני כזכות שקיימו מלות המילה וכו' ג"כ ראקמנו אקרא ואעבור עליך ואראך מתכוססת בדמיון. ובה השלישי והוא שכתבו המפ' ז"ל דלכו תירוק שפיר אכן נשתעברנו יותר ממה שקלוב לנו כי הגזירה הייתה לאכרהם כי נר יהיה זרעך וכו' וזרעו כולל על יעקב ועשו שניהם יחד וא"כ אכן נשתעברנו ופרענו חוב שעלינו עכ"ל. וזכה א"ש דו"א לכן אמור וכו' אני ה' והולאתי אתכם וכו' וכי תימא באיזה זכות תלאו קודם הזמן לז"א לכן אמור מהני תלתא טעמי הראשון הנני נותן לו א"ת דיוקא שהיא רמו בזכות התורה הכלולה ככ"ב אותיות. מאל"ף ועד תי"ו. גם כריתו דיוקא שהוא רמו בזכות דם המילה הקרויה כריתו כידוע. גם שלו"ס דיוקא גימ' עש"ו שם רמו שהגזירה הייתה עלינו ועל עשו וא"כ אכן פרענו מה שעלינו ע"כ וק"ל:

ובאו"א יוכן כונת המסרה הנז' בדרך רמו והוא כהקדים מ"ש הריב נחמת ליון כד' ג' כדדוש לשבת הגדול והוא דישראל כשירדו במלרים היה השר שלה קמ"אל דהוא ראש על כל השמים כידוע עכ"ל יעו"ש. עור נקדים מה שכתב הרב מדרש ליהו הנדפס מת"ש למוהר"א הכבלי ז"ל וז"ל דע כי תיבת כריתו עולה גימט' רפ"ח וש"ך עם שני תיבות הר"י וי"כ רמו לוי"ב פרטופים עכ"ל יעו"ש. עור נקדים מ"ש הרב מג"ע ז"ל כי ישראל לא ילאו ממלרים ער שביררו רפ"ח נילולות בינם וכין מרע"ה וזכה מיתקו הש"ך דינים עכ"ל. וזכה א"ש דזה ממש מה שרמו בעל המסרה לכן אמור וכו' אני ה' והולאתי אתכם מתחת סבלות מלרים ר"ת ק"מ שפני אוליף אתכם מתחת ידו וכי תימא באיזה זכות תלאו מתחת ידו לכן תי' אמור הנני נותן את כריתו דיוקא שהם גי' רפ"ח וש"ך עם תיבות תרי"ו וי"כ כנו' ור"ל בזכות שקינתם רפ"ח נילולות וזכותם למתק ש"ך דינים הרמוזים כתיבת כריתו כנו' לכן תלאו ע"כ וק"ל:

פסוק והולאתי אתכם מתחת סבלות מלרים והולאתי אתכם וכו' וידעתם כי אני ה' המוליא אתכם מתחת סבלות מלרים כהאי קרא הוא מבואר לעין כל דלמה חזר פעם שניה ואמר המוליא אתכם מתחת סבלות וכו' וכבר ראיתי להרב נפש יוסף שכתב בהראשונה דפשטה על מלרים והשניה רמו על ס"מ וזנבו עכ"ל. ואנא עני'א אומר והוא כהק' את הירוע מ"ש לנו רבינו הארי' ז"ל כטעם דלמה היו דוקא יו"ד מכות ולמה היו הקרי שלהם כך דם וכו' וכתב דע דסוד העשרה מכות הם הייתה וליאתם מיו"ד ספירות דקדושה והכו ליו"ד ספירות דקט"א כידוע כי זה לעומת זה עשה האלוקים וכך היה קרה דהיינו מכה ראשונה דהוא דם ילאה מספי' מלכות

חטאו ותיקנו ככה השעבור א"כ מסתמא תיקנו שמות הנז' וכשנמר התיקון ילאו וכשרק"ק תמלא השלטה שמות הנז' עולים גימטריא תקב"א. עור ירוע מאי דאיתא כזו"הק פ' שמות כשירדו ישראל לגלות אז נחתו עמסון השבטים בעלמן מקכריסון יעו"ש. עור ירוע מאי דאיתא ג"כ כזו"הק ס' הנז' וז"ל תא קזי כשירדו ישראל לגלותא נחת עמסון תיה חדא מלמעלה דשמה ישראל ונחתו עמה כמה מלאכים יעוש"בא. עור ירוע מאי דאיתא במד' דסקב"ה השיב לעזוזא כלום כארץ מזרים אמרתי כארץ לא להם וכו'. עור ירוע מאי דאיתא במדרש דכשכיל שלא שינו את שמותם אלא בני ישראל עאלו וכו' כזכות זה ילאנו ממלרים. עור ירוע מאי דאיתא ג"כ דבזכות דם מילה ילאנו ממלרים ואקמכוהו אקרא ואראך מתכוססת בדמיון וכו' יעו"ש. עור ירוע ג"כ מארז"ל דבזכות התורה שעתידיס לקבל ילאנו וכו' ואקמכוהו אקרא כהוילאך את העם תעבדון את האלוקים על ההר הזה וירוע דהתורה כלולתה כ"ב אותיות מאל"ף ע"ד תי"ו:

ומעתה ע"פ כל הני טעמי הנז' דטעם לש"ר כזה הרי הוא כמבואר כונת כהאי קרא ודמ' הרומ' על האר"ש כהאי קרא מבואר כל הני טעמי. וזה ביאורו וגם אני שמעתי וכו' ר"ל דסקב"ה כה להודיעו למרע"ה דלא תיקשו ליה דכיז' יולאוס לפני הזמן של הארבע מאות לז"א ליה לחכימא כרמיה' דמכמה טעמי נשלים הזמן. אח"ת מסיבת א"ת דיקא דהוא בינוי לשכינה כנו'. כ' דהם עיקר ירויהתם כשכיל חטא אד"הר דגרס על ידי חטאו פגס כנ' שמות כנו'. שעולים תקב"א וכבר תיקנוס וזה אומרנו נאק"ת דיקא ולא לשין אחר. ג' בני ישראל רמו כי השבטים הראשונים דהם בני ישראל סבא דנחזו מקכריסון הם השלימו המנין. וגם טמון ברמו תיבת ישראל דהוא רמו על החיה ששמה ישראל דירדה מלעילא כנו'. ד' אשר מלרים דיקא מעבירים וכו'. ורמו לתשובה כלום במלרים אמרתי וכו'. ה' ואזכור א"ת דיקא רמו לזכיה דאורייתא דבזכותה ילאנו הכלולה מכ"ב אותיות ו' כריתו דיקא רמו לרם מילה דבזכותה ילאנו וכו' ע"כ וק"ל:

מסרה הביאה הרב קוד"א בס' זה כשפרו הכהיר חו"א וז"ל לכן שנים לכן אמור לבני ישראל אני ה' והולאתי אתכם מתחת סבלות מלרים וכו' לכן אמור הנני נותן לו את כריתו ש"ס. ועי"ש בד"ק מה שכתב בכיבורה. ואנא עני'א אוחזס כנסקיניו ולכארה כחופן אחר והוא כהק' את הירוע מה שכתבו המפ' ז"ל כמה טעמים נאמרנו ליליאתנו קודם הזמן ושלשה מהם השייכים לן. האחד הוא מה שאמרנו דבזכות דאנן עתידיס לקבל התורה כנו"ל כפסוק

ויקרא

פרשת וארא

יעקב

מלכות דמלכות דקרושה וסיכחה כמלכות דקט"א
כנגולת שלה וכו' וכן עז"הר ער דבמכת ככורות
ולאה מספוי כת"ר דמלכות הקרושה וכו' והיתה מכה
כשלה ראשונה כח"כ דקט"א עכ"ל ועי"ש כד"ק כי
אין לנו עסק כנסתרות . א"כ ממונא דבריו אגן למדיס
דינאחנו היא היתה מתחת מלכו"ת דקט"א ויר"ר
ספורת רידס . והנה ידוע כי ר"ת של יו"ר ספורת
כח"כ וכו' עולים גימט' תקמ"א ועיין מ"ש הרב
חיד"א בס' יעיר אגון באות ישראל יעו"ש . וכזה א"ש
והוא כי ר"ת וס"ת "סכלות" מלריס" עולים תק"מ
ע"ה תקמ"א וזה שכל לרמוז הכתוב ככפל דבריו
דהראשונה קאי על המלריס ממש והשנית קאי על
הקט"א היא וספורתיה כלס רבולס נכנעו וילאנו
מתחת ידה ע"כ וק"ל :

פסוק

וגם הקימותי את כריתו אתם לתת להם
את ארץ כנען וכו' . ראיתי להרב נפש יוסף
שכתב וז"ל אפשר כי כהאי קרא ברמז דכזכות התורה
וזכו ישראל לארץ כי תובת לת"ת כח"ת כ"ש עולה
כח"א גימט' כ"כ רמז לכ"ב אותיות התורה דכזכותה
וזכו לארץ עכ"ל ועו"ש . ואנא עני'א אותה כנסקיני
לכאר עפר"ק אכל כאופן אחר והוא בהקרים את
הידוע מ"ש חכמי המקו' ז"ל כי לא זכינו לארץ אלא
כשכיל שהיה רומזת לכחינת רח"ל שהיא שכינת עונו
כאמרס כטעם שלא זכו בחינת דור המדבר ליכנס
לארץ כי הם מכחינה עליונה בחינת לא"ס אומא
עילאה והארץ היא כחינת רח"ל כאשר רמז הרב בל"ח
בס' שלח לך ככונת הכקוב ער"ר חוכ"ל לכו"ת חמת
שהוא ר"ת רח"ל ועו"ש כד"ק . וידוע דהיא מכונית
בכחינת א"ת שהיא רמז למלכו"ת עכ"ל . גם ידוע
מ"ש שכתב הרב ש"ס נר"ו כי לא זכינו לארץ ויהיה
לנו קיום בה תמיר אלא כזכות ראגן אותוס כמתת
האמת . וכזה רמז כונת הכקוב שמע ישראל את"ס
עוכרים את הירדן וכו' כי תובת את"ס עולה אמ"ת
עכ"ל ועו"ש כד"ק . עוד ידוע מאי דאיקא כמד' ע"פ
וזה הדבר אשר מל יהושע וכו' כך אמר יהושע לישראל
שמה אתם תהיו סבורים ליכנס לארץ ערלים וכו' לא
חזבו אלא ער שחיו ניםוליס עכ"ל ועו"ש . וכזה א"ש
דעני הלקח עניניס שכזכותס נכנסנו לארץ רמז
הקב"ה למרע"ה כהאי קרא וז"א וגם הקימותי א"ת
שהוא רמז לשכינה שמכחינה נזכה לארץ ובנו' וגם
ברית'י ריקא רמז למולה ג"כ וגם את"ס היא אותיות
האמ"ת וכזכות ג' דברים הללו לתת להם ארץ פנען
ע"כ וק"ל :

פסוק

ובני מררי מחלי ומושי . עיין מ"ש הרב
חיד"א בכיאוורו בדרך רמז ורפת"ח . ואנא
עני'א אפשר להכינו בדרך רמז והוא כהק' את הידוע
כי הארס על ידי חטאו גורס כ"מ שיעשה פגס ופירור

כין קוכה"ו שהס הוי"ה ארנ"י כידוע . ועוד נקדים
מ"ש חכמי המקו' ז"ל כי כיון שהארס גורס פגס
ופירור ח"ו כנו' אז יסיו כל העולמות למעלה השפעתס
זה לזה בחינת אח"ו כאחו"ר ועיין כד"ק פירוש כונת
הענין והרה למאונך יעו"ש . וא"כ כודאי כשיחזור
הארס כתשובה ויבכה ויתמרמר על הפגס שגרס
לעשותו ככת עונוסיו ופשעיו אז יתוקן הכל יחזור
להיות על ידו יחוד קוכה"ו וגם כל העולמות יחזרו
לסיות השפעה דירסו פניס בפניס כמאז ומקרס קורס
שחטא וקלקל וזה ברור . וכזה א"ש רזס ממש מה
שרמז האי קרא רידן כאומרו וכנו מררי ר"ל מי שהוא
מתמרמר על עונוסיו וחזור כתשובה שלימה אז יזכה
על ידו זה מח"י עם האותיות עולים גימט' הוי"ה
ארנ"י כיקר רמז שיחזור ויקחד על כחינת קוכה"ו .
ואז על ידי זה ג"כ מו"ש" עם האותיות עולה ש"ס
גימט' שני פעמים פני"ס שעוליס ש"ס ורמז לנו דכל
העולמות שהיו מתקילה על ידי חטאו בחינת א"ת
כנו' יחזרו להיות בחינת פניס כפניס כמו קורס החטא
ע"כ ור"ק וא"ש את"ס והה"כ :

מסרה

הכיאה הרב כע"הט ז"ל בס' זה הן ד' .
הן אני כפיך לאל . הן אני עץ יבש . הן
אני ערל שפקיס . הן אני נשארתי לכדי . ולהכינס
בדרך רמז אפשר בהקרים את הידוע דהלומד בתורה
וזכה להשרות עליו שס יהו"ה כי הוא שס בחינתו
כידוע ליו"ת . וידוע דשס הוי"ה הוא עולה גימ' ע"ץ
כזה שהוא עשר פעמים ה' וחמש פעמים ו' הרי ק' .
וגם חמש פעמים ו' וששה פעמים ה' כין הכל הרי
ק"ס שהוא גימט' ע"ץ כנו' . וגם ידוע כי שס הוי"ה
יש לו שניס עשר לירופיס שסס עוליס כין הכל ג"פ
גימט' ש"כ וזה ברור . וכזה א"ש רז"א הן אני כפיך
וכו' ר"ל שזכיתי ללמוד בתורה ער שזכיתי להיות כפיך
אז אזכה להיות מושך על עלמי כחינת שס הוי"ה ב"ה
שעולס גימט' ע"ץ עם כל לירופיו העוליס ש"כ כנו'
וזהו הן אני ע"ץ יב"ש . אכל הן אני ערל שפקיס ולא
אלמוו כתורס אז כודאי הן אני נשארתי לכדי ולא יש
מי שיגין עלי לא כעולס הזה ולא כעולס הכא כלל
ע"כ וק"ל :

ובאו"א

יוכן כונתה ברמז הרומז והוא כהק' את
הידוע דכשיהיה הארס לדיק גמור ער
שיעור שיהיה בכחינת הוא גוזר והקב"ה מקיזס אז
יזכה תמיד להמשיך עליו הארות עליונות מלעולא
וידוע דקס בחינת ש"ע נהורין עלאין ומקורס משני
שמות א"ל כמולו והס רמוזיס כדוקנא עילאה כידוע
ליו"ת . ואס ח"ו הוא מרש"ע כמעשויו אז אפי' הארות
קטנות שיש לכל ארס לא יזכה להס . וז"א הן אני
כפיך וכו' אז אזכה הן אני ערל שפקיס ר"ת ש"ע
אך הן אני עץ יבש כלא לחלוות דמלוח אז כודאי
כעו"הר

פרשת בא

כעו"הר הן חני נשארתי לכרי ע"כ וק"ל :

פסוק

כני גרסון לכני ושמעו וכו' אפשר לכארו
 בדרך רמז והוא כהקדים את הירוע כי
 האדם כעו"הר על ידי חטאו גורם להגכיר ולמשוך
 עליו את הטומאה ח"ו וירוע דהטומאה קלוי כה' ו'
 שערים וכארו"ל רהיו נעמעים כן' שערים וכו' . וכבר
 הקדמנו ג"כ לעיל דע"י חטאו גורם ג"כ ח"ו לפגום
 ולעשות פיזור בין קודשא בריך הוא ושכינתיה .
 והם כן הם יחזור בתשובה שלימה אז יתקן מה שפגם
 וקלקל ויחזור הקינות בין קודשא בריך הוא ושכינתיה
 ויחלבו כל עונותיו כמו שמפורש בכזוב אם יהיו
 חטאיכם כשנים כשלג ולבינו וכו' . וירוע עוד דעל
 ידי התשובה מתעוררת הנאולה ויבא משיח לרקיניו
 כמסרה . וזכה א"ש דזה באה לרמז לנו בני גר"ש ו'
 ר"ל אם יזכה רע"ל וירי תשובתה שיהיה נחשב מבחינת
 כניס דהם מגורשים ו' שערים של הטומאה אז כוראי
 יהיה בכסות לבכ"ו ר"ל שיתלכנו עונותיו וטמון'
 כרמ' היכה לבכ"ו עולה גימט' והו"ה ארכ"ו ע"ה ר"ל
 דיוכו רעל ידו יקיה יקור קובה"ו . ואז על ידי זה יזכו
 ושמ"עי גימט' משי"ח כ"ן דו"ד ע"ה ר"ל דאז כוראי
 יהיה התעוררות הנאולה ויבא משיח לרקיניו יה"ר
 שיבא כבי"א ביר"א ע"כ וק"ל :

ובני

יה"ה קר"ח ונפ"ג וזכר"ו . אפשר לכארו
 בדרך רמז והוא כהק' את הירוע כי האדם
 החוטא על ידי חטאיו יחשב שהוא חלקו וכנו של
 יצר הרע כי מכוחו קא אחי ויש חטאים שהם חמורים
 וגורם על ידי תנבורת הדינים . וירוע דהרולה למנוע
 את עלמו מלקטוא לריך תמיד שיתן כין עיניו ראשית
 ולירקו שהוא מטפה סרוחה בא וכמאמר התנא ע"ה
 הסתכל וכו' ואין אהה בא לירי עברה דע מאין באה
 וכו' וא"כ כוראי הם מעלים עיניו מזה הוא מוכן
 קמיר לרעה ח"ו והם הוא הולך כנאה ובאון ומתרחק
 מאתו יתב' . וירוע דהדינים הם רמזים ונרמזים כשם
 אלהים וירוע כי אלהי"ם דוודי"ן עולה גימט' ש' ועם
 האותיות שהם חמשה הכל עולה גימט' ינה"ר וא"כ
 ז"א ובני ינה"ר שהוא אותיות יל"ר הר"ע וגם עמ"ן
 כרמ' גימט' אלהי"ם העולה גימט' ינה"ר כנו' קר"ח
 אותיות מתרחק ר"ל מי שהוא מתרחק מאתו יתב' וגם
 קר"ח ר"ל מי שאוחז מידתו של קרח ותמיד עושה
 מחלוקת ופוגם בעו"הר ביוסוד השלום כירוע ו"ה
 קר"ח ועל ידי מה לז"א משום נפ"ג ר"ת ו"כפשי נ"פ
 גבוהה יר"ל לפי שהוא קמיר הולך כנאה ובאון דבזה
 וראי הוא מתרחק מאתו יתב' דכתיב תועבת ה' כל
 גבה לב . ומי הגורם לו כל זה לז"א וזכר"ו ר"ת
 "ואינו זוכה" כלל ראשית וליירקו הוא הגורם לו
 זה ע"כ :

ויאמר ה' וכו' למע"ן שחי אוחותי אלה בקרב
 אפשר לרמזו כרמז הרומז על האר"ש
 והוא כהק' מ"ש המפ' ז"ל בכמה מקומות כטעם
 לל"ר לאריכות הגלות הזה ואפי' דכמה פעמים חנן
 באים בתפלה ובתחנון על גאולתו עכ"ו אין חנן
 נענים ולמה וטעמה טעימו לנא משום ראפי' בעת
 דאין מתפללים ומתחננים אין מתפללים כשכיל זע"ר
 באש"ה היא שכינתו יתב' דאיהו עמנו בגלותא בעו"הר
 וסובלת כשכילנו ריבוי זערו"ת ומרעין כישן ח"ו אלה
 כונתו הוא דוקא להנאף עלמנו ולכן שערי תפלה
 ננעלו בעו"הר ואררבת כלל יוס דכקו ל'עריה זה בזה
 עלינו וכאשר מלאנו ראינו להרכ הקדוש חיד"א ז"ל
 ככמה מקומות מספריו הקדושים דפיו מילא תוכחות
 בזה ועיין כר"ק כס' כסא דור וז"ל :

וכזאת

וכזאת אמרו כתיקוני זו"ה ק בני נשא
 לוחין כללואה כיומא דכפורי ככלבין
 סב לן מזוני וכו' וליק מאן דקרו כחובתא וכו' כרו
 למיהדר לגביה וכל חסד דעכרין לגרמייהו הוא דעכרין
 וזה שאמר הנביא ויאמר ארני יען כי יוגש העם הזה
 וכו' ולכו רחק ממני דיקא שאין נותנים לב לזערה
 דשכינתא וזהו ממני דיקא שהוא המדברת כמו שנה'
 ויאמר ארני דינא דמלכותא לכן דא עפ"א כי כל חסד
 דעכרין לגרמייהו וכו' אכל כיון שיהיה עיקר תשובתם
 ותפלתם כשכיל השכינה אז כעבורה יתקרב קץ
 גאולתו ונושעה . וזה רמז הכתוב לו חכמו ישכילו
 זא"ת דיקא שהיא השכינה כנודע אז כוראי ובינו
 לאחריהם רעמה יפקון וכו' עכל"ס לשון הזה"כ
 והסדר"ת בק"ור יעו"ש . עוד נקדים את הירוע
 דבעו"הר בזמן הגלות הזה המר חס"ר עיני' ומינין
 שחי אוחיות משמו יתב' וקס"ו דכתיב כי יר על כס
 ו"ה וכו' . ולעת"ל כבי"א ככוא קץ גאולתו אז יהיו
 כמילואאפה . וזכה אבוא לרמזו רמז הרומז ובהקדים
 את הירוע דעיקר מה שאין מתעוררים בתשיכה הוא
 כחדש אלול דהוא העת המסוגל לפתיחת שערי רחמים
 ולכן באה הגזרה להורות לנו את הדרך נלך כה כרו
 לקרב גאולתו העמידה וז"א אמור לישראל החזירים
 כתשובה רמזים כשם משה כירוע ויאמר ה' אל
 משה שהיא הבעל תשו' כנו' בא אל פר"ע שהיא
 רמז לסמ"אל שהוא מכונה כשם זה כירוע שהוא
 אוקיות העו"רף של הקדושה כי חני הככרתי ר"ל אף
 על פי שאני הככרתי וכאשר כתב כן הרב חיד"א ז"ל
 כס' נ"ק יעו"ש עכ"ו אהה תוכל לנא אליו ולהכניע
 אה כרו ואימתו לזה אמר את' לכו וואת' לכ ר"ה
 אלו' באוהו העת אהה תוכל לכעל כרו וקוכל לקרב
 קץ הגאולה וז"א למע"ן גימט' ק"ץ אכל חרע אימתו
 קזכה

ויקרא

פרשת בא

יעקב

חזכה לזה אפי' כזה הזמן הנו' ל' דוקא כשיהיה מחשבה ירדהו כלכם וכקרבם כשכיל שיסיה יקוד וקירוב לשתי אוקיותי אלה שהם ו"ה עם ו"ה וקתעלה שכינת עונו לבעלה ולא להנאקס יתכוונו כי ארכא כזה ח"ו שערי תפלה ננעלו אכל כשתסיה כונתם לקרבא שכינתא לגבי בעלה אז כודאי וכו' לק"ן וזה שסיים שתי אוקיותי אל"ה בקרבנו דוקא ר"ל שיתקרבנו ויתחוו-ו-ו ששתי אוקיות הללו עם אוקיות ו"ה ויסיה השם שלם אז כודאי למע"ן דיקא שיתקרב קצ' הנאולה ככ"ה . ותיבת ה"ה כמלוי יודי"ן עולים גי' אל"ה ע"ה ודו"ק :

פסוק

וזה עש"ה ה' לי כלאתי ממזרים וכו' . אפשר לכאור כהקדים את הודוע כמה טעמי נאמרו לינאחטנו קודם הזמן והלריוך לנו הוא שלשה המה מטיבו אחר הוא מאי דאיתא במר' הוא כשכיל שלא שינו את לבושם . כ' שלא שינו את לשונם . וגם המפ' ז"ל ביארו עוד טעם ג' דריכויו אוכלוסין שהיו וילדות שנים עשר ככרס אחר השלים המנין כאשר דרשו בפסוק וכני ישראל פרו שנים וירכו וכו' עכ"ל יעו"ש . וזה אתי שפיר דזה אומרו והגדת לכנך וכו' לאמר דיקא ר"ל שהיו שומרים אמורה יודעו דהיינו שלא שינו את לשונם . גם כעבור ז"ה דיקא שהוא גימט' שנים עשר ורמז לרכויו אוכלוסין שהיו וילדות ו"כ ככרס אחד . גם עש"ה דיקא עם האוקיות גימטריא מלכו"ש רמז ג"כ שלא שינו את מלבושם . גם טמון כרמז על סוד הענין הנז"ל כי טעם שלא שינו את מלבושם כי סוד המלבוש הוא מש"ע נהורין עלאין עם ח' אוקיות שהוא כלל השמות כאשר כתב הרב מג"ע ז"ל כפ' פינחס יעו"ש . וזה עש"ה אוקיות ש"ע ואות ה' עם ג' אוקיות עש"ה גי' מלבוש וכזכות אלו הני' ענינים היה ה' לי כלאתי ממזרים ע"כ :

פסוק

ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה וגו' למען שתי אוקיותי אלה בקרבנו וגו' וסדרדוק מכוון דמהו תיבת בקרבנו דקאמר קרא והמפ' כולם תקעוררו כזה . אכל אפשר להבינו בדרך רמז והוא כהקדים את הירוע מארז"ל כי פרעה לא היה מודה בשם הו"ה וסיה מכחיש בו וז"א מי ה' וגו' וכל אלו המכות הוא בשכיל זה עכ"ל . והנה רע כי מילוי פרע"ה כזה פ"ה רי"ש עי"ן ה"ה אוקיות האמלעיות הם קרין יודי"ן ואות ה' ואות א' בין הכל עולים גימ' שם הו"ה ורמזו בקרבנו וז"א כל אל פרעה וגו' כי אני הכבדתי וגו' והכל הוא בשכיל האוקיות אשר הם טמונים בקרבנו שהוא היה מכחיש בהם ע"כ וק"ל :

מסרה

שתי ג' . שתי אוקיותי אלה בקרבנו . שתי כליל ללך . שתי לכך למסלה . וראיתי לסד"כ מסירת סברית שביאר אוקו בדרך רמז וז"ל סרולס לזכות ככתרה של תורה ולהשיג סודות האוקיות

כרכי עקיבא לריוך שיקבע עיקר לימורו כה כלולה דאין רנה של תורה אלא כלולה . וז"א שתי אוקיותי אלה שתי כליל ללך וגו' . וגם לריוך שיספיל את עצמו הרבה כדי שזכה לתורה וזה שסיים שתי לכך למסלה שהכל דשין בו עכ"ל יעו"ש : ואנא עני"א אפשר לכאורו על פו דרכו על ענין התורה אכל כאור"ה והוא כהק' את הירוע כי האדם ע"י לימורו בתורה שבכתב ובקורה שבכ"פ יזכה לומר קבה"ו שהם יה"ה אה"ני ועוד ירוע רע"י לימור התורה יזכה לקרב הנאולה ויכניע ס"מ דאיהו שרו של עשו הקרוי אפ"ו גי' פלו"ני כאשר כתב הרב קב הישר כסופו יעו"ש . וכזה א"ש דמי שזכה שתי אוקיותי אלה בקרבנו רמז לרכויו תורה שהם אוקיות מאתו יתברך אז יזכה שתי כליל ללך כי תיבת כליל עולם גימט' יה"ה אה"ני ע"ה דהם יסוי לנו של אדם ומקיפים אותו לשומרו . ועוד ע"ו זה יזכה שתי לכך למס"לה עולם גימ' ע"ה קע"ו רמז על פלו"ני שהוא כן שזכה בכח קורתו להכניע את כחו ולכטלו ע"כ וק"ל :

פסוק

ויבא משה ואהרן וגו' ויאמרו אליו כה אמר ה' אלהי העברים עד מתי מאנה לענות משני שלח עמי ויעבדוני וגו' . הנה יוכן לפק"ד כונת האו קרא והוא כהק' את הירוע מארז"ל והוכח דכריסה כס' השל"ה ז"ל וז"ל דע כי ישראל היו במזרים ענינים מקורה ומלוא ולא סיה בידם שום מלוא שתנן עליהם כדי שיהיו ראויים לנאולה וכדי שיהיו ראויים לנאולה מה עשה הקב"ה נחן להם מלוא קרבן פסח וגם מלוא המילה דהוא שקולה כחרי"ג מלוא וכזכותם נגאלו בסוד הכתוב ואעבור עליך ואראך מתכוססת בדמיוך וגו' רם פסח ורם מילה עכ"ל ז"ל : נמלא דהן כזכות המילא דהיא שקולה כחרי"ג מלוא והן ג"כ כזכות פסח ולאנו ממזרים . והנה כשתדקדק תמלא דגם פס"ת כמילוי כזה פ"ה סמ"ך ח"ת עולה כדקדוק גימט' קרו"ג נמלא דאלו השתי מלות ראויים והגונים רכזכותם ילאו מן הגלות כי כל אחת שקולה כחרי"ג מלוא . וכזה א"ש דזה רמז הפסוק סלו דכאו משה ואהרן משם הקב"ה ואמרו לפרעה שישלח את בני ישראל מאללו וכי קימא כאיזה זכות ישלח אותם לזה רמזו לו רכזכות אלו השתי מלות ששקולים כל אחת כחרי"ג מלוא ולכן דוק כר"ת כל הפסוק מתיבת אמר ה' וגו' ע"י סופו עולה קרו"ג כדקדוק ע"כ וק"ל . וקרוכ לזה את"כ ראיתי שפירש הרב נפש יוסף ז"ל :

פסוק

היום אתם ואלהים כחדש האביב וכו' . כבר ראיתי לפרש חיד"א ז"ל דפירש תיבת האביב"כ בדרך רמז סיומ' על הא"רש דכאזיה זכות ילאו ממזרים ונרמזו כזאת סתיבת כי אות ה' רמז לשכינה ואות א"כ היא שלשה רמז לזכות שלשה זכות ואות

ואת י"כ רמו לזכות ו"כ שכטים וכו' עכל"ה ז"ל יעו"ש. ואנא עני'א אפשר לכאר ע"פי ררכו אכל כאו"א והוא בהק' את הירוע דמלכר הני טעמי עור מלאתי טעמים אחרים אשר הם מכוא'רים בספרי המפ' ז"ל רכזותאם היתה הילואה אפילו קורס הזמן והם אלו א' ידוע מאי רחיקא כנמ' רמס' קיטס ררש רכי עקיבא כזכות נשים דרקניות נגאלו אבותינו וכו' יעו"ש. ונק' את הירוע מאי דכתבו חכמי המקו' ז"ל כי אורס ה' הוא רמו לאשה עכ"ל ועיוון כד"ק. עור רחיקי להרב פרסומי ניסא כפירושו על ההגדה שכתב טעם חדש רכזותא האמונה שהאמינו ישראל דהקב"ה פקר אותם דכתיב ויאמן העם וכו' כזכות זה הוה סיבה שנאלו אבותינו יעו"ש כד"ק. עור ידוע מאי רחיקא כמררש רכזותא משה ואהרן יאלנו ממלרים והם רומזים לשתי המוזות רכתיב על המשקוף ועל שתי המוזות וכו'. עור ידוע מאי רחיקא כמפ' ז"ל דהלילוק נחשבו לימים רולה לומר רכעבור שהיו מעניס אותם אפילו כלילוק לכן ילאו קורס הזמן עכ"ל. עור ידוע כממא מקומות דנס כזכות הקורה ילאנו ממלרים וכמו שכתבו בכונת הפסוק כהויתאך את העם קעכרון את האלסים וכו' וידוע דהקורה היא כולה היתה כלולה בעשרת הדיברות החקוקים על שתי הלוחות ועיון מ"ש לעיל בסדר לך לך משם הרב מוהרא"ש ז"ל יעו"ש. ובזה א"ש רזה רמו הכתוב היום ארס יולאים וכו' וכ"ק באיזה זכות לז"א האב"כ כי אורס ה' הוא רמו לזכות נשים דרקניות וכנו'. ואות א' רמו המוכ"ה וכנו' ואות כ' רמו לזכות נשים דהם משה ואהרן. ואות י' רמו לילוק נחשבו ומי"ס וכו'. ואות כ' רמו לקורה החקוקה על שתי הלוחות והיא כלולה שתי קורות שכתב ושכע"פ נ"כ ע"כ וק"ל:

איתא

כנמ' ע"פ דבר נא כאזני העם וכו'. אמר ר' ינאי אין נא אלא לשון כקשה כך אמר הקב"ה למשה כקשה ממך וכו' כרי שלא יאמר אורו לדיק ועכרוס ועינו אורס קיים בהם ואחרי כן ילאו כר"ג לא קיים בהם לכן לך ואמור לישראל ושאלה אשה וכו' וישאלו ממלרים כלי כסף וכו' עכל"ה. וכל המפ' ז"ל הקשו דאטו אס לא יאמר אורו לדיק לא יקיים דבריו האל יא' והלא לא איש אל ויכזב ח"ו וכל אחר לררכו פנה. אכל אפשר להכין הענין והוא בהק' את הירוע מ"ש רכינו האר"י ז"ל רכונת האל יתכרך רקאמר לאברהם אע"ה ואחרי כן ילאו כרכוס גדול לא קאי ממש על הממון אלא כירור ני"הק שמכררים והם הקרויים רכוס האמתי יעו"ש כד"ק. ואנא עני'א עפיד' אמרתי כאו"א והוא בהק' את הירוע הקרמה יקרה שהכיה הרב פי המרבר ז"ל וז"ל דע כו עיקר שליטת המלרים על ישראל היתה ככת שתי קליפות קשות והם פ"ר מ"ס ורמוז זה המלרים כמה שגזרו

על ישראל לכנות להם "פחוס" "ורעמסק" כי ר"ת וס"א יעלו אלו השתי קלי' הנו"ל ושתי הקליפות הנו"ל הם ממונים על השכחה והם נימטריא ש"פ וכנגדם בקרושה המכנעק אורס יש לנו שמותי ויתכרך דהם יה"וה ואר"ני כלירוף יעלו נימט' ש"ף כאשר כתבתי לעיל כילד עיון בסדר וילא יעו"ש עכל"ה. וגם עיון מ"ש ע"פי זה הרב פר"ן הגר"מ כפיו ההגדה יעו"ש. והנה זה הענין נרמו לחכי'מא כרמי'א הוא אכינו אברהם דאמר ליה הקב"ה כי נר ונו' ואחרי כן ילאו כרכוס גדול כי ס"ת כן ילאו כרכוס. גדול" עולה נימט' פ"ר מ"ס עם האותיות והכולל לרמוז שעיקר הרכוס הוא שזכו להכניע השתי קליפות הנו"ל וזאת היתה כוונתו וכו'. וא"כ זאת היתה כוונת רבי ינאי באומריו אין נא וכו' ור"ל דהקב"ה אמר למשה דאמה הוא רעיקר כוונתי שאמרתיו לו לאברהם היתה כרמו על הכנעק שתי קליפות הנו"ל והארס משגי שמוסס הקרושים שהם יה"וה אר"ני שהם נגדו שיאירו עליהם ולא על הממון כפשטא אכל עכ"ז כרי שלא יאמר אורו לדיק ועכרוס וענו ונו' קיים בהם ואחרי כן ילאו כרכוס גדול כפשטא לא קיים בהם אלא ילאו עניים ח"ו אחר כל הלער הגדול שנלעטרו לכן כקשה לך ואמור להם ושאלו כלי כסף וכו' כרי שיתקיימו כירס השתים ע"כ וק"ל:

ויאמר

עכרי פרעה אליו עד מתי יהיה ז"ה ל"נו למוק"ש שלח את האנשים וכו' והדקדוקי' מכוארים דהול"ל ער מתי יהיה הלה וכו'. ועור קיבץ למוקש מה כונתה ולמה לא אמר למכשול או כלסון אחר. ואפשר לכאר בס"ד והוא בהקדים את הירוע דכמה טעמים נאמרו לילואתנו קורס הזמן והליריכים לנו הן ע"פ מ"ש המפ' ז"ל והכיה דכריהם הרב חיד"ה ז"ל כי כזכות השכטים שהם י"ב וילאו והכתיב ר"ק לעיל יעו"ש. והרב הנשי"א ז"ל כתב עור טעם כי כשכיל המלאכים שהיו עמנו כשעבור כרכתיב והולאתי את לכאותי וכו' שהוא רמו למלאכי לכאות הקרויים כשם אלקו"ס כזה היתה לנו כנר"ס המע'לות כתוך הזמן עכ"ל עיון כד"ק. עור ידוע מ"ש המפ' משם האר"י ז"ל כי עיקר יירדת ישראל למלרים היא לתקן חטאו של אד"הרונרמו ככתוב כי נר יהיה זרעך באר"ץ ר"ת "כחטא" ארס" דאשון" ליריכוס לא להם עכ"ל. והנה ידוע דחטא אד"הר הוא כמה שאכל מעץ הדעה ובגס כסימניו הקב"ה והוש"ט ועיון להר' קולרוד יוסף על חמש מנילות מה שביאר כסדרמה הנו' וגם הן עתה נד"מ ס' בני יששכר ועיון מ"ש כמאמרי החנוכה ככוונת הכתוב ואני תפלתו לך ה' עת רלין וכו' שתיבת ע"ת נימט' קנ"ה וש"ט וידוע כי רהע"ה אוהו גלגול ארס יעו"ש כד"ק. וידוע מ"ש המפ' ז"ל דישראל כשילאו ממלרים תיקנו חטא אר"הר וכשנגמרו

ויקרא

פרשת בא

יעקב

התיקון אז ילאו עב"ל ועפ"ה ה"ש הזהח ממש היחס כונת עברי פריעה כאלו הדברים שאמרו לו עד מתי הנה מחזיק באלו ולא השלח הוחס וכי קימא ראתה יודע כי עדין לא נשלם הזמן לזה כאו כרמיוח להודיעו רמהני חלקא טעמי כבר נשלם הזמן האחד ז"ס גימט' ו"כ רמוז כי בזכות ו"כ שבטיים נשלם ועוד לב"ו גימטוריא אלהי"ם רמוז למלאכים המכונים בשם אלהי"ם ובסיבתם נשלם הזמן ועוד למוק"ש גימט' קכ"ה וש"ט רמוז רהס עיקר יורדהם לתקן חטא הד"ה שפנס כסימניו כנז' וכבר ודאי נחקנו ראי לאו"ה לא היה להם סיעתא ליזיאה וא"כ ודאי הואיל ואית להו סיעתא ודאי נחקנו וא"כ לא נשאר שום סיבה שישארו ככאן לכן שלח את האנשים וכו' הערס חדע כי אברהם מלכים ודו"ק:

וכו' והלא מקרא מלא ריכר הכתוב ודבר אלהינו יקום לעולם. וחירץ דע רבעת שזיכה להם האל יאב' כשהיו כמלכים כרכוש כנז' ואחרי כן ילאו כרכוש גדול וכו' כאותה שעה שלקחו הרכוש היה הקידושין בין הקב"ה לישראל וזם הרכוש הוא היה ככחינת הכסף של הקידושין ולכן מסיבתו ילאנו חכף ומיד כי כבר הם נקדשו לאל יאב'. ואז נחתיב הקב"ה מדין פירוקה כמו אשה שחייב בעלה כפרקונה עכ"ל. ועפר"ק אמרתי דזכו שרמו המגיד כאומרו קד"ש שהוא רומז ונרמז' ללשון קידושין וכא לרמוז לנו דעל יהי שזכינו להתקדש לאל יאב' כנז' לכן היא היתה לנו כנרמז' סמעי' וזכר בהשלמה לזמן לאתנו מארץ מצרים וברור: **ורחץ** יוכן כהקדים את הידוע מאי ראיאה כמד' ש"ד וז"ל ע"פ משכו וקחו לכם לאון וכו'.

סדר קדש ורחץ

- קדש • ורחץ • כרפס • יחץ • מגיד • רחצה •
- מוציא מצה • מרור • כורך • שלחן עורך •
- צפון • כרך • הלל נרצה •

אמר הכותב יעקב הוא הקטן הנה ראינו לכל בעלי הפרשים ראשונים ואחרונים כולם החזו שע"ר ודרכו קס"ח קס"ח הקופ"ר והטעמינו הוחנו מלוק רבש אמרי נועם המרוק טבורק כביאור זה הקדר של קדש ורחץ על מה כא לרמוז כרמז' הרומז על האר"ש וכאשר קרלה לכל אתה המה כספרת"ם ספיר גזרת"ם וקד מינייהו רהיטו להרב מופ"הד ופדרו הלא הוא הגאון מוהר"ר חיד"א ז"ל שפירש אותו בשלשה אופנים שלשה קני מנורס ויאל הראשון טועמיה חיים הטעמנו מדברותיו אמרוט טבורוק רביאר אוקו על קדר ואופני טעמי ויאיאתנו מארץ מצרים קודם הזמן כידוע יעו"ש כהרובה כר"ק ורפת"ח וש"י. והן אכא עני'ה יעקב הוא הקטן אכא אחרי אר"ה דבי עילאה מנוסף ודי יר כהה לכאר אותה עפ"י דרכו ררך הקדש באופני טעמי יליאת מצרים כהופן אחר ממה שחנני האל יאב' כנרמז' מבינתי הנלע"ד רעת קלה נכרא דלא ידע לכוני אומרה חירנה כר יומה וזה התלי בעזר לורי ונחלי וה' אלהים יעזר לי כי הוא מנינו ועזרי לעד כיר"א:

קדש הנה ארש' לפניך אר"ש קמא היא אמרתי כהשל"מ לזמן לאתם מארץ מצרים אפשר להכינו וסוף ע"פ מה שראינו כתוב ככתב מפורט להרב לפנת פענח אשכנזי ז"ל כרף יו"ד שנתן טעם נכון לחקירתו ח"ח שחקר רבימר הקב"ה שהוא אלהינו יאב' כיעל דבריו ונזרתו אשר נזר על אכינו הראשון והודיעו כי גר יהיה זרעך וכו' ועכודס וכו' ת' שנה

הה"ר יבואו כל עובדי פסל וכו' כשעה שאמ"ל הקב"ה למרע"ה ללוות את ישראל לשחוט את הפסח אמר ליה רבש"ע היאך חנן יכולים לעשות זה אי אתה יודע שהלאן הוא האלוה של המלכים שנאמר הן נזכר את חובבת מצרים וכו' אמ"ל הקב"ה משה חייך אינן ישראל ואלהים מכאן ער שיטתו אלהי מצרים לעיניהם עכ"ל. וכיאר כוננה הרב פר"ן כרף קי"ח דהכנת הענין הוא כהק' את הידוע מאי ראיאה כמס' כרכות אמ"ל אבני לרכא מאי שגא קמאי הוה מקרתיש להו ניסא וכו' כדאשכתן כדרכ יהודה דשליף חר מסאנה וכו' וכעני למשלף לאירך ויזיאה כח קול ואמרה אי חשלף לאירך מהדרנא לעולם לקוהו וכו'. ואמר רבי יוחנן באותה שעה אתו ראינו למלאכי השרת וכו' יעו"ש כמס' תענית כמעשה באורך. וא"כ מאי שגא הם דהוו סבי ומאי שגא חנן דקא לוחינן כולי יומא וליק מאן דאשגח עלן אי משום חנוי וכו' והשיבו רבא קמאי הוו מקרי נפשיהו לקדושת השם כי הא רבש"ע גידל וכו' עכ"ל כמס' כרכות יעו"ש. עוד ידוע מארז"ל רמצרים המזל שלה מורה דעבר הנכנס לה אינו יולא משם לעולם וא"כ הם לריכוס לנס גדול עד שיאלו ממנה ולא יעשה להם נס אלא א"כ עד שיכטחו בהקב"ה וימסרו עצמם על קידוש שמו יאב' ולכן אמ"ל הקב"ה למשה אינן יולאין מכ"אן דיקא שהוא מקום שהמזל מורה דעבר הנכנס יולא כנז' עד שימסרו וכו' ויקחו את הפסח שהוא אלהי"ם של המלכים לעיניהם ויקלו כטחונם כשמי ויקדשו שמי ואז הם ילאו חכף ומיד וכן כוה דלא ילאו ער שעשו כן עכ"ל פר"ן סנז'. וכן כתב ג"כ הרב נפש חיים ז"ל דעל יהי קידוש השם שכתבו ישראל כשמו וקידשו שמו ומסרו נפשם ורוחם על קידושו זכו ויאלו חכף ומיד יעו"ש כר"ק. ועפר"ן כזם יוכן רמז' הרומז על האר"ש כאומרו ורחץ וכהק' עוד את הידוע דחרגוס ורחץ וכע"ת רמוז דעל יהי שכתבו כרמיו יאב' ומסרו עצמם

ויקרא

סדר קדש ורחץ

יעקב

לח

עלמם על קידוש השם זכו ללכת וכנו' ור"ת ורח"ץ
 ובחוקף רחמיו חסו לריקים ועור ג"כ ר"ת ומסרו
 רוחם לסיבת לורם . ועוד חיבת ורח"ץ גימט' ש"ה
 עם כ' כוללי' רמו דעיקר מסירה כחם הוא מה שלקחו
 את השם שהוא האלוה של המלויים כנו' ושקטו אוקו
 למען קרש שמו יחב' ולא חששו להם אפי' אם יהרנסו
 וכזה היא היותם כנר'ס המעלות לשלמה מלך שהשלום
 שלו שהוא אלהינו יתכ' ורילג לנו על הק"ץ והוליאנו
 אפי' קורס הזמן :

כרפס

יוכן כרמ'ז הרומ'ז על האר'ש והוא כהק'
 את הירוע מאי ראיא כז' חק פ' שמוח
 דף ע"ז ע"א על פסוק ואלה שמוח בני ישראל וגומר
 רבי אלעזר בן ערך כד מטי להאי פסוקא הוה כנו
 דתניא אמר ר' אלעזר בן ערך כשעתא דהולו ישראל
 כנלוקא אחכנסו כולהו שכטיין וכו' שכטיין נחשו חיים
 עם אכנהון ושכטים נחשו מהים הפ"ד ואלה שמוח
 כנו ישראל וגו' ובתי' ראובן שמעון וגו' ותא חזי מקיס
 סוו ונחתי כנלוקא וכו' עכ"ל זו"ה יעו"ש . וירוע
 עור מאי ראיא' כמד' רבנות השכטים שירדו כנלוקא
 עמנו כנו' סאל יתברך רילג על הק"ץ והוליאנו קורס
 הזמן . ועיין מ"ש הרב חיד"א ז"ל בספר פ"ד ככוונת
 הכחוב היום אתם וולאום כהדש האב"כ והבתי' רבוי
 קדשו למעלה כס' בא יעו"ש שרמו הרב דילאנו כזכות
 השכטים יעוין כד"ק . וזה שרמו המניר באומרו
 כרפ"ס שהוא גימט' ש"ס ע"ה עולה גימט' שכטי"ס
 לרמו לנו דכזכות השכטים שכטי ישראל הם היו לנו
 להר"ר עז"ר שדילג לנו על הק"ץ שנים הנשארים :

יחץ

יוכן ע"פי מ"ש הרב כנו' ז"ל כסדר כשלת
 ככוונת הכחוב והים לאות על ירך וגו' וסמיק
 ליה ויהי כשלת פרעה וגו' ודרשו רז"ל פרעה אמר ווי
 וכו' ופירש הרב הענין וז"ל יוכן קמח קנין עבר
 המניח חפלין לפני רבו וולא לחירות לכך לוח ווי על
 שנלטו ישראל על מלוח חפילין שכזכותם ילאו ישראל
 לחירות חקף ומיד לכך נסמכו הענינים זה לזה עכ"ל
 יעו"ש כד"ק ילא לנו כי כזכות מלוח חפילין ילאנו
 לחירות והנס ורוע רהזפילין נקראו חוק דכתיב כהו
 ושמרת את החוקה הזאת וגו' . וזה שרמו המניר
 כתיבת יח"ץ גימט' ח"ק שהוא חפילין דכזכותם ילאו
 מארץ מלרים אפילו קורס הזמן לפו"ס דילא כנו"ל .
 אי נאמר כאו"א וסוף כהק' את הירוע ג"כ מארז"ל
 בחד מהנו טעמי שילאו ישראל קורס הזמן והוא
 רבכ' יכול כירידתו עמנו כנלוקא כנוכר כזו"ה חק וז"ל
 כשעתא דנחשו ישראל כנלוקא נחם קב"ה ורחיכוהי
 עמהון וכו' וזה כוונת הכחוב אכנו ארר עמך מלרימה
 וכו' יעו"ש . וא"כ ככ"יכול איהו השלים המנין . וזה
 שרמו המניר באומרו יח"ץ ר"ת יהוה ח"ץ רמו
 שש"ת איהו חלה הנלוק ע"כ :

מגיד יוכן מ"ש בהקדים את הירוע מ"ד במדרש
 ע"פ ואעבור עליך ואר"ך מתבוססת
 כרמיק וגו' רמו לרס מילה שנלטו עליה ישראל קורס
 לאתם מארץ מלרים אחר שביטלו אותה כנלוקא וכו'
 וכזכותם ילאו ישראל וסו מתבוססת כרמיק וואו ואומר
 לך כרמיק חיי וגו' עכ"ל . וירוע עוד מ"ש הרמכ"ס
 כמה גדולה מלות המילה רבזכותה נכראו שמים וארץ
 רכתיב אס לא כרתי וגו' חוקות שמים וארץ לא שמתו
 וגו' וכרתו עליה י"ג כריתות ומנה אותם אחת לאחת
 למלוא חשכון יעו"ש כד"ק כהל' מילה . וזה שרמו
 המניר באומרו מני"ד ר"ת ר"ס מילה ולאיתות ו"ג
 כאמלע לרמו דכזכות המיל' שקיימותה מחדש שנכרתו
 עליה י"ג כריתות כנוכר לכן היא אמת כהשל"מה
 להיות לנו להר"ר עז"ר שילאנו קורס הזמן :

רחצה

יוכן בהקדים את הירוע ג"כ מארז"ל בחד
 מהנו טעמי חלו הן נאמ'רין שילאנו
 קורס הזמן הוא משום כי מקרא מלא דיכר הכחוב כי
 גר יהיה זרעך בארץ לא להם כלום בארץ מלרים אמר
 בארץ לא להם ומזמן ילחק החקול הנלות ואת קתשו'
 היא נאמרה מפי של ככ' יכול לשרו של מלרים כנוכר
 כמררש כפסוק ויושע ה' כיום שהוא את ישראל מיד
 מלרים יעו"ש . והנה ילחק עולה גימ' ר"ת . וזה
 שרמו המניר כנועס רבריו כתיבת חל"ה שהוא עולה
 כר"ת ר"ת הרמו לילחק שהוא גימ' ר"ת החקיל
 לערינו רמו דמזמנו נחשכ לנו הלעבר של הנלות ולכן
 זכינו ללאת קורס הזמן כי לבי חירוק שפיר כי ככר
 הזמן נשלים וסוקר :

מוציא

יוכן בהקדים את הירוע מאי ראיא כמד'
 ש"ד על פסוק והנעתם אל המסקוף ואל
 שפי המזוזות וכו' שפי המזוזות הוא רמו למשה ואהרן
 דכזכותם אתם וולאום מארץ מלרים ולא יתן המסקות
 לבה אל בתיכם לנגוף וכו' עכ"ל . ואל לנו רחד מהנו
 שכזכותם ילאנו הוא אהרן הכהן ע"ה . עוד ירוע מאי
 ראיא כמד' כזכות יוסף שקירש שמו יחב' ולא חטא
 כאשף פוטיפר וכו' ללאת עכ"ל . ועיין מ"ש הרב
 פר"ן כפסקא ר' אוח ט' יעו"ש . וזה שרמו המניר
 כתיבת מוני"א שהיא ר"ה וכזכות יוסף אהרן ללאתם
 ממלרים וכנו"ל רהנו חרי זכותם היו לנו אז להר"ר
 עכו' וילאנו קורס הזמן :

מצה

יוכן כרמ'ז הרומ'ז על האר'ש בהקדים מ"ש
 הרב כנו ישכר ז"ל ברמו המלם למה היה
 רומזת וז"ל המלם היא רומזת אל הקורה כי מלם אין
 כה רק קמח ומים כלכד וירוע מאי ראיא החנא אס
 אין קמח אין קורה והמים שכב היא רמו אל הקורה
 כארז"ל ע"פ הוי כל זמא לכו למים דדרשו מקרא זה
 על הקורה . עוד ירוע דהמלם אוח כס קרי מיניס
 מלם עניה ועסירה והוא רמו למאי דאמר החנא כל
 המקיים

ויקרא

סדר קדש ורחץ

יעקב

המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר וכו' עכל"ה ז"ל יעו"ש כד"ק . נמלא דחיבת מלה היא כינוי לתורה . וידוע דחד מהני טעמי שזכו ישראל ללאה קודם הזמן הוא בזכות התורה כארז"ל ע"פ כהוילוף ה"ה העם תעבדון את האלילים על ההר הזה וז"ל כשעה שנבלה הקב"ה על משה בכנה ואמ"ל לך והולאת את עמי ישראל מארץ מצרים וכו' אמר משה לפני הקב"ה רכש"ע מה זכות יש בידם כדי שזכו לנאולה אמ"ל הקב"ה כהוילוף ה"ה העם תעבדון כו"ן יקירה רמו לו ראהר חמשים יום מיזיאתם וזכו לקבל התורה וכו' ובזכותה אז נבאלו ישראל עכ"ל . ועפר"ק א"כ זה שרמו המגיד כנויע"ס דכריו כאומרו מ"ה שהוא רמו אל התורה כנו' דע"ל ירה היתה לנו זכיים דאוריית"ה רהיא אמר"ת כהשלמ"ה והיתה לנו להר"ר עז"ר לרלב לנו על הק"ן שנים הנשארים :

מרור

יובן כרמ"ז הרומ"ז על האר"ש כהק' את הידוע מארז"ל כחד מהני טעמי שזכו ללאה קודם הזמן הוא משום הקושי השעבוד שמררו את חייהם כעבודה קשה וכפרט שהיו ממימים את ילדיהם שלא כשורת ררך ארץ זאת היתה הסיכס שילאו קודם הזמן וזה כרור . וזה שרמו המגיד כאומרו מרור"ה הן רמו שמררו את חייהם ולכן זכו ללאה והן שהיה נימט' מו"ת רמו שהיו ממימים אותם ואת ילדיהם ולכן מסיכה זה נ"כ היא אמ"ת כהשלמ"ה שזכינו ללאה קודם הזמן ודילג על הק"ן הנשארים :

כורח

יובן כרמ"ז הרומ"ז על האר"ש והוא כהק' את הידוע מארז"ל כחד מהני טעמי שזכו ללאה קודם הזמן הוא בזכות האמהות וכארז"ל במד' על פסוק מרלב על ההרים מקפץ על הנכעוה אלו ההמות שכזכותם רילג הקב"ה וקיפץ את הק"ן עכל"ה . והנה האמהות הם כרז"ל ר"ת רחל ללאה בלאה זלפה ור"ת שלהם עולה נימ' ר"מ ע"ה והוא נימט' כר"ך כרקרוק וזה שרמו המגיד כאומרו כר"ך ר"ל כשתכרוך ר"ת של האמהות כחד העולים נימט' היכת כר"ך אז תדע כזכות מה ילאנו ועיין להר' שמחת הרגל שדרש ג"כ כתיבה כורח רמה שתכרוך יחד יעו"ש ונס הרב פר"ן בן ררש וגם אני אבא אחרים כזה דבא לרמוז רכזכות האמהות היא היתה לנו לנרמה ללאה קודם הזמן ודילג לנו האל יתברך על הק"ן הנשארים :

שלחן עורך

ידוע כי שלחן רומז לאשה . ונק' עור את הידוע מ"ס הרב קולעת שני ז"ל כיון שרין ישראל עם כ"כ יכו"ל כרין אשה כידוע . א"כ אע"פ שגור עלינו כ"כ יכו"ל להיות ה' שנים מכל מקום קושי השעבוד משלים המנין מטעם דקיימא לן כדון האשה הערפה על ידי הרשק לעלמה וא"כ אכן דע"כ נחשבים ככתיבת אשה לכן נחשב לנו

קושי השעבוד להסלים הזמן עכל"ה יעו"ש כר"ק . וזה שרמו המגיד כנויע"ס דכריו כאומרו שלחן עור"ך ר"ל הואיל דאנן נערכים ונחשבים לכתיבת שלחן כינוי לאשה כנו' כדכרי הרב שמחת הרגל יעו"ש כר"ק . לכן מסיכה זה היא היתה לנו כגר' המעלות וזכינו ללאה קודם הזמן :

צפון

יובן כהקדים את הידוע מ"ס הרב אמרי נוע"ס ז"ל ריש פ' וארא וז"ל ואר"ה נימט' ילח"ק מלמד שילחק אע"ה גרם לישראל ללאה קודם הזמן ע"פ מ"ד כמד' ושכועתו ליחחק למה נקרא יחחק לפי שכשהגיע הזמן שרבה הקב"ה לנאלו את ישראל ממלרים בא אלל אבותינו שאל לאכרהס תחלה רוצה אשה להטיל ולשנות אותיות שמוך וכו' . בא ליחחק ואמ"ל אני שמי יחחק כשי"ן אחליף שי"ן ככר"י ואקרא יחחק העולה מנין ק"ן שהוא רר"ו וכו' וא"כ הוא הים גרמא ללאה קודם הזמן עכל"ה . ועיין מ"ס הרב פר"ן כי ייכת לפון רמו ליחחק שנעקד כלפנו יעו"ש . וזה שרמו המגיד כאומרו לפון הרומז ליחחק כנו' דזכותו היא היתה לנו כשכחה רגרמ"י ללאה קודם הזמן :

כרך

יובן כהקדים מ"ס המקו' ז"ל ובאשר קראה כעל ס' ריקאנאטי כס' קולרות ע"פ וימלא כשכנה ההיא מאה שערים וגו' ומשם ינק יחחק אע"ה ק' כרכות ממאה שערים הנו' שמס יולא שפע וכרכה ואילנות לכל הנכרמים ולכן קמלא כמשכן אהל מועד היה מאה אדנים למאת הככר ככר לארץ שהין לך ארץ שלא יהיה לו בית קיכול לקבל כרכה מן העמורים וכו' והוא סור ק' כרכות ככל יום כי המקיים זה יזכה בזה כי כל כרכה יש לה בית קיכול ממאה שהיא נשפעת ונאללת וכו' נמלא הגומר ככל יום ק' כרכות באלו פורס משכן אהל מועד ותוקצו על מאה אדנים ומתכרך כמאה כרכות עכל"ה יעו"ש כד' קיבולא לנו מתוכיות דכריו הקדושים כי הכרכות שלנו הם רומז'ים ונרמז'ים כמוכן . וחקדים עור מ"ד כמררש שוקר טוב וז"ל כמזמור קי"ד אמר ריב"ל כזכות המשכן שעתידיס לעשות ילאו עכ"ל . ועפר"ק יובן דזהו שרמו המגיד כנויע"ס דכריו כאומרו כר"ך רמו על הכרכות רהס קור משכן אהל מועד כנו' ולכן מסיכה זכות המשכן שרמו כתיבת כר"ך כנוכה לכן מסיכה זכות המשכן הוא הוה לנו להר"ר עז"ר לרלב לנו על הק"ן שנים הנשארים :

או

נכ"א כתיבת כר"ך והוא כהקדים את הידוע מארז"ל כחד מהני טעמי שישראל ילאו קודם הזמן הוא כי המלאכים השלימו המנין כי ידוע מ"ר המפ' ז"ל ככונת הכתוב והולאתו את לכתיבו מארץ מצרים וגו' רהוא רמו על המלאכים דהס לכתיבו ה' שנים הם יררו מלמעלה ונשקעבו עס ישראל ובאשר הזכרנו

הזכרנו לעיל משם זו"ה ק רחץ קכ"ה ורחיבוהו עמהון יעו"ש. וידוע דהמלאכים הם קרויים בכחונת רכ"ב ומקרא מלא ריכר הכחוב רכב אלהים רחוקים וגו'. וזה שרמז המגיד כנועם דכרו כ'אומרו כר"ך שהוא אוחיות רכ"כ רמז למלאכים כנו' דהם היו לנו לשכחה דבר'מי לילג לנו על הק"ץ שנים הנשאריו :

הרר יוכן כרמ'ז הרומ'ז על האר'ש והוא על פי מה שכתב הרב מופ"ה ד' מוהר"פ ז"ה"ה בספרו הנחמד חיים לראש שנודמן לירי כשיעור שעה אחת דוקא ושם ראיתי בספר אורחיה שהיה כפסקא ח' וז' וכשאני לעזמי כעק אומר מטעם אחר איכא הוכחה ראיה לנו דין כנים וסוף כראותנו דהוא אמר ויהי לסקר שבתו ולהללו כענין וליהא מלרים ואיהו ככ"כול מתקלקל כזה כנו' כפירושא כז"ה סק פ' כא דף מ' יעו"ש. וגם יש לנו ח"ו דין עכרים הא קוימא לן לפום הלכתא דאין עכר נוקן שלום לרכו וא"כ מכל שכן שאין לשכתו ולהללו אלא ודאי מראיה לנו דשות להללו מוכח דאיה לנו דין כנים עכ"ה ה' הרי"ך לנו ועי"ש כר"ק. ונקדים עור אה הירוע דחד מהני טעמי לזיאתנו קורס הזמן הוא דקושי השעכור השלים המנין. אך המפ' כתבו על תירוק זה דזה הקירוק לא ניתן לזאת אלא דוקא או אמרינן דאיה לנו דין כנים או אמרינן קושי השעכור משלים אבל איה לנו דין עכרים לא שייך לומר תירולא רנא כאשר קראה מה שהאריך כר'א"כ מכוונתו הרב החסיד מוהר"י אלנאי ז"ל כספרו ספרי נאות יעקב יעו"ש. ונמשכו אחריו כל להקק המפ' ז"ל המה כספר'תם יעוין כר"ק. והנס כבר הקדמנו דאיה לנו ראה אלימא'א ושפירקא דאין קרויים כנים הוא מראיהיוב לנו דשוקא להללו ולשכתו כנו'. וכזה א"ש דזה שרמז המגיד כנועם דכרו כ'אומרו הל"ל רומז דמענין ההלל ג"כ היתה לנו פתחא דהיתרא וזכיה מעלייתא להד"ר עז'ר לזיאתנו קודם הזמן לש'ס דינ'א רממנו מוכח הוכחה כדורה דאין קרויים כנים כנו' וממילא כדאיה קושי השעכור הוא המשלים לילג על הק"ץ שנים הנשאריו כלי שום ספיקא וכדור :

נרצה יוכן לחכימא כרמ'זא והוא ע"פי הירוע ג"כ מ"ש המפרשים ז"ל כחד מהני טעמי לזיאתנו קודם הזמן הוא משום דגלו וידוע לפניו יקב' ראש היינו שוקים עור רנע היינו נטמעים ח"ו כשער הנו"ן ולא היה לנו עור תקומה ח"ו כלל לזאת לכן מאהבתו יקב' עמנו דילג לנו הק"ץ שנים. וזה שרמז המגיד כנועם דכרו הללו כ'אומרו נו"ן לר"ה אוחיות הספוכות לכן מרחמנוקו וקמלחו ספק הענין לקיבת כר"ה ונקרלם כדלנו העוב לילג לנו על הק"ץ שנים הנשאריו והוליונו אפי' כחך הזמן ע"כ ויה"ר שכמו שעשה מקדם כן יקיים כנו מקרא שכתוב כימי

לחך מ'ארץ מלרים אראנו נפלאות :
והנה ע"פי מ"ש לעיל כתובת קד"ש משם הרב ז'פנת פענח ז"ל דהואיל והקב"ה קדשנו כרכוש הוה לן כרין אשה ונחסייב הקב"ה לפרוק אותנו כמו האשה שחייב בעלה כפרקונה כנו' לעול כאורך כזה אמרתי ניקני באגב להכין דכרי חכמים וקידותם שכתבו חידה אחת כענין סימן הפרשיות של חג הפסח וזה קואר דכריהם מש"ך קו"רא קד"ש ככס"פא של"ח כוכ"רא פס"ל כמרב"רא ולכ'אורה רכרים הללו הם קשים למכין רמאי נפקא מינה כסימן הנזכר וכבר ראיתי לחד מן המפ' שנתעורר כזה ופירש אותם כאופנים נכונים כדרך מוסר כאשר עיניך קחונה משרים כספר ישמת משה פירוש על ההגדה הגרפס מחדש יעוין כר"ק וגם אגא עני'א אנוסף ורו יד כהה כביאור סימן סנו' ע"פי הקדמת הרב ז'פנת פענח סנו' דעל ירו דרכוש שזיכנו כו האל יתב' נקדשנו לו וכזה ילאנו מתחת יד פרעה לפו'ס דינ'א כנו'. וה'ן עור אקדים אה הירוע מ'ארז'ל כי אנחנו כולנו קרוים על שם יוסף ומקרא מפורש דיכר הכתוב אולו יחונן ה' אה שארית יוסף וכו' וזה הפסיק נדרש על כל ישראל. וירוע ריוסף מכונה כשם שו"ר דבקיב ככור שורו הדר לו וכו'. עור נקדים מ"ש הרב נחמוק ליון לרב אחר מרכנו אשכנו ז"ל בדף ג' וה'ל דע כי ישראל היו כמלרים קחת יד שני שרים עליונים והם סמ"אל ור"ב והשרים סנו' הם הגדולים של כל השרים שיש כרקיע כירוע שיש שכעים שרים וכו' וא"כ הללו השני שרים דהם הגדולים שכלם הם קרויים בכחונת ככור וכו' עכ"ה יעושכ"ה. עור כתב שם אה"כ דהשני שרים סנו' הם עולים נומט' של"ח יעו"ש כר"ק. עור נקדים מאי דאיהא כמד' ס' בשלח וז"ל ע"פ וישע ה' אה ישראל וכו' כשעפ' שעלו ישראל מן מלרים ויר שר מלרים לפני הקב"ה ואמר רכש"ע אומה זה שאהה מוזיאה יש לי עליה דין וכו' שאהה ככתב עליהם כי גר יהיה זרעך וכו' ועכ"ה וכו' ח' שנה ועדין לה עבדו אלא דד"ו א"כ חן לי רשות ואחזירם וכו' יעו"ש כאורך. ולפ"ד הרב ז'פנת פענח סנו' א"כ כל טענתו היא כעולה דהואיל ואין נקדשנו לאל ית' כרכושא כנו' א"כ נחסייב לפרוק אותנו כדונא כנו' וא"כ כל רכרי השר הם כעלים ופסולים לפו'ס דינ'א כי האמת שכן נזר האל ית' מקודם אבל עכשיו שקדשנו כרכוש א"כ כדונא נחסייב לפרוקינו כרין אשה שנסכית שחייב בעלה כפרקינה :

ומעתה אמרתי דע"פי כל סנו' א"ש כונת רכרי חכמים וקידותם דכארו כרמ'ז נו"עם רכריהם לפקשות קושיא סנו' על זיאתנו קודם הזמן ולהרלא הקירוק הרב ז"פ ז"ל וז"ה מש"ך קור"ה כקמיהא ר"ל כילי- הקב"ה משך אה ישראל דהם מכוניס

ויקרא

סדר קדש ורחץ

יעקב

שהוא רמז לק"מ שהוא כוכ"דא כנז' פס"ל ר"ל שיפסול
 אוקו ויכטל כמו וגם לריך שמלכד הלימוד שלומר
 כחורה גם יהיה נזר כקיום מלוקים שהם קרי"ג וזה
 רמז כקיום דבריו כחומרו כמרכ"דא שהוא עולה ג'
 רמ"ט מלות עשה שהם עיקר של התרי"ג מלות כידוע
 ע"כ מה שנלע"ד ודוק כי רמז נכון הוא :

אמרתיו לכחוב מעט פרפראות ריש לי בהבנה
 שאלת הני תלפא האמורים בדברי המגיד ככונת
 החכם כחכמתו. והרשע בעומאתו. והנס
 משי"ח לפי קומו כאשר חנני האל יתב' והיה
 ה' בעזרי אנא זעירי וזה הקולי בעזר ה' הוא
 נוילי ולורי :

חכם מה הוא אומר. מה הערות והחוקים
 והמשפטים אשר לזה ה' אלהינו אהבם אף
 אהה אמור לו כהלכות הפסח אין משפירין אחר הפסח
 אפיקומן. והנס הרקדוקים מביאים דאיבת אהבם
 דחיק לה עלמא דמאי איתא לאפקוי ועוד דמה בונה
 אין משפירין אחר הפסח וכו'. דמה ענין קרבן פסח
 לכאן וכל המפ' ז"ל דרכו קס"ח קס"ח הסופר בהכנת
 שאלת חכם הנו' ומקום הניחו לי להקנרר בהכנת
 דבריו הקדושים והוא כסדקים אה הידוע מ"ש הרב
 פר"ן הנדפס מחדש להרב מהר"י רקת ז"ל וז"ל טעם
 נכון למס' שכל המפרשים ז"ל חקרו מ"ז ז"ל דהואיל
 וגזירת הגלות היא ה' שנים כנז' כפסוק כי גר יהיה
 זרעך בארץ וכו' וענו אהם ארבע מאות שנה וכו'
 וא"כ כנז' ישראל ילאו קורם הזמן וכמה קירובים
 נאמרו כזה וסרב הנו"ל הביא קירוף חדש משם המפ'
 ז"ל והוא רקימא לן כדניא דמלך דכל האמור כפרשאו
 של מלך מלך מוקר בו. וכפרשא מלך כחוב ואת בניכס
 יקח לו לעבדים וכו'. וידוע מ"ש הסוס' ז"ל דהיינו
 דוקא כמלך המולך על הכל יעו"ש. ולפיכך אף שעדין
 לא נשלם הזמן ואחתי עברי פרעה אן מכל מקום
 הואיל והקב"ה קראנו בניו ואיהו מלך על הכל יכול
 הקב"ה להפקיע אותנו מתחת רשות פרעה ולהביא
 אהנו חתק ממשלקו מדין כל האמור כפ' מלך כנז'
 ולכן הקב"ה ככורו וכעלמו פסח על כתי אבותינו
 והוליאם להודיע לכל כי הוא מלך על הכל וא"כ כדניא
 וכדניא הוליאנו עכל"ה ז"ל יעו"ש כד"ק. וס' עוד
 נקדים אה הידוע מ"ש הרב חנא ז"ל כקירוף הקושיא
 שישראל מקשים וחלום לפטור אה עלמם מלקיים
 אה הקורה ובאים כטענה דהם פטורים מטענת
 המודעה כידוע מאי דאיתא במס' שבת ע"פ הקילכו
 כחתיק הבר וכו' אמר רבי אברמי מכהן מודעא
 רבא לאוריתא וכו' יעו"ש. וא"כ הם פטורים מקיים
 הקורה וקירף הרב חנא הנו"ל וז"ל דהמודעה היא
 בטלם

מכונים בשם שור כנז' דאן קרוים על שם יוסף
 והוליאם קורם הזמן וזה שלא כדניא כי מה הוא קיום
 לעד אף דבריו לריך איהו קיימים וא"כ כנז' כנז' כנז'
 דבריו אה"כ והוליאנו קורם הזמן וזה ח"ו כמו עול
 כתיקו יתב' לזה בא וקירף דלא תהרהר אחריו ית'
 כלל וטעמה טעים קד"ש ככספ"ה ר"ל קדע כי שורם
 הענין שסקב"ה קידם אותנו ככסף מלא של הרכוס
 וא"כ כיון שקדשנו לו אז נחתיב כדניא להוליאנו כמו
 אשה שנשכית שחייב בעלה כפרקונה כנז' וא"כ כדניא
 ילאנו כי כחילס היינו פנוים ואל עלינו נזירק
 השעבור משא"כ לכסוף בעת שנקדשנו לו ית' ככסף
 מלא נחתיב כסף לפרוק אהנו לפו"ס דינ"א כאשה
 עם בעלה ולכן מסיבת זה דע כי של"ח רמז על השמים
 של מזרים העולים נים' של"ח כנז' והם ג"כ קרויים
 ככחינת כוכ"דא כנז' לפי שהם גדולים על הכל פס"ל
 כמרכ"דא ר"ל כל דיבורם וטענתם נפסלה מסיבה
 הנו' ואין עור כדכריסם שום ממשות כי כל מה שעשה
 עמנו האל יתב"ש ויקעלה הכל כדניא וכדניא ואין
 להרהר ולרבר ח"ו כלל אחרי עניינו יתברך ע"כ מה
 שנלע"ד ודו"ק :

וכא"ו אמרתיו לבאר כרמ' הרומ' על האר"ם
 כונת סימן הנו' מש"ך קור"א קד"ש
 נכספ"ה של"ח וכו' והוא בהק' אה הידוע מה שכתבו
 חכמי המק' כי בחינת שו"ר בינו לדינים כי ידוע
 דהדינים הם שורשם משם אלה"ם כי הוא מורה לדין
 קמיר וידוע כי אלהים דיודין עולה ניםט' ש' כזה
 אל"ף למ"ה ס"ו וו"ר מ"ס בין הכל עולה ש' הרי אה
 ש' של שו"ר גם אלה"ם כדיובע כזה אל"ף אל"ף למ"ד
 אל"ף למ"ד ה"ו אלה"ם עולה בין הכל ניםט' ר' כי
 אה האל"ף נחשבת אחר דוקא וכן עז"הר א"כ בין
 הכל עולים ניםט' מאה"ם הרי אה ר' של שו"ר וגם
 חמשה אהיות של אלה"ם וכולל הרי אה ר' בין הכל
 עולים ניםט' שו"ר ועיין בס' מאורות נאן שכן כתב
 יעו"ש. והנס ידוע דהארס כשאין עושה רלונו יתברך
 מושלך עליו ח"ו מדק הדין ועוד ידוע דהקורה היא
 מכונים בשם כס"ף כידוע ככמה מקומות. עוד ידוע
 דעיקר לימוד הקורה הוא שיקיים מלוקיו דהם קרי"ג
 כי לא המדרש הוא העיקר וכו'. גם ידוע מ"ש רבינו
 האר"י ז"ל ככונה כחוב על שאל ופקן חרודך וגומר
 כי שח"ל רמז על ס"מ שהוא ככיר וראש של כל השמים
 ופת"ן בינו לנוקבא דקליפה זונתו שיהא פלוג"ת
 יעו"ש כד"ק. וכזה ח"ש דזהו מה שרמזו לנו החכמים
 כחידותם הנזכרים כנועם דכריסם דכריס נסחריס
 באומרים מש"ך קור"א ר"ל מי שחלה למשוך מעליו
 כחינת הדין המכונים בשם קור"א שהוא קרנוס שו"ר
 כידוע לריך שיקדש אה עלמו כדכרי קורה המכונים
 בשם כס"ף כנז' וז"ל קד"ש ככספ"ה ועי"ז יגרום של"ח

כטלה מכמה טעמי וחד מינייהו הכריך לן והוא דלא שייכא טענתא דמורעה אלא כמו שאנס את חכירו לעשות איזה דבר שלא כרצונו אבל מלך שזוה לעכרוו שיעשו כך וכך הרי הם מחוייבים לעשות דקיימא לן כל האמור כפ' מלך מלך מותר בו עכ"ל ועו"ש :

ומעתה

כזה אמרתי דאפי שפיר כונת החכם כחכמתו דזאת היתה תקירתי תקירת חכם כאומרנו מה הערות וכו' אשר לזה ה' לאינו החכם דייקא ולא האומות ואחס מקימים אותם והלא יש לכם טענת מורעה וא"כ אתם פעורים מקיומם כדני"ה וכדני"ה ולזה באה התשובה לשאלת חכם אף אתה אמור לו בהלכות הפסח וכו' ור"ל תשובה שאלתך היא מתורת מעטן של קרבן פסח דלמה אנו עושים קרבן פסח אלא על שום שפסח הקב"ה וכו' כנו' כפסוק ונס שם יש לנו קושיא דכיד' הקב"ה פסח כמלדים והולידנו בחוק הזמן אלא מאי אית לן למימר דהוא מטעם כל האמור בפירשתי של מלך כנו' א"כ מה"ט נופא אנו חייבים לקיים הערות והחוקים שלנו ה' אלהינו ואף דאית לן טענת מורעה ובחירון שחירן הרב קנא כנו' ע"כ וק"ל :

ובדרך

זו אלק ואתה הלכה כרת'כה לקנות כאגב כהאי ענינה כונת מאמר תמוה הדיחו היותי המפרשים ז"ל המה כספר'תס וז"ל . הו"א כמר' על פסוק משכני אחריך גדולה אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רכש"ע ממה שנתת לי כיוון מלרים אחריך גדולה עכ"ל . והוא תמוה דמה הלוי זה כזה . אבל לפו"ס האוי ענינה א"ש ובהקדים עור את הידוע מ"ס הרב ח"ד ז"ל בס' ר"ד וז"ל כפ' תלוה דע דמהאי טעמא דקיי"ל כל האמור כפ' מלך וכו' ק"ו כן כנו של ק"ו כלפי ממהסכ"ה ארון הכל דכרצונו נטל ממון ורכוש של מלרים ונתנו לכנו דהם ישראל וכו' עכ"ל . ילא לנו מד"ק דמענין כיוון מלרים ניכר דהקב"ה איהו מלך על הכל נ"כ . וכזה הרי הוא כמבואר כונת מדרש הנו' דזאת היתה כונת כנסת ישראל כאומרם רכש"ע ממה שנתת לנו כיוון מלרים . ומשם מוכח דאתה מלך על הכל וכנו' לכן כוראי מסיכה זה אנו מוכרחים דאחריך גדולה ע"כ וק"ל :

וא

נאמר באו"ה כונת שאלת החכם הנו' . ואגב נכין דלמה כל כך האריך כלשונו מה הערות והחוקים והמשפטים ועוד להכין כונת התשו' כאומרנו אמור וכו' אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן ודרשו רז"ל אפי"קו מנו"ן וזה כוונתם בזאת הדרשה עכשיו . אבל יובן כהק' את הידוע תקירה אחת שחיקרו המפ' ז"ל והוא דאיך אנו מחוייבים כקבלת התורה דהא היא הויה דבר שאין לו קלכס מקרא מלא דיכר הכחוב ארוכה מארץ מדה וכו' . וידוע הענין דבר שאין לו קלכס הוא תלי כפלונתא בין הרמב"ם והראב"ד כנו' כמה

כארוכה בה' מכירה יעו"ש וכבר ההלכה הויה אפיקו' כמ"ש הרמב"ם דסוכר שאין אדם מחייב כידוע . והרבה תירוטים נאמרו לחקירה הנו"ל וחד מינייהו דהם יש הנאה למחייב מהמחייב הזו נגר אותה הנאה מחייב לפו"ס דינ"ה עכ"ל . ואנס ידוע דגם אנו קיבלנו מהאל יחב' כעבור התורה והוא דכזכותה ילאנו ממלרים בחוק הזמן כידוע מאמרם רז"ל ע"פ כהולידך את העם קעבדון וכו' ועל ידי ילידתנו כזכותה זה היה לנו כגו"ס המעלות' שלא נשתקענו כחמשים שערי טומאה כידוע מארז"ל דאלו היינו שוכים עוד רגע וכו' . וכזה א"ש דזאת הויה ממש שאלת חכם חכימה כרמז'ה כאומרנו מה הערות וכו' והאריך כלשונו להגדיל קושייתו ותירק כונתו הויה דאיך אתם מחוייבים בכל אלו הלא הם מרובים והויה דבר שאין לו קלכס וקיימא לן אין אדם מחייב וכו' ולזה נ"כ באה תשובתו כרמז'ה אין מפטירין אחר הפסח אפיק"ו מנו"ן כנו"ל כדנ"ל ועל ידי מה זכינו לכל זה הוא על ידי התורה כנו' וא"כ אין לך הנאה גדולה מזו ולכן אנו מחוייבים אפי' שהויה דבר שאין לו קלכס וכנו' כי על ידי הנא"ה הו"ה לוי מחייב ע"כ וק"ל :

ובדרך

זו נ"כ אפשר דזאת היתה שאלת הרשע כאומרנו מה העבודה הזאת וכו' והתשובה הויה כעבור ז"ה דיקא כנו"ו לתורה בארז"ל במדרש דהתורה קרויה כשם זה על שם זה הדבר אשר לזה ה' . וא"כ זאת התשובה כעבור זה שהויה התורה עשה ה' לי כלאיתו וכו' והפ' קודם הזמנ' וא"כ אין לך הנאה גדולה מזו ולכן אנו נ"כ מחוייבים כה נגר אותה הנאה ע"כ וק"ל :

חם

מה הוא אומר מה זאת ואמרת אליו כחוק יד הולידנו ה' וכו' . אפשר להכין כונת התם מש"ח לפי קומנו בשאלתו הנו' והוא כהקדים את הידוע מ"ש הרב י"ה משם מופרש"ק ז"ל דחקר ת"ח והוא דהוא"ל והקב"ה איהו כהן כידוע ממה ש'רשו ע"פ ויקחו לו קרומה וכו' א"כ איך ככבודו וכעלמו ירר למלרים דאיהו מלאה גילולים וטימא את עלמו ח"ו והרב י"ה הנו' הירץ וז"ל ויובן ע"פ מ"ש הקוס' ז"ל כפירקא קמיה דשבת כענין הויה אומרים לאדם חטוא כדי שזכה חבירך או לא בתבו הם דלהלל רבים אמרינן לאדם חטוא כדי שזכו רבים עכ"ל הקוס' יעו"ש . והכו נמו דענינו אף דכ"כ יכו"ל איהו כהן עבר על לאו דטומאת משום הלל רבים כדי שלא יוטמעו כחמשים שערים של טומאה ואז לא יהיה להם עוד תקומה ח"ו כידוע מאמרם ז"ל דאלו היו שוכים עוד רגע עוד לא היה להם עוד תקוה ללאת כלל יעיוון כד"ק . ומטעם זה הולך נ"כ החוק יר ללאת קודם הזמן עכ"ל ה' ו"ה הנו' יעו"ש רבזה כיאר

כמה עניינים . ונקדים עוד את הירוע דהקב"ס איהו קרוי בשם הוי"ה רחשכונו מ"ה . וכזה א"ס דזאה היתה שאלת הק"ס משיח לפי קומו באומרו בקלרה מ"ה זאת ר"ל דהקב"ס הקרוי בכחינת מ"ה כנו' זאת המעשה שעשה וירד איהו גופיה למלרים והלא איהו כהן וא"כ כינר ירד וטימא את עלמו ח"ו וזה רמז כקטר דכרוי באומרו חיבת מה ולא נקט כלשון אחר ולזה בא המגיד וקירן לו ואמרת אליו כחזק יד הוליאנו וכו' ור"ל דלמה צריך החזק יד ולפ"ס ההוא כדי שלא יוטמעו בן' שערים וא"כ מטעם זה עלמו הוקר לו לעבור על לאו טומאה משום הללג הרבים וא"כ כזה אזרח לה קושייתו ע"כ :

א נאמר באו"א כונת הקס וחשוכו והוא כהק' מאי דכתב הרב מוהר"י אלנאזי ז"ל בס' נאות יעקב חירון לשאלה ששאל רבי אלעזר לרשב"י הוכחה כחיקוניו ז"ה וז"ל בשאלה ששאל אמר ר' אלעזר וכו' מאן דאית ליה עבדא ואפיק ליה לחירו משעכוריה וכו' אית ליה כל כך לשבח גרמיה כמפקנתייה לחירו דעכדיה והכי נמי קב"ס אמר לאברהם כי גר יהיה זרעך וגו' ואחרי כן ילאו וגו' וא"כ למה ליה לשבחא גרמיה כמה זמנין אשר הולאחיק וכו' וקירן הר' הנו' ז"ל דע דיש בוטול לתמיהה זאת ומעיקרא קושיא ליקא כי דבר ה' היה לאברהם כי גר יהיה זרעך רייקא הדומה לך דהוא כשר אבל ישראל שהיו באוקו העת עובדים ע"ז ולא חיקרו זרע כשר א"כ כודאי עליהם לא ריכר ה' להוליאם ועכ"ז היו לנ"ס באהבכו וכחמלקו הוליאם לפיכך כריה בחיובא להגדיל הנס כל כך דעבר עמהם לפנים משורת הרין עכ"ל יעו"ש : וע"פי ד"ק כזה כרי הוא כמבואר כונת שאלת הקס באומרו מה זאת וכו' ור"ל דהוא מקשה קו' לאלהינו זאת הקושיא כעלמה דלמה כל כך הקב"ה שיכת גרמיה כמה זמנין אשר הולאחיק וגו' והלא מדינא חיוב כי כן הכתיב לאבינו אברהם כי גר וכו' ואח"כ ילאו וכו' ורמז שאלתו ב"כ בחיבת מ"ה דקאמר שהוא רמז לשמו יקב' כנו"ל . ולזה בא המגיד וקירן ואמרת וכו' כחזק יד הוליאנו וכו' והוא ע"פי הירוע דעיקר טעם החזק יד כרי שלא יוטמעו כנו' ואם כן מכאן מוכח שהיו רשעים וא"כ כזה אזרח קושייתו בחירון הרב אלנאזי ז"ל ע"כ וק"ל :

והנה ע"פי מ"ש לעיל משם הרב מוהר"י אלנאזי ז"ל כזה ביארחי דרך אנכ כונת הני פסוקי שאמר הנביא וז"ל חסדי ה' אזכיר תהלות ה' כעל כל אשר גמלנו ה' ורכ טוב לבית ישראל אשר גמלם כרחמיו וכרוכ חסדיו . ויאמר אך עמי המה כנים לא ישקרו ויהי להם למושיע . ככל לרקס לו לר ומלאך פניו הושיעם וגו' והרקדוקים מבוארים כהני פסוקי לעין כל ובפרט להבין קשר הדברים זה עם זה וכבר

המפרשים ז"ל ררכו קס'קס כהכנתם . אך עפ"ר הרב מוהר"י אלנאזי ז"ל שקי' לקושיית רבי אלעזר דמעיקרא קושיא ליקא כי הקב"ה אמר כי גר יהיה זרעך רייקא הדומה לך שהוא זרע כשר אז ואח"כ ילאו וגו' משא"כ כשירדו רשעים לא עליהם ריכר ה' להוליא אוקס כנו' ועכ"ז היו לנ"ס באהבכו וכחמלקו הוליאם לפיכך כריה בחיובא להגדיל הנס דאיהו כרחמיו הוליאנו כזה אתו שפיר . וה'ן עוד נקיים את הירוע מ"ס המפרשים ז"ל עוד טעם אחר מן הטעמים דהוליאנו ממלרים איהו גופיה ולא על ידי שליח אפי' דלכאורה איכת ח"ו לקח דאיקודא לפי דאיהו כהן כירוע . וא"כ קשה איך ירד למלרים דאיהו מלאה טומאה וגלגולים ועימא את עלמו ח"ו וחידו דאנן אית לן דין כן וקו"ל כדינא רבכ מטמא לכנו ולכן משעה ששלח את משה רבינו ע"ה ח"ל בני בכורי ישראל וכו' עכ"ל . עוד נקיים את הירוע מ"ד כמפ' ז"ל בחד מהני טעמי שיאלנו קורס הזמן דהשכינה השלימה המנין עכ"ל :

ומעתה על פי כל הנזכר א"ש דלכל זה נחזקון הנביא כרכיו וז"ל חסדי ה' אזכיר תהלות ה' וגו' וכי קומא דלמה כל זה החיוב דנחתייבכו להזכיר חסדך והלא מדינא הוא חייב לבאול אוקו לקיים את רכרוי אשר ריכר לאבינו הראשון הוא אברהם סבא דאמר ליה כי גר וכו' ואחרי כן ילאו וכו' וכמו שהקשה רבי אלעזר לאבינו כנו"ל לז"א באריכות לשונו דדע דלמה נחתייבכו להזכיר חסדי ה' ולהגדיל שבחיו וקכרך הוא מכמה טעמי . אחד אשר גמלם כרחמיו וכרוכ חסדיו רייקא לפי דהס לא היו הגונים וא"כ הים לו להאל יק' מקום פטור כנו' דאני אמרתו כי גר יהיה זרעך רייקא הדומה לך שהם כשרים ועם כל זה כרוכ רחמיו לא הקפיד ובאלנו וכחירון הרב מוהר"י אלנאזי כנו"ל . שני מטעם דמרוכ חסדיו ג"כ ויאמר אך עמי המה כנים וגו' ור"ל דקראנו גם כן כנים מאוקו העת כרי להשלים חסדיו ולירד איהו גופיה ולא ע"י שליח ואין חביבות גדולה מזה ומסיכת זה גם כן חיובא רמז עלינו להגדיל שבחיו . שלישי גודל ג"כ חיוב השבח לפי דמעיקרא עדין לא נשלם הקץ ואעפ"כ דלג לנו את הקץ כדי להוליאנו וכ"כ דמאזיה טעם הוליאנו לז"א כס'תר דכרוי כעבור רככל לרסס לו לר וגו' ור"ל דאיהו גופיה ירד עמנו כגלות כרי לרלג את הקץ וא"כ אין לך חביבות גדולה מזה והואיל רכל הני חביבותא הראנו א"כ מסיכת כל זה כודאי קמיר חובה עלינו אנחנו וכנינו וכני כנינו שחסדי ה' אזכיר לער ע"כ וק"ל :

א נאמר באו"א כונת שאלת הקס והוא כהקדים מה שכתב הר' מוהר"ם מרוטנבורק ז"ל בס' זות שלו והביא דכרוי הרב שכתב פסח ז"ל כהל' קרש ורחץ וז"ל שאלת דהואיל דעיקר חיוב אכילת מלה כערב דילפינן

דילפינן ט"ו ט"ו מחג הסוכות כידוע אם כן מאי שנא כמלה נשים חייבות וכקובה נשים פטורות. תשובה דע בשלמא התם עיקר הכילקטו המלה הוא שאנו הובלים וכל המלות הנהוגות בזאת הלילה הוא כשכיל שהיינו כשכנה ויאלצנו לחט"ל לכן אף הנשים שהיו ככלל הסכנה חייבים דאטו גברו כעו חיי וגשו לא אהמה. וכפרט ג"כ ראנן מעיקרה היתה ויאלצנו כזכר כנז' בגמ' רמס' קוטס' כשכר נשים לרקניות וכו' יאלצו ממלרים משא"כ מלות סוכה רעיקר מלות ישיבה הוא זכר לענני כבוד כידוע ולכן הנשים פטורות כדון כל מלות עשה שהזמן גרמא דקי"ל נשים פטורות עכ"ל יעו"ש כד"ק בארובה. וכזה ה"ש דזאת היתה עיקר שאלת התם כאומרו מה זאת דייקא מכלל דהויא אחריתי כידוע וגם היבב זאת הוא כינוי לנקבה כידוע. וא"כ כתיבת זאת דייקא כלל השני עניינים הנו' הן דהויא אחריתי וכן כי היא רומזת על הנקבה וזאת שאלתו דהואיל ועיקר חובב גאלתנו המלה דילפינן ט"ו וכו' א"כ מאי שנא כעיקר מלות שיבה הנשים פטורות וכמלה שהיא למדה ממנה הנשים חייבות ולזה בא המגיד ותיקן לו דע כי כתיבת יד הויתנו דייקא לשון כולל ור"ל רכולנו הן הנשים וגשים היינו ככלל הסכנה שלא היינו ראויים לגאולה דמה אלו וכו' והנשים בעלמם הן הם היו לנו כגרים המעלות שבזכותם נגאלו ומאחר שכן כודאי רגם הם מתחייבים דא"ל"ה ויכא בארעא וכו' ראנן הכאים כזכותם נחתיב והם יופטרו זה לא נאמר משא"כ מלות סוכה ראין כה שום רמז ענין רק עיקר טעמא היא זכר לענני כבוד וא"כ הויא כשאר מלות עשה שהזמן גרמא שהנשים פטורות כידוע ע"כ וק"ל :

והנה

מענין לענין כאורו ענין כזה אבאר כונת הני קראי שאמר רב"ה הו"ת שריס ררפוני חנס וכו' שש אנכי וכו' והוא כהקדים את הידוע מה שאיראו המפ' ז"ל תירוצו אחר לקשיא שהקשינו לעיל דכ"ל יאלו ישראל קודם הזמן והוא מה שאירלו כ"כ יכו"ל לשור של מלרים כידוע כששאל אורו זאת השאלה ותירץ לו כלום בארץ מלרים אמרתי בארץ לא להם אמרתי וכו' כנז' במר' באורך יעו"ש. אמנס ידוע דקורוץ זה אם תדקדק בטוב תמלא דהוא נקטר' מתמ'קו לפים מאי רבאב הרב ש"ך ז"ל כעעס שדוקא ירדנו למלרים ולא למקום אחר הואיל והקב"ה נזר בארץ ל"ל ותירץ הטעם הוא מדינא רבר מלרא דארץ מלרים היא סמוכה לארץ וכשתדקדק בטוב תמלא דהויבית בארץ ל"ל לה"ס תעלה בגמ' ז"ה במלרימ"ס בדקדוק עכ"ל ז"ל וא"כ ה"ן נקטר' תירולו ית' לפ"ז. אף ידוע מאי דקי"ל כדינא דכבן ליכא לדינא דבר מלרא וזה כבוד. וידוע דאנן לבני כ"כ יכו"ל קרויים כניס' וכזה ה"ש דז"א שריס ררפוני וכו' דהם המלריים

יגענו עלי חנס ילחקס קודם הזמן וכו' תימא דיש לנו תירוצו רכלים כמלרים אמרתי וכו' וכמו שכן תירץ מלכו של עולם לז"א זה אינו דהא מרברך שכתבה דחייב האדם לנהוג דינא דכ"מ כידוע דזה הדון הוליאו אורו מקרא ועשית הישר וכו' ועוד עמו'ן כרמ'ז מרברך שכתבה כפרשה בארץ לא להם ולא נקטע כי גר יהיה זרעך בעולם א"כ מרברך זה יהיה להם תירוצו הדוקא על מלרים היתה כונתך וכנז' ולכן פחד לבני. דא"כ לא ארע מה להשיב להם. אבל שש אנכי על אמרתך שכתבת והודעת לנו תילוקא דכבן ליכא דינא וכו'. ואנן כפר ידוע לכל דאנן קרויים קמיה ככתיבת כניס' וכזה שש כמולא שלל רב ע"כ וק"ל :

רבי

יהודים היה נהגן כהם סימנים דל"ך ער"ש כאח"כ. הנה כבר ידוע דבל המפ' ז"ל דרכו קס'תס קס'ת הסו'פר ככונת דכרו רבי יהודה כאלו הסימנים שנתן ואקרא מכללה ראיתי כספר אחר לרבני אשכנז שמו שפר רב יחי ביאורים על התורה שכתב ככונתו בדרך רמז והיא כהק' להודיעך כי עיקר אריכות גלותנו זה הגלות הארוך הוא כשכיל שאין אנן תופקים מידת האמת שהוא חותמו יתב' כידוע אלא כל ההרגל שלנו הוא בעו'הר כדכרו שקרומרמה ולכן נקארך גלותנו זה אבל כשאנו מכללים כתיבת השקר מיד אנו נגאלים כלי שום איתור כלל. עוד ידוע מאי ראיקא במס' סנהדרין מה שמו של משיח ז"קנו הבה לעת"ל ככו"א אויבא פלוגתא דאמוראי וחד מונייהו אמר חוקיה שמו עכ"ל"ה. וכזה כתב הרב הנו' שזה בא לרמזו לנו רבי יהודה כאומרו דל"ך ער"ש באח"כ ר"ת דברו ז"ק כול"כס עקר'ו רב"ר שק"ר כמה"רס אבו"א חוקיה כימי'כס עכ"ל"ה יעו"ש כד"ק. ואנא עני'א אמרתי הואיל ולנהר לעינין כדכרו אמרתי לכאר כונת רבי יהודה כאופן אחר ואחזה כנסנינו לכאר כאו"א והוא כהקדים את הידוע דהקורה היא מזונת כסס לז"ק וכאשר מלאנו ראיו מקרא מפורש כדכרו רהע"ס דקאמר לזק עדווקיך כבינוני ואחיה וכו'. עוד ידוע כמה מעלות טובות אית ליה למאן דעסיק כאוריותא מה שאין השה יכולה לדבר וגדולה שבכולן הוא רכזכותה האדם לעת"ל יחיה כתתיה וכנז' כפירושה במס' כתובות דרש רבי אלעזר עמי האריות אינס תיים לעת"ל וררש מקרא מפורש רבתיב כי טל אורות טליך וכו' מי שיש בו טל קורס טל קורס מחייהו וכו' עכ"ל"ה יעו"ש באורך. ועיין להר' הקדוש בעל ר"ת ז"ל וכן שאר המפ' ועיין בס' באר מים חיים ז"ל כסו' ל"ז כד"ק באורך דהא דזוכה האדם לזה על ידי הקורה הוא דוקא כשיהיה לימודו בקורה לשמה הא לאו הכי אדרבה לימירו בקורה יחשב לו לעון ס"ו יעו"ש

ויקרא

סדר הגדה

יעקב

כנו'עם דכריו רכרים מחוקים מרכש אס כ"מ אינו לו' לשמה מלכד שלא יזכה למעלות טובות הנו' אלא יגדל עונשו ח"ו ועושב"ה . וע"פי כל הנו' המרתו שזה בא לרמוז לנו רבי יהודה כדכרוה קדשו הנו' וז"ל רל"ך ער"ש באח"כ ר"ת "רכרו "לרק "כונחם "על "דבר "שמו "כזכותה "אחס "חיים "כתחיה רכא לרמוז לדכרים הנו' רעיקר כונחינו כלימוד הקורה המכונת כסס לרק כנו' ויהי לשמו יחב' ואז כזכותה נזכה לתחיה וכנו' כנמ' ע"כ וק"ל :

וע"פ

האמור כי ככת הקורה יזכה הארס לתחיה כזה אפשר לכאר כפשיטות כונת המגיד ז"ל דאמר וז"ל אלו נחן לו את הקורה ולא הכניסנו לארץ ישראל דיינו . וכבר יודע מה שכל המפ' ז"ל הס מקשים דמה חלוי זה כזה ענין הארץ כקורה וכל אחד לררכו פנה אכל לפ"ד אפשר דהוא מבואר רכבר הקרמנו רככת הקורה אכן זוכים לתחיה . והן עוד נקדים את היודע מאי ראיחא בסוף מס' כתובות על פסוק שאמר יעקב אע"ס ליוסף ונשאחני ממלרים וקברחני וכו' וז"ל הגמ' אמר קרנא רכרים כנו יודע היה יעקב שמיחי חולה לארץ אינס חיים לפיכך חיה ליוסף שויחא אוחו ויקברהו בארץ עכל"ה יעו"ש . כמלא רגס הארץ היה סגולה כשכיל חסויה המתים . וה"כ זאת היתה כונת המגיד כנוע"ס דכריו כאומריו אלו נחן לו את הקורה ועל ידה הויה לן זכיה מעלויחא שנקוס כתחיה כנו' כי מי שיש בו טל קורס מחיהו וכו' זה כלבר מספיק מבלי להכנס לארץ כדי שגס בארץ נחיה אלא דמרוכ חסדיו עשה לנו חרתי מעלויחא הן נחן לנו את הקורה והן הכניסנו לארץ וזה היה האהבה רעשה עמנו ועוכה כפולה ומכופלת ור"ק :

הא

לחמ'ה עני'ה רי אכלו אבהתנא בארעה דמלרים כל רכפון ויקי וויכיל וכו' השתא הכא לשנה הבאה בארעה דישאל וכו' . אפשר לרמוז כונת רכרי המגיד דכריו הנו' החילת רכרי פי חכימא כרמיז'ה רחיה מקשה וסוקר תקירה אשר חקורה שדים רכים ונככרים כענין יחיה ישראל קורס הזמן וכילר האל יחב' קא עכר ח"ו על רכריו אשר דיכר עם ההוא סבא קדישא אברהם אע"ה שאמר לו כי גר יהיה זרעך וכו' ועכרוס ועינו אותס ח' שנה וכו' וה"כ כי"ד הוליהם כרה"ו שנים ורכו כזה החירוליס אשר המפ' ז"ל נחנו טעמס כטעס לש"ר והנלרך לעניינו סס ארכעה המה מעיכו אשר קורלו . וילא ה' הנה הרב הגדול מוכר"ס פרימו ז"ל כרמיזו חירן הכיה רכריו הרב חולעה שני וז"ל כדף סמ"ך ע"ה טעס לזה הוא לפי ריוסף הלריק גור אומר ונתהס חמסית לפרעה וארכע הירוח יהיה לכס וכו' ורולה לומר החמסית חוס יעכרו לפרעה וארכע חלקי

היום יהיו לכטח ככיקס וחס עזרו לרעה והיו משתעבדים כהס כיוס כולו וגס כלולה לזה עלה זה לחסלוס הזמן עכ"ר יעו"ש . גס את הב' הוא מה שחירלו כל המפ' ז"ל רמזמן אכתינו סחחיל הגלות כארז"ל רמזמן ילחק סחחיל הגלות וכמו שכתב הר"ס כפ' לך לך יעו"ש ושורס זה הוכח כילקוט ס' כשלח יעו"ש . יכא הנו' לפי סהגזיה היתה בארץ לא להס ולא ביאר רוקא בארץ מלרים אלא סכונה בארכע גליות וכמארז"ל ע"פ והנה חיה חסוכה גדולה וכו' יעו"ש . והר' כקורס הוא מ"ס ג"כ המפ' ז"ל דאלו היו שוסיס עור רגע היו נטמעיס כשער החמסיס ולא היה להס עוד הקומה ללאץ עיון כד"ק . ונקדים עוד את היודע מ"ס הרב הנו' מוכר"ר חיר"ה ז"ל כס"הק רחובת לחמ'ה עני'ה הוה גימט' רר"ו יעו"ש לפי דרכו :

ומעתה

נכאר כטוב דכרי המגיד הנו' חסולת רכרי פי חכס חכימא כרמיז'ה הוה יחייב וקא מקשי כאומריו ה"ה לחמ'ה עני'ה נוטריקון א"יך הוליהנו לחמ'ה עני'ה גימט' רר"ו כנו' ור"ל רכיור האל יחב' הוליהנו כרה"ו רוקא והלא הוה גור ועכרוס וכו' ארכע מאות שנה . וה"כ כיור אח"כ עכר על דכריו ח"ו ולז"ה רי אכלו וכו' ר"ל אל הקההר אחרי מעשיו יחב' וטעס לזה מכמה חרילי אשר חית כור האל יחברך להוליהנו כזה הזמן כרינה ואלו הס' האחד רכבר חירן לזה הרב הגדול מוכר"ס לפי ריוסף הלריק גור וארכע ידות יהיה לכס וכו' כנו' ז' והמלרים לא עשו כן אלא שעכרוס גס כר' הירות וזה עלה לחסלוס הזמן כנו' ז' . וזה רמו כאומריו חקף ר"י נוטריקון ד' יהוה רמו לארכע הירות כנו' ז' . וגס מלכד זה יש עוד חירון שני והוה אכלו אבהתנא הוה רמו דמימות האכות סחחיל הגלות וחס אכלו מקורס מפירוחו וכנו' ז' כי מזמן ילחק סחחיל הגלות . גס את הנו' הוה בארעה דמלרים כקמיהו ר"ל וכי האל יחברך גור רוקא בארעה דמלרים והלא עוד חייב לשל"ס ליה כשאר גליות כנו' ז' וה"כ אפילו רהוליהנו כאוחו זמן ליכא כזה שוס לחא דהרסורה להדהר אחר מעשיו . והר' הוה כנגד הכל הוה כ"ל ריקא גימטריח חמסיס והוה רמו לחירון הנו' ז' דהאל יחברך עכור כזה לפניס משו"הר לפי שגלו וידוע לפניו דאלו היו שוסיס עור רגע היו נטמעיס כשער החמסיס ולא היה להס עוד ח"ו תקומה ללאץ כלל לכן הוליהנו לפניס משורר הדין זאת היתה כונת רכרי המגיד אשר כדברו מערי"כ ערכיס להחחיל כזה לאקשווי ולקירולי כפי האמור וחק כי הוה כרור :

פרשת בשלה

פסוק

ויהי כשלא פרעה את העם ולא נחם אלהים
 דרך ארץ פלשתים וגו'. אפשר להכין כונת
 האי קרא כדרך רמז הרומז על הארץ בהקדים את
 הירודע כי כמה טעמים נאמרו לסיבת שיגאו ישראל
 קודם השלום הזמן שגור הקב"ה כי גר יהיה וגומר
 ועבדו וענו אותם ארבע מאות וכו' וא"כ כ"ד ילאו
 בר"ז שנים. ופנה ירוע דחד מן הטעמים שכתבו
 המפ' ז"ל רכזות שהיו עתידים לקבל הקורה אחר
 יום ואסמכוהו אקרא דתי' כבוליאך את העם תעבדון
 את האלהים על ההר הזה וכו' עכ"ל. וירוע ההקורה
 היא נקראת בשם חמדה כמו ראשכחן ראמרו מלאכי
 השדת לפני הקב"ה חמדה גנוזה יש לך ואתה מבקש
 ליתנה לכו' וכן ראשכחן הוא כלולה כפר"ס בירודע:
 עוד ראשכחן טעם אחר כשכיל שכבר הקנו וכיררו כל
 נילוני הקדושה שהיו כמלרים כמו שכן כתב רבינו
 האר"י ז"ל ככונת רשע רז"ל שרשו ע"פ וינלו את
 מלרים שעשהו כמולה שאין בה דגים וכו' ור"ל
 שהוריקו אותה מכל נ"ה שהיו עשוקים כקוף הסט"א
 וסקלי' שהיקו כמלרים וישראל תקנו וכיררו הכל ולכן
 הכף שקנו ילאו כי לא נשאר בה עוד שום נילון קדוש
 כידוע עכ"ל האר"י ז"ל עיין בד"ק. עוד ראשכחן טעם
 אחר אמרו רז"ל לפי שאם היו שוקים עוד רגע אחד
 היו נכנסים כשער החמשים של שערי תומאה ולא
 היה להם עוד תקומה ללאה. עוד ראשכחן טעם אחר
 דקושי השעבוד יותר מדאי שהקשו עליהם השלים
 המנין. עוד ראשכחן טעם אחר הוא כשכיל שהפרישים
 מנשואיהם ומנעו מליט פרים ורכיה שהיא שקולה
 כקרי"ג מליט וזה טעם רמזו המגור כנו"ע דבריו
 באומרו וירא את ענינו זו פרישות דרך ארץ וכו' רמז
 שהפרישות מנשואיהם ומנעו מהם מליט פריה ורכיה
 כשכיל כך ראה אלהים לערם זה וריחם עליהם וזה
 שקיים וירע אלהים וכו'. עוד מלאכי טעם אחר
 הוכח בשם חכמי המקו' ז"ל לפי שכח קושי השעבוד
 שסבלו והעניו הגדול שנקענו כזה זכו למתק מד"ה
 משורשה ולהפכה לרחמים וירוע דמדת הדין היא
 קומה שלימה שהיא כחינת עשרה פעמים אלהים שהם
 גימ' שמונה מאות וששים וכולם נהפכו לרחמים ולכן
 חקף ילאו עכ"ל ועיין שורש זה הענין בס' בני יששכר
 הנד"מ ככונת הכתוב וילך אברהם אל אבימלך מלך
 פלשתים גררה יעו"ש מה שכח דברים נחמדים
 ודפ"ת :

ומעתה

על פי כל הנז' אבא לרמז רמז הרומז
 על הארץ הנה ארש' לפניך רכזה הפ'
 שהוא תחלת ענין של יליאת ישראל ממלרים כדי שלא
 תקשו דאין ילאו קורס הזמן לכן נרמזו בהאי קרא

כל הני טעמי הנז' כדרך רמז ויהי ר"ת ועיקר
 יליאת ישראל היתה בשל"ח כשכיל שעתידיים
 לקבל חמדה פרעה פשט רמז עם הדרש א"ת
 הע"ס או מטעם תיקונם הגיזלות עשוקים ול"ה
 נח"ס ועוד מטעם אשר נכנסים לשערי חמשים
 אלהים או לקושי השעבוד יותר מדאי דר"ך
 הר"ץ שם רמז על שהפרישות מפריה ורכיה הקרויה
 כשם דרך ארץ כנו' כדברי המגיד. פלשתים שם רמז
 שזכו לחקן מדת הדין שהיא קומה שלמה העולה גימ'
 פלשתים כנו' א"כ מכל הני טעמי זכו וילאו קורס
 הזמן ע"כ וק"ל :

מדרש

תמוה ויהי כשלא פרעה מי אמר ווי
 פרעה אמר ווי עכ"ל וכל המפ' ז"ל
 דרכו קס'הם כביאורו. אך אפשר להכניו בדרך פשוט
 והוא על פי מ"ש הרב לקט יוסף ז"ל בערך גאולה
 וגלות מלרים קי' יז' וז"ל על פסוק ויטב אלהים את
 העם וגו' טעם מה שהסיבם הקב"ה כמדבר ארבעים
 שנה הוא לתשלום זמן הגלות וזהו כי קרוב הוא כי
 קרוב הזמן שילאו שלא בזמנם עכ"ל יעו"ש. ובה
 הרי הוא כמבואר כונת מדרש הנזכר והוא דכתחלה
 היה סובר פרעה דשלים הזמן ולכן הוליאם הקב"ה
 אפי' בעל כרחו. והן עתה שראה שילאו לא הוליכם
 הקב"ה חקף לארץ אלא הסיבם דרך המדבר אז נהקשה
 לו דלמה הסיבם בדרך עקומה אלא מוכרח לומר כדי
 להשלים המנין כמדבר ולכן חקף לוח ווי על שהניחם
 לליאת קורס הזמן וזה נרמז כפסוק ויטב אלהים וגו'
 ולכן ויהפך לכך פרעה ע"כ וק"ל :

איתא

כמר' בס' זהו ז"ל בר אבא רב הונא רב
 אבא עמלק ואגת קרבא בישראל והוא
 חוקך ערלותיהם של בני ישראל וזרקם כלפי מעלה
 עכ"ל. והדקדוקים מבוארים בו וכבר הרב יו"א
 והרב מע"א ז"ל תמהו כזה המדרש והקשו וז"ל והדבר
 הזה הוא קשה עד מאד ראשונה יש לדעת דאין נכנסו
 דוח שטות בו עכשיו לבא להלחם עמהם ואדרבא
 כהפוך הוא הואיל וראה כל האזקות והמופתים
 הנעשה להם וכפירט בקי"ס אם כן היה לו להקריח
 מהם הרחק כמטחוי. ועוד ג"כ יש לדעת דלמה
 דוקא היה חוקך ערלותיהם ולא רבר אחר. ועוד למה
 היה זרקם כלפי מעלה ועי"ש מה שביארו בארובה
 יעו"ין בד"ק. ואנא עכ"ל ברנליהם אעכורה לבאר
 כונת הענין כך והוא דאדרבה מכח שראה קי"ס מזה
 ילאו לו לבוא להלחם עם ישראל ולחוקך ערלותיהם
 ולזורקם כנו'. והענין הוא כהקדים מ"ש הרב כרית
 אבות למוהר"א קוריאט ז"ל ככונת המדרש וז"ל כיון
 שהלך מרע"ה לקרוע את היס לא קיבל עליו ליקרע
 ואמ"ל אני גרול ממך שאני נכראתי כשלישי ואתה
 נכראת כשני כיון ששמע מדע"ה כך הלך ואמר
 להקב"ה

ויקרא

פרשת בשרה

יעקב

להקב"ה אין הים רוחה להיות נקרע מלפני מור מה עשה הקב"ה נתן ימינו על יד משה והלך לים כיון שראה הים את הקב"ה מור כרח שנאמר הים ראה וגו' מיד ה"ל משה מפני מה כתחלה קירכת ולא ראת להיות נקרע ועכשיו אתה כורח א"ל מלפני אלוה יעקב וגו' עכ"ל. וכחכ הרב הנז' ויש לדעת דמה כונת זאת השקלא וטריא שהיתה כינוהו. ועור מה כונת זאת הנתינה של יד ימין שנתן הקב"ה ימינו על יד משה. ותיירץ וז"ל הכנת זה הענין הוא כך והוא כהקדים את הידוע מ"ש המפ' ז"ל רעיקר מחלוקת הים עם מרע"ה היתה כענין פלונתה או מוקדם ככריאה עדיף או מאוחר ככריאה עדיף יעויון כד"ק והנה ידוע דגם עיקר טענת מלאכי השרת על משה דכע"ה כעת שעלה לקבל האורה כידוע רהם היו רואים ליקח התורה כל חילויכו הוא מדין היתה סברתם דמוקדם ככריאה עדיף והם מוקדמים לישאל ככריאה ולכן היו רואים את התורה ומדלא הועילו כטענתם שמע מינה דמאוחר עדיף. ואם כן כזה נכח לכיאר המאמר והוא דהים ג"כ היה סוכר זאת הסברא דמוקדם עדיף ולכך א"ל למשה אני הוא גדול ממך וכו' ולכך אחר כך ראה הקב"ה להביא לו ראה הפך מסברתו ולהודיעו דהאמת הוא דמאוחר עדיף ולכך מה עשה נתן ימינו על ימין משה כנז' לרמוז לו שעתיד ליתן לו את האורה דכתיב כה מומינו אש דת לנו וא"כ מכאן יהיה לו הוכחה דמאוחר עדיף עכ"ל. ז"ל יעו"ש כד"ק. דבר הלמד מדברי הרב ז"ל דמקדיעת הים שנקרע אחר כך מוכח הוכחה ברורה דמאוחר ככריאה עדיף. והן הקדים עור מ"ש הרב מע"א ז"ל בחלק ו' סי' קס"ז וז"ל עשם למה קיימת לן דמילה רוחה שבה כנז' כנז' וכן פסקיה לדינא מדין הקדוש כשלחנו הטבור כידוע מלאחי שכתב הר' דרוש שמואל ז"ל דהיינו טעמא לפי דארס הראשון נולד מהול כיום הששי ואחריו היה שבת ונמלא דהמילה קדמה לשבת ומוקדם ככריאה עדיף ולכן דין הוא שהמילה קדמה את השבת המאוחר אחריה ככריאה וזה פשוט. ה"כ מן המילה מוכח להפך דמוקדם ככריאה עדיף.

ומעתה

על פי הקדמות הנז' כזה הרי הוא כמבואר בנות מאמר הנ"ל כד' אתקדע ימא דסוף וכו' והוא דעמלק הוקשה לו דכיד' נקרע הים מלפני משה ויכול לשלוט בו והלא הים איהו מוקדם ככריאה ומשה הוא מאוחר ככריאה ואם כן כיצד שלט בו וקרעו אלא מוכרח לומר דמאוחר ככריאה עדיף ולא המוקדם ולכן בא והיה חותך ערלוותיהם דוקא וזורקם כלפי מעלה ריוקא ר"ל כלפי הקב"ה כדי לזול ח"ו עליו והוא דאם האמת כסברתך דמאוחר ככריאה עדיף אם כן למה צוית על המילה דרחיף שבת והלא מענין המילה מוכח דמוקדם

ככריאה עדיף כנ"ל וה"כ ח"ו דפריך וענייניך הם סותרים זה את זה זאת היתה כונתו ולכן חקף בשעת קי"ס אחא ולא קורם לכן ע"כ וק"ל:

והנה

עדיף הכל מן המילה מוכח הפך דמוקדם ככריאה עדיף כזה אפי' לכאור כונת הני קראי דאמרס רהע"ה וז"ת שרים דרפוני חנס ומדכרך פחד לבי שש אנכי על אמרתך כמולא שלל רב. וכבר כיהרקים לעיל בסריות הקדמות. והן עתה עפ"ה אפשר לכאורס ובהקדים עור מ"ש הרב כרית יעקב דקובת חנס הנז' היא דומות על העבודה זרה יעו"ש. עור נקדים את הידוע מ"ש המפרשים ז"ל כי העוכרים ע"ז סוכרים דמוקדם ככריאה עדיף עכ"ל ובאשר האריך כזה הרב מוה"ר אלנאזי ז"ל בכמה מקומות. עור"ג את הידוע מ"ד כמר' ילקוט ע"פ רכר טיה לאלף דור כי דבר כיונו למילה יעו"ש. וכזה הרי הם כמבוארים דז"ה שרים שהם אומות העולם דרפוני והשינוי שגם אני אעבור ע"ז כמותם דמוקדם ככריאה עדיף ומדכרך רוקא שהוא רמו על המילה שנקדחת דבר פחד לבי דמתנגה מוכח ככירור שהאמת אתם דמוקדם עדיף. לכן שש אנכי על אמרתך זו האורה שנתת לנו ולא למלאכים כמולא שלל רב דמתנגה מוכח דמאוחר הוא העדיף ואין האמת איתם. וכזה ג"כ יוכן האי קרא אם תחנה עלי מחנה וכו' כזאת אני כוונת:

וכזה

ג"כ יוכן כונת האי קרא כזאת ידעתי כי חפלת כי כי לא ידע אוחי עלי רלפ"ז הרי הוא כמבואר והוא כזאת שהיא האורה ככתיב וזאת האורה וכו' ידעתי כי חפלת כי וכו' ולא ידע האויב עלי לומר לי שאעבור ע"ז כטענת דמוקדם ככריאה עדיף דמן נתינת האורה שנתת לי מוכח כהפך כנז' ע"כ:

וכזה

ג"כ אפשר לכאור כונת מאמר המזה וז"ל ואני אשיר עורך זו שירה של קריעת הים ואינן לבקר חסדך זה בקר של מתן תורה עכ"ל. והוא קמור דמה תלוי זה כזה ענין קריעתו של הים עם מתן תורה וכבר המפ' ז"ל דרכו קס"הם ככיאורו. והרב מנתח שמואל ז"ל כיאורו בכמה אופנים. אך לפ"ה הרי הוא כמבואר והכי קאמר מכת דאני אשיר עורך זו שירת הים ולמה זכיתי לראותי שנקרע אפילו ססירי מקודם אלא משום דאפיקא הלכתא מפיו יאכ' דמאוחר ככריאה עדיף. א"כ מכת זה ודאי אית לי הוכחה ברורה כי ארנן ג"כ לבקר חסדך זו בקר של מתן תורה כי כודאי ג"כ אובה בתורה ולא תקובל טענת המלאכים דסוכרים כי מוקדם ככריאה דוקא איהו העדיף דסברתם כודאי נדחה קרו לכ ע"כ וק"ל:

פסוק

ויאמר ה' אל משה מה קלעק אלי דבר

אל כני ישראל וכו' ויאמר משה הקיבלו וראו וכו' והנה הרקדוקים מכווארים א' למה נקט לשון לעקה ולא לשון אחר ועוד מעיקרא יש לנו לדעת הדיבור מלינו שהיה מדע"ה לעקב כי אינו מפורש בקרא ועוד קיבץ אלי ית'ר נפ'ס יודעו רסוף מתפלל להקב"ה ועיין כו' ה' שנגנש בזה יעו"ש ועוד יש לנו לדעת דלמה נקט משה זה הלשון הקיבלו ולא לשון אחר ועיין להרב חיד"א שנגנש בזה והירץ בדרך רמז יעו"ש. אבל יוכן הענין לפק"ד בדרך אפשר כרמ'ז הרומ'ז על האר"ס והוא כהק' את הירוע מאי דאמרו רז"ל לענין השלום כמה גדלה מעלתו כה'ר ש'ת' עד דמלינו דאמרו דאפו' אס כ"מ עוכרים ע"ז מוחלים להם כמו דאסמכוהו אקרא חכור עלכיס אפרים וכו' עור ירוע כי דיבור לשון קישי עור מלינו לשון הקיבלות נאמרה על האחרות כדכתיב ויחילו בתחיות הסר וארז"ל שנעשו כלם באחרות אחד ויווע מ"ש הרב אור המאיר ז"ל כי התורה היא נלחיק ולא הרבר רוקא על עכשוו אלא על כל עק וזמן היא רומזת:

ובזה

א"ש דזה שבא הקב"ה להודיע למדע"ה שיריע לבני ישראל כי ככל עק לריכים למדע"ה האחרות והשלום ככל עניינם כרי שקמיה יוכלו לזאק ולכא ככל הליכתם הן כשהם בגלות והן כשהם בעק המלחמה על האויב ולא יועיל להם לא זכות קורה ולא שום דבר אם יהיו ח'ו כשגאה ומריכה וז"ה מ"ה קלע"ק אל"ר"ת קפלה "לעקה" עבודה קריאה כולם ח'ו הם כחינת מה א"ס לא יכיו גם כהיפוך "לאחרות" יחד "החרים" אז אדרבא דבר דיקא שסוף לשון קישי ואין ראוי לרחם עליהם א"ל ככ"י ישראל ר"ת "אך" "לסיוסם" "באחרות" נפשוים יחד הם ישראל ואז וישעו ככל עניינם וכשהבין מדע"ה חכימ'ה כרמיו"א אז חקף הזכירם על זה ולכן אמר להם הקיבלו וכו' בזה הלשון שהוא רומז על ענין אחרות כנו' ואז וראו את ישועה ה' ע"כ וק"ל:

איתא

כמד' כד אקראע ימא דסוף מיד אקמסר איוב לשטן עכל"ה והוא קמוה דמה ענין איוב לקריעת היס ועיין ברנ"ה וספר יו"א ז"ל מה ש"רכו קסת'ס כביאורו יעו"ש. ואנא עני"א אפשר להכינו ומקום הניחו לו לכארו והוא כהק' מ"ש הרב ע"ד ז"ל דאיוב עיקר תעואו היה כמחשבה ולכך כאו עליו יקרוין עכ"ל. וכאב הרב ז"ל דע דזה תלוי בענין הו אמרינן דישתלה קודם מתן תורה הו דין כן נח איה להו או דין ישראל וילאו מכלל בני נח דאי אמרינן דין ישראל איה להו א"כ אין להעניינם על המחשבה דקי"ל דבישראל אין המחשבה מלטרפת למעשה כידוע. והגם מדמלינו דהענישו הקב"ה על המחשבה א"כ והיו מוכח כביור דקודם מתן תורה דין כן נח איה להו וזה פשוט. עו"ג את הירוע מ"ש המפ' ז"ל דעיקר

טענה היס שלא תלה ליקרע מטעם דהיה קובר דעדין לא נשלם הזמן רכך התנה הקב"ה עם אברהם ועבדו וכו' ק' שנה וכו' וחס לא ישבו אלה רר"ו דוקא וירוע ריש כמה תירוטים לזה רכיבד ילאו קודם השלמת הזמן וחד מינייהו דמזמן ילחק החיל הגלות ואי אמרינן מזמן ילחק החיל הגלות כבר נשלם הזמן ומדמלינו דלכסיף נקרא מוכח כביור דמזמן הגלות מאתו זמן החיל. וירוע עור דגם זה אי אמרינן מזמן ילחק החיל הגלות או לאו תלוי בענין אי אמרינן קודם מת"ת ילאו מכלל בני נח ואיה להו דין ישראל א"כ מתכטל זה הירוע ולא נחשב הזמן מזמן ילחק אכל אי אמרינן דלא ילאו אז שפיר מועיל זה הירוע דמזמן ילחק החיל הגלות ובאשר האריך בזה הרב תנא ז"ל כס' פנ"ד יעו"ש:

ומעתה

בזה הדי הוא כמבאר בכתב מדרש סנו' כד אקראע ימא דסוף וכו' וקשה למה נקראע והלא ההנאו היה כשלוס ארבע מאות דוקא ועדין לא נשלם הזמן דלא ישבו אלה רר"ו דוקא אלה מאי איה לן לומר דמזמן ילחק החיל וא"כ כבר נשלם הזמן אכל עכ"ז. הו קינת אי אמרינן דין כן נח איה להו מועיל זה הירוע אכל אס דין ישראל איה להו לא מועיל וא"כ מדמלינו שנקראע מוכח כביור דכו"ל דין כן נח ומזמן ילחק החיל הגלות. וא"כ שפיר ונכון להיות נענש איוב על המחשבה דרוקא בישראל קיימא לן דאין נענש על המחשבה ולכן חקף בקריעת ימא רממנו מוכח דדין כן נח איה להו מיד נמסר איוב לשטן לקבל עינשו ולה קודם דענינו תלוי בקריעת היס ע"כ וק"ל:

איתא

כמד' וז"ל הכיאו הרב קול יעקב אז ישיר משה וכני ישראל את השירה הזאת לה'. בזכות המילה הנקראת זאת דכתיב בה זאת הכרית וכו' נקראע היס לישראל עכל"ה. והוא קמוה דמה ענין המילה לקריעת היס ועיין מ"ש הרב סנו' כביאורו. ואנא עני"א אפשר לכארו והוא כהק' מ"ש הרב יו"א ז"ל בכמה מקומות ככונת המדרש על פסוק וישע ה' כיום ההוא את ישראל מיד מלרים וכו'. כהוקה שעה עמד עוזה שר מלרים לפני הקב"ה וקיערנ על ישראל והמר לפני הקב"ה רכש"ע מה הלו אף חלו וכו' דהכי כונת דבריו דאפו' קיימא דישתלה הם כחלה היו ראויים להיות ננאלים לפי שהם קרושים מ"מ עכשוו שעברו עברה וזה א"כ הם נראו מאחריך וכבר ירוע הדין דקיימא לן נראה ונראה אינו חודר ונראה וא"כ כיבד עכשוו איה רולה להושיעם ויחזרו להיות נראים זאת היה עיקר כינת טענת עוזה ועל זה השיבו הקדוש ברוך הוא שוטה שבעולם כלום אחת דן אינס כרלון וכו'. ואס כן לפי זה מעיקרה לא הו בזה הכלל של נראה ונראה וכו' עכל"ה יו"ה סנו'

ויקרא

פרשת בשלח

יעקב

הנו' בקיבור יעו"ש :

והנה

ה'ן עוד נקיים מ"ש הרב דק ודין ז"ל רע
 דמעיקרא ישראל אינם כזה הכלל של נראה
 ונדחה וכו' ולא יקראו רחויים אפי' אם יעברו ע"ז
 כרצון נמור לפי דביון המילה ככשרם לא יקראו רחויים
 ולכן בענין יליאתם ממלרים נזכר ענין המילה בארז"ל
 ע"פ ואעבור עליך וכו' כדמיוך כרם מילה וכרם פסח
 וכו' עכ"ל יעו"ש . וא"כ לפ"ז אזהרה לה טענת עוזה
 הנו"ל . וכזה מעתה הרי הוא כמבואר כונת מד' הנו'
 דז"א ישיר משה וכו' כשכיל קריעת הים אך אי קימא
 דמעיקרא דהיכא יש לנו לדעת ולהקשות דכאיוה זכות
 נקרע להם הים עד שכסיכה קריעתו זכו לומר שירה
 והלא מעיקרא שלא כדון נקרע להם הים דקימא לן
 נראה ונדחה אינו חוזר ונראה וא"כ הוה להם לשאוק
 כי די שניולו שלא כדן לז"א הזאת דיקא רמו על
 המילה כנו' ור"ל דכואיל דמקיימי' מלות המילה כזה
 לא יקראו מעיקרא ככתינת רחויים כנו' וא"כ הכי
 נמצא כירם זכות גדול שכסיכה יקרע הים ולכן
 כזכותה פתחו פיהם כשירה ורננה כי ידעו דכזכותה
 נעשה להם הנס של קריעת הים וכנו' ע"כ וק"ל :

מדרש

קמוה הביאו הרב שקי ידות ז"ל כפרשת
 וירא וז"ל לך ה' הדרקה כקריעת הים
 ולנו כושף הפנים על שהעבירו עמהם ללם מוכה
 עכ"ל והוא המוה ועיון מה שביארו הרב הנו' . ואנח
 עני' א אמרתי להבינו כדרך נכונה והוא בהק' מ"ש
 הרב מוסרח"ק ז"ל כס' ראש חיים כס' וארא ככונת
 המכילתה וז"ל על פסוק ויע מעשה את ידו על הים
 החסיל הים עומד לנגדו אמ"ל משה כשם הקב"ה
 שיבקע ולא קיבל עליו וכו' משל למלך שהיו לו שתי
 גנות זו לפניו מזו מכר את הפנימי ולא מכר את
 החיצון ובא הלוקח לוכנס ולא הניחו וכו' עד שבא
 המלך וכו' כך עמד מרע"ה על הים אמר ליה שיבקע
 ולא קיבל וכו' עד שנגלה הקב"ה ככבודו וכו' החסיל
 הים כורח שנאמר מלפני ארון סולי ארץ וכו' עכ"ל
 המכילתא . ופירש הרב מוסרח"ק ז"ל רשרו של ים היה
 סוכר כמאן דאמר דהמוכר הפנימי לה מכר דרך
 לוכנס בחיטון ולפ"ז קשה דלמא כשבא המלך הוזהר
 לו ומאי רכוקיה דמלך טפי משאר מוכר דעלמא אבל
 עפ"ה הוא מוכן דביון שבא המלך כלאו הכי הרי
 קיימא לן הדין כל האמור כפ' מלך ה"ה מואר כו
 וידוע דהמלך פירץ לעשות לו דרך עכ"ה מוסרח"ק
 יעו"ש באורך . וז"ל לנו דעיקר טעם שנקרע לנו הים
 הוא מדיון כל האמור כפ' מלך . עוד ידוע מאי דכתבו
 הקוס' ז"ל רעיקר זה הדין רקיימא לן כל האמור כפ'
 מלך שהוא מואר כו דוקא כמלך אחר שמולך על הכל
 יעו"ש אבל כשני מלכים ליתיה להאי דינא . וקוב"ה
 כולי עלמא דלילה היא כידוע ומטעם זה קרע לנו

את הים אך אם אכן ח"ו אין מורים שכולי עלמא דלילה
 מן הרין שלא יקרע לנו את הים . וכזה הרי הוא
 כמבואר כונת מדרש הנו' דז"א לך ה' הדרקה כקריעת
 הים וכי קימא דלמא הוא כחורף דרקה והלא מדינא
 הוא דהמלך פורץ לעשות דרך וכו' לז"א כשכיל ולנו
 כושף הפנים כהעברת הללם שהעברנו עמנו וא"כ
 אין לנו מורים דכ"ע דלילה זמדינא לא היה ראוי
 ליקרע אלא מקורח דרקה . וכדור ודו"ק :

ובאו

אמרתי להבין כינת מר' הנו' לך ה'
 הדרקה וכו' והוא ע"פי מה שכתב הרב
 כרית אכות הגר"מ כס' בשלם רעיקר טענת הים שלא
 רצה ליקרע כחולה מלפניו משה הוא דהיה סוכר
 דמוקדם ככריאה עדיף וא"כ הוא גדול ממשה ואינו
 כדון שישלוב הקטן רהוא סארים כי הוא מאוחר
 ככריאה כירוע שנכרא אחר כל הנכריאים שבשולם
 כגדול ומוקדם ממנו ולכן היה מסרב הים ולא רצה
 ליקרע אבל כשבא הקב"ה הכיף לו רחיה הפך מסכרתו
 דהאמת הוא דמאוחר עדיף ומתיכן הכיף לו רחיה
 מענין נתינת האורה שעמיד ליתנה לישראל שהם
 המאוחרים ככריאה ולא למלאכים שהם מוקדמים
 כידוע עיון כד"ק שכתב דזה מה שדמו כקשלוס
 המאמר מה עשה הקב"ה נאן ימינו על ימיו משה
 ובא לפני הים וכו' וקשה דמה כוננו כנתינת ימינו
 אלא בא לרמוז על החורה שהיא מימין כידוע דכתיב
 מימינו אש דק לנו וגו' עכ"ה בקיבור יעו"ש שהאריך
 נמצא דמקריעת הים מוכח הוכחה כדורה דמאוחר
 ככריאה עדיף . עוד נקדים את הידוע מ"ש הרב
 מוסר"י אלגאזי ז"ל כס' שאריה יעקב כסדר קוריעה וז"ל
 ידוע מאי דרשרו רז"ל כפסוק אנו אל שדי חר אמר
 שאמרתי לעולמי רי וחר אמר שאמרתי לאלהותי די
 עכ"ל . ולריך לן לדעת כמאי קא מפלגי ופירש רפל גו
 כפלונקא הנו' אי מוקדם ככריאה עדיף או המאוחר
 עדיף ומאן דאמר לאלהותי רי סוכר דמאוחר עדיף
 ומאחר שאין ראיו דארץ ישראל נכחה מכל הארצות
 שמע מינה שהיא נכראת מאוחרת ואת כן כריאה
 העולם היתה כדראי הסתכלה מן הקטנות ומאחר שכן
 אי אפשר לפרש שאמרתי לעולמי די רביון שהחיל מן
 הדרין אין לה מקום להסתב כיואר וא"כ פירוש אל
 שדי שאמרתי לאלהותי די . אבל מאן דאמר האחר
 סוכר מוקדם ככריאה עדיף וא"כ ארץ ישראל היא
 נכראת תתלה ולכן נכחה וקיה שעולם הולך ומתרחב
 עד שנער כו סקב"ה ואמר לעולמו די והוה פירוש אל
 שדי עכ"ל . נמצא דלמאן דסוכר דמאוחר ככריאה
 הוא עדיף פירוש אל שדי שאמרתי לאלהותי די ומכאן
 הוכחה על פניהם לעובדי עבודה זרה וכזה כיאר ענין
 ביאת יקרו שכל ונקניור ועזב את הע"ז יעו"ש כד"ק
 בארוכה . והנה כבר הוכחנו דמקריעת הים מוכח
 הוכחה

ויקרא

פרשת בשלח

יעקב מר

הוכחה ברורה דמאחר ככריאה עדיף ואם כן אסור לעבוד ע"ז. וכזה הרי הוא מכוון כטוב כונת מדרש הנז' דזה אומרו לך ה' הלאה בקריעת הים דמינה הוכחה לנו הוכחה ברורה דמאחר עדיף ושלט כמקדש ואפי' שהיא גדול ממנו וא"כ כודאי ולנו כוונת הפנים כהעברת כלם מיכה עמנו כיום וכרור :

פסוק

ויחזק ה' את לב פרעה וגו' ובני ישראל ויולאים כיד רמ"ה הנה לעול כבר ביארו דמה כונת אומרו רמה יעו"ש. והן עקה מליה להביא מן החדש והוא כהקדים את הירוע מאי דאיתא במס' סוטה וז"ל דרש רבי עקיבא בזכות נסים לרקניות שהיו באותו הדור נגאלו אבותינו ממלכים וכו' וירוע מ"ס הרב קור"א ז"ל כי הנסים מכונים כסם ר' שהם קרויים רגל ועיין בד"ק כס' שמחת הרגל כסדר קדש ורחן יעו"ש. עוד ידוע מאי דאיתא במד' כי בזכות רמשה רבע"ה ולאנו קודם הזמן ועיין מ"ס לעיל. עוד ידוע מאי דרז"ל כי בזכות ששמרו את עלמם מן העריות דאית לעריות חמשה שמוק באשר קב הרב מופ"ה מוהרש"ף ז"ל וזהו זנו'ת נואף' קב"ל ערו'ת זמ"ה א"כ בזכות שנקדשו ושמרו את עלמם מן שו' החמשה שמוק ואפי' שהיו כמה אלפים ורכבות ושום א' מהם לא נפגם ח"ו בזכות זה האל יתב' דילג להם על הקץ והולאים קודם הזמן עכ"ל יעו"ש כר"ק כספרי הנחמד חייב לראש. וע"פ כל הנז' א"ס דז"א ויחזק ה' וגו' ובני ישראל ויולאים כיד ר"ל ככתוב ויחזק ואל חיישי להם שירדפו אחריהם וכי תימא דמה הוא זה החוזק והלא הם יולאים כחזק הזמן וא"כ שמה ח"ו ירדפו אחריהם להחזירם כדניא עד שיושלם הזמן לז"א דמ"ה רמו דהם הוכתרו בזכות שלשה שמה המלות אשר ככתוב ילאו ונרמזו כזה אית רי"ש כינוי לזכות דהני נסוי לרקניות דאית בהו המכונים בה כנו' ואית מ' כינוי למשה רעיא מהימנא ובנו' דגם כזכותו דילג לנו האל יתב' על הקץ כנו' ואית ה' כינוי על שזכו לשמור את כ"ק ולא נמלא באחר מהם שום פגם ח"ו אלא שהקדשו והטהרו מחמשה שמוק הללו לכן ככתוב ובזכות הני תלתא וילא חנם קודם הזמן כחפ"ש מחיפ"ש ולא חיישי כלל ע"כ :

יעו"ש. וכזה א"ס דאשראל כאוקה שעה נלכסה בהם רי"הק וירעו דבזכות אברהם האל יתברך יהיה להם להר"ר עז"ר ויעשה להם נסים ונפלאות ויולג מיד אויביהם וילאו בחוזק ובכח. וז"א ויחזק ה' וגו' ועכ"ז ובנ"י יולאים כיד שהיא לשון חוזק וכאזנה חוזק לז"ה רמ"ה עם שלשה אוקיות דידם עולים רמ"ח וסוף נ"י אברהם שהיא רמ"ח ובזכותו כטמו וילאו ככתב גדול וכיד חזקה ע"כ :

ועוד

יתבאר כא"ל והוא בהק' מ"ס טעם מקודש שהביא הרב הנס"א ז"ל דילאו ישראל קודם הזמן והוא דבעת שירדו ישראל למלכים הוריד האל יתברך עמהם כמה אלפים ורכבות מלאכי השדה וכראשם ג' מלאכים עליונים והם מוכ"הל רפ"אל הורפניאל יעו"ש כר"ק כסוד הכתוב והולאיתו את לכאוקי וכו' כס' מ"מ כפ' בא. וז"א ובני ישראל יולאים כיד ר"ל ככתב רמ"ה ר"ח רככות מלאכי השדה וגם טמון כרמו על ג' שרים עליונים שהם ר"ת רפאל מ"האל הורפניאל ובנו' ל ע"כ ודוק וכרור :

איתא

כילקוט על פסוק כלאת ישראל ממלכים וגו' רבי פינחס כסם הישעיא אמר נטל הקב"ה רגליו של יעקב אע"ה והעמידו על הים וא"ל ראה נסים שאני עושה לבניך וכו' עכ"ל יעו"ש. וקירוב לזה איתא ג"כ בזוהק ס' זה וז"ל דבר אחר וידע ישראל את הוד הגדולה וגו' אמר ר' יהודה שהוא קב"ה דנחית עם בניו לבלותא חמא כל אינון נוקמין וכל גבורין רעבין קב"ה לישראל עם המלכיים הוא דבתיב וירא ישראל וגו' דא ישראל קב"ה דאיהו יעקב אע"ה עכ"ל יעו"ש והנה המאמרים הנז' הם תמוהים לכאורה דיש לרעה דלמה ליעקב דוקא הביא הקב"ה על הים ולא לשאר האבות דלכאורה יוקר הים שייך להביא לאברהם לים כיון שגדל לו כמעמד כיון הכתרים וליער אותו בכשורת השעבוד גם עקה בעת הגאולה היה ראוי שהוא יראה כל הנסים והנפלאות ויגל וישמח תמורת לער הגלות ואם כן מאי שיאטיה דיעקב דוקא וכבר ראיתי להר"י זכות הרבים שנתעורר כזה וביתאם כדרך פשוטה יעו"ש. ואנה ענ"א אפרש אוקם כדרך דרש והומר רהוא מוכרת להביא דוקא ליעקב אע"ה לפי' דינו' ואם לא הוה מביאו לה היה אפי' שיקרע הים לישראל ולזכות לנסים ונפלאות אך כיון שכתב יעקב אע"ה תכף שראה אותו הוה הוכרת ליקרע וממילא זכו לנסים ונפלאות. ובענין הוא בהק' מ"ס הרב לקט יוסף אשכנזי ז"ל וז"ל יש לנו לדעה דאך נזה יעקב אע"ה האחר פטירתו ישאז אותו לקוברו בארץ והכתיב וקבואו ותעמאז את ארצו וגו' וגם על יוסף ג"כ יש להקשות זאת הקושיא שגם הוא ג"כ נזה כן. ונראה לארץ מאוס שארץ ישראל עדין לא נתקדשה ולא היתה מוחזקת להם וקרא דכתיב ותבואי

ויקרא

פרשת בשלח

יעקב

והכואו והטמאו וגו' לא נאמר אלא אחר שנקרסה בקדושה ותליא כזה אם ארץ ישראל מוסקת לנו מאכזונו או לא עכ"ל יעו"ש כד"ק. סנה דבר הלמד מד"ק מדמנינו יעקב אבינו לזה אה בנינו לשאת אותו אחר פטירתו ולסוליכו לארץ משמע דס"ל בפשיטות דהארץ אינה מוסקת וכו'. עוד ידוע דהרד מהני טעמי שכתבו המפ' ז"ל רבינו יצחק קודם הזמן היא משום דמוזמן ילחק התחיל הגלות וזה דוקא אם נאמר דהארץ אינה מוסקת לנו מאכזונו. וידוע דהתנאי שהתנה הקב"ה עם הים משעת ימי בראשית שיקרע היונו דוקא בהשלמת הזמן:

ובזה

הרי הם כמבוארים מאמרים הנז' והוא דהנה בתחלה הים לא רצה להיות נקרע מלפני מדע"ה דהיה טוען דעדין לא נשלם הזמן ולא ס"ל זה הטעם שמוזמן ילחק התחיל הגלות אלא ס"ל דהארץ היא מוסקת לנו וא"כ בעל זה הפירוש ועדין לא נשלם הזמן ולכן הים מסרב להיות נקרע לכן מה עשה הקב"ה כדי לסקור לו זאת הסברה ולהודיע דהאמת הוא כי מוזמן ילחק התחיל הגלות והארץ אינה מוסקת הלך והביא ליעקב אבינו ע"ה והעמידו כנגדו ורצה לרמוז לו האם האמת כסברתך דארץ ישראל היא מוסקת ולא התחיל הגלות מוזמן ילחק כי"ז הוא מטוב אה בנינו שיסאו אותו מארץ מצרים לקוברו ועובר על מקרא מלא והכואו והטמאו וכו' אלא ודאי דסברתך היא כטילה ולכן כיון שראה הים את יעקב מיד נקרע ואז ראה יעקב כל הנסים והנפלאות שנעשי לבניו ע"כ וק"ל:

ובזה

נ"כ הרי דמבואר נ"כ כונת המדרש שהובא בס' זה וז"ל הים ראה ויגוס מה ראה ארונו של יוסף ראה וכבר ידוע דכל המפ' ז"ל דרכו קס"תס קס"תס הסופר בכיאוורו. אך לפי"ה הוא מבואר בטוב ובדקדוק נ"כ נקט ארונו של יוסף ר"ל דנושאים אותו לקוברו והוקשה לו דכ"ל נושאים אותו והרי הוא מת וא"כ עוברים על פסוק ותבואו ותטמאו אלא ודאי דהארץ עדין לא נקרסה וא"כ ודאי מוזמן ילחק התחיל הגלות וכבר נשלם הזמן לכן מיד נקרע ע"כ וק"ל:

ובאו"א

אפשר לבאר בדרך אפשר כונת מאמר הנז' הים ראה וכו' מה ראה ארונו של יוסף ראה וכו' והוא בהקדים מ"ש הרב לקט יוסף הנז' כדרך יוסף וז"ל יש לרקוק רלמה לא לזה יוסף כמו שצוה יעקב אביו לשאת אותו מיד לקוברו בארץ וכבר המפ' ז"ל הקשו זה וכל אחד לדרכו פנה. אך יוכן טעם נכון והוא משום ידוע דהשכינה היתה עמם כמצרים וא"כ היה צריך להיות רגל רביעי הוא במרכבה א"כ מוכח מכאן דהשכינה היתה עמם כמצרים להשלים הגלות וא"כ כבר נשלם הזמן עכ"ל יעו"ש:

ובזה

נ"כ אמרתי שזה כונת סתקוב ויקח משה את עלמות יוסף עמו וכו' וכבר ידוע מה שדקדקו המפרשים דתיבת עמו היא יתור נפיש והם ביארו לפי רוב חכמי מבינתם. אך לפי"ה א"ש דתיבת עמו ר"ל לראיה גדולה ולסייעתא שכבר נשלם הזמן דהיה הוא כל אלו הימים שם כשכיל רגל רביעי כנז' וא"כ השכינה היתה עמם ככירור והיא השלימה הזמן. וכבר הקדמנו התנאי שהתנה הקב"ה עם הים היא שיקרע כשלוש הזמן. ומעשה כזה א"ש דהנה הים מתחילה היה סובר דעדין לא נשלם הזמן ולכן לא היה רוצה להיות נקרע אך עכשיו שראה ארונו של יוסף דממנו מוכח דהשכינה היתה עמם כגלות כנז' וא"כ היא השלימה הזמן והגיע העת לכן חקף ומיד נקרע ע"כ וק"ל:

ובאו"א

אמרתי לבאר בדרך נכונה מאמר הילקוט וזו"ה הק' הנז' רלמה הביא הקב"ה דוקא ליעקב אע"ה להראותו לים ולא הביא לאברהם ויחזק והוא בהקדים לך הקדמה יקרה שהביאה הרב מ"ן ז"ל בס' ויחי ועם כי היא ארוכה לא נמנעתי מלכתובה כי היא הקדמה פלוגה למבין וז"ל על פסוק ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה וגו' ויחי ימי יעקב וכו' שבע שנים וארבעים ומאת שנה וכו' הקשו המפ' ז"ל כי באומרו שחי במצרים שבע עשרה שנה ממילא ידענו שחיו סוף קמ"ז שנים אחר שכבר אמר ליה לפרעה כביאתו שני מגורי שלשים ומאת שנה. ועוד הוכח שני חיו מיותר לגמרי. ועוד אומרו ויחי לשון יחיד והול"ל ויחי לשון רבים. וכן כמנן השכע אמר לשון רבים שנים וא"כ אמר שנה ועוד למע כלל הארבעים והמאות כיו"ד והשבע פרע בפני עלמו. אמנם הכל יבא לכלל ישיב עם מה שחקרו המפ' ז"ל רבינו ישראל יצחק קודם הזמן שנגזר עליהם שהוא ת' שנים ונתקן ק"ץ שנים אבל יוכנו הכל כחדא מחת' והוא בהק' את הידוע כי כל יום מימי האדם הם חלק מחייו וביאר כזה הרב אור"ח ז"ל בשם האר"י ז"ל כי כפום סכום נילוצות אשר כנשמה כך הם ימי חיי האדם. באופן כי כל יום הוא ניליץ את מהנשמה ומועל על האדם להקטו עד סוף כל ימי חייו ודע כי יש צריך לרוב קדושתו כל יום מימי חייו מתקן הרבה נילוצות מנשמתו או כולם נמלא כל יום נחשב לו לשנים הרבה וכו'. ועל ערך זה תבין מארז"ל שאמרו כי יום אחד כשנה חשוב שנה כי היות השנה הוא היקף אחד יש שיוכות מנילוצ' יום אחד אל נילוצ' כל ימות השנה לכן בקל יאוויר שיתקן הליקוי כיום אחד. כשנה כל נילוצ' השנה לכן יום אחד כשנה חשוב שנה. אך לא כשכיל. זאת נאמר שיסיה השנה נחשבת לשס"ה שנים כי השנה אינה נחשבת אלא שנה היות כל ימי השנה הם שייכים זה לזה. ונודע עוד כי ארבע

ויקרא

פרשת בשלח

יעקב

מה

ארכע עולמות אבי"ע הם סוד יחירות עשירות מאות אלפים והעולם אשר הוא כסוד יחירות אזי כמה נפדרים כי שני אחרים הם שנים ואלשה אחרים נחשבים לשלשה וכו' משא"כ בעולם שכסוד העשירות ומכל שכן למעלה ככל הוא אחרות אחר. ועכשיו נאמר כי כהיות יעקב אע"פ לרוב קרואו היה ככל יום מתקן תיקון כולל כל חלקי נטווי נשמהו נמלא היה מתקן ככל יום מה שדריק אחר היה מתקן כמתקן קמ"ז שנים. לכן כאשר אבוא לחשבון לא נאמר שהיה כל שנה נחשבת לשש"ה פעמים קמ"ז שנים דהרי כבר אמרנו שדוקא יום אחד בשנה נחשב שנה אבל השנה כולה לא נחשב רק שנה וג"כ לא נאמר מאחר דכל שנה נחשבת לקמ"ז שנה ת"כ הוא קמ"ז פעמים קמ"ז דהרי דוקא היחידות דהיינו השבע נחשבים לשבע משא"כ העשירות והמאות כלם נחשבים לאחדות ונחשבים הק"מ שנים לשנה א' ממילא כל הקמ"ז שנים אין לחושבם רק שמונה שנים וא"כ כל שנה שחוי יעקב אע"פ יש לנו לחושבה לשמונה שנים ממילא לפ"ה כשחוי יעקב אע"פ כמארים שבע עשרה שנה הוי כאלו ישב שם סך שמונה פעמים שבע עשרה ועולה קל"ז שנים והכי היה ככה יעקב אע"פ להוליא נלוותו כו"ז שנים כפי מה שיכולים כל ישראל להוליא כקל"ז שנים. וידוע דעיקר גזירת מלכים להוליא נ"ה הקמ"ז :

שנים של גזירת מלכים ולכן כמדה וכמשקל ממש לא היו לריכים ישראל להיות כמלך רק דוקא חשבון של דר"ו שנים והכן כטוב. עכ"ר הרכ מ"ן הט"ל ודפח"ת וס"ו. הנה תכלית הוליא מר"ק כי יעקב אע"פ הוא היה לנו דוקא כגמ' המעלות שולאנו כחשבון דר"ו הא לאו הכי לא היינו יולאים כשם אופן וכבר הקדמנו לעיל דהים ותלוי שפחה הקב"ה עמו שיהיה נקרא לכני ישראל הוא דוקא בתשלום זמן של ת' שנים :

ומעתה

כזה הרי הם כמבוארים מאמרים הנז' של הילקוט והזו"ת דהים היה מסרב דסדר רעיון לא נשלם הזמן ולכן לא היה רוצה להיות נקרא לכן מה עשה הקב"ה כדי להודיעו דכל הגזירה נתקיימה ולא יחזור דבריו אחר וריקס ק"ו ולא אדם הוא להנחם הלך והכיר ליעקב אע"פ והעמיתו כנגדו ורצה לרמוז לו חכימא דרמיו"א כי כבר יעקב אע"פ כישיבכו כמלכים כל אלו ה"ז שנים הוא השלים מנין ק"ץ שנים החקרים ערין לפי דעתו ואז כיון שראה הים ליעקב אע"פ הכין הענין כטוב ומיד נקרא ואז ראה יעקב כל הנפלאות שעשו לבניו ע"כ ודו"ק כי דהרי נחמר עפ"ר הרכ הנז' ואזרא קושיא דרב זכות הרכים הנז' רלמה לא הכיר לאברהם וק"ל :

והנה

עיון עוד מ"ס הרכ מ"ן הנז' כסוף דבריו ככונת הכתוב האומר כסוף פ' ויחי וז"ת ויאמרו לו ישעמנו יוסף ומה שביאר בארוכה יעו"ש. ועפ"ד כזה יתבאר נ"כ כיונת מאמרנו הבא קרי'ים הים ראה ויבוס מה ראה ארונו של יוסף ראה ומיד נקרא וכבר דקדקנו דמה ענין יוסף לקריעת הים. אך עפ"ד הרכ כזה דהרכים מבוארים כטוב טעם ע"כ וק"ל :

פסוק

ה' ילחם לכם ואחם תחישון. והדקדוק מבואר לעין כל דחבת ואחם דקאמר קרא היה יתור נפיש' דהול"ל ה' ילחם לכם תחישון וכבר ראינו להמפ' ז"ל שדרכו קס'תם כזה. ואנה עני'א אמרתו להכין והוא בהקדים את הירוע האות וי"ו היא תפירש כשכיל כנוכר בכמה מקומות. עוד נקיים את הירוע מאי ראייתא כמדרש דישאל הן כיטאחם ממלכים והן בקריעת הים לא היה כדאי זכות לעשות לקס נקיס ונפלאות אלא כזכות האכות זכו לנקיס הללו ועיין מ"ס הרכ חיד"א ז"ל בס' זה ככונת הכתוב הפולכו וראו את ישועת ה' וגו' דכתב כפירוש דכזכות האכות זכו לנקיס הללו יעו"ש כד"ק בס' חו"א ז"ל. עוד ראינו להרכ אב"ד ז"ל כעל ס' כני יששכר שכתב כי חובת אה"ס כינוי ורמוז לנ' אכות כאשר כתב ככונת הכתוב ויסעו מסכות ויתנו באחם ז"ל אות א' רומזת על אברהם ואות ת' רומזת על יצחק שהוא רמזו ככורה ואות מ' רומזת על יעקב שיהיה

וכזה

מכו' כונת הכתוב דז"א כדקדוק להודיענו איך נחיימה גזירת ת' שנים של הגלות ולכן אמר ויחי יעקב כארץ מלכים שבע עשרה וכו'. אמר ויהי לשון יחיר על הים שהם רבים כאלו אמר ויהי כל יום מימי יעקב וכו' שני חיוו ד"ל שכל יום היה כולל שני חיוו ומבאר לכמה נחשב ואמר שבע שנים שמנין השבע הוא נחשב למרוכים אבל הק"מ הם שנה וא"כ עולים קל"ז שנים דוקא כנו'. ועדין חסר נ"ד שנים לתשלום ק"ץ שנים שחקרו לכן באו"ה הקשה מאי טעמא במקומות נקרא יעקב ובמקומות נקרא ישראל ועי"ש באורך כי הקדושה שהיה בו אשר עכורה נקרא ישראל הוא רענין נשמה יחירה ולא היה שורה בו בעת העלכות ולכן בישיבתו במלכים קראו הכתוב יעקב ויחי יעקב ומה שאמר אחר כך ויתחוק ישראל היינו לפי שבא יוסף אליו הגדיל השמחה וכו' למדרגת ישראל. ומבואר ב"זה"ק פ' זו ע"פ וישתחו ישראל על ראש המטה כי השכינה נקראת מטה ונודע כי מטה גימ' נ"ד והוא אותיות ד"ן מן אר"ני ממילא אמר הכתוב כי בכוא יוסף אליו הגדיל השמחה ונתחוק וכו' למדרגת ישראל והשיב בחינת הקדושה הגרמזת בחיבת מטה שהיא גימט' נ"ד ממילא באותו יום הוליא עוד ל"ד נלוותו כיתד והכי השלים מנין ק"ץ שנים החקרים של חשבון ת' :

ויקרא

פרשת בשלח

יעקב

שהוא כחינת תפארת כידוע עכ"ל יעו"ש כר"ק . וכוה הרי הוא כמבואר כונק האי קרא דקאמד להס מרע"ה ה' ילחס לכס אכל דעו כי זהו כשכיל זכות האכות הרמוזים כחיכת את"ס וז"ל ואת"ס ר"ל כשכיל את"ס שהוא בינוי ורמז לאכות ולכן תחרישון ע"כ :

או יוכן כאו"א למה נקט ואת"ס וגם למה נקט כזה הלשון תחרישון והול"ל סחרישו והוא כהק' מה שכתב הרב הנשי"א ז"ל כס' הכהיר מגלה עמוקות ע"ה ע"פ והנה אנחנו מאלמים אלומים כחוק השדה ז"ל בקיבור דע כי ככת הקורה המתחלת באנכי וככת קריאת שמע המתחלת כחיכת שמ"ע ישראל ינלחו האויבים והמתקטרגים והנה תיכת אנכ"י ותיכת שמ"ע עולים תל"א והס גימ' אוחיות שכתוב תיכת שר"ה כיה שי"ן דל"ת ס"א עולים גימט' תל"א וז"ל מאלמים לשון מאן ראלים וכו' יע"ש כר"ק כאורך . ועוד נק' מה שכתב הרב מא"ש הנד"מ כסדר זה ככוונת הכתיב ואתה הרס את מט"ך וגו' רמז רמז לו שיקרא ק"ס דיש כפסוקים הראשונים מ"ט תיכות כידוע עכ"ל"ה יעו"ש כר"ק . וידוע נ"ב מ"ד כמד' רכזכות הקורה ילאו ישראל ממלרים עכ"ל"ה . נמלא רכזכות שתי עניינים הללו דכאן נמלאו וכאן היו הן זכות הקורה והן זכות ק"ס הם היו לישראל לעזרה כעת הזאת . וכוה ת"ש ראפטר דוכו רמז ג"כ מרע"ה באומרו ה' ילחס לכס וקדע כאזיה זכות לוס כא כנו'עם דכרו ואתר ו"אתס" תחרישון" ר"ת וס"ת כלי אות וי"ו כי היא שמוש הס עולים כגימט' תל"א ור"ל כזכות שתי מלת הללו שהס תחלתס אנכ"י שמ"ע כנו' עולים כן עכ"ל :

או יתבאר כאו"א והוא כהקדים מ"ש הר' פרסומי ניסא הנד"מ ככמה מקומות מספרו דישאל לא נגאלו ממלרים וכו' לכל הנסים האלו אלא כשכיל הענוה שהיתה כסס וסכיא ראה מן קרא דכתי' ויקרו וישתמו וגו' רהשתמיה מורה על הענוה עכ"ל יעו"ש כר"ק . ועיין מ"ש הרב ש"ס נר"ו כי תיכת את"ס היא מורה על הענוה כי היא ר"ת אפר"ק קולעת "מה יעו"ש . וא"כ ז"ל ה' ילחס לכס וקדעו כזכות מה לז"ל ואת"ס דייקא בינוי לענוה ורז"ל לומר כזכות הענוה שהתנהגתס כה לכן תחרישון ע"כ :

מדרש תמוה וז"ל ה' ימלוך למה כי כא סוס פרעה וגו' וכל המפ' ז"ל ררכו קס'הס ככיאורו . אך אפשר להכינו והוא כהק' מה שראיתי כתוב לסרב כרית אכות קורי"טע ז"ל הנד"מ דפי' כונחו כך היא ה' ימלוך דוקא הוא ולא יש שתי רשויות ת"ו למה פי' מאן מוכח לזה קירץ כי כא סוס וכו' יעו"ש כר"ק דכיאור אותו כענין מוקדם ככרואה עדיף . והנה עני"א אמרתי אותה כסנסינוי ואבאר אותו על פי דרכו כאו"א והוא כהקדים מ"ש הרב ויחל משה

כסדר זה ז"ל כקי"ור ולסכיא סתירה נכונה לדעת האומרים דיש שתי רשויות ת"ו אחד הוא פועל טוב וא' פועל רע ת"ו יש לנו להביא ראה ולסקור דעתס מענין קריעת הים דכראותינו על הים שנעשה שני הפכים ככת אחת שהים שיקע את המלרים ועשה להס רע והלויף את ישראל ועשה להס טוב על כן גזרו אומר שה' שהוא כעל הרחמים ופועל טוב הוא עלמו כעל הדין ואיש מלחמה ופועל רע וזה כונת סכסוב ימינך ה' נאדרי ככת וגו' עכ"ל הלה"ך לנו יעו"ש כ' . וכוה הרי הוא כמו' כונת מדרש הנז' ז"ל ה' ימלוך דוקא ולא יש שתי רשויות ת"ו ה' פועל טוב וא' פועל רע ומקשה למה כדריך הנז' דמאן מוכח דכך הוא לזה כא וקירץ כי כא סיס פרעה וגו' וכני ישראל הלכו כיכסה וגו' וא"כ נעשה שני הפכים ככת אחת עם אלו טוב ועס אלו רע ומזה מוכח דהאל יאכ' הוא אחר דוקא ואין עוד מלכרו ע"כ :

או נכ"א על דרך זה והוא כהקדים את הידוע מה שכתב הרב שיר חדש ככיאורו על התהלים כמזמור ק"ה ככוונת סכסוב ויתן להס ארלות גויס וגו' כעכור ישמרו חוקיו וגו' וז"ל יוכן כוונת פסוק זה כהקדים את הידוע מאי דקירכו המפ' ז"ל על טענת אומות העולם שטוענים עליו תמיד דאנן לקטים שככסנו ארץ ישראל מיד האומות אחר שכבר היתה בידם וכו' כה זכיה מעליא וא"כ כי"ר לקחנו אותס מידס והרכס קירוליס נאמרו כזה וחד מנייהו הוא מה שתי' הרב ווי העמודים ז"ל והוא משוס שהקב"ה איהו מלך וקיימת לן כדינא כל האמור כפרשת מלך מלך מותר בו וכו' וכפרשת מלך כתיב שדוקיכס יקח ונתן לעבדיו וגו' והכו נמי אכן קרויים עמו ועבדיו של הקב"ה וא"כ יוכל ליקח מה שירצה מן האומות וליתן לנו וכדין עכ"ד סקב"ה ואז"ל לה טענת או"שע וע"י מה אכן קרויים עבדיו של מקיס ע"י הקורה וכו' וז"ל ויתן להס ארלות גויס וגו' יע"ש כר"ק . והנה ידוע דלתידוך זה מוכרח לימר דהקב"ה איהו אחר יסוד ומיוחד ולא יש אלוה מכלעדיו יאכ' דאי לאו הכי הרי ככתו הוס' ז"ל דלא נאמר תידוך זה דכל האמור כפ' מלך מלך מותר בו אלא כמלך אחר על הכל יעו"ש כר"ק . והנה הוכחה כרורה אית לן דהקב"ה איהו אחר ואין עוד מלכרו מקורס נהינת הארץ הוא מענין קריעת י"ס שמל נו שהקב"ה פירץ גדרו של יס לעסוה דרך לישראל וסחס נ"כ הוא מהאי טעמ' דקי"ל המ"ך פירץ גדר לעסוה לו דרך וכו' עיין בס' ראס חייס של הרב מוהרמ"ק ז"ל יעו"ש כאורך . וכזה א"ס מר' כונת מדרש הנז' ה' ימלוך דוקא הוא ולא יש אלוה מכלעדיו וקודם מזה אמר תכיאורו וקטעמו כהר נסלהך וגו' שהוא רמז על ארץ ישראל והכל מסיכת ה' ימלוך דהוא אחר דוקא ומקשה למה פירוש מאן מוכח דילמא

ויקרא

פרשת בשלה

יעקב

מו

ח"ו יש שנים וא"כ שלא כרין עתיד להכיאנו לארץ ואיבא טענת גזל כירינו לז"א כי כל קוס וגו' וכני יס"אל הלכו כיבסה ור"ל רכיבד הקב"ה קרע לנו את היס ועשה לנו ררך כהוכה אלף ורתי מוכרס לומר דהוא לפוס מאי רקי"ל דהמלך פורץ גדר וכו' כנזכר וא"כ מבאן הוכחה כרורה דהוא יתב' איסו אחד יסיר ומיוחד ואין עור מבלעריו יתב' ע"כ: וכזה מכואר ג"כ כונת מדרש תמוה וז"ל רבש"ע ממה שהכנסתנו לארץ אחרין כרולה עכ"ה' והוא תמוה דמה תלוי זה כזה אך לפי"ה הוא מכואר כטוב ע"כ:

והנה

עוד מלאתי מדרש תמוה וז"ל ע"פ משכני אחרין גדולה וכו'. אמרו ישראל לפני הקב"ה רבש"ע ממה שנתת לנו כיוצא הים אחרין כרולה עכ"ה' והוא תמוה לכאורה דמה תלוי זה בזה ולמה דוקא מכיוצא הים כדוך אחריו יתכרך. וכבר המפ' ז"ל ררכו קס'קס בכיאוורו. ואנא עני"א אמרתי להכינו והוא בהקדים מה שכתב הרכ מדרש תלפיות וז"ל כענף כיוצא הים עוד נראה כיון שמעשה העגל היה סיכה מהאל יתכרך כרי שילמדו תשובה לרכים כירוע א"כ סולרך האל יתב' שיהן להם כיוצא הים מרובה כרי שומלאו עלמן כריכר. כסף וזהב ויכוילו לדי מעשה שריכווי הכסף הוא היה כגראמא לעשות העגל ומקרא מלא ריכר הכהוב וכסף הרכתי לה וזה עשו לכעל עכ"ה יעו"ש כר"ק:

ובזה

הרי הוא כמכואר כונת מדרש הנז' והוא רישראל היו סבורים כיון שעשו את העגל כוראי כבר נרחו מלמעלה ח"ו ולא יש להם עוד תקומה. אך כיון שזכרו כיוצא הים הוקשה להם דלמה כל כך היתה מרוכה אלף ורתי דהאל יתכרך במחכוין ככוונת מכוונה קחן לנו כל כך כרי לחטוא להורות תשובה וכו' וכנז' לכן מסיבת זה אדרכה נדרוף אחריו יתכרך ולא יש לנו שום נרנור של עון כעשיית העגל. וזה אומר רבש"ע ממה שנתת לנו כיוצא הים אחרין כרולה ולא נרחינו ח"ו כי הכל נעשה כרונך ע"כ:

מדרש

תמוה הכיאור. הרכ ולקוט ראוכני ז"ל וזה לשונו כתחילה הים לא רעה ליקרע לפני ישראל כיון שראה מצות גדילים תעשה לך שליונו הקב"ה כחורה מיד נקרע ולא סירב עכ"ה יעו"ש. והוא תמוה ונפלא לעין כל וה'מה תמ'ס יקרא רמה ענין זאת המצוה לענין קריעתו וחיפשי הרכס כספרי המפרשים ז"ל ולא מלאתי לשם אחד שהכיאור ואמרתי רמזה לבאר אותו וזכנו ה' לבאר אותו כפשיטות. והוא ע"פי סידוע מ"ס המפ' ז"ל כפ" מהני טעמי שזכינו ללאת קורס הזמן הוא כקושי השיעכור שהקשו עלינו יותר מדאי הוא השלים המנין וכשכילו דילג לנו הקב"ה את הקץ עכ"ל. אמנם ידוע מ"ש על זה הרכ החסיד מופה"ל אלגאיו ז"ל בספרו הבהיר גאות יעקב

והכיא ר"ק למעלה כסיר קרש ורחן כאות הלל יעו"ש דזה החירוף לא ניתן ליאמר אלף דוקא אי אית לן רין כן אז כוראי קושי השיעכור משלים מניינא אבל אי אית לן רין עכר דכר זה לא ניתן ליאמר יעו"ש כד"ק כטוב טעם ורעת. והנה ידוע רמכמה ענינים אית לנו הוכחות ורליות כרורות רליות לן רין כנים לגבי יתב' וסד מינייהו רליות להר' מופת רורינו מוהרס"ף ז"ל שהכיא כספר נפש חים רממלוח גדילים תעשה לך שליונו כה האל יתב' ממנה מוסר הוכחה כרורה רלית לן רין כן ואנן קרוים כנים לו ית' יעו"ש כד"ק. ועפ"ה כזה הרי הוא מתכאר מדרש הנז' והוא דהים כתחילה היה מקרוב ולא רעה להיות נקרע לפני ישראל לפי שיאלו קורס הזמן ומה תאמר שקושי השיעכור השלים המנין זה יכול לרשות דמי וימר דהם קרויים כנים ער שנאמר דהקושי משלים מניינא דילמא הם אית להו רין עכר וא"כ קושי של השיעכור לא ישלים. אך הן כהיום שראה מצות גדילים תעשה לך שליונו כה האל יתב' ומינה איבא הוכחה כרורה דאנן איה לן רין כן לגבי האל ית' וא"כ כוראי קושי השיעכור יתשב למניינא וכסיכתו ככ"ה לז' ינכ"ה ק"ץ שנים הנשארים לכן מיד נקרע ולא סירב כלל ע"כ וק"ל:

פסוק

ויאמר משם אל העם אל תיראו הקי' לכו וראו את ישועת ה' וגו' והרקרוק מכואר דהו"ל לומר עמדו וראו וכו' מהו לשון התיכבו רקאמר וכבר רליתי להרכ חוד"א ז"ל שכתב דכואת התיכה נרמוזו טעמי יליאת ישראל קורס הזמן רמילת התיכבו אות ה' כתחילה ואור ו"ו כסוף ואותיות תיכ"ב כאמלע רמוז דכוכות האכות שחיו תק"כ שנים שכולס עכרו ורכקו כהאל יתב' והוא גימט' תיכ"ב לזה זכו לאות ה' מלה ואח"כ לאות ו' מזה כמו שכתוב כוז"הק וזה רמוז התיכ"בו וכו' בזכות זה וראו את ישועת ה' וכו' יעו"ש כד"ק באופן אחר מה שדרש. ואנא עני"א אבה אפרוי הוחס כסנסינו לכארו באו"א והוא כהק' את הידוע עור דאיבא טעמי אחריו ליוליאתנו קורס הזמן ואבא לרמוז אותם כואת התיכה דנקט התיכבו ולא נקט עמדו או לשון אחר. והוא כהקרוים את הידוע מ"ס המפ' ז"ל דהשכינה סלומה המנין. וידוע ראות ה' הוא רמוז לשכינה ככל מקום. עוד רליתי להר' הגאון כס' בפר תורה שהכיא הקדמה משם הרכ החסיד מופה"ל כן עטאר ז"ל כפ' ורתי שהפלה שהתפללו ישראל כעת שהיו המלכים מקשים את עולם עליהם היא היתה להם כנר"ס המעלוה ללאת קורס הזמן ומקרא מלא דיכר הכתוב כפ' שמות ויועקו ורעל שועהם אל האלפים מן העבודה. א"כ ככת התפלה כתעוררו רחמי יתכרך ודילג להם על הקץ והוליאם כחוך הזמן עכ"ל יעו"ש. עוד ידוע מאי רלית כוז"הק כפ' שמות דכעק נכתו ישראל לגלותא

ויקרא

פרשת בשלח

יעקב

נתת עמיתך עמהן היה חרף דשמה ישראל ונתתו עמה שם מאות ריבוא מלאכים לשעבדוהו וכו' ועו"ש וכחכ הרב הנסי"א ז"ל רבזכות אותה היה וחילוקיה ילאנו קודם הזמן כקודם הכתוב והולאתי את לבאותי מארץ מצרים וכו' ועו"ש כר"ק. עוד ירוע מ"ש הרב חיד"א כספר פ"ד כפ' וחרף רבזכות ילחק אע"ה שהחליף אות שו"ן משמו הריה שמו ישחק ולקח אות ל' זכינו ללאח קודם הזמן ועו"ש כר"ק. ועיין בזה בארוכה בס' רבש לפי כסופו רבב נאמר ועו"ש. עוד ירוע מאי ראיאת במד' כפ' בא על פסוק ולקחו מן הרם ונתנו על שחי המזוזות וכו' הוא רמז על שנים שהם מרע"ה והארץ אחיו רבזכות דילג להו האל יתב' על הק"ץ שנים הנותנים והולאתו קודם הזמן עכ"ה ועו"ש עוד ירוע מ"ש הרב חיד"א ז"ל ככמה מקומות רבזכות שעתידיים ישראל לקבל התורה היא היתה לנו להר"ר עז"ר וילאנו קודם הזמן וירוע מ"ש ארי"ה רבי עילאי הוא האר"י ז"ל רמז"ל דהקורה היא רומזת באות וי"ו כחינת ק"א ועיין כר"ק. וע"פ כל הנז' בזה הרי הוא כמבואר בונת רעיה מהימנא הוא מרע"ה איש האלהים דנקט כדקדוק בזה הלשון החי"כ"ו וראו את ישועה ה' וכו' רמזו להם רש קיראו כשכיל שינאחם קודם הזמן דמכת כל הני טעמו הרי וראו נשלים הזמן ולא תקיראו כלל ודמזם כלם אחר לאחד יבשו בזהא הקיבכה כי אות ה' רמזו לשכינה כנו"ת רמזו לתפלה ואות ו' רמזו לכחינת היה הקדושה ששמה ישראל ואות ל' רמזו על אכינו ילחק שלקח לו אות ל' כנו"ת ואות כ' רמזו לשני נאמנים שהם משה ואהרן כנו"ת ואות ו' רמזו לזכיה דאורי'א הרמוזה באות ו' כנו"ל ובזכות כל הני מילי מעליות הרומזים בזהא הקיבכה לכן יראו את ישועה ה' ע"כ :

פסוק ויחזק ה' את לב פרעה וכו' וכני ישראל וילאויס כיב רמז : ירוע שכל המפ' ז"ל מקשים רמה בונת רמה דקאמר קרא ועיין בס' אר"א הגד"מ למוהר"ר יוסף חיים נר"ו מה שרמז בזה ועו"ש והנה עני'א אוחזה בסנסינו לכא ע"פ הירוע מ"ש המפ' ז"ל משם רבינו האר"י ז"ל רעיקר וירדק ישראל למצרים היתה לחקן רפ"ח ניליית שגפלו לקט"א בעה כריאת העולם והם קודם שברו כלים כירוע לז"ח מקוד פסוק ורוח אלהים מרחפ"ה על פני המים וכו' כי קיבכת מרחפ"ה מ"ר רפ"ח וחקנו ישראל ככת השעבוד ר"כ ניליית כקודם הכתוב ונס ערב ר"כ עלה וכו' עכ"ל ועיין בס' זר"כ ז"ל כפ' שמוח ועו"ש ובזכות זה דילג הקב"ה על הק"ץ והוליאם ופ"ו הנשארים חיקן אותם מרע"ה את"כ בעליותו לקבל התורה כקודם הכתוב ומשה עלה אל האלהים וכו' עכ"ה ז"ל ובה א"ש דזה בא לרמזו וכני ישראל וילאויס כיב רמז"ה ר"ח ר"כ משה נילייתו התקינו וקיבכת כיב הוא ככת זר"ל ככת שזכו לקחן ר"כ נילייתו ילאו קודם הזמן וכו' :

ברכרו הרב זר"כ ז"ל כי כיון שאיקנו הר"כ נילייתו ילאו חקך ומיר ע"כ :

עוד

אפשר לפרש באו"ה והוא כהקדים מה שכתב הרב הקדוש השל"ה ז"ל והכיב דכרו הרב זקוקין דנורא כפירושו על תנא רבי אליהו ז"ל על פסוק ויוליאו ה' אלהינו משם כיב חזקה וכו' ר"ל כחמשים שערי קדושה הנרמזי' כיב כיב כידים יש חמש אלכעויתוכל אחת כלולה מעשר הרי חמשים וכו' עכ"ל ועו"ש כ' : עוד ירוע מאי ראיאת כקנא רבי אליהו פכ"ל כי כשבר שקפסה רחל את בלהה והעלתה למטחו של יעקב זכו ללאח קודם הזמן עכ"ל ועו"ש. עוד ירוע מ"ד במד' ע"פ כלאת ישראל ממצרים ריב"ל אומר בזכות המשכן שעתידיים לעשות נגאלו ישראל קודם הזמן עכ"ל ועו"ש. עוד ירוע מ"ש המפ' ז"ל רהשכינה שהיא רמוזה באות ה' כירוע השלימה המנין וילאו בזכותה. ועפ"ה א"ש רז"א וכני ישראל וילאויס הכי תימנא באיזה זכות לז"א כיב דיקא שנקבדו' שערי קדושה הרומזים כיב כנו"ת. גם רמ"ה ר"ח רחל משכן ה' שהיא השכינה בזכות כל זה וילאויס ישראל ע"כ :

סמיכות

הפרשה והיה לאות על ירך וכו' ויהי כשלת פרעה וכו'. ואגב ביאור המדרש ז"ל ויהי כשלת פרעה מי אמר ווי פרעה אמר ווי עכ"ל. ויוכנו כהרא מחתא והוא כהקדים את הירוע תאי דכתבו המפ' ז"ל דהגן נקראים ככחינת כניס לגבי האל יתברך והכואו ראיות לזה מכמה ענינים הוכחה מילתא ראגן כניס וכו"ה מינייהו הוא מענין התפילין ראגן לוכסיס לפי דירוע כי האל יתב' הוא מניח תפילין כנו"ת כפירושא כמס' ברכות בענין תפילין דמארי עלמא כתיב כהו ומי כעמך ישראל גוי אחר וכו' ועו"ש. וא"כ אגן ג"כ דמניתיס תפילין הוא כיבן משתמש כשריטו של אכיו עכ"ל ועיין כר"ק. עוד נקדים מ"ש הרב החסיד מוהר"י אלפני ז"ל כספריו ז"ל רע אס אגן אית לנו כחינה כן לגבי האל יתב' אז וראוי קושי השעבוד משלים המנין אכל אס אית לנו כחינת עכר אז לא נוחן לואמר דהקושי הוא משלים ועיין כר"ק מילתא כטעמא רמה קלוי זה בזה. והנה ירוע דכל האומות הם קמיר אית להו סכרה רעועה ראגן לגבי האל יתב' נחשבים כדון עכר וכראשכתו כפירושא כשאלת ההוא מוכא לרכי עקיבא דאמ"ל אס אלסיכס אוהב את הענינים משפ"ה מה אינו מפרנסן משל למלך שכעס על עבדו וכו' ועו"ש. נמלא דהס חושבים אותנו ככחינת עבדים כנו"ת כפירושא בשאלתו :

ומעתה

גכה לביאור והוא כיב נס פרעה הרשע היה נכנס כרעמו סכרא הרעה הלוי דאגן אית לנו דין עכר דוקא ולכן היה ממאן כחירוף קלזה

ויקרא

פרשת בשלח

יעקב

מו

הלזה רקושי השעבוד משלים המנין ולכן היה מקשה את ערפו לומר רעידין לא נשלם הזמן וגם את ישראל לא אשלח וכו' . אבל עכשיו רחצה כי נלעוו על התפילין ולבשו אותו גם כן הוכחה מעליותה הוויא כיריהו . רקס כבחינת בניס נקראים וא"כ ודאי קישי השעבוד הוא נחשב להשלים הזמן לכן לעק ווי חכף ומיד דוראי הם יולאים מתחת ירו כרינא וזה אומרו וקיה לאות על ירך וכו' . ויהי בשלח וכו' . ודו"ק כי כרור :

פרשת יתרו

אִתָּא כמדמש על פסוק וישמע יתרו וכו' מה שמועה שמע מתן חורה שמע וכא עכל"ה ופנה כל המפ' ז"ל ררכו קס'קס כביאורו להודיענו דמה ענון מתן חורה לביאת יתרו שיבא ויחנייר וכל אתר לררכו פנה . ואנא ענ"א אמרתי לכוא אחריהם ולהכיני לפק"ד והוא כהק"ים מה שכתב הרב שיר חרש כביאורו על הפהלים כמזמור כ"כ וז"ל כקולור הראשונים ז"ל חקרו ח"ח כי מאחר רידוע מאי דכתב הרב חס"ל רהקב"ה מינה למעלה שכעיס שרים ופקנה להם שכעיס אומות שיש כהאי עלמא כידוע א"כ היכי מלי הגר שיבא להתנייר ויפקיע את עלמו מתחת רשות השד רידיה ויכנס תחת רשותו יתב' ויהיה כאתר מינן וכמעט ראיבא איקורא ולתא דגזילת וקירץ הרב ש"ח ז"ל שלשה קירולים לזה וחד מינייכו הוא דהגריס הם כוו מינן כחחילה ונרתו וכמו שגן מלינו דאינו שרמו הקב"ה כרברו עם אע"ה אמר לי ונכרכו כך כל משפתות הארמה ובזרעך ושמהי את זרעך כעפר הארץ וכו' דלשון ונכרכו רולה לומר כמו המכרף את האילן כעפר ראיב"ע דהאילן יולא מעלמו מכל מקום הוא על ירי האילן שנרכב ממנו וא"כ שפיר הוא דיכולין להתנייר רמינן הוו וכיחו והשגח אהדורו הוא דמהדרו לשורשם עכל"ה ז"ל דבר הלמד דעעם הג"ים הוא משום דנראה ונרחה חוזר ונראה ושפיר יכול הגר להפקיע את עלמו מתחת רשות השד שלו עכל"ה . והי' עו"ג את סידוע מה שכתב הרב עין רחמי ז"ל כביאורו על התהלים ככונת הני קראי רבים אומרים לנפשי אין ישועתה וכו' ואתה ה' מגן וכו' ויענני מהר קדשו וכו' וז"ל כקולור הולא מתוכיות דבריו והוא דרוקא לבני כהמה קיימא לן כדינא דנראה ונרחה אינו חוזר ונראה אבל לגבי ארס אע"פ שנראה ונרחה חוזר ונראה וזה למדנו מהר קדשו ר"ל כסירר הקב"ה על סר סיני וקדשנו וחורה העטרה ליושנה חיים סלה דתו מיתת לא שכיחא עור וכו' וקשה והלא מקודם על ידו חטא ארס הראשון הוא וכל העולם נרתו דנגזר מיקה על כולי עלמא וא"כ אפי' שנרתו עכ"ז

כזמן מת"ח חזרו ונראו א"כ שמע מינה הארס שאני רינו מן הכהמה ראפי' שנרחה חוזר ונראה עכ"ל יעו"ש שהאריך כד"ק . דבר הלמד דממתן חורה יולא לנו הוכחה כרורס דנראה ונרחה כארס חוזר ונראה : **ומעתיא** ע"פ הגו' השתא א"ש דז"א וישמע יתרו וכו' מה שמועה שמע מת"ח שמע וכו' ר"ל דקשה ליה לכעל המדרש דלמה עכשיו כה יתרו ולא מקודם ומה שמועה וסירוס נחחדש לו מה שבה כשכילו לז"א מת"ח שמע וכו' ר"ל דמקודם היה קשה לו הרבה לבא דהוה קשה לו קוש יא הגו' דאך ילא מתחת ידי רשות השד שלו ואפי' דנימא דמתחילה היה ראוי דהוי מינן כנו' מכל מקום הואיל ואח"כ נדחה אינו חוזר ונראה דכבר הקנה הש"ת ע' אומות לע' שנים א"כ נדחה מלנכו יתב' אבל עכשיו רשמע מת"ח דמינה אית הוכחה דכמין הארס נראה ונרחה חוזר ונראה וכו' לכן חכף בא ונתנייר ולא חש להאי עניינא דנראה ונרחה וכו' כנו' דארס שאני ע"כ וק"ל :

עוד איתא כמדמש מה שמועה שמע ובא קריעת ים סוף שמע ובא עכ"ל . וגם כזה כל המפ' דרכו קסת"ס כביאורו דמה נחחדש לו מענין קריעת הים לביאתו . ואפשר להכיני והוא כהק"ג ל' לסודיעך מה שראיתי להרב ש"ח הגו"ל כביאורו על הפהלים שהביא לחקירת הראשונים ז"ל שחקרו וסוא כי מאחר דהקנה הקב"ה ע' אומות לשכעיס שנים כידוע א"כ אך מלי הגר לבא ולתפנייר ולהפקיע את עלמו מתחת יד השד שלו וחירלו והיא לפוס' דינא ע"פ מאי קיימא לן רכל האמור כפרשאו של מלך מלך מוהר כו וידוע מאי דחילקו האוס' ז"ל כזה חילוקה דדינא דהיינו דוקא כמלך שהוא מולך על הכל יעו"ש כד"ק במס' סנהדרין . א"כ רון מינה ואוקי דאתרין כיון שזה יולא מרשוא דריוט שהוא השד רידיה ונכנס תחת רשות האל יתכרף מלך מלכי המלכים יפה הוא נעשה כו הש"ת רב וסליט ומלכותו ככל משלס עכל"ה ש"ח הגו"ל . דבר הלמד מד"ק רטעס הגריס שיכולים לבא ולהתנייר ולהפקיע את עלמם כדינא מתחת רשות השד שלהם הוא מדין כל האמור כפ' מלך וכו' ועיין ג"כ להרב חיד"א כס' פ"ד ז"ל כס' זה מה שהאריך כענין זה יעו"ש . עוד נקדים מה שכתבו הראשונים ז"ל תירון נכון לטענה סמא"ל דטען כעת קריעת הים לפני יתב' מה אלו אף אלו וכו' כידוע והוא דקיי"ל כל האמור כפ' מלך מלך מותר כו והלא הדין הוא דהמלך פורץ לו גדר לעשות לו ולעבדיו דרך וכן הקב"ה פירץ גדרו של ים להכניס את ישראל לארץ עכל"ה ז"ל . עיין מה שהאריך ג"כ כזה הרב מופק דריונו מוסדת"פ ז"ל כס' דאס חיים יעו"ש . דבר הלמד ג"כ דעיקר טעמא דקריעת הים הוא מדין

ויקרא

פרשת יתרו

יעקב

מדיון כל האמור כפי' מלך וכו' האשר עיניך תקזינה
מישרים כדכרי הרב כנו' :

ובזה הרי הוא כמבואר ג"כ כונת מר' הנו' קריעת
יס שמע וכו' ור"ל דקשיא ליה לבעל המד'
ר'למה עכשיו דוקא כה ולא מקודם לז"א קריעת הים
שמע וכו' ר"ל דמקודם הוא היה רוצה לכה ככל עת
שרוצה היה להקנייך אבל היה קשה בעיניו דאיך ולא
מתחיל רשות שר דודים מאחר דכבר הקנה הקב"ה
שבעים אומות לשבעים שנים וא"כ איכא לתא דגזילה
כנו' לעיל כחקירת הראשונים ז"ל וכו' תימא דיוכל
לכה מדיון כל האמור כפי' מלך וכיון שהוא יולא מרשות
הדיוט לרשות גבוה דהוה ממ"ה הקב"ה יפה הוא
נעשה ממ"ה הוה קשה בעיני' דמתיבין אית ראיה חותכת
דמדיון הוא כל האמור כפי' מלך מלך מותר בו שמה
אין מלך מותר בו ולכן היה יושב כתיבו. אך הן כהיום
דשמע קריעת ים סוף שנקרע לפני בני ישראל והקשה
דכ"ר הקב"ה קרע אורו וכיטל לטענת קמח"ל שטען
מה אלו וכו' אלא מוכרח דהוה מדיון כל האמור כפי'
מלך כנו' וא"כ זה הרין הוא פשיט לכן מיד תקף בה
ונקנייך ולא חשש לתא דגזילה דגם איהו יוכל הקדוש
ברוך הוא לקבלו מדיון כל האמור כפי' מלך רהוה
מוקר בו ע"כ :

פסוק ויאמר יתרו וכו' עתה ידעתי כי גדול ה'
מכל האלהים וכו' לכאורה יש להבין דמתי
היבך עתה דקאמר והו"ל לומר הנה ירעתי וכו' וגם
יש לנו לרעך דמס כונת אומרו כי גדול ה' מכל
האלהים וכו' וכבר המפ' ז"ל תירצו דרקרוק הנו'
כאשר הראה מפורש בארובה כס' ז"ר ח"א יעו"ש
ודפח"ס. ואנא עני' א' אמרתי להכיניו כדרך רמז והוא
ע"פ מה שראיתי להרכיב יו"א ז"ל כדף קס"ה ע"ג שחקר
ח"ת וז"ל יהוה שלפי שירת הדיון דאין לחוטא שום
השוכה אלא שהקב"ה כרוכ דחמיו וחסדיו מקבל
לחוטא כהשוכה וא"כ לכאורה יש לחקור דא"כ למה
לא קועיל ההשוכה גם לכני נח לפי מדא' ית' לרסס
על כל כרויתיו ומה נשפנו אלו מאלו. אכן יוכן כהק'
מה שכתב הרב לפנינו פענח ז"ל וז"ל דע דישאל הס
כהואר כניס ומתארוס כשם יהו"ה כ"ה שהוא רחמים
ומרחם עליהם כרחם אב על כניס אבל או"הע שהס
כתואר עבדים הס כתואר אלהים שהוא דין גמור
ולכך עקיד הקב"ה שיכערס מן העולם שלא יגיע
להם הללה על ידו רחמים עכל"ה לפנינו פענח ז"ל.
וכזה נחס חקירתנו הנו' שהפרס גדול יש בין ישראל
לאו"הע דאלו יש להס דין כניס והנהגה שלהס הוא
כשם הו"ה כ"ה לכן יש להס השוכה משא"כ האומות
הנהגה שלהם כשם אלהים לכן אין להם השוכה :
ואפי' חזרו אין מתקבלים עכל"ה יו"א הנו' יעו"ש
כד"ק יולא לנו מכלל דכרוי רמן ההשוכה מוכח

השוכה כרויה דאין כתואר שם יהו"ה גדול כח שם
יהו"ה ויתר משם אלהים דעל ידו יש לנו דין כניס.
וכזה הרי הוא כמבואר כונת קרא הנו' וכהקדום עוד
את הירוע מאי דארז"ל רכל מקום שנאמר ועתה הוא
רומז על ההשוכה וז"א כרמיון דכרוי עתה ר"ל מענין
עתה שהוא רומז על ההשוכה כנו' ממנה ידעתי כי
גדול כח שם יהו"ה כ"ה ויתר משם אלהים דזה מורה
לדין ולהקנות כשם עבדים כנו' וזה אדרבה מורה
לרחמים ולהקנות תמיד כשם כניס ולכן כדקרוק
נקט גדול ה' מכל האלהים דוקא :

ובזה ג"כ יוכן דזה ממש רמז ג"כ בלעס כחומר
לא הכיט און כיעקב ולא ראה עמל כישר
ה' אלהיו עמו וכו' ועיין כרס"י ז"ל שכתב וז"ל לא הכיט
און הקב"ה איונו מכיט כישראל כשהס עוכרוס על
דכרוי וסוף לשון און ועמל דקאמר שהוא לשון עכורס
ועון עכ"ל יעו"ש. ולכאורה יש לנו לרעך רמה נשפנו
אלו מאלו דכישראל איונו מכיט ומדקרוק אחריון כנו'
וכאו"הע מדקרוק ומה נשפנו אלו מאלו. אבל לפ"ה
ח"ש דהקנוכ בעלמנו מקסס ומתקן לא הכיט און וכו'
וכ"ת למה לזה אמר כעבור דישראל ה' אלהיו דייקא
דאיהו שם הו"ה הוא עמו ומתואר כסס ולכן איונו
מקפיד עליהם כלל דאפי' אס יחטאו אית להו תקנתא
תקף כחורקס כהשוכה וסוף מטעם כי ה' אלהיו רמז
לשם הו"ה הוא עמו רמז שסס מתארוס בו לא כן
או"הע דאס יחטאו לא אית לסו עיר תקנתא ולכן הוא
מדקרוק אחריון וכדור :

ובזה גם כן אפשר להבין כונת מרש דכס וז"ל
כשילא קין מלפני ה' פגע בו אד"הר אל'
מה נעשה כדויך. א"ל עשיתי תשובה ונתפסתי מיד
הסחיל לטפח על פניו אמר כל כך גדול כחה של
תשובה ולא הייתי יודע פתח ואתר מזמור שיר ליום
השבת עכל"ה. וכל המפ' ז"ל דרכו קס"ס ככיאורו
להבין דמעיקרא מאי הוה סבור אד"הר ולבסוף מאי
הקח"ס לו ועוד מה ענין השבת לכאן. אבל לפי"ה
ח"ש וכהקדום עוד את הירוע מאי דאיתא כפירושא
כוז"הק דסס ותואר שבת הוא מורס על שם יהו"ה
וכנזכר כוז"הק דאמר מהו שבת שמה רקב"ה שמה
דהוהו שליס מכל סטרוי וכו' עכ"ל ועיין מה שביאר
על זה הרב מאי סטרופולי ז"ל דהואמר שמה דקב"ה
הוא רומז על שם יהו"ה יעו"ש כד"ק. וכזה הרי הוא
כמבואר דהנה אד"הר מעיקרא איהו ג"כ היה רוצה
לחזור כהשוכה מעת שחטא אבל סבר שמה דין כן נח
יש לו וחס כן תשיבתו לא תקבל דאיהו מתואר כשם
אלהים וא"כ אין לו תשובה כלל ואפי' חזר וכנו' כדיון
או"הע דאפי' חזרו לא מתקבלי דמתארוי' כשם אלהים
ולכן לא חזר אבל כשפגע בקין ושאל איתו מה נעשה
וכו' וסביכו דנתקבל כהשוכה אזי תמה ואמה כל כך
גדול

ויקרא

פרשת יתרו

יעקב

מח

גדול כחה של תשובה ור"ל דמעיקר' איך ראוי משורת הדין להזקבל בתשובה אלא ודאי דהואיל ונתקבלה התשובה מוכח דאנן מתוארים כשם יו"ה ומכח זה שש דוקא מתקבלת התשובה לכן פזח ואמר מזמור שיר ליוס השבת וגו' רמן השבת מוכח דאנן מתוארים כשם יו"ה וכנז' והשבת הוא גוהן לנו דוקא. ועיין ג"כ מה שכתבתי לעיל בפ' בראשית בארוכה הקדמה יקרה משם רכיבו האר"י ז"ל כטעם דלמה התשובה היא מתקבלת בשבת יותר מן החול לפי שבשעת ההשפעה שלנו היא דוקא על ידי שם יו"ה מש"כ בחול ולכן כדקדוק נקט דוקא מזמור שיר ליוס השבת ור"ק כדבריו ותכין בטוב וכדור. וכוס גם כן תכין בטוב טעם דלמה כרוכ המקומות שמזכיר עינין התשובה הוא זוכר שם יו"ה דוקא כמו שוכה ישראל עד ה' וגו' וכן ושבת עד ה' וגו' וכיוצא והכל הוא לפי"ה דדוקא שם יו"ה כ"ה מכחו אנן מתקבלים בתשובה מש"כ שם אלפים וכנז' ע"כ :

פסוק

ועתה אם שמוע השמע בקול וגו' אפשר להכינו כהק' את הירוע מאר"ל אין ועתה אלא תשובה עיר עינין מ"ש הרב חיד"א ז"ל בפ' בראשית ככונת הכתוב וישבות כיום השביעי וגו' יעו"כ כס' נ"ק ז"ל. ועפ"ר כזה מבואר בטוב כונת סלי קרא ועת"ה שהיא תשובה א"ס ר"ת "אליהו" משיח ר"ל ככה התשובה יכווא ועל ידי מה לז"א "שמוע" "תשמעו" "בקול" ר"ת שבת ומוכן ודוק :

ובאו

אפשר להכין כונת מדרש הנז"ל מה שמוע שמוע ובא מתן תורה שמע וכו' והוא ע"פי מה שראיתי להרכ לקט יוסף אשכנזי ז"ל שכתב בערך תורה וז"ל טעם מה שניהנה התורה לישראל דוקא בחרש השלישי ולא כלאתם ממלרים מיד יוכן ע"פי מאי דאמרו רז"ל הגוורא והשבויה והשפחה שגפדו ושגשגתו לריכין להמתין קודם שיגשגו ב' חדשים עכ"ל. אף באן ישראל היו כמלרים והוא להו דין גיורת א"כ לכן לא קבלו התורה עד חדש השלישי א"כ מוכח דישאל נקראו גרים ולפי זה קשה הי"ך נתקדשו ישראל להקב"ה והלא הקב"ה נק' כהן כירוע וקוימת לן רכהן אסור בגיורת אלא מוכרח לומר דכהן מותר בגיורת עכ"ל לקט יוסף יעו"ש. דבר הלמד מירגרי הרב ז"ל דמתנינת התורה מוכח דאפ' הקב"ה דאיהו כהן מותר בגיורת. וכזה א"ש והוא דגם יקרו הוא מתחילה היה רוצה לבא ולהגנייר אך היה סוכר דהואיל והוא רוצה שיכנס תחת רשותו יקב"ה והקב"ה איהו כהן וראוי דאיהו מתקבל לפי שהוא גר וכהן אסור בגיורת אבל עכשיו ששמע מתן תורה ומתן תורה מוכח דכהן מותר בגיורת כנז' לכן גם איהו תנף בא להתגייר דנתחדשה לו הלכתא דכהן מותר בגיורת וז"ל מה שמוע שמוע ובא ר"ל עכשיו ולא מקודם ומה

נכתב לו לז"א מתן תורה שמע וכו' ע"כ :

פסוק

אנכי ה' אליהך אשר הולאתיך מארץ מצרים וגו' לא יהיה לך אלילים אחרים וגו' הגם ראיתי להמש' ז"ל המה כספר'תם שדקדקו דמה הלוי זה כזה כשביל ספוליאנו מארץ מצרים שלא נעבוד עבודה זרה וכל אחד לדרכו פנה. ואפשר שיוכן כדרך פשוטה והוא ע"פי מה שראיתי להרכ יושב אוהלים ז"ל בפ' וארא שכתב משם הרב מוהרי"ט ז"ל וז"ל כתב מוהרי"ט דמזה גם כן נתבטלם סבת העובדים ע"ז כטענת דמרוכ גדולתו ורוממותו של הקדוש ב"ה אינו משנית כתחונים ח"ו ולפיכך הם עובדים ע"ז כדי להיות אמלעי בין הקב"ה וכונס דבא ודאי טעות גדולה כירם שבודאי הקב"ה משנית ככבודו וכעלמו על הכל על הכל ועל הפרט והאחות והמופת לזה הוא יליאת ישראל ממלרים דאע"פי שהיו ישראל במלרים נכזים ושפלים מכל אומה ולשון ועניים מרודים וארץ מליאה גילולים כירוע ואפי' הכי אשכחן שגולה הקב"ה בעלמו כלי שום אמלעי להליל ככסה אחת מבין שכעיס זאבים והא ודאי מופת חותך שהאל יק' שמו השנתתו כחח זונים וז"ל שהוא בשמים ממעל ואינו חפץ לשום אמלעי שבעולם כלל עכ"ל מוהרי"ט ז"ל בקיטור. ועפ"ר הללו הרי הם כמבוארים כונת הני חרי קראי אנכי ה' אליהך אשר הולאתיך וגו' ולכן מענין זה אזורה שמענו דלא יהיה לך אלילים אחרים וגו' כסבת העובדים ע"ז דמרוכ רוממותו וגדולתו אינו משנית כתחונים ח"ו דמענין אשר הולאתיך מא"מ ק"ע האמת ופשוט ע"כ :

איתא

כמד' תמוס וז"ל וישמע יקרו מה שמועה שמע ובא פרה אדומה שמע ובא עכ"ל הביאו הרב זרע אברהם כבר ראינון ז"ל וכשמו כן הוא וזמ"ה קמ' ה' יקרא וחפשיהו ככמה שפירס ולא מלאהי לשום מחבר שמביאו ולכן אמרתי אנא ענ'יא לכארו כפי מה שזשיג יריוה כהה כעפ"ה והוא כהקדים את הירוע מ"ש הרב יו"א ז"ל בפ' חוקת ככונת הכתוב זאת חוקת התורה וגו' וז"ל ויש לדק"ק דהול"ל זאת חוקת הפרה או זאת חוקת הטומאה כדכתיב זאת חוקת הפסקת וכו'. אבל יוכן הענין כהקדים מאי ראיתא כמד' וז"ל מי יתן טהור מטמא לא אחד שכן פרה מטמאה את הטהורים היא ומטהרת את הטמאי מי עשה כן מי לזה כן לא אחד עכ"ל. ופירש הוה הכוונה דבא לאפיקי מדעת המינים שאומרים שיש כ' רשויות מכח שראים שני ספכים רע וטוב טמא וטהור ואומרים מי שברא זה לא ברא זה ח"ו לכן באה ענין פרה אדומה שנגללה מטומאה וטהרה כיחד להורות נתן דהכל יולא מאל אחד הרי שפרה אדומה היא הוכחה ברורה ועדות באמנה על הקב"ה שהוא יסוד ומיותר ואין עוד מלכרו עכ"ל. ז"ל יעווין בד"ק. והן ע"ד

ויקרא

פרשת בשלח

יעקב

עוד נכיה מה שכתב הרא"ס ז"ל כי באמונת התורה תפיל הקדמות ואז אפשר להאמין בתורה אם ת"ו יש לומר שיש שני רשויות וז"ל ז"א זאת חקת התורה ז"ל דבמו שהפרה היא עניינה בודאי מורה על אחרותו יתב' כן כל התורה כולה היא תפיל הקדמות עכ"ל"ה יושב אהלים ז"ל כקולור יעו"ש . דבר הלמד מדבריו הרכ דמפרס ארומה סוכה אית לן דעדות יש על האל יתב' שהוא יחיד ומיוחד . עוד נקרים מ"ס הרכ ויתב' משה ז"ל בס' זה וז"ל יתרו כל העבורה שהיה עובר לעבורה זרה הוא היה כדעאו שיש ת"ו שזי רשויות וכו' יעוין בר"ק בס' שמות . וכזה הרי הוא כמכוא"ר כונה מדרש קנו' וישמע יתרו מה שמועה שמע וכו' ר"ל שהיה ויהי בתחילה היה עובר עבודה זרה וכדעאו שיש שזי רשויות ת"ו א"כ עכשו מה נקשר לו עד שכל וכפר בעבודה זרה לז"א פרה ארומה שמע וכו' ור"ל כיון ששמע ענין הפרה שהיא מטמאת את הטפורים ומטהרת את הטמאים אז הוקשה ליה דכיר שני הפכים כנושא אחר אלא ממנה מוכרח דהאל יתברך הוא אחד יחיד ומיוחד ולכן מיר בא ונתגייר וקיבל עליו אלהותו יתב' ע"כ וכרוד :

ובזה

נ"כ יוכן בדרך אפשר טעם נכון למה שא"סע מוכין את ישראל קמיר על ענין פרה ארומה כנו' כרש"י ובמ"ל לומר מה המלוק הזאת וכו' יעו"ש וכבר ידוע מאי שדקדקו כל המפ' ז"ל רלמה אין מונים את ישראל כי אם דוקא בענין פרה ארומה וכי הימא משום שהיא חוקה והלא יש לנו כמה חוקים ועיין בדבריו הרכ החסיד מוהר"י אלגאזי ז"ל בספר שארית יעקב מה שתירץ לזה יעו"ש . אך לז"ה הרי הוא כמכוא"ר והוא לפי שענין פרה ארומה סוקר אמונתם כולם שמאמינים דיש שני רשויות ת"ו כידוע ומפרה וז"ל להם סתירה וכיעול לרהם הנפסד לכן הם מונים לישראל דוקא כה וכרוד . וכזה נ"כ אמרתי ניקני באגב להכין כונה מאמר תורה וז"ל על פסיק יהי לבי תמים כחוקך כחוקה הפסח וכחוקה פרה ארומה למען לא אכוש עכ"ל"ה והוא תמים והדקדוק מכוא"ר כו דמשמע דיש לנו איזה כושה קודם שאני אשמור את החוקים הנו' אבל כשאני אשמור אותם אזרח להאי כושה מינן ואנחנו לא נדע מה הכושה דיש לנו . אך לפי"ה א"ס ובהקדים עוד את סידוע מה שכתב הרכ בני יששכר ז"ל במאמרים חודש ניסן מאמר ד' וז"ל כתב הרכ הגדול כעל עיר רוד וז"ל דע כי הפסח הוא הוראה על השגתו יתב' ככל פדטי הנמלאים ההנס יש פוקרים שהנס שמאמינים כמלאותו יתב' עכ"ז הם אומרים לגדיל רוממותו אינו משנית ת"ו כחוקונים ועוז ה' את הארץ וכו' והוראה הפסח שפסח על כתי בני ישראל וכו' היא הוראה עצמה על השגתו הנפלאה וכו'

ועוד האריך שם באותו דף כע"ג וכתב והנס לנו האל ית' ליקח העלם כהרש ניסן וכו' ולשוחטו ולזרוק את רמו וכו' להורות שהכל ככתו ושפעו וממשלתו והשגתו ית"ש לעד והנה הוא כיעול העבודה זרה וכו' עכ"ל"ס בקולור יעו"ש כ . והנה עוד ידוע דאו"סע קמיר הם רודפים אחריהם ורולים שניהם כמותם ת"ו לעבור ע"ז ואם אני לא אשמור את החוקים הנזכרים ואפיו שנקיים שאר מצות עכ"ז לא יש לו כח כמה להשיב לטענתו שטוענים דת"ו יש שני רשויות או ת"ו אינו משנית כחוקונים ועוז את הארץ תחת יד המזלות ולכן הם עוכדים אותם כידוע . וא"כ קמיר אני מחייב מהם אך כיון שאני שומר חוקך ועיקר החוקים היא פרה ארומה וגם פסח כנו' אז חקך ומיר אוכל להשיב אותם תשובה נולחת ולכעל דעתם הנפסד דסוכרים ת"ו שיש שני רשויות או לרוב רוממותו אינו משנית כחוקונים ת"ו דמענין שני חוקים הנו' אזרח לרכיבו ואז לא יהיה לו כושה בהם כלל וז"ל כחוקה פסח ופרה לענין לא אכוש וכו' ע"כ :

ובאו"א

אפשר להכין כוונת מאמר הנו"ל מה שמועה שמע וכו' פרה ארומה שמע וכו' והוא כהק' את הידוע מאי דפליגי קרי אמוראי כמס' יומא בענין אם ת"ו עכר ע"ז או הרג נפש או שפך דם ועשה אתה מאלו הג' שהם שמורות ואס"כ רגה לחזור בתשובה או מתקבלת תשובתו או לא דחד אמר דאין לו תשובה דמקרא מלא ריכר הכתוב תשב אנוש עד רכ"א שהוא ר"ח ד"ס כפירה אשם ועד ולא עד ככלל וא"כ אינו מתקבל וס"ה עד ועד ככלל ואף על אלו יש תשובה עכ"ל יעו"ש . והנה ידוע גם כן מאי"ל דטעם פרה ארומה הוא כשכיל לכפר על עון העגל בארז"ל תבא האם ותקנה לזאת כנס וכו' א"כ נמלא דאפסיקא הלכתא כמ"ד עד ועד ככלל ואפילו על הע"ז יש תשובה . וכזה א"ס דז"א מה שמועה שמע וכו' פרה ארומה וכו' והוא דהנה יתרו ידוע דמקורם הוא הים פירש מן הע"ז אבל לא בא להקנייר כי היה סכור דשמה לא תועיל תשובתו לפי שהיה עובר ע"ז והלכתא היא כמאן דאמר עד ולא עד ככלל אך הן דהיום רשמע ענין פרה ארומה היות עיקר ביאתה לכפר על מעשה העגל כנוכר וחס כן אפסיקא הלכתא כמאן דאמר עד ועד ככלל ואפילו על הע"ז מועילת התשובה לכן מיר בא ונתגייר ע"כ וכרוד ודוק כי קלרתי כמובן :

איתא

במ"ד וז"ל וישמע יתרו מה שמועה שמע קריעת ים סוף ומלחמת עמלק שמע וכו' עכ"ל"ה . וכל המפ' ז"ל דרבו קס"ס כביאורו דלכאורה סקושי מכוא"ר כו רבא הכתוב הוא לזוט ומוריענו למת כה כי הוליא ה' את ישראל וכו' ורי ע"י נס זה לכ"י שיכא זיקנייר . ועוד דאימא ששמע כל

ויקרא

פרשת יתרו

יעקב

מט

כל הנסים והנפלאות שנעשו לישראל וכל כשכילם ואל"כ מנא ליה לבעל המדרש שיאמר דרוקא כשכיל שני דברים הללו ומה נשקנו שני דברים הללו ויקר מכל הנסים שנעשו ליש' וכל המפ' ז"ל דרכו קס'הס קס'הס קסופר כביאור מר' חנו' . והנה תר מינייהו הוא הר"כ יו"א ז"ל כס' בשלח כיאר אוקו בדרך נכון וקלסוהו רכנן והוא דשמע כהאי עניינים של מלחמת עמלק וקי"ס קרתי דסקרן להרדי ולזה בא ונתנייר ואמר כודאי ראוי ונכון לירבק באומה זו שפמיר משים ידם על העליונה יעו"ש שביארו כענין קהילתו באונס וכו' ורפח"ח . ויאנא עני"א אמרתי אוחזה כסגסניו ולבאר באר"א והוא כהקדום מ"ש הרב חנו' בעלמו כפ' שמוק מסס המר' ז"ל עיקר טענת הים שלא רצה ליקרע לפני בני ישראל כקחלה כידוע הוא משום דהוא היה סוכר שהוא קדם לנגרס בכריאה וספריהו מרע"ה ליקרע מטעם דישאל קדמו כמחשבה להכרואת קורס העולם וכו' ואם כן מרנקרע מוכח דאזלינן כתי המחשבה ולא כתי המעשה יעו"ש כר"ק . עוד כתב הרב שם בכונת מאמר תמוה וז"ל כ"ה תקרע ימא דסוף אהא עמלק וכו' דלכאורה יפלא דאדרבה לפי השכל היה צריך לכרוח וכו' אבל יוכן עפ"י מ"ש לעיל ובהק' עוד אה הירוע מ"ש הרב אספקלריא המאירה דע שכל טענת עשו על הכרבות ואע"ג שכבר נכתבך עכ"ז הואיל ומחשבתו של יצחק היתה על עשו ועל זה בא עמלק לנקוס נקמת זקינו עשו וכוה מבואר הטעם רלמה בא חקף לקריעת י"ס לפי דכיון שראה שהים נקרע ויאף שיש לו טענה שהוא קיס ככריאה אבל העיקר הוא המחשבה כנוכר לכן גם איהו בא לעורר על המחשבה וכו' יעו"ש כר"ק . דבר הלמד מדרכיו דעמלק בא כרינא וכדיינא וכבוכסה כדורה מענין קריעת הים דהאמת עם עשו דהמחשבה עיקר' והנה אס"כ מצינו ראינו רלא רזה סקכ"ה ולא שמע לטענתו ולא די כזה שלא שמע לטענתו אלא אדרב' חרה אפו כו וכורעו עד סוף כל העולם ונשבע שאין השם שלם וכו' ואם כן משמע דפסק ההלכחא דאזלינן כתי המעשה ולא כתי המחשבה ואם כן הוי קרתי דספרן . וזה אומר מה שמועה שמע וכו' קי"ס ומ"ע רהס קרתי דספרן כנוכר לכן אמר וראוי ראוי ונכון לירבק באומה זו וכאלהים שפמיר משים ידם על העליונה ולכן בא ונתנייר ע"כ :

אנכי ה' אלהיך אשר הוציאך וגו' לא יהיה לך אלהים אחרים וגו' יש להבין מה כונת סמיכותא דהני קראי ועוד למה נקט בלשון זה ולא אמר לא תעבד אל אחר וכו' . ואפשר לרמוז כדרך נבון על-פי מה שראיתי כס' אהר"מ ונודמן לירי ברנע זה שמו כף הכהן והוא לחד תרכבי המערב וז"ל בפ' שלח כשוק נחתה דאש ונשוכה מלרימה . הנה

כקב רכיני האר"י זלוק"ל דע כשהיינו בגלות מלרים היתה שליטת הקטנות שהם כחינת אלהים ואחר כך הוציאנו האל ית' כהארק הגדלות שהם כחינת יהו"ה ואז חקף ילאו וירוע דהקטנות הם אלהים דירוי"ן גו' ש' גם אלהים כריכוע גימ' ר' ואלהים פשוט עכל"ה ז"ל וז"ל ניקנה רא"ג וע"י בן ונשוכה מלרימה עכ"ר הרב כף הכהן ז"ל יעו"ש כר"ק . נמלא רבא דזכיני ללאת מן ארץ מלרים הוא מקחת כחינות שמוק אלהים העולים גימט' אש"ר וא"כ זה אומר אנכי ה' אלהיך אש"ר רייקא הוצאתיך מא"מ א"כ כזה קדע שלא יהיה לך אלהים וכו' שלא יהיה ח"ו הקעוררות מחדש כזה לשליטת הקטנות כי כל דבר הנעשה למטה יהיה הקעוררות למה שכנגדו למעלה כירוע ודוק כי הוה כחור :

ויספר משה לחותנו את כל אשר עשה יהוה לפרעה וגו' על כל הטובה אשר עשה יהוה וגו' . וזה דקדוק מבואר כהאי קרא רלכאורה קיכות את כל אשר הם יתור נפוי"ש והול"ל כקיאור ויספר משה לחותנו מה שעשה יהוה וכו' . ואפשר לבאר כס"ר על פי הירוע מה שארז"ל כמה טעמים על יציאת ישראל קורס הזמן ופשיך לנו יס' שלשה . וילא הא' כתבו המפרשים ז"ל דכזכות דעקידים אחר חמשים יום לקבל הקורה לפיכך רילג להם על ק"ץ שנים הנותרים וזה רמוז שרמוז הקב"ה למשה כדברו עמו על הוציאה אל"ל כהוציאת את העם תעבדון את האלהים על החר הזה וגו' רבקיבת תעבדון דאמר ליה כנו"ן יקירה ולא אמ"ל תעבדו כדי לרמוז לו זה דאחר חמשים יום יקבלו הקורה וכעבור זכיה דאוריית' ילאו קורס הזמן עכ"ל המפ' ז"ל . וירוע דהקורה היא כלולה ככ"כ אוקיות מאל"ף ער קי"ו . גם את השני כתבו לפי שלפה הקב"ה דאלו הוי שופים עוד רנע אחר היו נטמעים כשער חמשים של שערי טומאה לפי שהם היו באוקו העת כמ"ט שערים ואם ח"ו היו נטמעים כשער חמשים לא היה להם עוד תקומה וכו' לפיכך רילג להם על ק"ץ שנים הנותרים עכ"ר ז"ל יבא הנ' הוא ע"פי מ"ד באוסק פ' שמוק דבשעתא דנחשו ישראל לגלותא נחת קב"ה ורקיכוהו עמייהו וכו' והוא יתברך היה לנו כירידה שירד עמנו בגלותא זה היה לנו אז כנ"רס המע' לוק ללאת קורס הזמן וזה רמוז כדכרי רז"ל באומרם שבינה השלומה המנין וכו' עכ"ר ז"ל עיין כר"ק :

ומעתה על פי כל האמור אפשר שהני תלתא טעמי גולה מרע"ה ליתרו כטעם שילאו קורס הזמן ויקרו שמת כשימעו טעם השלישי דמריב חסס דישאל עם סקכ"ה שהוא יתברך ירר עמהם בגלותא זה גידול הוא יתור מהראשונים כי כמה אומה זו חביבה לגבי אלהים שהוא מקנולל בלעריא רירכו ועל

ויקרא

פרשת יתרו

יעקב

ועל זה התחיל לשכת את יהוה כאומרו עתה ידעתי כי גדול יהוה וכו'. וזה מה שרמז קרא הנז' כאומרו קיבות הוקרים וזה אומרו ויספר משה לחוקנו את הוא רמז רמזום רעקורים לקבל התורה הכלולה בכ"כ אותיות מאל"ף עד תי"ו הם אותיות א"ת וגם כ"ל נימטריא חמשים הוא רמז ג"כ לטעם שני הנז' ראלו היו שוקים עוד רנע היו נטמעים כשער החמשים גם אשר עשה יהוה וכו' ר"ל רהוא יתב' ככבודו ובעלמו היה עושה כשכיל ישראל כשעבוד אלל פרעה ומלריים וז"ל אשר עשה יהוה לפרעה וכו' על אורות ישראל וכו'. וכששמע יתרו כל זה אז שמח כטעם זה ויחר מן הראשונים וז"ל ויחר יתרו וכו' הטובה אשר עשה יהוה וכו' ויאמר עתה ידעתי כי גדול יהוה וכו' ורוק :

פרשת משפטים

מדרש תמוה וז"ל ואלה המשפטים הראה הוא דכתיב ועוז מלך משפט אהב אמר משה לישראל הרי נתן לכם סקכ"ס את תורתו אם אין אתם עושים את הדינים הרי הוא נוטל תורתו מכס למען שלא נתן לכם סקכ"ס את תורתו אלא על מנת שתעשו את הדינים עכ"ל. והוא תמוה דמה תלוי זה כזה וכל המפ' ז"ל ררכו קס'קס כזה יעוין כספר'קס קפ"ד גזר'קס : אך אפשר להכינו והוא כהקדים את הידוע מ"ש הרכ יושב אהלים כס' וזאת הכרכה כטעם נכון על מאמר רז"ל שבת הדינים כמרה אפקוד והקשה הוא ז"ל רלמה הדינים קדמו ממרה קודם נתינת התורה והלא הם מלום מכלל מלוות התורה וא"כ קדימה למע וקורן וז"ל ידוע מאי דאיתא במס' שבת כשעלה מרע"ס למרום לקבל התורה טענו מלאכי השרת רהס רוליס אותה וקשיבס מרע"ס תורה מה כתיב בה זכור את יום השבת וכו' וכן לא תגנוב וכו' ובי משא זמקן יש כיניכס וכו' עכ"ל יעו"ש . ורע רלפי האי טעמא גם הדינים לא שייכי בסו רוכי משא זמקן יש כיניכס . ונקדים מה שכת' מרן הקדוש וז"ל אם קנה הלוקח מעט קרקע באמצע שדה המוכר שהיא רחוקה מכן המזר ואת"כ מכר לו שאר קרקע כנר אותה שבאמצע שהיא אלל בן המזר רואין אם אותה המעט שקנה כתחילה הוא רכר הראוי לימכר כפני עצמו כגון שהוא עדיף או זיכורית לגבי הקרקע שמכר לו כאחרונה וזה הלוקח ככל הקרקע וא"כ אין בן המזר יכול לסלקו שהרי הוא עצמו בן המזר עכ"ל . וא"כ הכא נמי ממש כנרון דירן שנתן לנו מקורס הדינים רלא שייך למטען עליוהו בר מזרע משום רלא שייכן בה והוי כמו שהקנהו באמצע שדה הרחוקה מכן המזר וכדראי שמתן הדינים שהס

מקיימים העולם והעולם עומר עליהם כירוע א"כ הוו עדיף לגבי שאר הקורס וא"כ שוב לית להס למלאכי השרת טענת בן המזר דאדרכא ישראל הס המלרינים על ירי שכבר זכו כרינים מקורס עכ"ל . נמלא דהקדמת ענין הדינים לנתינת התורה היא הועילכ שזכינו בה אין יוחר ממלאכי השרת . ובזה הרי הוא כמכואר ג"כ כונת מדרש הנז' שלא נתן לכם הקכ"ס את תורתו אלא על מנת שתעשו את הדינים ואם לאו דאין מחשיכים את הדינים תחזור טענת המלאכים למקומה . וכרו :

ובזה

איקני כאנב כונת האי קרא שאמר רהע"ה השולח אמרתו ארץ עד מהרה ירוץ רכרו וכו' וכבר ידוע מה שמקשים המפ' רלמס כפל סרכרים במלות שינת ועין מ"ש הרכ הנז' כסופו ורפח"ת . אך לפ"ס הוא מוכן וכסקרים עוד את סירוע מ"ש הרכ מוכר'י אלגאזי ז"ל כס' גלות יעקב כי תיכת אמירה הוא כינוי לדינים יעו"ש כר"ק . וא"כ ז"ל השולח אמרתו ארץ כתחילה קודם נתינת התורה והס עירדיק כנו' ואזרח מן המלאכים טענתייהו טעוענים דינא רכר מזרח כנו' וכזה את"כ עד מהרה ירוץ רכרו כינוי לקורס כירוע ומוכן :

ובזה

אפשר להכין ג"כ כדרך אנב כונת הני קראי ה' יתחו מריכויו עליו כשמים ירעס ה' ירוץ אפסי ארץ ויתן עוז למלכו וכו' ור"ל ה' יתחו מריכויו עליו כשמים הוא כינוי למלאכים שהיו מריבוס עמו והיו מערערים על נתינת התורה ויתחו המס וירעס כקולו . וטע'מא טע'ים משום רה' ירוץ אפסי ארץ ר"ל שכבר הקדים משה שקרא ירוץ מסר אותה לאפסי ארץ ונתן להס הדינים וחו ליכת כלל טענת דינא רכר מזרח כנו' וכזה שחקו המלאכים ואז ויתן עוז שהיא התורה כירוע למלכו הוא משה שנקרא מלך כדכתיב ויהי כישרון מלך וכו' ודרשו זה הפסוק על מרע"ה . ואם אל סורו חרוש חרע למע נקט למלכו ככינוי והוא כהקדים את הידוע מ"ש מר"ן סאר"י ז"ל כי מרע"ה הוא כעלה רמטרוניתא ולכן כדקדוק נקט למלכו . גם ידוע דמרע"ה הוא הוה גואל ראשין והוא יסיה גואל אחרון כארז"ל על פסוק "מה שיהיה "הוא שיהיה וכו' ר"ת מש"ה וא"כ הוא המשוח דירן לעת"ל . וזה שסיס הכתיב וירס קרן מאיחו ג"כ ומוכנים הדכרים :

ובזה

ג"כ ייקני כאנב כונת הני קראי שאמרס רהע"ה שריס רדפוני חנס ומרכך פחד לכו . שס אנכי על אמרתך כמולא שלל רב וכו' וכבר כל המפ' ז"ל ררכו קס'קס ככואורס לירע דמי הס סשריס וגם מהו מרכך דנקט וגם מה סס האמריס דקאמר שס וגו' אמרתך וכו' וכל אחד לרכו פנה וגם אנא עני'א כיאדקיס לעיל ככמה אופניס . אך עפ"ה

עפ"ה אפשר לסכינם לפי דרכנו וכפקדים עור את
 סודו דעיקר ענון דינא דבר מזרח נפיק להו לרז"ל
 מדכרו שכתב בקורה ועשיק הישר והטוב כנו' כמס'
 מליעא יעו"ש וירוע דהמלאכים הם קרוים שרים .
 וז"ל שרים שהם המלאכים דרפוני ופשיגוני כי חינם
 אנן קיבלנו הקורא ושלא דינא ומדכרך שכתב
 ועשיק הישר וכו' פתח לבס דנראה דהאמת אתס כי
 הם קדמו מדינא דבר מזרח כנו' אבל שם אנכי על
 אמרתך דיקא דהוא כינוי לרינים דמקודם לויחטנו
 עליהם והם עדיק מקרו כנו' וכזה הם כן אזרח
 לטענתיהו כנו' כמולא שלל רב וכו' וכרו :

ובזה

ג"כ יתבאר כונת האי קרא כי כאשר
 משפטיך לארץ לרק למרו יושבי תכל . ובהק'
 עור את הירוע מאי דרז"ל כי לרק כינוי לקודם עיון
 כס' נאום יעקב . וכבר הקדמנו דאלמלא הרינים
 שנתן לנו מקודם לא היינו זוכים אנן בקורה אלא היו
 המלאכים נוטלים אותם מדינא דבר מזרח וא"כ ז"ל
 כי כאשר משפטיך לארץ מקודם על ידי כן זכינו לרק
 שהוא הקורה למרו יושבי תכל דיקא ולא המלאכים
 כנו' לפי דהרינים דין עדיק אית להו וכנו' וכרו :

ובאו"א

יובן כונת האי קרא . והן קדם אבא
 להכין כונת קרא דאמר רוד הע"ס הני
 כליק אחזה פניך אשכעה כהקין תמונתך . והוא
 כהקדים את הירוע מה שכתב הרב מוהר"י אלנאוי
 ז"ל כנו' ל דייבך לרק כינוי לקשוכה יעו"ש . עור
 נקיים את הירוע מה שחקרו ח"ח המפ' ז"ל והביא
 דברייהם הרב עין רואי ז"ל כביאור סתהלים דאין
 האדם אחר שחוטא מתקבל כשוכה והלא קימא לן
 כדאם ונדהם אינו חוזר ונראה וחיך רזם סרין לא
 שייך באדם לפי דשאנו הכהמה שהיא קופה הולכת
 למיתא אבל האדם רלעתיך לכא יקום כחיה לא
 שייך בו האי דינא של נראה ונדהם וכו' יעו"ש
 שהאריך כזה . וכזה הרי כמבואר כונת קרא הנו'
 אני כליק וכו' שהיא כינוי לקשוכה כנוכר אחזה
 פניך וכי קימא רכיול אוכל לקיים מלך הקשוכה
 והלא נראה ונדהם וכו' לז"ל אשכעה כהקין וכו'
 שהוא רומז על ענון חחית המתים כאשר כתב רש"י
 ז"ל על זה האשכעה כהקין את המתים משנתם שהם
 כרמות תמונתך וכו' יעו"ש ומובנים הדברים :

ועפ"ה

הליק כינוי לקשוכה כנו' כזה נבוא לכתוב
 קרא הנו' ל כי נאמר משפטיך וכו' ובהק'
 עור את הירוע מה שכתבו המפ' ז"ל דעיקר מה
 שהרשו האל יתברך על ענון המשפט ואפי' שאנן
 משתמשים כשרביעו שהוא יקב' מלך המשפט הוא
 מטעם ראנן קרויים כנים וקימא לן כי כן משתמש
 כשרביעו של אכיו עכ"ל . עור ירוע מאי דחקרו המפ'
 ז"ל רכיול אנן מתקבלים כשוכה והלא המורד

כמלכות חייב מיתה וקיראו ראנן מרין כן מתקבלים
 כי קי"ל אב שמחל על כבודו כבודו מחול עכ"ל .
 וכבר הקדמנו דהוכחה כדורה אית לן ראנן קרויים
 כנים הוא מהרינים וא"כ ז"ל כי כאשר משפטיך
 לארץ ומסס מוכח כבידור דאית לן דין כנים מזה לר"ק
 דיקא שהיא הקשוכה למרו יושבי תכל שיחזרו ויתקבלו
 וכרו . ועיון מ"ש הרב שמן ראש ז"ל :

פסוק

אם זרחה עליו השמש רמים לו של"ס ושל"ס
 אם אין לו ונמ"כר כננ"כתו . אפשר להבינו
 בדרך רמז והוא כהק' את הירוע כי כל אדם יש לו
 חמשה כחינות והם ר"ת נרנתי ואיתא כו"הק
 שהכחינות הנו' הם קרוים כולם כחינת שמש עיון
 כו"הק פ' מזרוע ככונת הכתוב וזרח השמש וכה
 השמש יעו"ש . ועיון ג"כ מ"ש הרב מקדש מלך ז"ל
 רלמה הם קרוים ככחינת שמש וז"ל בקיולר לפי שהם
 כחינת חמשה ללמים שבהם חי האדם וחמשה פעמים
 לל"ס עולים גימט' שמונה מאות וכן מספר שמ"ס
 עולה שש מאות וארבעים והמילוי שלה עולה מאה
 וששים הרי כין הכל עולה כמשלס שמונה מאות כזה
 כי אות שי"ן מילוי שלה ששים וכן מ"ס ג"כ מילוי שלה
 ארבעים ושי"ן אחרונה מילוי שלה ששים הרי כין הכל
 עולה ק"ס ולכן הכחינות הנו' הם מכונים בשם שמ"ס
 עכ"ל מקדש מלך ז"ל בקיולר יעו"ש . והנה דבר
 פשוט שהזוכה לתקן חמש כחינות הנו' ולהאיר אותם
 שהוא כחינת לריק נמור נחשב . וירוע דהלריק שכרו
 בעולם העליון שלש מאות ועשר עולמות וכמאמר
 החקא עחיד הקב"ס להנחיל לכל לריק ש"י עולמות
 שנאמר להנחיל אוכפי יש וכו' . ועור ירוע מ"ש
 הרב הקדוש בעל ראשית חכמה דהעונות שנוטה
 האדם יש מהם שעל ידם יהיה גורם היוק בעולמות
 התחתונים ויש שח"ו על ידם יגרום נוק בעולמות
 עליונים ג"כ אפי' ואכיו עכ"ל יעו"ש כד"ק . וע"פ כל
 הנו' אבא לבאר האי קרא הנו' כרמ' הרומז על
 האר"ש וזה אומר אם זרחה עליו ה' שמ"ס ר"ל אם
 זכס האדם רתמיד יהיה מאירים עליה חמש כחינות
 הנו' הקרוים בשם שמ"ס כנו' אז ודאי רמים לו ר"ל
 ששכרו שמור לו ורמז לזה אמר "שלס "שלס ר"ת ו"ש
 כמו שזוכה לנחול לעתיד שלש מאות ועשר עולמות
 כנו' אבל אם אין לו ר"ל שלה יזכה בעבור עונותיו
 להאיר כחינות הנו' אז ודאי ונמכ"ר ונחס"ר ממנו
 ככו"ר ר"כ וכאשר כתב האר"י ז"ל כי קירי"ש עולמות
 הם רומזים בקור ל"כ נתיבות שהם גימט' ככו"ר ע"כ
 ר"ל זאת המעלה והכבוד שהיה זוכה בה אילו היה
 לריק נחסיית ממנו וכי קימא דלמה כל כך נחסר
 ממנו לז"ל כננ"כתו ר"ח "כעבור "גורס "נוק
 "בעולמות "תחתוני" ועליונים ע"י עונותיו יהיה גורס
 חזק כנו' ולכן נחסר ממנו הכבוד והמעלה הנו' ודוק:
 וכזאת

ובואת

ההקדמה כזו ג"כ ניקנו כאנכ לכאר
 כונת האי קרא שאמר רשע"ה כדבריו
 קראו תורת השמש יאספין ואל מעונתם ירכזון - ולא
 ארס לפעלו ולעבודתו עדי ערב וכו' וספסוקים הנו'
 הם קשים ההכנה אך לפ"ה א"ש וכהק' עוד את סירוב
 ההלדיוק מיתקו אינה קרויה כשם מיתה אלא כשם
 אסיפה וכנו' כפסוק ויגוע ויאסף אל עמנו וכן איתא
 כז"הק רשם נמשלו לרגים ומה רגים אין טעונים
 שחיטה אלא אסיפתם מתרת אותם אף סלדיוקים
 אסיפתם היא מיתקם עכ"ל - עוד ידוע ההלדיוק אינו
 כא בגלגולים אלא יושב ונהנה מזיו השכינה - עוד
 ידוע הנהנה הוא מכונית כשם רעם כארו"ל ככונת
 הכתוב וסעבר רעם מתכרך - עוד ידוע ראיבת ערו
 ע"פ הדקדוק הוא לשון לכסוף וקיבת עד הוא
 קמוך - וא"כ ז"ל תורת השמש ר"ל אם קוצה כעורך
 כהאי עלמא קורא ה' ש"ש אז דע דא"כ יאספין
 ריקא ר"ל לא תטעם טעם מיתה אלא אסיפה כעלמא
 וגם קוצה בעלותך למעלה אחר סמיכתה אל מעונותם
 שהוא כינוי לרקיעים ירכזון ולא קצור בגלגול אלא
 יושב ונהנה מזיו השכינה וכנו' - אך אם כהאי עלמא
 לא תתקן את כחינות הנו' ואינו שואל כי אם על
 עסקיו ועניניו וז"ל ולא ארס לפעלו ולעבודתו רוקא
 אז ערו שהוא רמוז על לשון סוף כנו' ער"כ ר"ת "עליו
 רעם" באה רמוז שיהיה נידון בגיהנם המכונית כשם
 רעם כנו' ע"כ :

ועברתם

את ה' אלתיכם וכירך את לתמך ואת
 מימוך - אפשר להכינו כדרך רמוז
 והוא כהק' מ"ש המפ' ז"ל כטעם דלמה הגלות הזו
 כתארך הרכה והכל לועיקים ואין עונים לפי שעיקר
 לעקתו ותפלתו היא כשכיל עלמנו רוקא ואין מי
 שמתעורר ללעוק כלב שלם על גלות השכינה אשר
 כעו"הר גילה עמנו ולכן אין לנו נענים אכל אם יסיה
 כל מנמקינו ומאוינו כשכיל שכינתו ית' שהיא פרורה
 מכעלה כ"כ יכ"ל ואזלא עמנו בגלותא אז מוכטמים
 אכן שגאל מיד עכ"ל - עוד ידוע מאי דכתבו גורי
 האר"י ז"ל כי תיבת יקו"ה הוא רומז לקוב"ה ואלהיכם
 רומז לשכינתיה עכ"ל - עוד ידוע רלשון עבודה הוא
 כאמר על הפילה - עוד ידוע מאי דאיתא במסכת
 כתובות דלעקיד אחר בואת מש"ח לרקנו ככו"ה עקידה
 ארץ ישראל שפוליא לחם ממש יעו"ש - וידוע מ"ש
 הרב המקובל מוהר"ש ז"ל כס' מ"ע כסופו דתדין
 משיחין שיכואו לעת"ל שמש חד מנח"ס כן עוויאל
 והשני נחמו"ה כן חושי"אל וסם עולים גימט' תתס"א
 יעו"ש בר"ק - וע"ש כל הנו' א"ש רזה באה לרמוז לנו
 קו"הק ועבדתם שהוא לשון תפלה כנו' ועיקר העבודה
 שלכם תהיה רוקא כשכיל את ה' אלתיכם ריקא ר"ל
 שתמיד יהיה יחוד בין קוב"ה ושכינתיה ולא כשכיל

לער דידכו אלה כשכיל לערא רשכינתא שהיא כומן
 כגלות פרורה מכעלה כעו"הר ואז כשקויה כל כונתכם
 רוקא לזה שהוא ליתדא קובה"ו אז כמו דתקף אתם
 גבאליס מסגלות וקזכו להכטחת סנו' שהארץ תוליא
 לחם ממש וזה שסיים וכירך את לתמך ריקא ולא
 אמר כבואתך כי קאי על לעתיד ובשדדקדק כס"ת
 וכירך" את לתמך" ואת" מימוך" כדקדוק עולים גימ'
 תתס"א ע"ה וכו' גימט' התדין משיחין הנו' הכאים
 לעתיד לגאל אותנו כנו' שסם עולים בגימ' הנו' כנו'
 כרכבו מוהר"ש ז"ל ע"כ :

ורנה

אנכ דעסיקתא כתועלת התפלה ומעלתה
 אמרתי להכיא פרפרת אתה קטנה אשר
 רמזקי כענינותין ככונת האי קרא שאמר שהע"ה כרוח
 מכינתו וז"ת כרכת ה' היא תעשיר ולא יוסף עלב
 עמה וספסוק הוא קשה ההכנה לכאורה וכל המפ'
 ררכו קס"תם בו וכיארובו וחד מנייבו ראייתו להרכ
 המופלא נר סמערכו כמוסר"ר רכ"ש נר"ו כס' הכסור
 שער החזר רביארו על ענין התפלה יעו"ש בר"ק -
 וז"ל עני"א אותם כקניניו לבארו בדרך רמז' הרומז'
 על האר"ש וסו' כסקיים הקימם אחת יקרה אשר
 ראייתו להרכ המקובל מוהר"ן ז"ל כס' ליקוטי מוהר"ן
 שדרש ככונת האי קרא שנתכרך בו יוסף הלדיוק כן
 פור"ת יוסף וכו' רמזו לשון פורת דקאמר וכתב ז"ל
 דע ריוסף הלדיוק כשכיל שזכר לכחינת תפלה כהלכתה
 כקר להרום ערב שהיא כחינת חיות הנמשך מנוקבא
 דפרדסקא הנו"ל על כן נתכרך כן פור"ת וכו' שסם
 רמוז לכחינת תרפ"ז אורות הנמשכים ומאירים משני
 שמוקו יתב' רהס יסו"ה אהר"ס כי יסו"ה כד' מילואיו
 ע"כ סמ"כ עולה רל"כ כידוע וגם אהי"ה כמילוי
 וידין הדין אלפי"ן עולים תנ"ס כזה קנ"א קס"ה
 קמ"ג סך הכל תנ"ס ורל"כ עולים פור"ת עם הכלל
 שמקבל מנוקבא דפרדסקא וכן תיבת פרדסק"ה עולה
 גימט' תרפ"ז עכ"ה יעו"ש בר"ק כארובה ודפח"ת :

ועפר"ק

אמרתי אלקטת מפנינו יקריו רנמלת
 דסווכס לכחינת התפלות כהלכתן זוכה
 להארות קדושות של פור"ת הנו' המאירים משמיהו
 יתב' כנו' וא"כ א"ש רזה רמוז האי קרא כרכת"ה
 היא"ת תעשיר" ולא" יוסף" כי ס"ת כל תיבות הנזכרים
 עולים גימט' תרפ"ז כדקדוק שהוא פור"ת ע"ה וכו'
 הכרכה העיקרית שאירו עליו כל הארות הקדושות
 הנו' הנמשכים משמיהו יתב' ומי הוא הזוכה לזה
 סיים ואמר עכ"כ ר"ת "ערב" לשרים" כקר ר"ל מי
 שזוכה לכחינת שלשה תפלות הללו כהלכתן וכנו' כרכבו
 הרב רעל ידי התפלה זוכה להס' ואומר עמ"ה ר"ת
 "עם" מסירת" הנפש רזהו מעלת התפלה שימקור
 נפשו לאל יקב' ע"כ וא"ש אה"ס והס"כ :

אם

כסף תלו"ה את עמי את העני עמך לא תהיה לו כנושה וכו' . ראינו להרכ הקדוש מוהר"ר קוד"א ז"ל שרמז כהאי קרא עניינים נחמדים על ענין הדיקה שבזכותו יבא משיח ליקנו עיני כד"ק בספריו הנחמדים כ"ק וכו' יעו"ש . ואנא ענ"ה אמרתי אוחזה בסנקיניו לכארו כפי מה שחננו האל יתברך והוא כהקדים להודיעך הקדמה אתה פשוט זהו דוכותה דל"קה מועיל לקרב הגאולה הוא דוקא כשפסיה נתינתה דוקא לשם שמים אבל אם תהיה לשם איה פנייה כגון להקנאות או להכר אחר ח"ו זו לא מעלה ולא מורדת כל כך וכאשר האריך בזה הרכ מוהר"א הכהן ז"ל כס' מ"ץ יעו"ש כד"ק . וכיחור בונה לשם שמים ככל מקום שאומרים דז"ל הוא ליחד קב"ה ושכינתיה דהיינו לחבר אהו ו' שהוא רמז לקב"ה כידוע עם אהו ה' שהוא רמז לשכינתיה וזה רמזו בקיבת ל"קה שהוא ל"ק ה' וזה ברור ליו"ת . עוד ידוע דזכותה של הדיקה היא גירמת להכניע סמ"אל וכו' ריליה וזונתו ליל"ה כהארץ כהבא הדיקה הרב מ"ץ הנוכח יעו"ש כד"ק : וכזה אבאר האי קרא דזה אומרו אם כסף "תתן ל"יחוד" ו' ה' אז תזכה א"ת עמ"י הנה גימט' אלו הקיבות כדקדוק עם שני כוללים דיהיו עולים תקב"ר והוא גימ' מל"ך משי"ח כ"ן רוי"ד מלא יו"ר עולה תקב"ר כדקדוק ובה לרמזו דזכותה שאתה נותן הדיקה וכונתך לשם שמים כנוכח דהיינו ליחד קב"ה ושכינתיה תזכה בזה לקרב ביה מלך משיח כן רוד' גם סיים את העני עמך כה לרמזו רגס תזכה להכניע סמ"אל וכו' ריליה וזונתו הרשעה כנו' וזה אומרו א"ת העני ר"ת א"ף תכניע הע"ני הוא גימט' סמ"אל עם ד' אהיותיו כדקדוק עולה גימ' העני והוא ג"כ מכונה כשם ענ"י כידוע וקיבת עמ"ך היא ר"ת עם "מחנותיו" כולם וסמ"ך ליה לא תהיה לו כנושה ר"ת עולה גימטריא ת"ף כדקדוק רמז רגס מכניע ג"כ זונתו הרשעה שהיא גימ' ת"ף כנו' ע"כ ודוק כי רמז נכון הוא :

ובאו"א

אמרתי לרמז כהאי קרא וקרא כהק' מה שראינו להר' מ"ץ הנו"ל דמכללא רשכ"תי שהביא במעלת הדיקה הביא מאמר אחד דגדולה כחה של דקה רעל ידה יזכה הארס לכוות מושכו ומחילתו כהיה עלמה רנוקנים כסאו לפני כסא הכבוד ממש וישכ ככסא לפניו ית' ממש יעו"ש כד"ק שכתב שהוא מעלה גדולה שלא יהיה כמותה שיזכה ארס ילוד אשה שפסיה מחילתו לפניו ית' עכ"ל והנה פשוט הרכר דלא יזכה ה"רס למעלה בואת אלא כשיקן דק"ו לעמ"י תורה דאם הוא נותן לעם הארץ אררקה אשכחן להכוא קנא דאמר אוי שנתתי פיתי לעם הארץ וכו' וכן אשכחן כפירושא דאמר במדרשא אם כקשת לעשות דיקה עשה אותה עם עמלי קורה

וכו' . והנה ידוע עוד דהרולה לעשות דיקה תמיד כרי שיקרא ככחינת נותן ל"קה לריך שלא יתן כדעתו על זרעו הבאים אחריו ומעשה דרוס לקיש דאיתתא כנמ' יוכיח שהניח קבא דמוריקא וכויה מלטער עליו כעת פטירתו . וגם תראה מה שכתב הרכ כלי יקר על הקורה ככונת הפסוק הנאמר כפ' קלל לא תפא"ר אחריו וכו' יעו"ש כד"ק דברים מתוקים מדבש . ועל פי כל סנוכר בזה אבאר האי קרא כרמ"ז הרמ"ז על האר"ש דזה אומרו אם כסף תלו"ה את עמ"י א"ת העני עמ"ך ר"ת הפ' כך אם כסף תבקש לעלמך ולא "הבאים" אחריו "תזכה" עמי "מושך" יהיה וכנו"ל אכל "תהיה" כתיבתך "עם" עמלו "התורה" "תזכה" מעלה "בואת" ורמז דלא יזכה למעלה בואת אלא דוקא כשהיא עם עמלי תורה וכנו"ל ודוק :

מדרש

תמוה הביאו הרכ חיד"א ז"ל כסדר יקרו כקומת אנ"ך וז"ל כשעה שקבלו ישראל את הקורה נכתבו אז כשורה רעה שעתיד ארוס להשזעבר בישראל עכל"ה . ועיניו מ"ש הרכ הנוכח כביאורו וז"ל ידוע כי הקורה נקראת שלום ושלום גימ' עשו וכשאלו מחזיקים בתורה שהיא שלום אז מבטלת עש"ו שהוא גימט' שלו"ס כנו' וכשמבטלים משלום שהיה הקורה אז שולט עשו וכו' ועוד כתבנו במקום אחר שזה טעם דיוסף איהו שטנו של עשו דיוסף הוא כתיבת יסוד שהוא שלום מבטל עשו שהוא גימ' שלום כאמור ואפשר שזה טעם יעקב אע"ה מר הקורה ליוסף דיוסף יסוד כתיבת שלום והקורה היא שלום . וזה רמז הכתוב לור ולדך הש"י ר"ת "תורה" שלום "יהיה עכל"ה כקידור יעו"ש . ועשי"ד אפ' שזה נכתוב רהע"ה כאומרו כנועם דבריו ש"י כה' מחסי וכו' . וכדי להכין כאו"א כונת מ"רש הנו' כדרך נכון והוא כהקדים את הידוע כי עיקר הוקפיה דעשו ואומתו הוא מבח השר העליון שהוא סמ"אל וזונתו שהיה ליל"ה כידוע וזה ברור . והנה שניהם עולים גימט' קרי"א וכן תורה ג"כ היא קרי"א וז"כ בזה הרי הוה כמבואר דכשאלו לומדים בתורה שהיא קרי"א אז כחה מבטלת עשו שהוא ארוס הבא כחוקף וכנכורה מבח שר דידיה שהוא סמ"אל וזונתו אבל כשמבטלים מתורה אז יהיה הנכורה לעשו מבח שר העליון הוה וזונתו כנו' וז"ל כשעה שקבלו ישראל וכו' :

פסוק

ואם שלם וכו' וילא"ה חנס" און" כס"ף . הנה ראינו להר' חיד"א ז"ל שכתב כי ס"ת וילא"ה חנס און הם עולים המן יעו"ש כד"ק . וכזה אנא ענ"ה אוחזה בסנקיניו וארמזו דר"ת עולה ט"ו רמז דביום ט"ו תלמח לנו הגאולה ובאשר כן היה אה"כ דביום ט"ו כחדש ארר היה הנח"ה עיקרית לכנו שושן . וקיבת כס"ף היא כינוי למדרגו היהודי שהוה דיקא המכונה כשם כסף כידוע מ"ש הרכ מוהר"ו אלנאזו

ויקרא

פרשת משפטים

יעקב

אלגאזי ז"ל כי הריק הוא מכונה בשם כס"ף יעו"ש כס' מענה לשון ועוד כשהקריק קמלא כי תיבות מרר"כיו"ה"רי בלא וי"ו באשר כתוב כמנולה עולים עם ב' כוללים גימטריא ש"ה ברקדוק שהוא גימט' מרדכי יסודי כנז' ותיבת וילפה היא וילא ה' רמז בזכות ה' והוא כינוי לקורה שקבלה מחדש וכידוע ובזכותה ילאנו מתחת ידי המן הרע ובנוכח במדרש יעו"ש ע"כ :

ואלה המשפטים אשר תשים לפני הים יזהדקוקי' מכוארים דים לדעת דלמה נקט כזה הלשון המשפטים ולא נקט הדינים ועוד תיבת אשר היא יקו"ר נפ"ש ובכר המפרשים ז"ל ררכו קס'קס לישב ואלפסר שיתבאר האי קרא כדרך רמז ע"פי מ"ש הרב ד"ח ז"ל בחומרא דעון המספר לשון הרע כמה הוא קזה דכסילו הוא בעו"ה נותן קנבורה וכן לראש הקל' שהיא לילי' ומתרחק מסטרא רקדושה יעו"ש בחומר העון ובכר ירוע דאס אח"כ רולה לחור כמסוכה היא מתניא כפלונתא כגמרא במס' ערכין קר אמר שאין לו תקנה עוד כי כבר ברתו דוד הע"ה ואמר יברח ה' כל שפתי חלקוק וכו' וקד"א דאפילו סיפר ים לו תקנה רכתיב מרפא לשון עץ חיים שהיא הקורה יעו"ש ועיין לקמן בס' ויקהל מ"ש בעה"ת כזה וכן עוד נק' מ"ש הרב חיר"א ז"ל כי הקורה היא רומזת בתיבת אשר כי אוקיותה הם גימ' אל"ף וז"ת והיא גימ' אשר עיין לקמן בפ' נשא מ"ש הרב ריס הנז"ל ומעתה אפשר שזה רמז האי קרא באומרו ואל"ה היא נוטריקון ובעון אמויה לשון הרע המשפטים היא גימ' פפ"ה שהיא גימ' לילי' עם האוקיות והכולל רמז שנתן תנבורה לה וכנז"ל אי לזאת התקנה לזה לטל ולהכניע את כחה אש"ר דיקא שהוא יומז לקורה כנז"ל קסים לפניו דים לו תקנה בכחה של קורה כי כן הדין ולא כמ"ר דאין לו תקנה ק"ו רקי"ל אין לך דבר שעומד בפני הקסוכה וא"כ כלימוד הקורה הוא כודאי מתקן ודוק כי כדור :

אם כסף תלו"ה את עמי את העני עמך וכו' - אפ' להכין האי קרא כדרך רמז והוא בהקדים מ"ש הרב הגרול מוהר"א הכהן ז"ל בספר מעיל לזקה משם חופא אליהו בח" מהני מעלות דאית לה לזקה דעל ידה יזכה האדם שיעלה ויהיה מושבו נגד כסא כבודו יתב' עכ"ל חופא אליהו וכיאר עליה סכהן דהכונה הוא בהקדים את הירוע מאי דקי"ל דלמעלה אין ישיבה וכו' ולא ניתן דמות לשום מלאך וסדף לישב כלל ברכיב שרפים עומדים ממעל לו וכו' ולא ישב כי אם דוקא מלאך מט"ט בעת שהוא כותב זכיות ישראל כירוע מן המעשה שאירע לחכמי ישראל שכתבו לפירס כנז' בארובה במס' חגיגה יעו"ש נמלא דאין ישיבה למעלה לשום מלאך וסדף עם כל זה הזוכה

לעשות לזקה אז הוא מתעלה יותר מן המלאכים והשרפים ויושב כיוסבה נגד כסא כבודו יתב' עכ"ל יעו"ש כד"ק כסוי' שע"א ורפס"ח והנה כבר הקדמתי לעיל כהאי קרא דעיקר הזקה שעל ידה יזכה האדם למעלות טובות הוא דוקא כשהיא לשמה לית' סס ו"ה עם י"ה הא לאו הכי לא מעליא יעו"ש עוד נקדים את הירוע רעל ירי הזרקה יזכה האדם שישרה עליו שמו יתב' שהיא שורה עם העני קמיר כרכיב אני את דכא וכו' וכשהארס יעשה לזקה קשרה עליו ומקרא מלא ריבך הכהוב אני בלדק אחזה פניך וכן בתיב והלך לפניך לזקק כבוד יה"ה יאספך וגו' נמלא דשם י"ה דהיה שורה עם העני ואיר עליו כשכיל זזה המלוה ובזה אפשר לכאר רמז'א דהאי קרא כס"ר יזה אומרו אס כסף תלו"ה נוטרי' תקן לית' ו' ה' את עמי קרינן בה את עמי עיון כחידוק ור"ל שיסה מושכך קמיר עמי כנז' וגם נוטריקון א"פ עמי' את חזכה עמי מושכך ייהיה הרי קרא זכיים וכנז' כרכרי הרב ז"ל ועוד חזכה זכיים חזקה את העני רמז גם מה שהוא עם העני שהוא השראת שכינה עמך וזה רמז בתיבת א"ת שהיא רמז לשכינה כירוע מ"כרי ז"הק וזה אומרו את העני עמך וכו' ודוק כי פשוט הוא וברור :

עוד יתבאר בונת האי קרא אס כסף תלוה את עמי את העני עמך לא תהיה לו כנושה וגו' אפשר להכין ע"פי מ"ש הרב הגרול מוהר"ר קיד"א ז"ל בס' פ"ד דט"ל ע"ג וזקד איתא כמדרש עקיד הקב"ה לעשות אל וחופה לבעלי מלוא אלל בעלי קורה כנ"ע ואית לן חלק קריין לזה קרא כי כלל החכמה כלל הסכף וגו' שנית אשירי אנוש יעשה זזה וגו' ג' עץ חיים היא למחזיקים בה וגו' עכ"ל והרב עטרק תפארת אבא מארי זלה"ה קאר דמאי טיבוקתא היא לבעלי מלוא לעמוד במקום ג'ולים וסוקייסו ררכנן לא גמירי וארדבה כמו לער כנפסס ומלא כדכרי דז"ל דשם בעו"ה מלמדיו קורה לכל מי שחזיק כיר ק"ח והינו ריבוקת וטיבוקת שיכיו גם סס ת"ת ויהיו אלל כני קורה עכ"ר יעו"ש כד"ק ועיין נ"כ בס' מדבר קדמות כזה יעו"ש ומעתה אפשר לרמז כל רברי הנז"ל והקירה והתירוז כפסוק זה דז"א אס כסף תלו"ה את עמי נוטריקון תהן ללומרי ומקוימי הקורה אז חזכה עמי מושכך יהיה א"ס ת'המר הא ע"ל י'רס נ'לטער ע"ל מ'ושכך כ'מוחס וזו היא קוסיס הרב כנז"ל כי ארדבה כמו לער וכו' לזה אמר לא תהיה לו כנושה כי תיבת לא היא קירולא ר"ל לאו הכי וטעמא טעו"ס תהו"ס קורה הירדעיס וילמדך התם לכ' ודאי' כמותס נעשית ותפענג ש' הרבה ודוק כי סס כרמיס כטוב טעם :

פרשת תרומה

מדרש

תמוה וז"ל כיון שאמרו ישראל נעשה
ונשמע מיד אמר הקב"ה ויקחו לי
תרומה עכ"ל. עוד איתא ג"כ מדרש תמוה וז"ל אלכי
ה' אלהיך אשר הולאחיק מארץ מלרים לכן ויקחו לי
תרומה ע"כ. והנה כל המפ' ז"ל ררכו קס'קס קס'ק
הסופר בביאור הני תרי מדרשי תמיהי הני דמה תלוי
זה כזה ענין ל"ן עם התרומה או ענין ויאת מלרים
עם התרומה וכל אחד לררכו פנה כאשר תראה
בשפתתא קש"ר גזר'תס' ואנא ע"יאת אמרתי להכינת
הני תרי כחדא מתתא. וסוף בהקדים מה שראיתי
כאזכר לתר' מן קמיה הוא הרב מוהר"א החזקוני ז"ל
בשפרו הכבוד שפי ידות שכתב ככונת הני פסוקי
הנאמרים בפ' ויקחו וז"ל אהם ראיתם את אשר עשינו
למלרים ונו' ועתה אס שמוע תשמעו כקולי ונו' כי
לי כל הארץ ואהם תהיו לי ונו'. והפסוקים הנזכרים
הקו' שי מכו'אר בהם ראשונה קשה מהו לומר אהם
ראיתם אשר עשינו ונו' דמאי רבנא שיעשה להם
במלרים ועוד למה אמר ועתה וכו' מהו הלשון של
ועתה. ועוד מה כונת אומרו אס שמיע ונו' דמאי
כונת זה האס רקאמר דאס הוא לשון תנאי א"כ הו"ל
לומר וסיה וכו' כמו כל תנאי שלרוד להוות תנאי כפול
ועוד קושיות אחרות. ועוד קושית גדולה על מה
שררשו בגמ' על פסוק ויתולכו כתחית ההר ונומר
ואמר ר' אבירמי כמן חופה מכאן מודיע רבה וכו'
תלמד שפה הקב"ה את ההר כניגית וכו' אס תקבלו
הצורה וכו' וקשה וכו' הקורם תנתן בעל כרחם היכי
שייד. גם באמת מלינו כי כתחילה אמרו ישראל
נעשה ונשמע וא"כ למס הולך אח"כ לכפות עליהם
ההר כניגית וכו' וכן הקשה קושיות אחרות והביא
כמה עניינים יעו"ש. אך פירש ונקלר דבריו וז"ל
ולכא אל ה'יש"כ יוכן הכל וסוף בהקדים מאי דאיתא
במס' כתר' וז"ל הגמ' הכותב נכסיו לאחר והיה בהם
עבדים ואמר הלה אי אפשי וכו' ר"ל שאינו רולע לזון
את העבדים אס היה רבו שני כהן הרי אלו אוכלין
בתרומה בעל כרחו כפי שהוא רבו שני רשכ"ג אומר
כיון שאמר הלה אי אפשי בהן כבר זכו בה הורשים.
והויגן בה לתנא קמא אפי' עומד ולווח אמר רבא
כלווח מעיקרא כוליה עלמא לא פליגי דלא קנה.
שתק ולכסוף לווח כוליה עלמא לא פליגי דקנה כי
פליגי שזכה לו ע"י אחר ושתק ולכסוף לווח תנא קמא
סבר מרשתק קנה ורשכ"ג וכו' יעוויגן בגמ' שהאריכה
כזה. ולא לנו דלכוליה עלמא כין לח"ק זכין לרשכ"ג
ראס שתק כתחילה ולכסוף לווח קנה ולווחה לאחר
שתיקה לאו כלום היא ואס רבו שני כהן אוכל בתרומה
בעל כרחו ככהן זה כרור. וזוה א"ש כונת הכתובים

רז"א כה קהמר לכית יעקב ונו' אהם ראיתם אשר
עשינו ונו' ר"ל אנו כעלמי עשיתו למלרים וגם ואשה
אתכם אנו כעלמי וגם ואכיל אתכם הלי אנו כעלמי
ולא זכיתו לכם על ידי אחר כלל ובאופן פעם שתקתם
וקיבלתם כל הטובות ולא אתתם או אפשי בהם וא"כ
כתחילה אהם שתקתם וקיבלתם כל טובותי לכן ועתה
אס שמוע ונו' אס זה הוא לשון ודאי כמו אס כסף
ונו' והייתם לי סגולה ונו' ושמת קאמרו ה"ך ועלה
על הדעת שנקבל התורה בעל כרחנו לכן מפרש ואמר
כי לי כל הארץ ר"ל מזה אהם רואים שהדין עמדי
שאס רייתי לכפית את ההר בעל כרחו הלא כי לי כל
הארץ וא"כ הייתי יכול לכפותו גם על שאר האומות
כאשר החזרתי את התורה על הכל ולא רנו לקבלה
ולמה לא כפיתו אלא רוקף עליכם אלא היינו טעמיה
משום ואהם תהיו לי ממלכת כהנים ונו' ר"ל מאחר
שמתת להם שתקתם וקיבלתם מתנותי של ויאת מלרים
וירעתם בפרט כי עיקר ויאתתם היתה על קבלת
התורה וכשבילה בארז"ל בפסוק תעבדון את האלהים
על ההר הזה וא"כ היה כתחילה שתיקה וקנה בעל
כרחו לכן ואהם תהיו לי תיבת ל"י דיקף כאשר אנו
כסן וקדוש כן אהם מוכרשים שתהיו קדושים דין כהן
יהיה לכם כנו"ל דהכותב נכסיו לאחר שהוא כהן הרי
זה רבו שני ולזה כיון ששמעו ישראל כך אז ויענו
כל העם ויאמרו כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע
עכ"ל. כקולור יעו"ש כד"ק שהארוד וכיאר כמה
עניינים כס' תשא יעו"ש :

והי

עוד אקדים ג"כ הקדמה אהם ידועה הוכחה
במר' וז"ל ויקחו לי תרומה למה יכא זהב
שכמשכן ויכפר על מעשה העגל ע"כ. ולא לנו רעיקר
התרומה הוא כרי לכפר על עון העגל. וא"כ מעתה
על פי כל הנו' קום קרא להני מדרשי תמוה הנו"ל
ויכא הראשון רזה אומרו אלכי ה' אלהיך אשר הולאחיק
ונו' לכן ויקחו לי תרומה הרי ויקבאר ע"פי הנו' דרולה
לומ' כיון שהולאחיק מארץ מלרים אנו כעלמי ובאופן
פעם שתקתם וקיבלתם כל הטובות וכפרתם שכבר ידעת
כי הולאחיק על מנת לקבל התורה כנו"ל וא"כ הו"ל
שתיקה כתחלה ולכסוף לווח וכבר הקרמנו רלכוליה
עלמא שתק כתחילה ולכסוף לווח לווח דלאח"כ לאו
כלים היא ונקינתם לי בעל כרחכם וא"כ כיה- אח"כ
הלכתם ועשייתם העגל ומרדתם כי כודאי חטא גדול
יש בידכם דאין לכם שום ז' פיטורא כלל לכן ויקחו
לי תרומה כרי שיכא זהב של המשכן ויכפר על מעשה
העגל ואי לא"ה חייבתם אהם ב"מ כליוה על מעשה
העגל שעשייתם וכרור למכין :

ובזה

גם כן מכו'אר מדרש הראשון הנו"ל כיון
שאמרו וישראל ל"נ מיד אמר הקב"ה וכו'
ור"ל דלפי האמת יש להעך דלמה אמרו נעשה ונשמע
וקלא

ויקרא

פרשת תרומה

יעקב

והלא היו יכולים לפטור את עצמם ולומר ראיין אנן ריזים לקבל הקורה כמו שאמרו שאר האומות אבל לפי"ה א"ש דכיון דשחקו כחמילה וקבלו כל טובות שעשה עמהם כיוצאם ממלכים לכן לא יוכלו לזווח לבסוף כנז' ולכן אמרו כפה מלא נעשה ונשמע וא"כ כיון שאמרו נעשה ונשמע הודו כפיהם שהם מוכרחים לקבל אלהותו עליהם ואם כן למפרע נחשב להם עון גדול כמה שעבדו את העגל לכן אמר הקב"ה שהיה גלוי לפניו שעבדו לעבוד העגל ויהיה בידם עון גדול הקדים ואמר ויקחו לי תרומה וגו' כדי שיבא זכב של המשכן ויכפר על מעשה העגל וכנז' ע"כ ודר"ק :

ובאו"א

יוכן בדרך קלה על פי הנזכר כיון שאמרו ישראל נעשה ונשמע וכו' לפ"ד רבעל כרחם סוכרחו לקבל אלהותו ויכרך כנז' ועוד נקדים את הירוע דעיקר התרומה הוא לעשות כס המשכן לשרות בו שכינתו ויכרך ומקרא מלא ריבך הכתוב ועשו לי מקדש ושכנתי וגו' וא"כ ז"ל כיון שאמרו ישראל נעשה וכו' והודו דמוכרחים לקבל אלהותו ויכרך לכן מיד אמר הקב"ה ויקחו לי תרומה וגו' כדי לירד לשכון כחוכם ע"כ ועל פי כל הנז"ל כזה אמרתי ג"כ להכין כונת מאמר קמה ונפלא וז"ל אמר רבי שמואל בר נחמני נאה היה להם לישראל לומר כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע שמה נאה להם לומר אלה אלהיך ישראל וכו' עכ"ל וכל המפ' רבו קש"ס כביאורו דמאי קא משמע לן פשיטא דזו נאה וזה אינו נאה ומעיקרא מלבד ראינו נאה אלא אין רע כעולם גדול מזו שיאמרו אלה אלהיך וגו' יעויין בר"ק מה שהריבוי כביאורו ומקום הניחו לי לבאריו בדרך פשיטה לפי הנז' ואפי' שפיר והוא דהכי בא רשכ"ן להודיענו דכשלמא אלו ישראל כקחלה לא אמרו כ"ו וחייבו עצמם מדין הנז' דשזיקה כקחילה וכו' א"כ שפיר היה להם לומר אלה אלהיך וכו' משום שיש להם טענה אלימתא כי אנוסים אנן היינו כקבלת אלהותו ויחב' אבל עכשיו שאמרו כ"ו וטעמא משום דעל כרחם מוכרחים הם כרינא לקבל עליהם אלהותו יתב' כנז' משום שזיקה וכו' כנז' א"כ טוב לית להו טענה אונס וא"כ איך אמרו אח"כ אלה אלהיך וגו' דזה אינו נאה להם כלל כלא שום טענה אלימתא ולכן אינו נאה להם כלל ע"כ :

מדרש

קמה וז"ל ויקחו לי תרומה הה"ד שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד עכ"ל וכו' שז"ס דמה ענין זה לזה אף אפשר להכינו בדרך פשוט והוא ע"פי מה שכבד הריב דכרו שלמה כפרשת קשא וז"ל עוד אפשר לפרש דרך שלישי ע"פי מ"ש ה' זרע כרך ככונת מאמר ר"ל שאמרו על פסוק וזו זכב קסף וזהב שהרכת להם גרם להם עשיית העגל עכ"ד

רו"ל והקשה הריב ז"כ הנז"ל דלכאורה איך לנו לדעת דאיך הלוי זה כזה ויחזק דיוכן כהקדים את הירוע מאי דאיחא כמסקת סנהדרין פ' חלק דיהוויקום אמר לבני דורו ראיין רובה להניחם לעבוד לאל יתב' דלמה הם לריבוי לו לעבודו כלום אנן לריבוי לו אלא להאור לנו הרי יש לנו זהב ואבנים טובות שמאירים לנו אמרו ליה הרי הם שלו דכתיב לי הכסף ולי הזהב אמר ה' לבלואך אמר להם כבר הוא נעשה שלנו דכתיב השמים שמים לה' והארץ נתן לבני א-ס וגו' אם כן הקב"ה ת"ו אינו משגיח עוד כחחוקנים וכו' :

גדהנה

גם ישראל נכנסו בדעת הזאת ולפיכך עשו את העגל וכו' נמלא דריבוי הכסף והזהב הביאם לטעות כעגל ולפיכך ליה הקב"ה שיאנו ישראל זכב וכסף לעשות בו משכן כדי לירד ולהשרות שכינתו כיניחם שידעו שהאל יתב' הוא משגיח כחחוקנים ולה' הארץ ומלואה לכל ת"ו יסובו עוד לכסלה וכו' עכ"ל ז"כ ז"ל ועיין מה שביאר ע"פי-כריו הריב דכרו שלמה יעו"ש בר"ק כחופן תכלית הוולא מדברי קדשו דעיקר מה שזיונו האל יתב' על עשיית המשכן הוא להודיענו דעדיין הוא משגיח כחחוקנים ולא כמו שהיו סוכרים כחתי ועשו העגל ועיין מ"ש הריב ויחל משה ז"ל כי האומרים דהש' ית' אינו משגיח כחחוקנים הם סוכרים דת"ו שתי רשויות יש יעו"ש בר"ק וא"כ מעשה כזה א"ש דזה אמרו ויקחו לי תרומה הה"ד שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד והוא דעיקר התרומה למע אלא כדי לידע דהקב"ה עדיין משגיח כחחוקנים כנז' ולא כמו שהיו סוכרים כחתי עוד שעשו העגל וא"כ השת' דעל ידו התרומה וידענו דהאל יתב' הוא משגיח כחחוקנים והוא אחר ואין עוד מלבדו ע"כ :

ובזה

ג"כ תבין כונת מדרש קמה וז"ל ויקחו לי תרומה רבי כרכיה פתח ואתה הדין הוא דכתיב לך ה' הגדולה והנבירה וכו' יעו"ש הביאו הריב כרכה אליהו ז"ל ועיין מ"ש כביאורו אף לפ"ה הרי הוא כמבואר והוא דאפשר דנקשה רבי כרכיה דלמה לריבך תרומת בני ישראל ועל זה תירץ הה"ד לך ה' הגדולה וכו' ור"ל להודיע גדולתו ויחב' דעדיין הוא ככל עת משגיח כחחוקנים ולא כמו שנכנס בדעת ישראל כנז' ע"כ :

ובאו"א

אמרתו להכין כונת מדרש הנז' שדרש ר' כרכיה הה"ד לך ה' הגדולה וכו' בדרך רמז הרומז על האר"ש והוא דהן כחמילה אכתיב כלל אחד שכתבו מפרשי סמ"ר דכל מקום שאומר הדין הוא דכתיב וראוי כי יש איזה קישור כפסוק ובה' הפנא שפתח לתרומה כפסוק אחר שמכיל עכ"ל המפ' וא"כ לפו"ס האז כללוא יש לדעת דכאן מה נקשה כפסוק ויקחו לי תרומה עוד שהביא זה הפסוק של לך ה' הגדולה כפתיחתו ויוכן כונתו בדרך

ויקרא

פרשת תרומה

יעקב

מטעם זה עלמו קרינן כה תור"ה מ' דמטעם זה זכיתם ולקחתם את הקורה ואפ' רחיק להו למלאכים דינא דבר מלרא כי הכל טעם אחד להם וכנז"ל ע"כ ודו"ק :

ובאו"א

אמרתי להכין כדרך אפשר כונת רכרי הרב כע"הט הנו' ויקחו לי תרומה אוקיות קור"ה מ' דמטעם נכחון כזה והוא להכין ב"כ כונת רש"י ז"ל שכתב וז"ל ויקחו לי לשמי וכו' וכל המפ' ז"ל דרכו קסת"ס כביאור רכריו ואמרתי דאפשר לקשר שני המאמרים הנו' בקשר אחד והוא ע"פ מה שראיתי כחוב כס' מר"ת להרב הגדול מוהר"א הכהן ז"ל שהביא משם ס' הלוני ז"ל וז"ל דע כי כל אות החת מן ב"כ אוקיות של אוקיות הקורה דמוז כה שמו יתכ' רחיקו שם העלם יכו"ה כילד אות האל"ף היא כלוורה יו"ד וי"ו יו"ד כזה א' ו' מלמעלה ו' מלמטה וזאת ו' היא כאמלע הרי בין הכל עולה כ"ו נימטרותא שס יו"ה וכן אות ב' היא תלתא ווי"ן וכשתהפוך אותה כהיפוך היא כלורת אות חו"ת הרי ג"כ עולה מספר נימטרותא כ"ו וכן אות ג' וכו' יעו"ש כאורך כלוור כל הכ"כ אוקיות עכ"ל . ועפ"ד הנו' כזה א"ש דזה בונת רש"י ע"ה כר"ק באומרו ויקחו לי לשמי דיקא וכו' קימא על ידי מה לו"א תרומ"ה שהיא אוקיות קורה מ' וכנז"ל ור"ל דעל ידי שאתם לומדים בקורה שנתנה כמ' יום אתם מיחדו' ככל אות ממנה שמו ית' כנז' כי כל אות רמוז כה שם יהו"ה אחד ונתשכ כאלו לוקחים שמי ממש ע"כ :

ובאו"א

ויכן כדרך רמוז כונת רש"י ז"ל שכתב לי לשמי' עם תיבת תרומה והוא בהקד"ים את הירוע מאי דכתב כאורך הרב מוהר"א הכהן ז"ל בקפר מ"ן וכן כתבו המפ' רע"ו מלות הדרקה זוכה הארס לעשות לו מלכוש וחלוקא דרכנן כגן עדן וכמו מאי ראשכתן המעשה שהובאה כמררש כרכו אליעזר ורכי יהושע שהיו מהלכים כדרך ופגעו במלאך אחד שהיה כידו חלוק אחד והיה מכהיק וכו' ושאלו למי זה והשיבם לארס אחר שהוא יושב כאשקלון ושמו יוסף גיננא וכו' ועשאו ממלות הדרקה שהיה זהור כה הרכה ומיר הלכו אללו וכו' יעו"ש כ' ותכין כמה גדולה כחה של הדרקה : עוד ידוע מ"ש הר' המקו' מוהרנ"ש ז"ל בקפר מג"ע ע"ה דקור המלכוש שעושה הארס הוא המושך עליו ש"ע נסורין עילאין והם שורשם מכ' שמות אל' כמילוי כזה אל"ף למ"ד שעולה כל שם גי' הק"פ ושני פעמים עוליס גימ' ש"ע כדקדוק ועם אוקיותיהם ששה ונס ארכעה כוללים הכל עוליס גימ' מלכו"ש עם כ' כיללים עוליס גימט' ש"ע והם גימט' שני שמתיו יתכ' יו"ה ארנ"ו שעוליס ג"כ כמספר ש"פ עכ"ל"ה ז"ל ועיון מה שכתבתי לעיל כס' וילא יעו"ש כהרובה . וע"פ כל הנו' כזה א"ש דזה מה

שכתב רש"י באומרו לו לשמו דיקא שהוא גימט' ש"פ כדקדוק רמוז לסוד זה המלכוש שזוכה בו הארס ונעשה אוקו בקיומו מלות הדרקה וזה אומרו לי לשמי על ידי מה לזה אמר תרומה שהוא רמוז על מלות הדרקה ע"כ :

וכדרך

רמוז אמרתי עוד להכין כונת האו קרא ויקחו לי תרומה מא"ת כ"ל וכו' והוא ע"פ מ"ש הרב המקו' מוהרנ"ש הנו"ל כס' הנו' והבאתי דכריו לעיל בפ' תולדות ככונת הפסוק והנה אכתנו מאלמים אלומים כהוך השדה וכו' וקורף דכריו דכשני עניונים מכניעים ישראל כחה רסע"ה ושר דידיה הוא סמא"ל ויולאים מן הנלות והם קורה וקדית שמע וזה רמוז כפסוק כי אש קרחה כאפי ר"ת א"ש אנכי שמע ותיבת כאפ"ו ר"ת ככל ארס פרס י"ון שהוא רמוז על כל הנלוות כולם שניטולים מהם כזכותם של קורה המתחלת מפי יתכ' כתיבת אנכי וגם כזכות ק"ש . והנה התיבות הללו אנכ"י שמ"ע הם עוליס גימ' תל"א והם אוקיות הנעלמות שיש כתיבת שר"ה וז"ל והנה אכתנו מאלמים וכו' כהוך השדה וכו' יעיון לעיל ותכין הדברים . דבר הלמד מן דבריו הרב כי זכות אלו השני עניונים הם מועוליס ככל עת לנאלה והם עוליס כגימ' תל"א כמכואר עוד ידוע דכשאין כעו"הר כנלוקא אז השכינה היא גולה עמנו כמו שאמר הכחוב ככל לרסס לו לו וכו' והיא קרויה ככחינת יורדת כי כעו"ה יררה מאינרא רמה וכו' . והנה תיבת קרומ"ה קוא לשון הקרוממות וכן ביאר הרב כמ"ח ז"ל יעיון כר"ק . וכזה א"ש דזה כאל לרמוז לנו האו קרא ויקחו לי תרומה שהוא לשון הקרוממות כנז' ורמוז שירמוז אותי מן הנלוות ככל פעם ועל ידי מה לז"א מא"ת כ"ל דוק כתיבות של מאת כל עוליס גי' תל"א ע"ה שהוא גימט' של אנכ"י שמ"ע כנז' ורמוז לנו האל ית' רככת אלו השני עניונים יהיה לנו נאלה ואז יהיה לו הקרוממות מן הנלות ע"כ :

פסוק

ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו וכו' . והדקדוק מכואר דלמה נקט לנו ולא לכבו וכו' וכבר ראיתי להרב שדה הארץ רבדק זה הדקדוק וקירץ יעו"ש כד"ק . ועוד דמאי נפקא מינה אם יתן כנרבת הלכ או לא . ואנא עניא אמרתי לתרץ זה כדרך נכון והוא ע"פ מה שראיתי להרב הגדול כעל ס' קול ששון הגר"מ שכתב ז"ל דע כמה לריד הארס להקריח מליהנות מארס שהוא קמאן וכילו ולא יש לו נתיבות לב וכמו שאמרו רז"ל כמסכת סוטה על פסוק כי חנס מזורה הרשע כעיני כל כעל כנף וכו' אמר רב אפי' העופות מכירים כלרי עין ואין לוקטים החטים שכתוב רשמו וכו' יעו"ש עכ"ל"ה . א"כ כל שכן הארס שהוא כעל שכל ודיעה כמה לריד לו להיות מקרחק עד אין קץ שלא יתנס מן הכלי

הכילוי כלים שהם כארס לנוף והנפש וכו' . ודע כי הכילוי והגדירות הם כמינים שונים ועונשם ושכרם אין דומים זה לזה . ואני אמסול לך משל למלך אחד שליוה לעכריו העומרים לשרתו שלא ילכשו לפניו כגדים שלוכשים עליהם כשהם ככית הפכשיל ועשה להם כגדים מפוארים כמלכוש הגדולים של השרים וקטנים שילכשום כעת שרופים לעמוד לפניו לשרתו כהם אכל ככית הפכשיל ילכשו כגדים הנרועים והשחוקים . והנה אחר כל זה נמלאו כעכריו ארכעה חלוקת האת עשה כרטון המלך שבעומדו לפניו לוכש כגדים המפוארים שנתן לו המלך אכל ככית הפכשיל לוכש הפחוקים . הכ' הים לוכש אלו הכגדים המפוארים ככל מקום כין ככית המלך כשעומדים לפניו וכין ככית הפכשיל ולא פושטים אותם כלל . הנ' אותם כגדים שנתן להם המלך לא חשבו לכלום ולא פשטו מעליהם כלל כגדים הלאים והמזוהמים כין ככית הפכשיל וכין בעומד לפני המלך . הד' כן היו עושים בעומד ככית הפכשיל היו לוכשים דוקא כגדים המפוארים ובעומד לפני המלך היה לוכש כגדים הלאים והמזוהמים . והנה כודאי כסדר עונשם של אלו כן הוא עונש השלישי קשה מן השני והרביעי הוא קשה הרבה כלי שום ספיקא וזם הנמשל אנתנו כני ישראל חנן אותנו האל יתברך כמדת הרחמנות והגדירות שהיא מלכוש ויתברך שהוא רחמן ונדיב אכל הקמלנות והכילוי היה מצד הסיעורא אחרא והקל' כידוע ורמו כית הפכשיל הוא עשיית זרכי הארס ואכילתו וכל דבר שאין בו עבודת האל יתברך . ולנו האל ית' כשהשמש לפני רכיונו כעשיית המטות והלרקות לא תלכשו הלכוש הנרוע של הקמלנו' כלל . אכל כזרכים רידכו אדרכא קהיו כמו ענייט ממז וכמאמר הקנא והיו ענייט כני כיתך וכו' . והנה רע כי נמלא ארכעה מיניט כארס . ה' עושה כמו שלוח האל יתכ' ויותר כמו מעשה של אכל גורן שהיה מקמץ ככיתו וכמלוח הלדקה היה נותן לגכאי כנגד כל מה שקיכך כידוע . כ' הוא מי שנהג קמיד כוחרנות כין כמלוח ובין בלרכי כיתו רעל כל פניט יש עליו עונש כידוע . ג' הוא שלא קיכל עליו כלל ללכוש כגדי המלך לא כשהוא עומד ולא ככית הפכשיל וזה רומז למי שהוא מקמץ ככל מקום כין בלרכי כיתו וכין כמלוחיו יתכ' א"כ הוא קמיד עומד ככגדים הלאים ולכן עונשו קשה מן הכ' כנו' אכל ר' רכ עונשו מכלם זה רומז על מי שהוא כעשיית המלות שהם זרכי המלך לוכש כגדים הלאים שהוא מקמץ עד גמורה אכל כעת הפכשיל רומז על זרכי גופו הוא לוכש כגדים המפוארים של המלך רומז שהוא מותר הרבה ולכך עונשו ג' כ' אין לו סוף וקץ ה' יולנו עכל'ה יעו"ש כר"ק :

ומעתה ע"פ דברי קדשו אמרתו אפשר דבזה אחי שפיר רלכך הזכירה הקור' והקפידה ללות דרוקא מאת כל איש אשר ירכנו לנו וכו' דרוקא שהוא נדיב לב . וגם כרקרוק נקט לנו ולא לכנו לרמוז דרוקא לזר אחד רסוף כענין המלות הוא מותר אכל בלרכי כיתו הוא מקמץ וזה כמו חלוקה א' כנו' ! שהוא כמו אכל גוריון כנו' מזה רוקא תקחו את תרומתי שהוא לדיק גמור כודאי ע"כ וק"ל :

פסוק ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר וגומר והדקדוקים מכווארים . א' תיבת לי ית'ר נפיש רסול"ל ויקחו תרומה וכו' . ב' תיבת מאת כל יתרים . ג' תיבת איש יתרה רסול"ל מאשר ירכנו לנו וכו' וכל המש' ז"ל ררכו קס'תס כזה . ויובן לפק"ד וסוף כסקדים את הידוע רהלריק ע"י לימוד הקורה לשם שמים יתעלה כמעלות עליונות עד שיעור שינוע שיסיה כמדדנת לדיק מושל יתרת אלהים וכו' ודרשו רז"ל כזה דרונה לומר שיכיה הקב"ה נוצר והלדיק מכטל או להפך הלדיק נוצר והקב"ה מקיים באופן שהכל יהיה קלוי ככחירת הלדיק וכאשר ירלס יעשה וזו היא הכטעה שהכטיית הקב"ה לזר הע"ה ע"י שמואל הנביא כאומרו כי ראיתי ככנו ל"י מלך וכו' ודרשו שאמר כ"ב יכו"ל עליו מלך וכו' יעויון כר"ק . וכן אשכחן ככמה לדיקים שזכו לזאת המעלה כמו רשכ"י ע"ה שאשכחן בו ענין נפלא כאשר הוכא בהשמנות שכסוף ז"הק כח"א שפעם אחת נגזרה גזירה על כל העולם ליחרכ כ"מ ועמד הוא וספזיר הרבה עם המלאך וכו' עד שביטל הגזירה וכו' עד שיטאה בת קול ואמרה מה אעשה שאני נוצר וכו' יוסאי מכטל וכו' יעו"ש . וכן גם כן אשכחן כרכי כחינא כן דוסא ככמה מקימות כידוע . וכזה א"ש רזה כא לרמוז האי קרא כאומרו דבר אל כנו ישראל ויקחו ל"י דיוקא ר"ל שזכו סיקחו זאת הכחינה של מלך ל"י שאמרתו כי ראיתי ככנו לי מלך וכו' שיהיו הם עליו קמיד ככחינה עליו מלך וכו' ומה שיגזרו יתקיים על ידי מה יזכו לזה קיים ואמר תרו"מה שהיא אותיות תור"ה מ' כנו"ל ור"ל אס יהגו כקורה שניתנה לארכעים יוס אז כזכית תורתם יזכו לזה אבל הודיעם כי העיקר שע"י תורתם יזכו הוא דוקא שיסיה לימודם ליחד קב"ה ולא לשום פנייה אחרת שכעולם זה נרמו כאומרו מא"ת כ"ל כי תיבת מא"ת עולה גימ' איל"ת רמו לשכינה הנקראת כן כידוע . ותיבת כ"ל רמו ליסוד כידוע ור"ל ליחד ית'ה ומל"כות שיהיו כיתור גמור . ועי' שיהיה כל תכלית כוננת דוקא ליחד קכה"ו אז ודאי יזכו להיות הארה שלהם מכחינות עליונות שמהם יזכו לזאת הסארה הקדושה שיהיו ככחינות שהם נוצרים והקב"ה מקיים כנו' ונרמוזו הכחינות כתיבות שאמר אחר כך והם אי"ש אש"ר כי תיבת אי"ש היא ר"ת "אמלע יומין ש"מאל

ויקרא

פרשת תרומה

יעקב

שמאל שהוא רמז לכחיותו תנ"ק כידוע ותיבת אש"ר היא רומזת למקום עליון כיוקר כידוע ליו"ח ע"כ וק"ל וא"ש אק"ס וספי"כ :

מדרש

תמוה סוכה כספרי המפ' ז"ל וז"ל ויקחו לי תרומה ספ"ר שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד ע"כ וכשמו כן הוא וראיתי להרב קו"י רקח נר"ו ספיקא אוקו וכיארזו יעויין בד"ק ייובן כדרך הפשר והוא כהקדים מה שכתב הרב מוהר"י אלנאזי ז"ל בס' ויקהל שנתן טעם לשכ"ח לעשיית המשכן וז"ל דע רטעם הדבר הוא ע"פי הירוע רא"ה הם סוכרים קמור רמעשה שמים עדיף ומטעם זה הם עוכרים ע"ז כידוע רעוענים הם אוני חפץ בעבודה זרה למה היו מעטלים וכו' ואף כי למה למה לנו לכתלה מכל מקום הם אזרו לכתבהם דסכרי מעשה שמים עדיף ומטעם זה הם עוכרים ע"ז וכו' והנה הנספד לכתלה זו הוא ענין המשכן כי ידוע מאי דאיקא במדרש שכל מה שיש למטה יש למעלה ועם כל זה האל ית"ב הניח העליונים וירד ובחר כמה שהוא מעשה אומן ידו כשר ורם למטה להור"ת נפ' רמעשה כשר ורם עדיף וממילא גם נפלו שועלי הון וכושו כל עוכרי פסל המתהללים באלילים שחופסים הטיטה רמעשה שמים עדיף ועוכרים ע"ז וכו' וזה יכתב כונת הכ' ושכנתי בתוך בני ישראל וכו' וזו והיינו להם לאלהים וידעו כי הני' ה' וכו' עכ"ל בקיטור - היולא מתכלות דבריו דמן המשכן מוכח הוכחה ברורה דהש"ת הוא האלהים ואין עוד - ומה נעים לפי זה כונת מאמר הנז' דז"א ויקחו לי תרומה וכו' וכו' קומא למה ללא לעשות לו משכן אבל מעיקרא יש לרעת דלמה איהו ית"ב לריך לירד למטה ולא כל יש למטה יש למעלה כנזכר לזה אמר ספ"ר שמע ישראל ה' וכו' ר"ל עיקר מה שרובם לירד למטה הוא כרי להוריענו רמעשה אדם עדיף כנזכר וזוה מתקבלת טענת העוכרים לעבודה זרה כנז' רמן ענין המשכן וידעו כי ה' הוא אחר ואין עוד כנז"ל ע"כ וק"ל :

ובזה

הרי הוא כמבואר ג"כ כונת המדרש תמוה הנז"ל וז"ת ויקחו לי תרומה ספ"ר לך ה' הגדולה וכו' ור"ל רגם ככאן נחקה כעל סמך דלמה לריך לקחת לו תרומה אלא וראוי לעשות לו משכן וקשה דלמה לריך למשכן והלא כל מה שיש למטה וכו' ל"א דע דעיקר כונתו היתה בעשיית המשכן להוריע רלו לברו הגדולה והגבורה וכו' ואין עוד מלכדו כנז"ל ע"כ :

פסוק

ויקחו לי תרומה וכו' ואיקא במדרש על זה ספ"ר קורה לום לנו משה עכ"ל ה' והוא תמוה דמה שייך זה לום וכל המפ' ז"ל דרכו קס'תם ככיוארזו ויובן לע"ד כהקדים מ"ש הרב ז"א ז"ל ככונת המדרש דאיקא כילקוט על פסוק רבים אומרים לנפשי

ונו' רבים אלו האומות לנפשי אלו ישראל אומרים לם אומה שמעם כפינו אנכי ולא יהיה לך וכו' ולכסוף ארכעים יום עשו את העגל כלום תקנה יש לם עכ"ל - וכיאר הרב ז"ל כונתו כהקדים מ"ש הרב מוהר"ו ז"ל כשם הרב נגה ורדיו ז"ל וז"ל ואע"ג דכשלי פרק נגמר הדיון משמע דכתיב לא אלמא כדכרים שבעל פה יש לומר דגזירת הכתוב דלא ענש הכתוב לעובר על דבר המלך רק כשמלווהו פה ה"ל פה ולא כשמלווהו על ידי כתב עכ"ל נגה ורדיו ז"ל : וכתב הרב מוהר"ו ז"ל לשיטה זו נוחא מאי דאמריו כנמ' מכאן מודעה רבא לאוריותא וכו' ולכאורה יש לרעת דמה שייך מודעה רבא נבי מלך כתיב כל אשר ומרה את פיו יומת וכו' ואם כן פשיטא דלא גרע מלוק ה' מגזירת מלך - אך על פי שיטת הרב נגה ורדיו סנז"ל נוחא דלוי המלך אין בו מיקה כי אם פה אל פה דוקא אבל לא ככתב כנז' אף אכן דהוא הדיון מלך ש"ס ע"י שליח דאין בו מיקה דקרא כתיב כל אשר ימרה את פיו דוקא עכ"ל מוהר"ו ז"ל :

הנה

נמלא היולא מתוך דבריו ז"ל דבעבורם זרה ליכא טענת אונס ומודעה דאנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענוס ה"כ הדר דינא דמחוייבים כה מדין כל אשר ימרה את פיו - וז"ל רבים אומרים לנפשי וכו' אומה שמענה כפינו מפיו ית"ב אנכי ולא יהיה לך וכו' וא"כ הם שמעו מפי המלך כעלמנו וכיאר אחר מ' יום ילכו וכו' וראוי אף ישועתם לו וכו' עכ"ל ה' יו"א הנז"ל יעו"ש - וכבר ידוע ג"כ דעיקר התרומה הוא כדי שיכא זהב שבמשכן ויכפר על מעשה העגל וכו' :

ומעתה

על פי כל הנז' כזה הרי הוא כמבואר כונת מדרש הנז' דזה אומרו ויקחו לי תרומה וכו' והטעם הוא כדי לכפר כנז' וקשה והלא מעיקרא יקשה דמי יאמר דאכן תטאנו והלא יש לנו טענת מודעה רבא מטעם דכיווי המלך אין בו מיקה מגזירת כל אשר ימרה וכו' כי אם דוקא כש"ס אוקו פה אל פה כנז' ככתב כל אשר ימרה את פיו וכו' אמר אבל כש"ס ע"י שליח הוא פטור מן הדיון ואם כן גם אכן נלטינו על ידי מרע"ה ופטורים וחזרה טענת המודעה למקומה וא"כ למה אכן לריבים כפרה לזה ספ"ר קורה לום לנו וכו' קו"ר דיקא שהיא ניעמ' קרא' זה ש"ס לנו משה דוקא משא"כ אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענוס כידוע ואם כן כע"ז וראוי ליקא לסאי טענתא דמפי המלך ולא מפי שליח וא"כ חטא גדול וראוי יש עלינו כמה שעשינו העגל ולכן ויקחו לי תרומה וכו' כדי שיכא זהב שבמשכן ויכפר על מעשה העגל ע"כ :

מדרש

תמוה וז"ל בשעה שאמר ישראל נעשה וכשמע מיד א"מ הקב"ה ויקחו לי תרומה

וכו'

וגו' עכל"ה וכבר הארכנו בכיחורו לעול' ויוכן כדרך אפשר והוא ע"פ מ"ש הרכ יו"ה ז"ל כפ' זו וז"ל ידוע מאי דאיתא בגמרא דמס' שבת ע"פ ויק' לכו כחחחיה ההר וגו' אמר רבי אברמי רמן חיפה מכאן מודעה רבה וכו' והרב ז"ל חדר ברוח"כ מבינאו למלוא כמה עניינים בהשו' נכונים להקרא דהאי מודעה יעו"ש' וקרא מנייחו כחב זו"ל עוד לער"ן כביכול מודעה זו על פי מאי דקיימא לן האומר למחר אשכים ואקרא פרק זה נדר גדול נדר לאלהי ישראל וקו"ל אמיתו לגנובה כמסירתו לנכוס' וכחב הרמב"ם ז"ל בהלכות גירושין רמי שאנסוהו לעשות דבר שהוא חייב בו לא מיקרי אונס וכו' ואם כן שפיר יש לומר הכא דליכא טענת מודעה דהא קודם שכפה עליהם את ההר אמרו נעשה ונשמע וסוי נדר גדול נדר לאלהי ישראל וכיון שמתחייבים מדין נדר אף שאנסו אה"כ לא הוי אונס דהא אנסם בדבר המתחייבים בו דלא הוי אונס עכל"ס יעו"ש' - ולא לט' דעיקר מה שנתחייבו כקיום הקורה הוא מסיבת שכבר הקדמו ואמרו נעשה ונשמע' והנס ידוע דעיקר הקרומה הנז' היא כדי לעשות בו משכן' עו"כ את הירוע דעיקר מה שזכינו להשראת שכינה הוא דוקא כשכיל קבלת הקורה כנז' כמדרש משל למלך שהיה לו כח חביבה ובה אחד ולקחה אמר ליה לקחת את בחי קח אותי עמה וכו' יעו"ש במדרש באורך :

ומעתה

בזה הרי הוא כמנו' אר בוונת מר' ע"ז כיון שאמרו ישראל נ"ון וכוה נתחייבו מדין נדר כנז' ואפי' שאחר יאנסו כקבלת הקורה עכ"ז נתבטל האונס לכן הקב"ה מיר אמר ויקחו לי תרומה וכו' דרכר גלוי וירוע לפניו דעקידים לקבל הקורה ועל ירה יהיה השראת שכינה למטה לכן ליום אוקס שיכינו לו מקום כדי שהח"כ ירד אללם ע"כ וק"ל' ועפי"ז נ"כ מוכן בוונת המד' ויקחו לי תרומה הה"ד כי לקח טוב נתתי לכם וכו' והוא מבוא'ר עפ"י המש' והנמשל הנז' וק"ל :

איתא

כמד' זו"ל על פסוק משכני אחריו נרונה וכו' רבנן אמרי ממה שהשירית שכינתך כקובינו כדכתיב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם וכו' אחריו נרונה עכל"ס' וכל המפרשים ררכו קס' אס' ככיאורו' ויוכן כדרך אפשר והוא כהקדים מה שכח הרב יו"א ז"ל כפ' במדבר משם הרב קוזה דוד ז"ל דע דקידושין שקירש הקב"ה את ישראל כנחונת הקורה הם היו על תנאי כדכתיב ויחן להם ארלות גוים וכו' וקודם שנתן להם הארץ פטעו ודיהם וקיבלו קידושין מאמר דסיינו שעשו את העגל וא"כ כלנו למחלוקת רב סוכא ורב יהודה שנתלקו כמס' קידושין על האומר לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאהן לך מתאים וזו הרי זו מקודשת ויחן ופלוני הני אמוראי דחד אמר

וכוא יחן רונה לומר שהקידושין חלין למפרע מעכשיו והח"כ יחן המתאים וזו וסד אמר לכשיתן חלין הקידושין מכאן ולהבא וכל עוד שלא נתן אינה מקודשת ואמרו שם למאי נפקא מינה להיבא רפשטה ירה וקיבלה קידושין מאחר קודם הנחינה למאן דאמר ויחן אין קירושי שני כלום דלמפרע כיון שנתן חלין הקידושין מעכשיו' אבל למאן דאמר לכשיתן א"כ כל עוד שלא נתן קידושי שני אירבה הם הקיימים וקידושי ראשון נחבטלו עכ"ל הנמ' - וא"כ דון מינה ולוקי באחרין למאן דאמר והוא יחן עדיין קדושין שקירש הקב"ה ה"ה ישראל כקורה קיימים ואין קדושי העגל כלום' אבל למאן דאמר לכשיתן אדרכס נחבטלו קידושי קורה וקידושי העגל הם הקיימים עכ"ל' - עוד נקדים מאי דאיתא במד' זו"ל כפ' נשא על פסוק ויהי כיום כלות משה להקים את המשכן וכו' אמר רבי משל למלך שקירש את כחו ועשה להם קידושין גדולים ושלטה כהם עין הרע כשכח להשיאה מה עשה נתן לה קמיע כדי שלא תשלוט עוד עין הרע כך כשכח הקב"ס ליתן הקורה לישראל ולא היה אלא קידושין שנאמר לך אל העם וקידשתם וכו' משבחו למשכן ועשו את המשכן נתן להם כרכה שלא ישלוט עין הרע עכל"ס הרי מבואר מזה דכמתן קורה לא היה אלא קידושין ובהקמת המשכן היו הנישואין שהיה' הסיפה והאפריון וא"כ מעתה יגדל הצימא למאן דאמר לכשיתן חלו הקידושין אבל קודם לכן לא וכיון שפטעו ויהי'ם וקיבלו קידושי העגל נחבטלו קידושי האל יתברך ח"ו דקידושי הם ראשונים וקידושי העגל הם הקיימים א"כ איך עשה נישואין במשכן כלי קידושין ומכ"ש שכבר נאסרו עליו ונאקדשו לעגל אך כדי ליישב זה נקדים מ"ד כנמ' דלא היו ישראל ראויים לאותו נעשה וכו' שא"ס חטאו לביר וכו' וא"כ עיקר חטאם היה הו"ה דוקא ללמד תשובה וכו' וכן פירש"י דהוי גזירה מלך וחשיבו באנוסים עכ"ל' ועיין בהר"ז ז"ל שכן הוליא ג"כ מרקדוק לשון הנמ' שאמרה לאותו מעשה וכו' משמע הא לאתרת ראויים' וא"כ ודאי מרחטאו בלוקה מעשה מוכרח שהוא מן השמים כדי ליתן פתחון פה לבעלי תשובה וכו' ואנוסים הם עכ"ל יעו"ש' ונקדים עוד את הירוע מאי דכתיב הפוס' ז"ל כריש מס' דקידושין כר"ה האשה נקנית וכו' הא דלא תני הויס קונס כהנס דמשמע בעל כרחי קונה אותה וקיימא לן דאין האשה מתקדשת בעל כרסה משום הכי תני נקנית דהוא מרעהם עכ"ל יעו"ש' ומעתה כזה נאישבה קושייתנו שפיר רטוב והנין עשה הקב"ס עם ישראל נישואין וחופים כמשכן בלתי קידושין שנים אחר של העגל דקידושי העגל אליבא דכולי עלמא לא חלו דהו כאונס כנז' דהא אנוסים מיקרו כסטא זה עכל"ס יו"א :

ומעתה

ויקרא

פרשת תרומה

יעקב

ומעתה

ב"פ כל הנו' כזה הרי הוא כמבואר מאמר הנו' משכני אחריו רכנן אמרי ממה שהשירית שכינתך כתוכנו וכו' ור"ל רכתולה אכן היינו קוברים רמעיקרא קירושין שלך לא חלו כלל משם ריקרושין שלך היו על מנח כנו' וא"כ לפי מהן דאמר רלח חלו אלא רוקא לכשיתן אכל קורס לכן לא ואם פשטה ירה כנחיס וקיכלה קירושין מאחר לא חלו כלל קירושין ראשון וא"כ רון מינה ואיקו באחריו דאין ג"כ קורס הנתינה קיכלנו קירושין העגל וא"כ פשיטא רלח חלו קירושין שלך כלל אך ממה שא"כ השירית שכינתך כתוכנו כמשכן כלא קירושין שנים מזה מוכח ריקרושין העגל שהם קירושין שנים אין בהם הדרכה אין בהם תועלת וקשה למה אלא מוכרח לומר מטעם האמור ריקרושין העגל הם באונס היו והוא"ל רהו באונס כבר כתבו החוס' ראין האשה נקניה בעל כרחה כנו' וא"כ מוכרח ריקרושין הראשונים שלך הם העיקר וקירושין העגל שהם השנים הם בטלים וא"כ לפ"ז בודאי אחריו נרולה ולא הית לן שום טענה כלל לאפקיעני נפשיך ואתם אלהינו ומלכנו ער כאן :

פסוק

ועשית שלתן עליו שטיס אמתיס ארכו ואמה רחכו ואמה וחלוי קומתו . ראיתי להרב נפש יוסף ז"ל שדרש האי פסוקא כנימט' כר"ת וס"ת יעו"ש כרב"ק . ואנא ענינא אבא אחריו ואותוה כסנסינוי לכארו כאו"א כפי מה שחנני האל יתברך . והוא כהקדים את הירוע מדברי הגמרא כמה חובה על האדם מוטלת ליחון לרקה לעניים כעת אכילתו כי כך אמרו בגמ' המאריך על שלתנו מאריכוין לו ימיו וכו' ופירשו הטעם לפי שעל ידיו זה האריכות דילמא אחי ענינא ויהיב ליה דכתיב המזבח עץ שלם אמות גובהו דכתיב וירכר אליו זה השלתן אשר לפני יו"ה וכו' והקשו פתח כמזבח וקיים בשלתן וחירטו ר' יוחנן ור' אלעזר דאמרי תרווייהו כל זמן שב"המק קיים מזבח מכפר עליו ועכשיו שולחנו של ארס מכפר עליו שנאמר הלא פרוס לרעב לתמך וכו' יעו"ש עכ"ל . וכבר ג"כ האריכו כזו"הק"פ תרומה כמעלת המאכיל לעניים על השלתן כעת אכילתו יעו"ש ועיין בספר הקדוש ראשית חכמה ג"כ מה שהאריך כזה וכבר דגולה מעלת האדם המאכיל לעני על שלתנו דמלוה זו היא מללח אוחו מן השטן דאיהו מלאך המות יעו"ש כר"ק . גם ידוע דגולה מעלת מלוה הדרקה היא מהפכת מדת הדיון לרחמים וזה פשוט . והנה ידוע מ"ש חכמי המקו' ז"ל שורש הדינים הם ש"ך ושורש החסד והרחמים הוא רמזו כשם ע"כ שהיא יו"ה במילוי יוריין כי חס"ר נימט' ע"כ וזה ג"כ ברור ליו"ח :

ומעתה

אפשר רזה הפסוק רמז כרמיזא כל

הנו"ל כענין השלתן שהוא של האכילה וזה אומר ועשית שלתן ס"ס ת"ן רמז דכעת האכילה יתן לעני לרקה . ואם תעשה כן הו' ראשונה תזכה על"י שטי"ס תיכת על"י נימט' ומנ"ע שטי"ס נימט' שט"ן רמז שימנע השטן ראיהו מלאך המות ממנו וכנו' דמלוה זו היא מללח אוחה מן השטן וזה רמז כאומר ע"י שטיס . וגם ר"ת אמתיס ארכו ואמה רחכו ואמה וחלוי קומתו עולה כדקדוק ש"ך וס"ת אמתיס ארכו ואמה רחכו ואמה וחלוי עולה נימט' ע"כ שהוא מקור החסד והרחמים דבא לרמזו לנו דמלוה כזה היא כנר"ס המעלות להפך מידת הרין למידת החסד והרחמים וכנו"ל ודו"ק כי רמז נכון הוא ע"כ :

פרשת תצוה

סמיכות

הפרשיות וכל יתרות החלר נחשח ואתם תאום את בני ישראל ויקחו וכו' . רכר ידוע שכל המפ' ז"ל ררכו קס"קס ככיאור הקמיכות הנו' וביארו לפי פשוטה . ואנא ענינא אמתיס להכיניו כדרך רמז' נס"ת לפי מה שחנני האל יתב' והוא כהקדים שנים ונ' הקרמות הלריכוס לענין הנה ידוע מדברי סאר"י ז"ל כי תיכת כ"ל רומזת על ספירת היסוד' כי הוא כולל חמשה חסדים וחמשה גבורות הרי כין שניהם עשרה וכל אחד כולל מתמשה הרי כין הכל עולוס נימ' חמשים עכ"ל . ועיין בס' מאורות נחן יעו"ש . עוד ידוע דהל"יק השומר אות כרית הוא מכונה כשם כ"ל כי הוא רמזו כישו"ד והשפעתו ממנו . עוד נקדים מ"ש הרכ הקדוש המקו' רמז' ז' זוק"ל בפ' ויתו ככונת הכתוב ועמך כולם לריקים לעולם ידשו ארץ וכו' והאריך הרכ כרו"ח מכינתו והת"ר כקיוור מהן דנטיר להאי כרית זה ענין גדול שהרי כל מלוה ומלוה כשנעשית אז כעת עשייתה גורס יחוד למעלה ואחר עבור יומ"ז כטילה אוחה הארה דירה אכל גדולה מילה שהיא פועל עשוי ותאום ככשר וכל עוד שיהיה נשמר כטהרה ימשוך תמיד אוחה הכתינה הפרטיות שנעשית כשעת המילה ולכן כהסרת מסך הערלה נכנס כחוך המלכו"ת שהיא כסוד השער לה' כי שומר הפתח לא יעמוד בפניו . ואתרכב כנפלא וכו' ועאל כהאי לריק וכו' ובנין כך חקרון לריקים ר"ל שכל אחד נקרה כשם לריקים שנים לכן לא נאמר ועמך לריק אלא לריקים שנים כסוד שני לריקים דמילה ופריעה ואז שם שד"י כחוקפו וכמילואו נימט' החי"ד נגר שני פעמים אוח של מילה ופריעה משפיעים וכו' עכ"ל ז' זוק"ל ועם שאין אכן מכינים עומק רכריו הקדושים אכל הנראה משטח פשטיות דכריו כי השומר אות כרית קרש מושך עליו האדה משם שר"י כמילואו שעולה חס"ר כנו' . עוד ראיתי להרב

להרכיב מ"ן הנו' כקב באוקיותיו באות ח' וז"ל קל"ר כינוי לשכינה יעו"ש טעם למה נקראת כן מה שהכיה המפ' כי אלה"ם ריודין עולה שלש מאות וכן הוא חיבת קל"ר עם האוקיות עכ"ל יעו"ש - עוד כקב הרב ר"ח וסרב זרע קדש ז"ל כי השומר אות הכרית כהונן זוכה להכניע הנחש דא איהו ס"מ וזונאו לילי"ח יעו"ש בד"ק בארובה - עוד ידוע מה שכתבו חכמי המקור ז"ל שהשומר אות כרית קדש מלכר דזוכה לזה המעלות הכולל גם זוכה למשוך עליו האדם מן שם אה"י כנ' מילואיו ביודיון בהה"ן כאלפ"ן עולה חשכונס גימט' פוח"ס רמז שהוא חתום בחוקים המלך ועיין שורש הענין הנו' בספר מאור ושמש כנדפס מחדש בפרשת פינחס יעו"ש בד"ק רכרים נחמדים - עוד כקב הרב החסיד בעל ר"ח כשער הקדושה וז"ל כל השומר אות כ"ק כל רינים אחכפין חסוקיה וכו' יעו"ש וידוע שהריניס הם רומזים ורמזים בחמשה פעמי' אלה"ם העולים גימ' ק"ל וברור :

ומעתה

ע"פ הנו' יאירו עיניך ככוונת הסמי' הנו' בטוב טעם דזה אומרו וכו"ל אוקיות ושימ"ר כ"ל רומזים להשומר אות הכרית הקרוי כן כנו' אז זוכה למה מעלות טובות ראשונה יקד"ח אוקיות תקי"ד רמז שיאיר עליו שם שר"י כמילואו כנו' - גם החל"ד רמז שימשוך ג"כ הארה משכינתו יקבדך הנרמזת בשם חל"ד כנו' ועל ידי כן יזכה אז להכניע סמ"אל דא איהו נחש וזונאו יזה אומרו נחש"ת אוקיות נח"ש ח' גם מלכר כל זה זוכה למחק הדינים וז"ל עשו'ן כרמ'ז חקף ואתה"ה אלה"ם א"ח כנו' ישראל ויקחו הנה ר"ה אלו עם האוקיות עולים גימט' ק"ל ע"ה שהוא כינוי לכל הדינים כנו' וגם ס"ח אלו בדקדוק עולים גימט' תנ"ו שהוא גימ' של אה"י"ה כמילואיו העולה כן שהוא גימט' חות"ס המהיר עליו ומקישו כנו'ל מ"ש הרב מאור הנו"ל וליכא מירי דלא רמזי באו' ע"כ וא"ש א"ח"ס והה"כ :

ובאו"א

א"ש' להכין סמיכות נחשת ואהה תלוייה את בני וגו' והוא לפי מה שראיתי להר' נפש יוסף שדרשה בענין גרות שבת בר"ת יעו"ש אמרתי אוחזה בסנקטיו לכארו והוא ע"פי הידוע מאי דאיתא בגמרא דמס' שבת וז"ל בדף כ"ה ע"כ אמר רב נחמן אמר רב הילקח בר שבת חוכה וכו' עכ"ל"ה - עוד ראיתי להרב סורורו של שבת שכח בדף י"ט ע"ג וז"ל חייב מלות הנדרות הוא על שניהם הזכר והנקבה כמ"ס כס' פע"ח שער חוספת שבת וז"ל הכנת הנרות היתה על ירך רוקא וכוה שתצרוך ותעמיד הנרות על המנורה ואך הדלקתם חתיה על ידי אשתך דוקא וכו' יעו"ש בד"ק - עוד ידוע מאי דכתב הטור וז"ל ויש לעשות שני פתילות אחד בנגד זכור ואחד בנגד שמור וכו' והרב קש"ש הנו' ביאר קורן של רכרים בארובה

הלמה לריך שני נרות דוקא יעו"ש - וע"פי הנו"ל בזה יוכן כונן סמיכות הנו' דז"ל נח"ש ח' ר"ח כ"ר שבת חוכה קעשו ואהה תלוייה ח"ס כנ"ו ר"ה תכין לרכי סגירות ואחד אשתך תדליק שני נרות יחד ע"כ ודוק כי דברי הרב נרמזים :

פסוק

ואתה הלוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתיב למאור להעלות בר קמיה - והקדוקים מזוהרים לעין כל - א' אומרו אליך היה יקור' נפיש' ועוד חיבת זית למה לריכה למימר הלא בכל מקום סתם שמן הוא שמן זית - ועוד למה נקט זית בלשון יסוד והול"ל זיזים - ועוד חיבת למאור רבול"ל להאיר כי כן לריך לפי דקדוק הלשון - ועיין כס' אנ"ד מה שחירן לזה - ועוד למה נקט בזה הלשון להעלות והול"ל לומר להרליק נר וכו' וכבר ידוע מאי דחירלו לזה בגמ' - ואפשר להכין האו קרא בדרך רמז וכוה יקורלו דקדוקים כנו"ל - והוא כק' את הידוע מ"ש חכמי האמת דכל עיקר ישיבתנו בגלות הוא כדי לקנן חטא אד"הר כאשר תראה שורשן של דברים כס' ז"כ יעו"ש - וידוע מ"ש הרב שחי ידות כס' הנו' הקדמה עמוקה קלת בכונת לשון הנמרצ' דקאמרה דחיה קטנה ענכיס ונחנה לאדם וכו' וז"ל דע כי קוד הענין כי ענכיס רומז על שמות הדינים שנתכברו כחטאם וזה רמז לשני שמות אלה"ם שהם עולים גימ' ענכיס וידוע דשני פעמים אלה"ם הם עולים בגימ' שלש מאות וחשעים ע"ה בזה כי אלה"ם ריודין עולה בגימ' חת"ן ואלה"ם פשוט עם אוקיותו עולה גימ' אה"ד ותשעים היו בין הכל עולים שלש מאות ואחד ותשעים יעו"ש בד"ק - עוד ראיתי הקדמה קטנה שהכיר אותה הרב מדרש אליהו הנד"מ כפירוש מנלה דות בכונת הכתוב שאמר לה כועז לרות ישלם ה' פעלך וסמי משכחתך שלמה וגו' וז"ל ידוע דהשכינה אית לה קי"ח אורות ועל ידי העונות הם מסתלקים ומתפשטים ממנה והלדיק על ידי מעשיו הטובים יכול הוא להקוירם לה וזה כונן כועז שהוא הלדיק שאמר לרות שהוא רמז לשכינה כידוע ליר"ח ישלם ה' פעלך וסמי רמז לאלו קי"ח אורות שהם גימ' קה"ז עם האוקיות יהיו שלמים וכו' עכ"ל"ה - ואודיעך כי חוששתי אחר דברים הללו להודיע אבל מאין שורש הקדמה הנו' עד שמלאתי מולתה כס' של הרב הגדול הוא הרב שר שלום בספרו הנחר הנדול בדף ק"ך יעו"ש ויאירו עיניך :

והנה

הלדיק המתוירם הוא על ידי לימוד קורטו כידוע - וידוע דכללות האוקיות הקורה הם ז"ך אוקיות כ"כ וחמש דמנלפ"ך כפולים - עוד ידוע כי כתי המקדשות שנתכרו הראשון היה ח"י שנים דוקא והשני ח"ך שנים - עוד ידוע כי הנואלים שיגאלו אוקנו לע"ל הם מרע"ה כסוד מ"ה שהיה הוא ר"ק מש"ה

ויקרא

פרשת תצוה

יעקב

מש"ס ועמו משיח בן דוד - עוד ראיתי להרב ס"ס שכתב דלעת"ל ויאירו עליו ששה שמות הקדש והם עולים נימט' נ"ר יהו"ה אהי"ה יהו"ה אלהי"ם יהו"ה ארנ"י ועו"ש כד"ק בארוכה :

ומעתה

ע"פ כל הנז' נכח לביאור האי קרא דכ"א לרמזי כל הנז' וזה אומרו ואהה הלוה את בני ישראל ויקחו אליך דייקא ר"ל דאם ידלו הכשהם בגלויות תבוא ותגאל אותם כי אתה הנואל שלהם וז"ל הליך אותך יקחו כדי לגאל אותם לזה אמר יעשו ראשונה שמ"ן נימט' שלש מאות וקשעים רמז בתחילה לריך להתעורר לתקן חטא אדם וחיה שפגמו בחטאם והנבירו שני שמות אלהי"ם כנוכר העולים בנימטריא ענכ"ו"ס שזו הוא הפגם וזה רמז בקיבוק שמ"ן ואז כודאי כיון שיקוקן חטא אר"ה אר"ה נזכה להחזיר ולהאיר לשכינת עוזנו את קו"ת הירוק המסקלקים ממנו בעוונותינו וזה שרמז בקיבוק ז"ת נימט' תי"ח ע"ה וכי תימא כמה נזכה לתקן זה חטא אר"ה ולהחזיר לשכינת עוזנו אורח הנז' לז"א ז"ך רמז בכך לימורם כהורה שכללות אותיותיה כ"ז כנז"ל ואז ג"כ נזכה שיכנו בתו המקדשות שנחרכו בעו"ה שהיו מיושבים נימט' כהי"ת שהם תי"ת ת"ך כנז' - ועל ידי מי נזכה לזה סיים ואמר למאור ר"ה למלך משיח אביא זמשה רבינו - ואז כודאי נזכה אחר הגאולה להעלות כ"ר תמיד רמז שיעלו ויאירו עליו ששה שמות הקדש העולים בנימט' נ"ר הנז' ולא יהיה עוד שעבוד וגלויות אה"כ וזה מבטיחנו בקיבוק תמיד יק"ר שיהיה כבי"א :

פסוק

ועשה להם מכנסו כד לכקות כשר ערוה מתתנים ועד ירכים יכוו - ראיתי להרב פני ילחק ז"ל שדקדק בקיבוק לכקות כשר ערוה הם יקור נפיש דכיון דאמר מתתנים ועד ירכים יכוו אכן ידענו זה ותירץ ע"פ מאי דאוקא כמס' יומא דרבי אלעזר בן חרקום עשה לו אמו כאונת של שקי ריבוא וכו' ועכ"ז היה כשרו נראה וכו' יעו"ש ז"ל ועשה להם מכנסו וכו' ועיקר עשייתם באופן שיהיה לכקות כשר ערוה ולא כהיה דר"ה בן חרקום הנז' עכ"ל יעו"ש כד"ק - ואנא ענינא אמרתי להכינו כאר"ה והוא כהקדים את סידוע מ"ש הרב עץ חיים ז"ל דע דעיקר אלו הכנדים כלם הם כאים לכפר עון אר"ה עי"ש כד"ק שהאריך בזה הענין כל אחד מהם יעו"ש - וכן ראיתי להרב בע"הט שכתב כס' זה דכנדי כהונה מכפרים על הערוות יעו"ש - וידוע רכל עיקר חטא אר"ה וחיה היה כפגם גילוי ערוות כארז"ל כי אר"ה עיקר חטאו ששימש מיטקו כיוס וכו' וכן חיה שכל עליו הנחש והטול כה זיהמה בארז"ל ע"פ הנחש הסיאנו וכו' יעו"ש - וזהו א"ש דז"א ועשה להם מכנסו כד אכל דע לריך לכיון דכל עיקר עשייתם

ולכשתם הוא לכקות כשר ערוה ר"ל לכקות ולתקן חטא אדם וחיה שחטאו בגילוי ערוות שהוא כשר ערוה ע"כ :

פסוק

רכוע יהיה כפול זרע אורכו וכו' - ראיתי להרב חיד"ה ז"ל שכתב דיש לרעק דכיוון מקפר זה למה אך דע כי החושן היה כה לכטל כחה של עשו שהוא כדמיון האלכבע הקטן שהוא הזרע כי ישראל הם נמשלו לגודל דכתיב ודגלו עלי אהבה וכו' קרי כיה וגודלו עלי וכמו שהגודל אינו כקדר האלכבעות אלא הוא נפרד לכדו כן ישראל הם לכדס והאלכבעות הם דמז' לר' מלכויות והקטנה שהיא הזרע רמז לעשו הבא באחרונה דכתי' הנה קטון נחסיך וכו' והוא רומז לזר"ת דעליו נאמר "זרוע" רמה "תשכר ר"ת זר"ת וכן "זכח" רשעים "תועבה וכו' והחשן היה ארכו זרע לכטל כחו וכו' עכ"ל יעו"ש כד"ק - ואנא ענינא אמרתי להכין טע"ס וכין באופן אחר דלמה ישראל נמשלו לגודל ועשו לזרע והוא ע"פ מ"ש המפ' ז"ל דטעס למה כשישראל עושים רלונו של מקום נקראים בכחינת ישראל לפי שאותיות ישראל הם אותיות ל"י רא"ש רמז דכשהם עושים רלונו של מקום אז יהיו הם ככחינה רמה שיהיו ככחינת ל"י רא"ש שיהיו הם גזרים והקב"ה מקיים וכו' - וידוע דעיקר עשיית רלונו יתב' הוא על ידי שיקימו תרי"ג מלות של תורה - והנה אותיות גודל כמילוי כזה נימט' ל"ו ו"ד ל"ת למ"ד עולים כדקדוק נימט' תרי"ג וא"כ כזה א"ש וטעס נכון דלמה ישראל נמשלו לגודל דוקא לרמז הגדולתם ומעלתם הוא דוקא כשמתקיימים מלות התורה הא לאו הכי לא :

ומה

שנתכנה עשו כשם זר"ת יוכן כדרך אפשר והוא ע"פ מה שראיתי להרב הגדול כס' שקי ידות שכתב בפ' בראשית וז"ל דע דיש לו לקמ"ל החת ידו שג"ס מחנות של טומאה במספר ימי השנה דאנן מונים ללכנה שג"ס ימים והיה נופיה הרי שג"ו וכו' יעו"ש כ"כ - ועוד ידוע דזונקו של קמ"ל הוא לילי"ת וחשכונם של שניהם עולה כנימט' תרי"א וקמ"ל אינה שרו של עשו כידוע - וא"כ כזה א"ש דלכן עשו כרמז כזר"ת כי אותיות זר"ת עולים עם הקיבוק שש מלות ואחד עשר כי תיבת זר"ת הוא שש מלות ושבעה ונ' אותיות הנז' גימ' קרי"א ולכן ל"ו נאה ויאה להתכנות כזו ושש של זר"ת על שם שרו וזונקו וכן אותיות זר"ת כמילוי עולים הק"ת שג"ו כזה זין" ריש" תי"ו לרמז ג"כ דאיהו אחוז גס ככל מחנות הטומאה של קמ"ל דהם שג"ו כנז"ל - והנה ידוע ג"כ מ"ש כזוהק דעמלק ועשו הם ככחינה ח"ה - וכבר הקדמנו דהחשן הוא כה לכטל כחו של עשו ולכן כשדקדק בזה הפסוק המלא דנימז גס עמ"לק והוא דר"ת זה הפסוק "רכוע יהיה" כפול "זרע" ארכו "זרע" עולים בנימט' רמז' כדקדוק וכן עמל"ק עם ארכע אותיותיו עולה כנימט' כזה

כזה לרמוז רחשן הוא בא הן כרי לכטל כח עשו והן לכטל כח של עמלק ראינו ככחינאו כנו' ע"כ :

ואתה קלוא את בני ישראל ויקחו אליך שמן ויתן זך כתיב ונו' אפשר להבינו כדרך רמו והוא דירוע מ"ס הרב חיד"א ז"ל דכל סלומד כקורה כענוס דוקא ולא לשם יופרא ח"ו אז וזכה זכויס מעליהא שיהיה לו ניצוץ מן מרע"ה וזה רמוז כמ"ס כנמרא שהיו אומרים החכמים זה לזה משה שפיר קאמרק וכו' עכ"ל הרב חיד"א ז"ל . עוד ידוע מ"ס חכמי המקו' ז"ל כי ע"י לימוד הקורס כענוה לשמה יזכה ליחד ולקשר ספירות הקרושה כולם יחד ויהיו אחוים משלשה ראשונות עד שמלכות שהיא האחרונה ועיון כזה קלמ כס' הקדוש ראשיה חכמה יעו"ש כר"ק עוד ידוע מ"ס הרב מאורוק נתן ז"ל כי שמ"ן רומז על ספירת החכמה וזו"ת רומזת למלכות יעו"ש . וידוע דאוקיות הקורה הס כ"ז אוקיות כנו"ל ואס כן ז"ל האי קרא כדרך רמו ואתה קלום את בני ישראל ויקחו אליך דוקא ר"ל שיזכו להאיר עליהם ניצוץ דורך וכאלו הם לוקמים הוהך ממש תדע על ידי מה לז"ה שמ"ן זו"ת ר"ל אס יזכו ליחד ולקשר הספירות זו כוז עד שימשכו שפע מכתינת החכמה הרומזת כקלת העליונות עד כחינת זית רומזת למלכות כנוכר וכי קימא כמה יזכו לזאת המעלה לכן קיים ז"ך כתי"ת ר"ל ע"י שילמדו ככ"ז אוקיות הקורה ככחינת כתיב דוקא שהוא מורה על הענוה כי כתיב הוא כקוש וסבור וכן הענו לכו נשכר בקרבו קמיד ומי לנו גדול ממסה שלא נשכנת אלא כענוס דוקא וכן הס יהיו וכו' :

עוד יתבאר ע"פי מאי דהקדמנו לעיל כי מרע"ה סוף יהיה הנזאל לעתיד . עוד ידוע מ"ס הרב האר"י ז"ל והביא רכריו הרב מוהר"ו זלוק"ל בס' ע"ס וסכאקיס לעיל כפ' קולרות דעיקר גלותינו הוא לתקן שט"ו ניולות שהם קור שכעה פעמים ארס יעו"ש . וסתיקון והיה על ידי לימוד הקורה וקיום המלות דירה וכבר הקדמנו רכללות הקורה היא כ"ז אוקיות . עוד ראיתי להרב בני יששכר הכ"מ הכיח הקדמה נפלאה ראס על ידי החפלה ככונה און נגאלים לפי שזכים אז להאיר על ודי קפלקנו יו"ד שמות יה"וה ויו"ר שמות אה"יה שעולים גימט' ע"ת וזה רמו הכתוב ואני קפלקי לך ה' עת רלון כי כזה יזכי לתקן חטא ארס הראשון שפגס כחטאו כשהי סימניו שהם קנ"ה וס"ט שעולים גימט' ע"ת הנז"ל עכ"ל . עוד ידוע דהפלה לריכה להיות כענוה כמו הקורס כנוכר וכארז"ל ע"פ יכא כל כשר לססתוק לפני ונ' . אס משים עצמו רק ככשר קפלקו מתקבלת וכו' . וכזה אפי שפיר סאי קרא דז"ה ואסס קלום ונו' ויקחו אליך דייקא שקכא לנזאל אותס ע"י

מה לזה אמר שמן זית זך ר"ת גימט' ע"ה שט"ו ואוק ז"ך רמו לאוקיות הקורה כנוכר וגס ס"ת עולים גימ' ע"ת כרקדוק רמו סן ע"י הקורה והן ע"י החפלה וכל זה דוקא אס הוא כתיב רמו על הענוה וכנו' אז כזכות הני קרו ויקחו אליך ע"כ :

ואתה קלוא את בני ישראל ויקחו אליך שמן ויתן זך כתיב למאור וכו' . ראיתי לסמפ' ז"ל שרמוז כהאי קרא ענין נרוס החנוכה יס מהס כדרך רמו ויס מהס כדרך נוטריקון יעו"ש . ואמרי גס כן אכא עני"א לכתיב מה שחנני האל לרמוז כזה כדרך נוטריקון כדי להוריע נפלאות הודתנו הקרושה דלובה מידי שנעשה כעולם דלא אית ליה רמיז"ה כאורייתא וז"ה ויקחו אליך שמן זית זך כתי"ת למא"ור נוט' זכומי יוחנן קבצו חנוכה ותיקנו אוקס לדרורס יסו' כולם שמונה נרות מדליקים זרע ישראל מקיימו זאת כוללס כו' קוצרו קמיר יתה"לכל מעשו ונפלאותיו אשר ראיתם ודוק כי הוא פשוט . ואנב אמרתי לתק טעס כרמיז"ה דלמה נקראה כסס חנו' כס ועיון להרב גאון זכ"י ז"ל כסקדמתו כמה רמוס כזה יעו"ש כר"ק . ואכא זעירי כרגליו אעכורה ואומר כי נוטריקון סויכ"ה נשים ואנשים כאתה הם ודולה לומר אפילו דהיה מלוק עשה סהומן גרמ"ה ואון קי"ל כל מלוק עשה סהומן גרמ"ה נשים פטורות עכ"ז הכא שוים הס כידוע מדברי רז"ל לפי שעל ידו נעשה הנס עיון כר"ק . עוד נוטריקון חנה ניסו והראנו כרוקס היונים . עוד נוטריקון חכמיה נשאו ונקנו כי"ה שהדלקס . סזרו נמנו ופסקו כמו הלל . עוד נוטריקון ססמונאס כללמנו זכיהיה כחס היה . חזקס נור"ה זכרתו כל סאויכים :

עוד אפשר לכאר כונת פסוק הנז' ואתה קלוא את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית וכו' . והוא כי בא לרמוז על ענין נס של פורים וכהקדים להודיעך מ"ס הרב הגדול חיד"א זיע"ה בס' כסא דוד ורברים אחדים כי מרדכי הלייק ע"ה הוא היה ניצוץ מרע"ה יעו"ש כר"ק ככמה תקומות . וידוע דהמן הרשע רצה להשמיד כולנו כ"מ כקנין שקנה אותנו . וכזה אפשר לרמוז רמיז"ה דהאי קרא ואתה קלוא ח"ת כנ"י ישראל ויקחו אליך שמן זית הס נוט' זכומן אחשורוש תאיר סארתיך סוד' לריק וקכטל הגזירה אשר תהיה כאוקס ומיס נגורת יקוס שס רשע אחד להאכידס והוא יקנס קנין חליפין ועשרה אלפים כברים למלך וכן סיהיה משמיד נער זקן יתה תקימים :

ויקרא

פרשת תשא

יעקב

פרשת תשא

אִתָּא

כמדרש וז"ל אמר משה לפני הקב"ה רבש"ע כמה תרום קרנם של ישראל המ"ל כפי קש"ה את ראש עבל"ה וכבר המפ' כולם דרכו קס'קס כביאורו - אך אפשר להכינו כדרך פשוטה והוא ע"פ מה שכתב הר' קול יעקב רקח כפ' שופטים וז"ל ידוע ראו"הע תמיד הם עווענים עליו שכל מה שאין נהנים מעולם הזה גול הוא כירינו מטעם התלוק"ה של העולמות שחלקו יעקב ועשו כידוע אמנם דע ועל ידי מלכות הטרקה כזה אזרח לה לטענתיהו עבל"ה - ועפ"ד כזה אפשר להכין כונת מר' הנו' רהבי היתק כונת מרע"ה להקב"ה כמה תרום קרנם וכו' ר"ל באיזו מלוא שיעשו ישראל ירום קרנם לפני האומות ויגללו מטענת גול שהם תמיד טוענים עליהם ואדרבה יוכלו ליהנות ולהקטער לזה אמר ליה כפי קש"ה ר"ל במלוא הכתובה כפי קש"ה שהיא הטרקה דכסיבתה אזרח לה לטענת האומות וכנז' ואדרבא כסיבתה יתעשרו ויתרומם קרנם וז"ל כפי קש"ה וכו' ע"כ - ועיין בס' אהל יצחק בספ' יו"א רס"ה שכתב קרוב לזה :

ובאו"א

אפשר להכינו כדרך רמז והוא בהקדים את הידוע מ"ש המפ' ז"ל דבגלות זה און יושבים תחת רשות קמא"ל ואיהו ראש על כל השרים של מעלה וכל זמן שאין עושים עונות וגורמים לו תגבורת זה האנ"ש שבים תחת ידו אבל כזמן שאין מחייבים את מעשינו אז גורמים לו ככנעה כי הוא נכנע על ידי מעשינו הטובים ויהיה תגבורת לקדושה כסוד כשזה קם זה נופל וכו' ואז חקף און יולאים מן הגלות עבל"ה - וכזה א"ש דזאת היתה כונת שאלת מרע"ה כשראה זה הגלות הארוך ושאל לו כמה תרום קרנם וכו' כדי להוליאם מן הגלות והשיבו האל יתב' בכ"י קש"ה ר"ת כזמן" כי יכניעו קש"ה הוא נימט' קמא"ל רש"ע ר"ל בעת שיקטנו מעשיהם ויהיו גורמים הם הכנעה לק"מ אז חקף ילאו מן הגלות ואז יתרומם קרנם חקף לעיני הכל ע"כ וק"ל :

ובאו"א

ג"כ אפשר להכינו כדרך רמז והוא דמרע"ה ראה הגלות הארוך הזה ורצה לידע אחר כל זה הגלות מי הוא הגואל שיהיה להם אם יגאלו על ידי מלאך או על ידי כשר ודם ומה שמו של הגואל שיבא זאת היתה כונת שאלת חכם הוא מרע"ה באומרו כמה תרום קרנם וכו' ובה האל יתב' והשיבו לתכימא ברמיז'א בכ"י קש"ה א"ת וכו' והוא כשתדקדק כעוב קמלא דר"ת כי קש"ה את עוליס קב"א ועם השלש תיבות הם קב"ד והיא גימט' משי"ח כ"ן ר"ד כדקדוק ורמז לו האל ית' דהגואל שיבא לעת"ל הוא משיח בן דוד יה"ר שיבא ככ"א :

ובאו"א

ג"כ אפשר להכינו כדרך רמז והוא ע"פ מה שראיתי להרב נפש יוסף ז"ל בספר זה שכתב משם הרב חיר"ה זלוק"ל וז"ל ועוד מעלה יקורה ומלא למי שהוא שפל ועניו שהוא מכניע את הקליפה כי כך היא המידה כשזה קם וכו' כי מי שהוא אחוז בענוה מרים את השכינה למעלה שהיא כופלת בגלותא כעו"הר ועל ידי מידת הענוה הוא מקים אותה מגלותא וכו' יעו"ש בר"ק באורך כמה הפליג בשכ"ס מידת הענוה ילא לנו מכלל ר"ק כי על ידי הענוה שהיא השפלות ישראל נגאלים מיד' וכזה א"ש דזאת היתה כונת שאלת מרע"ה באומרו לפניו יתברך כמה תרום קרנם של ישראל וכו' ר"ל באיזה מידת טובה מן המדות שיעשו ישראל וכזכותה נגאלים לז"ל ליה ככ"י קש"ה א"ת ורמז לו באלו התיבות כי כזכות הענוה והשפלות הם נגאלים חקף דבן ר"ת כזמן" כי יפיו קמיר"ש פלים" אז אנאלס" חקף ע"כ וק"ל :

ובאו"א

אפשר להכינו והוא ע"פ הידוע דיעקב ועשו חלקו העולמות ויעקב נטל עולם הבא ועשו נטל עולם הזה - גם ידוע מאי דקי"ל שבר מלכות כהאי עלמא ליבא וא"כ מזה מקסים כל המפ' ז"ל דא"כ כינר און נהנים כהאי עלמא ורכים מבני ישראל עשירי עם וסרבה תירוליס נאמרו כזה והלריך לנו הוא וילא הראשון הוא מה שהירץ הרב מוהרש"פ ז"ל דעל ידי הקורה און נהנים מהאי עלמא כרינא דזה לן כרינא דמליל מזושו של ים וכו' דמקרא מלא דיבר הכתוב הם לא כריקו וכו' חוקות שמים וחרץ וכו' עבל"ה - עוד גם את השני ראיתי להרב חיר"ה ז"ל בספר יוסף תהלות כמזמור דרדסינהו אר"י להני קראי שמעה עמי ואדרבה ישראל ואעידה כך וכו' וז"ל יתבאר בהק' מ"ש הנאון מוהרש"ק ז"ל בספר ברכת שמואל פ' עקב רבש"ר שמיעה נוכל ליהנות כעו"הו וכו' - גם ידוע דגם לרכים יש שבר כעו"הו וכו' עבל"ה - וז"ל שמעה שהוא שמעו ורחי נפשיכם וגם עמי ואקם רבים לרכים יש שבר וכו' עבל"ה חיר"ה יעו"ש בר"ק - ילא לנו דבשכר השמיעה און נוכל ליהנות כהאי עלמא - עוד כתב שם באוהו פירק משם טעמי למוהר"ם ריקאנטי ז"ל דבשכר יחוד ה' כשמע הוא זן אוהנו וכו' יעו"ש :

ובזה

א"ש דזאת היתה שאלת מרע"ה לפניו יתב' כמה תרום קרנם וכו' ר"ל לפני האומות כדי שלא יטענו עליהם טענת גזילה לפי שירדעים מענין החלוקה וא"כ כהאי עלמא ליה ליה לישראל מירי וגם משכר מלוויהם לא יוכלו ליהנות כנז' כי שבר מלכות כהאי עלמא ליבא וא"כ באיזו לר וכחה דהיקרא יוכלו ליהנות וגם רבים מהם יפיו עשירי עם וכקיס מלאים כל טוב - לזה בא האל יתברך והשיבו לתכימא ברמיז'א דא משא ואמ"ל כפי קש"ה ורמז כתיבת

כתיבת תש"א הני שלשה קדושי וילא הראשון "קורה
 והוא רמז לקירובו של הרב מוהרש"פ ז"ל דעל ירו
 האורה הויה לן דינא רמזיל מזוטו וכו' גם את השני
 "שמיעה והוא רמז לקירוב הרב מוהרש"ק הנו"ל
 דבשבר השמיעה און נהניס וכו' יכא השלישי והוא
 "אח"דוק רמז לקירוב הרב מוהר"מ ריקאנטי ז"ל דבשבר
 שאזן מקבלים אלהוקו ואח"דוקו יתכרך עלינו הוא זן
 אוחנו וכו' נמלא כו באלו תלתא מילי דמעלייתא און
 נהניס מהאי עלמא כדיונא ואזרח לה לטענתא דגזילה
 היא כידך וכו' ע"כ וק"ל :

ובאו"א

אפשר להכינו בדרך פשוט והוא בקורים
 את הידוע מ"ד במדרש ס' אמור וז"ל
 אמר ר' ירמיה עקידה כה קול להויה מפוללת כראשי
 ההרים ואומרת כל מי שפעל עם אל יכא ויטיל שכרו
 שה"ד כעק יאמר ליעקב ולישראל מה פעל וכו' ורוח
 הקדש אומרת מי הקדימני ואשלם מי מל עד שלא
 נחאי לו כן מי עשה מעקה קורם שנתקו לו גג וכו'
 הוי מי הקדמני ואשלם עכ"ל. נמלינו למידי דמלא
 הדין לעולם און לכריה אלל כוראה כלום. והנה כרי
 לבטל טענת מי הקדימני הנו' כמה קשובת נאמרו
 כרכר כירוע. אך הנהיך לנו הוא הני תלתא מילי
 דמעלייתא הנאמרים מפי סופרים ומפי ספרים. וילא
 הא' והוא כי הנה ראינו להרכ זרע כירך ז"ל כפרשא
 כסוקוקו על מאמרו ז"ל כקש קהלת למלא רכרי
 ספך וכו' שכקש לעמוד על מתן שכרן של מליא אמ"ל
 וכחוכ יושך דכרי אמת ככר כחכוי מה רכ טוכך אשר
 לפנת וכו'. ועוד כקש לעמוד על שכרה של קורה
 אמ"ל עין לא ראתה וכו' ורקיקו הראשונים ז"ל למה
 אלל המלוות אמר מתן שכרן ואלל הקורה שינה ואמר
 שכרה של קורה. וקירן הרב דשכר המלוות הוא מתנה
 משום טענת מי הקדימני כנו'. אבל כלימור הקורה
 ליכא טענת מי הקדימני וכשכיל זה נקט ביקש קהלת
 לעמוד על שכרה של קורה שהוא מן הדין ואינו מתנה
 עכ"ל יעו"ש כד"ק. רכר הלמר מדכרי הרב ז"ל
 רבקורה אזרח לה לטענת מי הקדימני. גם את הב'
 ראינו להר' קו"ש ז"ל כפ' עקב שפירש כונת האי קרא
 והיה עקב תשמעון וכו' ושמדתם ועשייתם אותם וז"ל
 יוכן ע"פ האי מדרש דעקידה כה קול וכו' ור"הק
 אומרת מי הקדימני וכו' וירוע דרו"ל עלו וכאו ככמה
 טענות לבטל טענת מי הקדימני הנו' וקרא מינייהו
 היא השמחה והאהבה אשר ישמת האדם כעשיית
 המלות כזה הוא מבטל להאי טענה הב' הוא ההמתנה
 והזכירות אשר ימתין האדם מתי תכא המלוה לירו
 ויעשנה וכו' כזה נ"כ הוא מבטל להאי טענה. וכזה
 תכין סמיכות הני פסוקי אשר אנכי מלוך היום
 לעשותם ודרשו רז"ל ולמחר לקבל שכרם וכי קימא
 ומעיקרא מאון יש להם שכר לעקיד לכא והלא

איכא טענת מי הקדימני לזה אמר תכף וכו' און
 והיה אלל לשון אהבה ושמחה כירוע ועל ירה כטילה
 זאת הטענה. ועוד ושמרתם ועשייתם וכו' מלשון
 ואכיו שמר את הדבר וכו' שהוא לשון המתנה כירוע.
 ג"כ וכו' יעו"ש כד"ק. רכר הלמר מדכרי הרב דגס
 כשכיל ההמתנה שהיא שמירה כטילה להאי טענה
 ועוד ג"כ כשכיל האהבה והשמחה. וכזה א"ש דזהת
 היתה שאלת מרע"ה להקב"ה דלפס כרו"הק דלעקיד
 כעק שיכוראו ישראל לקבל שכר טורחם ועמלם על כל
 מה שעשו קעמוד רו"הק וקלוות כקול רס מי הקדימני
 וכו' ויטערו אז ליקח שכרם כקשר כנו' לזה כא ושאל
 כמה תרום קדנם וכו' לפני רו"הק כרי שלא יהיה לה
 פתרון פה עליהם כטענת מי הקדימני לזה כא סאל
 יתכ' והשיבו ואמ"ל ככי קש"א ורמז לו כתיבת תש"א
 הני תלתא קידושי שזכרנו וילא הא' מש"ך "קורה הוא
 רמז לקירוב שנתקך אקרו הרב ז"כ הנו' דעל ירו
 האורה כטיל להאי טענתא כנו'. גם את השני הוא
 "שמיעה והוא רמז לקירוב הרב קו"ש כנו' כמ"ש
 ושמרתם וכו'. יכא השלישי והוא "אהבה רמז ג"כ
 לקירוב הרב כנו' דגס כשכיל האהבה שאהוב האדם
 למלוות ה' יתכ' כטילה לה להאי טענתא נמלא כי
 באלו תלתא מילי דמעלייתא לעקיד לכא יהיה לנו
 הקרומות קרן לטול שכרינו כדיונא ולא מלא הקשר
 והחמלה ע"כ :

פסוק

ואתה קח לך כשמים ראש מר ררור וגו'.
 ככר ראינו להרכ חיד"א ז"ל כספרו קו"ה
 דרש להאי קרא כדרך רמז על ענין הענוה יעו"ש.
 ואנא עני"א אוחוס כסנסינו ואבארבו כאו"א והוא
 כהקדים את הידוע כמה גדלה מעלת המקטין עלמו
 כהאי עלמא דזוכה להקדנל כהאי עלמא וכדאייתא
 כפירוש כזו"הק פ' חיי שרה וז"ל פתח רב תתיבתא
 זכאה איהו מתן דאזער גרמיה כהאי עלמא דמתאן
 דאיהו רב כהאי עלמא איהו זעיר כהוא עלמא ומאן
 דאיהו זעיר כהאי עלמא איהו רב כעלמא דאי וכו'
 יעו"ש. עוד ידוע דהעניו און סמ"אל ראינו שר של
 עמלק כירוע שולט כו כאשר כתבו המפ' ז"ל ככמה
 מקומות וככר הרב חיד"א ז"ל רמז דכריהם וככר דלכך
 ענ"ה גימ' סמ"אל דמז דעל ירה הוא נכנע יעו"ש
 כד"ק. עוד מלינו מעלה גדולה מכולם לפי דכרי
 רז"ל כמדרש הכיאה הרב חיד"א כספר מדכר קדמות
 וז"ל רע בי איקא כמדרש חנקומא כי הענוה עיקר
 הדידות ומי שאינו עניו תשוב ככרי ח"ו עכ"ל יעו"ש.
 עוד ככר הרב חיד"א ז"ל כי העניו גורם שעל ירו
 יקשרו קמיר יו"ד ספירות הקרושה הרמוזים כתיבת
 יסד"אל שהוא גימ' הקמ"א וכן ר"ק של יו"ד ספירות
 עולים קמ"א עכ"ל יעו"ש. ועל פו כל הנוכר כזה
 אכוא לכאר האי קרא כרמ'ז הרומ'ז על האר"ש וז"ה
 ואתה

ואתה ק"ח לך עולים גימ' קנ"ח ע"ס הוא קט"ן רמז
 שריון להיות קטן ושפל ואז יזכה כשמים ראש ר"ח
 ר"כ וז"ל רזוכה כזה להיות רב אח"כ ותיכב כשמים
 היא אוקיות כשמים ראש וכמו שכן אמר רב מתיבא
 איהו רב כההיא עלמא וכו' כנו' - גס ס"ח
 כשמים ראש"מ עולה גי' תק"מ ע"ה היא תקמ"א
 והוא גימ' ישראל וכו' לרמזו רעל ידי שהוא מקטין
 את עצמו מלבד רזוכה להיות גרול כנוכר עוד זוכה
 ככחינה אחרת שעל ידה יסיה נקרא בשם ישראל הא'
 לאו הכי הרי הוא נחשב כגויי הארץ ח"ו וכנו' - ועור
 טמון כרמ' כתיבת ישראל אל שהוא גימ' של ר"ח עשר
 ספירות הקרושה כזה כח"כ חנ"ה נהי"ס שהם עולים
 כן רמזו שעל ידה ג"כ יזכה ליחס כולם ככחינה היא
 וכתיבת מ"ר ררור כא לרמזו רמלכד רזוכה לכל זה
 הלא זאת עליה ריזוכה להיות חפשי מן סמ"אל ראיבו
 שרו של עמ' לק כנו' העולה בנימט' מ"ר ררור שהוא
 לשון חירות וחפשי וז"ל מר ררור ע"כ וק"ל :

פסוק

זה יתנו כל העובר על הפקודים מחלית
 השקל כשקל הקדש עשרים גרה השקל
 מחלית השקל תרומה לה' - ראייה לבעלי הפר'סים
 של רכנו אשכנו שדרשו להאי קרא כדרך רמז ומוסר
 נכון - ואנא ענ'יה אמרתי אוחזה כס:סנינו ואכארהו
 כדרך רמז והוא כהק' את הירוע מ"ד כמס' קידושין
 תנו רבנן לעולם יראה אדם עצמו חליו חייב וקליו
 זכאיו והעולם כן חליו חייב וכו' עשם מלוח אתה אשריו
 שהכריע וכו' עכר עכירה אחת או וכו' - עוד ידוע
 מ"ס הרב החסיד בעל ראשית חכמה כענין קומתא
 רעונוק כמה הם גורמים עד שלפעמים יש עון
 העושה אותו נחשב לו כאלו ח"ו עובר ככל הקורה
 וירכנן וכו' ה' יזילנו יעו"ס כד"ק - וירוע מ"ס המקו'
 ז"ל רכמה גורמים העונוק עד רעל ידס גורמים
 כעו"ס להקעוררות מרח הדין בעולם והנכורות דהס
 ה' פעמים אלהים העולים ק"ל יעויון כד"ק - וע"פי
 הנז' כזה א"ס רזה אומרו זה יתנו כל העובר על
 הפקודים פקודי האל יתכרך יתנו כדעתם חמדי אשר
 סוף וכל העולם כולו עומדים במחלית השקל וכו'
 שהוא חליו זכאיו וכו' והמשקל הוא כשום ואס כן אס
 כ"מ הוא עושה עינוק חיישינן שמה יכשל אחר כך
 כעונוק החמורים שיש מהם שנחשב לו כאלו עובר
 על כל הקורה וירכנן וידוע רמלוח ראריקה סס
 קרי"ג וירכנן סס שכעה הרי בין הכל כח"ר וסס גימ'
 עשרי"ס שעולה גימט' כן ואז כזה יהיה נרמז גר"ה
 השק"ל ר"ל שגורר על העולם חל"ס נכורות שהס גימ'
 השק"ל וחמש כללותם ואס כן אוי לו כ"מ כמה גורס
 על ידי עונוקו - או לזאת התקנה הטובה היא רזה
 המחלית ר"ל אס יראה שיתכבד סמחלית של הזכוות
 יהיה דוקא כל ימיו תרומה לה' ר"ל שיעשה דברים

שעל ידס יהיה הקרוממות לה' דוקא ע"כ :
פסוק לך רר כי שחק עמך אשר הולאת מארך
 מלרים סרו מהר מן הדרך אשר לויחיס
 עשו להס עגל מסכה וגו' - והדקדוקים מכוארים
 כהאי קרא לעין כל - א' אומרו אשר הולאת מארך
 מלרים דמאי נפקא ענין ילואת מלרים להאי ענינא -
 כ' דלמה הודיעו כפירושא שעשו לסס עגל והוס ליה
 למימר כסתמא עכדו עכודה זרה - ג' אומרו עגל
 מסכה ומאי נפקא מינפ ככודעה זו אס הוא מסכה
 או לא - וכבר נקעוררו כזה סמפ' ז"ל וכל אחד פנה
 לררכו קדש ואפשר להכינס כדרך פשוטה - וה' קד'ס
 ניקני כאנכ לכאר סני קראי האמורי' כפ' ואחסנן וז"ה
 ופן חשא עיניך השמימה וראית את השמש ואת הירח
 וסוכוכים ונרחק וססתחויק להס וגו' ואחסס לקח ה'
 ויזילא אחכס מכור הכדול ממלרים וגו' - והדקדוקים
 מכוארים ויש לנו לסיס לכ כביאורס - א' אומרו ופן
 קשא עיניך וגו' דנראה ריש לר לטעוק כשישא אדס
 עינויו לשמים וכפרט לפי פירוש רש"י רפירש ופן קשא
 וכו' לססתכל כדכר ולתק לכ לטעוק אחריהס עכ"ל -
 ולפי פירושו קשה טובא מה הססתכלוק יש כדכר זה
 ומה יש לטעוק אחריהס - כ' קשה פסוק שאחריו
 ואחסס לקח ה' וגו' מה סמך יש לפסיק ענין ילואת
 מלרים לכאן - ג' קשה דמשמע כנחינה טעס שאומר
 קדעו למה אני אומר לכס כל זה משוס ואחסס לקח
 ה' ומה נחינה טעס הוא לדעיל מיניה - אך יוכנו
 הכל כחדא מחתא והוא על פי מ"ס הרב כירך ילחק
 כס' זה וז"ל ככונק האי פסוקא שאמר ירמיה סנכיה
 ע"ה את ישראל וז"ה רכריו חיסרך רעתך ומשוכותיך
 חוכיךך ודעו וראי כי דע ומר עזנך את ה' וגומר
 וקאמריו לא אעכור כי על כל גבעה גכוסה וחסת כל
 עץ רענן את לעה זנה - ויוכן כהקדים את הירוע
 מ"ס הרמכ"ס ז"ל ררור אנוס לא עכדו ע"ז ממש
 כמרר וכמעל אלא טועיס היו וסוכרים רח"ו האל
 יתכרך לעו רוכ גדולתו ורוממותו אין זה ככורו להיות
 מטפל לאדם שפל אלא לריך שיסיה דוקא ע"י אמלעיו
 כדרך מלכי כסר ידס שנכנסים אליהס על ידי
 מסרתיהס וכבוד הוא למלך לכבר את מסרתיו אבל
 כהמת לא כמתה הקב"ה מרח כ"ו כי רס ה' ושפל
 יראה והוא משנית על כל כרואו וכו' עכ"ל הרמכ"ס :
ובזה אהי שפיר דזאת היתס כונק ירמיה הנכיא
 ע"ס להוכיח את ישראל כהומרו חיסרך
 רעתך וגו' והוא רכא הנכיא להוכיחס דהא ניחא אס
 עוכדים עכודה זרס כעענת דור אנוס כוס אפשר
 להלין קלח כערים דמכל מקוס סס מכוונים לעכודק
 האל יכב' - אך אני רואה כהס שעיקר עכודתס היא
 דוקא למרר ולמעול כהאל יתכרך דהראיה כי על כל
 גבעה גכוסה וחסת כל עץ וגו' ואס איתא שאתס
 טועיס

טועים כדור אנוש שסברו לרוב גדולתו וכו' וכונתם לשמים לפחות היה לכם לעביר ללכת השמים כמו חמה ולכנה שהם יהיו לאמלעו לא שהיו עובדים לעץ ואכן באפי' למליך אין בהם הועלת אלא מכל זה מוכח בראמין שעבודתכם דוקא כזונה למרד ולמעל ואינה שום אפי' לדור אנוש וא"כ כודאי דעו ודאי כי דע ומר עזבך אה' וכו' עכל"ה כ"י הנז"ל :

כלל

היולא מדברי קדשו שאם ס"ו הארס יטעה לעבוד ללכת השמים כמו חמה ולכנה וכו' יולא יש לו קצת של התגלות בזה כמו דור אנוש אבל העון החמור הוא אם יעבור לעץ ואכן וכל מעשה ידו אדם . והן עוד נקדים מ"ש הרב יו"א ז"ל כפ' וקרא וז"ל . והנה מדברי מוהרי"ט ז"ל מוכח דמירודת סקב"ה למלרים בכזרו וכו' ועשה כסס אוחת ומפתחים אם כן מזה יולא ביטול גמור לסכרת ספוקרים כמו דור אנוש שסוכרים דסאל יתכרך לרוב דומתו אויגו משגית בתחונים ולריכים הם לאמלעו אליו יתכרך ס"ו דהא כיון שירד הוא בעלמו למקום עומתה וטופת בעבור ישראל אשר היו נכזים ושפלים לפני הכל מזה מורה בכירור שהאל יתכרך אויגו חפץ בהמלעו כלל אלא אפי' שרם האל יתכרך עכ"ו ושפל יראה וכו' ע"כ וע"פ כל הנז"ל בזה הרי הם כמבוארים בטוב קראי של פר' ואחנתן ופן חשא עיניך השמימה וראית את השמש וגו' ונדחת והשקחית להם ובטענה דכיון דלאו עבודה זרה כל כך מיקרו וכנזכר בדברי הרב . וכזה יומתק לשון רש"י ז"ל שאמר ופן חשא וכו' להסתכל בדבר ולטעות אחריהם ולומר דאינו אסור לעובדם דהא לאו ע"ז מיקרו אלא להיות אמלעו דוקא ואם כן כבוד הוא למלך לכבד את משרתיו לזה בא וקמית ליה יולא מלרים לומר לן דמענין יולא מלרים יהיה לך בזה שהירה גדולה וכו' בדברי הרב יו"א ז"ל דמעניינא דיוולא מלרים שהיתה דוקא על ידו יתב' מוכח דאינו צריך לאמלעו כלל ואם כן כודאי שאפי' כעבודה זרה עכ"ו יהיה עון גדול דטענה כעלה היא וכדור . וא"כ מעתה בזה נ"כ א"ש גם הני קראי דסרין הנז"ל דאמר ליה האל ית' למרע"ה לך דה וגו' דעיקר כוונת האל יתב' היתה להגדיל את העון על ישראל באומרו למרע"ה לך דה כי שיתק וכו' ואפילו אם לא היו עובדים עבודה זרה ממש אלא היו משתחיים לשמש אולירת עכ"ו היה כדור עין גדול דהם אשר הולאת מארץ מלרים וא"כ כבר ידעו דאין צריך הני לשים אמלעו כלל בכו' ומכל שכן שהם לא עכרו עבודה זרה אלא סרו מהר מן הדרך וכו' ועשו להם עגל מסכה דייקא שהוא מעשה ידו אדם וא"כ בזה כודאי גדול עונם מנשוא כי נראה כי כל כוונתם דוקא למרוד ולמעול כי ולכן הרף ממנו וכו' עכ"ו . וכזה הרי הם כמבוארים בנתק הני קראי האמורים בפ' יתרו

ו"ח אנכי ה' אלהיך אשר הולאתיך וכו' לא יהיה לך אלהים אחרים וכו' לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר כשמים וכו' וקשה בכו' דלמה הולדת להזכיר אלל אזורה הזאת ענין יולא מלרים . ועוד כפל הדברים אלהים אחרים ופסל ותמונה אך לפי"ה א"ש ודו"ק :

פסוק

וישכ משה אל ה' ויאמר אנה חטא העם הזה חטאה גדולה וכו' ועתה אם תשא חטאתם וכו' . והדקדוקים הם מכו' הרים לעין כל האחר הואיל וכפיו קורא אוח גדולה א"כ כי"ר מכנה אוחו בשם חטא שהוא קל הרבה והיה ליה לכנותו לפחות בשם עון או פשע . שני היתב ועתה דקאמר דחיק לה עלמא . שלישי היתב אם דקאמר היה לכאורה יקור' נפי'ס דהול"ל ועתה חשא חטאתם . ד' והיה קושיא גדולה יותר מכולם הוא מה שהקשו המפ' ז"ל והוא וכו' דרך הקב"ה להלן בעד אדם שחטא איזה חטא היתבן שהוא מגדיל את עונו במל'תו דכודאי אם רוצה לסי'וח לו ששוכ לא יסלח וא"כ כי"ר מרע"ה עשה כן : וכל המפ' ז"ל דרכו קסא'ם קסא' דספירא בכיאות הני דקדוקי וישוכם בדרך נכונה כאשר יראה הר' יואל . והנה עני'א הבה לכאדם בע"הית בדרך קלירה ופשוטה והוא ע"פי מה שכתב הרב יו"א ז"ל בפ' תשא וז"ל . והנה יש לי עוד לזכור את ישראל וכו' והוא כהקדים מאי דאיתא בגמ' דמס' שכת וז"ל אמר רב לא היו ישראל ראויים לאותו מעשה וכו' אלא שאם חטאו רבים וכו' ופירש"י שגזירת מלך היא לחטוא וכו' כעין אנוסים על פי הדיבור עכ"ל . והקשה הרב הנז' דלכאורה דכבר קשה ראיך יגזור עליהם האל יתב' לחטוא . ועוד קשה אי לפנינו גלוי לפניהם מי גלוי . אך יוכן בדרך פשוטה והוא כהקדים מאי דאיתא כילקוט ס' ואחנתן וז"ל מלמד שאין מניחים ללדיק לעבור עבודה חמורה עכ"ל יעו"ש . וא"כ דון מינה ואוקי באחרין כיון שיש' היו באותה טעה לדיקים גמורים דכתיב מי יתן והיה לבכס זה להם ליראה אותי וכו' א"כ איך הניחם האל יתב' שמו לעבור עבירה חמורה וגדולה כזאת וקירצו משום כרי להורות קשוכה וגו' רק מלך היא והיינו שלא מנעם לחטוא כמנהגו הטוב שאין מניחים ללדיקים לעבור עבירה חמורה וכאן שלא מנעם . לחטוא הוה ודאי הוא כדי להורות קשוכה לרבים וכו' עכ"ל בקילור . דבר הלמד מדברי הרב דאדרבא כשכיל שהיה עבירה חמורה כודאי מזה יולא להם פחת והללה תמיד דחטאם אויגו חטא מעיקרא . ונקדים עוד את הירוע מארז"ל דאין ועתה הלא השוכה עכ"ל . עוד נקדים מ"ש הרב ס"ח ז"ל בדרך מ"ב שדרשו לפי דרכי להאי אם היא לשון ודאי כמו שדרשו רז"ל על פסוק אם כסף תלוה וכו' כירוע עכ"ל יעו"ש :

ומעתה

על פי כל הנז' בזה הרי הוא כמבואר כונת

ויקרא

פרשת תשא

יעקב

כונת קרא הנו' דזה אומר וישב משה אל ה' ויאמר
 הנה חטא העם הזה רוקא חטאה ואינו נחשב להם
 לעון כלל וטעמא טעיס כשכיל שהוא גדולה דויעשו
 להם אלהי זהב וכו' וא"כ יש לרעה כולל הניחוס וכו'ו
 לירי עון חמור כזה והלא הם היו לזיקים גדולים וכבר
 אית לן כלל דממרת טוכך ירענו דאין מניחוס אה
 הלידיקי לעבור עבירה חמורה אלא והאי דמירך היקה
 זאה שיכשלו כעון כזה והטעם הוא כשכיל ועת"ה
 דוקא הוה כדי להורות תשובה וזה רמז כחומר ועקה
 רקאי על הקסוכה כנו' וא"כ הוהיל ומירך היקה זאה
 להם לכן אס תשא חטאס ר"ל כוראי מוכרח לישא
 הן חטאס וזה אומר ה"ס שהוא לשון וראי וכנו'
 כדכרי הרכ ס"ס הנו' ודו"ק :

ובזה

אפשר ג"כ לבאר בפשיטות כונת מאמר
 תמוה וז"ל הנה חטא העם הזה חטאה
 גדולה אין גדולה אלא עבודה זרה אין גדולה אלא
 שפיכות דמים דכן כתיב כקין גדול עוני משוא' אין
 גדולה אלא גילוי עריות דכתיב ויאך אעשה הרעה
 הגדולה וכו' עכ"ל ה' . ופניתי לראות כספרן של המפ'
 ז"ל רובם ככולם ולא ראיתי לשום אחר שדרך קס"ו
 להביאו ולבאר זולת להרכ ס"ס הנו' ל שהביאו ולוח
 בו כדרכיה והרכה להפליא עליו וז"ל והוא תמוה
 מאור ופליא רמז ראה מרע"ה כיה שהגדיל חטאס
 שתטאו כשליש עבירות הלא די לנו להפקיע חטא
 העבודה זרה הכתוב לפנינו ומה לו להגדיל כותר
 יעו"ש כד"ק מה שפירש וביאר בר' הנו' ודפח"ס .
 אבל לפי דרכנו הוא מבואר דאדרכה כל מה שנגדיל
 אה העון כוונה ולא להם פתח הללה כוונה דודאי
 רמז ה' היתה זאה ולכן חכם בחכמתו הוא מרע"ה
 נתחכם ברוח רעקו להגדיל אותו כוונה כדי לעקור
 הענין מעיקרא ולהכיריח אה האל יתכ' שישא חטאס
 כנו' . ועל פי האומר כזה אפשר לבאר כונת מאמר
 תמוה וז"ל אמר רבי שמואל בר נחמני נאה היה להם
 לישראל לומר נעשה ונשמע שמה נאה להם לומר
 אלה אלהיך ישראל עכ"ל ה' . וכל המפ' ז"ל דרכו קסת'ס
 כביאורו . וכפרט יש לרעה בחומרם כלום היה נאה
 לומר אלה אלהיך וכו' רמז זה הלשון דנקט דפשיטא
 מלבד דהינו נאה מעיקרא אלא גם מנונה הוא כלי
 קשיקא אבל לפ"ה א"ש והוא דאדרכה כא בעל המר'
 לתת להם סקנלות כדכרו הללו ולכן נקט דוקא כלשון
 נאה והוא רכבי קאמר נאה היה להם לישראל לומר
 נעשה ונשמע וכיון שהמרו כן מוכח ככיוור דהו
 לזיקים גמורים ודאיה דאס"כ כתיב מי יתן ויהי
 לככם זה להם וכו' וא"כ כבר ניכר דסס לזיקי גמורים
 וא"כ יש לרעה ראיך אס"כ נפלו כחטא גדול כזה
 ואמרו להם לסיך שמה נאה להם זה והלא כך היא המדה
 דאין מניחוס לזריקים לעבור עבירה חמורה כנו' אלא

וראי רמאס ה' היתה זאה וא"כ נאה להם לו' להם לסיך
 ותיבת נה"ה דיקא והטעם כדי להורות תשובה דוקא
 זה היה עיקר חטאס ולא להכעיס נחמונו . וכדור :

ומענין

לענין כהקדמות הנו' כזה ג"כ אמרתי
 להכין כדרך אנכ כונת האי קרא שאמר
 יוסף הלידיק וז"ל ויאמר יוסף הן אדוני וכו' ואיך
 אעשה הרעה הגדולה הזאת וחתאתי לאלהים והקדוק
 מבואר דהים רג' לומר ואיך אעשה הרעה ולשוק
 ומאי אהא לאשמעינן כמלת גדולה משמע שהתמיהה
 היא רוקא לפי שהיא גדולה דוקא ה' אס היא קטנה
 היה עושה ח"ו . ועוד הוה לומר ואחטא דחטאתי
 הוא לשון עבר . ואנכ אכוא להכין כונת מאמר תמוה
 וז"ל וחתאתי לאלהים לאלהים אני עושה ואין אלהים
 עושה לי עכ"ל ה' . והוא תמוה רמזיבן סלקא רעקין
 שאלהים עושה לו דבר זה ח"ו ער שהולך לומר ואין
 אלהים עושה לי . ועיין מס שכתב הרכ כביאורו .
 אך לפ"ה אהי שפיר וכהקדים עוד אה סידוע ריוסף
 לזיקא לפי דנראה מפשט הכתוב דהיה כירו מקדם
 קרמקה עון לשון הרע שסיפר על אחיו וזה עון גדול
 הוא כירוע כמה קומ"ר עון הלז . וכזה אהי שפיר
 דזה אומר ואיך אעשה הרעה הגדולה וכו' וכי קומא
 דאדרכה כשכיל שהיא גדולה ואהס לזיק כזה ויהי לך
 לרפאס והללה לומר רמז ה' היתה זאה לפי כלל הנו'
 דאין מניחוס לזריק לעבור עבירה חמורה אלא וראי
 דמז' ה' היתה זאה לז"א רעי ראני וחתאתי לאלהים
 כבר מקודם חטאתי חטא גדול כזה וא"כ אין אני
 ככלל זה דאין מניחוס לזריקים וכו' דדוקא לזריקים
 אין מניחוס ואס כן וראי לי שכבר חטאתי מקודם
 עכשיו אס אחטא יתשכ לי לעון גדול . וזה ג"כ נכתוב
 בעל המר' הנו' כחומרם לאלהים אני עושה דוקא ואין
 אלהים עושה לי וא"כ כודאי שלא יהיה כירי עון גדול
 מלבד עון הראשון זאה היתה כונת דכרי יוסף לזיקא
 ולכן וימאן והליל אה נפשו ולא חטא ח"ו ע"כ :

פסוק

וישב משה אל ה' ויאמר הנה חטא העם
 וגו' ועתה אס תשא חטאס ואס אין מחנו
 נה מספרך וגו' ויאמר ה' מי אשר חטא לי המחנו
 מספרי . והקדוקים מבוארים דתיבת אס דקאמר
 מרע"ה היא יקור' נפיש דהול"ל ועתה תשא וכו' .
 ועוד מה תלוי זה כזה דאס לא ישא חטאס ימסה אוקו
 וכל המפרשים ז"ל ישכו לזס וחד מנייהו ראינו להרכ
 מוהר"ו פאייקוסי ז"ל רישב הנו קרי תמיכו כדרך
 נכונה והוא כהקדים אה סידוע דעיקר טעם של
 פרה חרומה היא לכפר עון העגל כהר"ל תכא האס
 ותקנת וכו' . ועוד ידוע דאין אית לן כלל דנוטל
 לזיק ומכפר . וזה אומר ועתה אס תשא חטאס
 וגו' דקרינן אס שהוא רמז על פרה . חרומה ואס אין
 דוהס לומר הלא סבירא לך זה אלא אהה סוכר
 דהפרכ

דהפרה היא כזה לעניינה לטהר את הטמאים וכו' וא"כ עדין עון העגל כירס א"כ מחני נא וגו' כי כך היא המדה דנוטל לדיק וכו' עכל"ה ז"ל יעו"ש כר"ק בס' ירך יעקב והנה הרכ ז"ל פתח לן פתחא דקוב"תה ולא קיים לן רלפי דבריו יש לנו לדעת ראש כן דזאת היקם עיקר טענתו של מדע"ה א"כ שפיר קא טעין ומח הסיב לו האל יאכרך מי אשר חטא לי וגו' ריש לדעת דלמה בכאן האל יאכ' הפירו על מדתו דנוטל אחר לדיקא ומכפר . אבל יוכן לע"ד כקטובת האל יאכ' כי כזה לפו"ס דינ"א והכרית למדע"ה דכבאן לא יוכל לעשות זאת המדה דנוטל לדיק וכו' והוא בסק' דיש לדקרק כקוב"ת לו דקאמר האל יאכ' רביא יקירה דהול"ל מי אשר חטא אמחנו מספדי . אך דע כונת הענין הוא בהקדים הקדמה נכונה אשר הביאם הרכ כירך ילחק ז"ל כספרו ככונת מדרש המוכח בסדר נח וז"ל דאנשי דור המבול כשהיה מוכיחם נח היו משיבים לו אי אפי מכול לא אפי אלא על רישיה וכו' והקשה הרכ הנו"ל דמה היתה כונתם כזה וכחך וז"ל שמעתי אומרים על פי הדין והוא דאנשי דור המבול היו סוכרים שדין אותם הקב"ה כדון מזיק ואנן קיימא לן הנוקין שמין להם בעידיה וכעל חוב כבינונית וכו' . וידוע דהלדיקים הם עידיה שדורר משום הכי היו אומרים לנח אי אפי מכול לא אפי אלא על רישיה וכו' דאיסו עידיה דידהו . ע"כ שמעתי . מיהו עדין יש לדעת דלפי טענתם א"כ יש לדעת דמנא להו לומר שדין מזיק יש להם ולא דין בעל חוב כי אדרבה מצינו שהחוטא נקרא חייב וכן חרנוס חטא חובה ונס ה"אך שייך שיקראו לגבי מעלה מזיק דהא קרא כתיב את חטאתם מה קפעל לו וגו' אבל יש לנו להטעים הדברים ולומר דיש חילוק בין עבירות שבין אדם לחבירו לעבירות שבין אדם למקום והוא דעבירות שבין אדם לחבירו כגון גזל וגיבוס וכיוצא או מזיק לחבירו כגופו להסוא דוקא יקרא מזיק כיון שלגבי חבירו קרינן ליה מזיק שמזיקו כגופו או כממונו א"כ אף לגבי העבירה גופיה יקרא מזיק למעלה אך לגבי חטא שהוא כינו לבין המקום כלכד אז הוא נקרא חייב ורינו דוקא ליפרע מגופו ולא מן העידיה שהוא הלדיק עכל"ה :

הנה ילך לנו מכלל דבריו דכחטא דבינו לבין המקום כנין עבירה זרה וכיוצא אז כטלה המדה הנזכרת דנוטל לדיק ומכפר וכו' אלא דוקא הפרעון יהיה מגופו :

ומעתה

על פי הנו"ל כזה פרו הוא כמבואר כונת קרא הנזכר דהנה ככאן שהיה עיקר עונם הוא עיקר עבירה זרה דהוא כינס למקום לבן אמר מדע"ה א"כ חטא חטאתם וכו' ואם אין מחני נא וכו' דרך היא המדה דנוטל לדיק לכפר לזה כח האל יאכרך והסיבו חטובה נכונה מי אשר חטא ל"י

דייקא שהוא עון שבינס לכינוי אמחנו וכו' רכבר חרות לן הרכ הנו"ל האי חילוקא דעון שבין האדם למקום לא שייך האי כללה דנוטל לדיק לכפר ע"כ . ומענין לענין באותו ענין כזה האל לכפר כונת לשון הגמרה במס' גטין וז"ל מעשה כריבכ שהלך לרומי וא"ל תינוק אחר יש כביה האסירין ה"ך ועמר על הפתח ואמר מי נהן למססה יעקב וישראל לבוזים ענה איהו תינוק הלא ה' זו חטאתו לו וכו' אמר מוכטחני כזה וכו' העבודה שאיני זו מכאן עד שאפרנו וכו' עכל"ה . וכל המפ' דרכו קס' קס' כזה והקשו רמה היה קושיה ריב"ת כזה הפסוק עד שהקשה אותו להתינוק הלו ועוד יש לרמוז דמה חכמה גדולה שראת כזה התינוק עד שאמר מוכטחני כזה וכו' . אבל אפשר דעפ"ה א"ש ובהק' עיר מה שסיים הרכ כירך ילחק הנו"ל וז"ל עוד דע דכרור המבול היה מלוי בידם שני מיני עונות גזל ונילו עריות ובשכיל הגזל דינס נחשב כמזיק שהוא עבירה שבין אדם לחבירו ובשכיל העריות דינס כחוב כעלמא וכו' וא"כ כיון שיש בידם שני מינים הנו"ל היה מן הלוך להיות כהו חרתי שימוקו וגם נח שהוא הלדיק כדון המזיק שהוא העידיה שלהם יעו"ש כד"ק דכזה ביאר כונת סמיכות הקראי ויאמר ה' אמחה את האדם וגו' ונח וגו' יעוש"כ . וס' נקדים עוד את הדודע דאשכחן כי בזמן אשר נחרב כ"המק הכל לקו הלדיקים והרשעים כאשר מבואר במדרש איכס יעו"ש . וידוע עוד מ"ש המפ' ז"ל דהלך קיס מכוניס בשם ישראל והרשעים מכוניס בשם יעקב שהוא לשון עוקבא עכ"ל :

ומעתה

כזה פרו היא כמבואר כונת ריב"ת וקטוב' התינוק חכמתא דרמי' ז"ל דריבכ הוקשה ליה מי נהן למשיסה יעקב דהם הרשעים וגם וישראל דהם הלדיקים נס כן לבוזים והיאך לקו כולם דממה נפשך אי דין מזיק אית להו אס כן הו"ל דוקא לסלק הלדיקים דהם עידיה דידהו ואי דין בעל חוב אית להו הו"ל שישאלקו הם והלדיקים ישארו חייס וקיימים כדון בעל חוב דהוא כבינונית ואנן אשכחן דכולם לקו וזה שלא כרינא זאת היתה קושיית ריב"ת והקשה אותה לתינוק והסיבו התינוק ואמר ליה הלה ה' זו חטאתו ל"ו דייקא שהם עבירות שבין אדם למקום . וגם ולא אבו בדרכיו הלוך וגו' הוא רמו לעבירות שבין אדם לחבירו על דרך ארז"ל והלכת בדרכיו מה הוא רחום וכו' והן לא היו עושים כן אלה אדרבה היו מריעין לתבדיהם כנו"ל כמדרש בפירושה ולכן מסיבת זה אשכחיה כהו חרתי ואז כיון שהבין ריב"ת חטובה חבף אמר מוכטחני כזה וכו' העבודה וכו' ע"כ :

פסוק

ועתה אס נח מלאתי חן וגו' כודיעני נח את ריב"ך וגו' והדקדוק מבואר דלמה נקט

ויקרא

פרשת תשא

יעקב

נקט זה הלשון דרכיך ולא נקט כלשון אחר כגון מעשיך או כיוצא בזה וכבר ראינו להרב הגדול ר"ל רבינו הרב רמז יע"ש כר"ק. והנה ענין אחר נקט כסניניו ואבארהו כדרך נכונם. והוא כהקדים הקדמה נפלאה שהכין הרב מוהר"ם מאיסטרופולי ז"ע"ה הוכחו דבריו כספר קרינים ככונת הכתוב וכני ישראל יולאים כי רמ"ה עיין שם בארוכה וזה קורף דבריו ידוע כי שם אלהים שהוא חמם אוקיות יש לו ק"ך לירופים והנה אחר ושבועים מהם יונקים ונשפעים מהם ע"ה אומות והנשאר שהם קשעה וארכעים לירופים הם שייכים דוק ל'ישראל ולכן קמלא כי אוקיות השכטים עולים מ"ע אוקיות דוקא והנה מ"ע לירופים יש בהם רמ"ה אוקיות והם מועילים לישראל להנין עליהם מפני המזיקין ככל ע"ה וז"ס הפ' וכני ישראל יולאים ד"ה רמ"ה וכי ר"ל ככה אלו המ"ע לירופים דיש בהם רמ"ה אוקיות ילאו ולא חששו עוד משום דבר עכ"ל כקילור השייך לעניינינו. והנה ידוע עוד כי כחטא העגל אסתלק מישראל כל שמירות הקדושות דהיו מניבים עליהם וכאז המשחיתים לכלותם ח"ו כנזכר במדרש. וכזה א"ש דאפשר דזאת היתה בקשת משה דכ"ע"ה מה"ת אחר שראה כמה רכות של משחיתים שכאז לכלותם לישראל ונשארו בלא שמירה ומנן לכן שפך חמנו לפניו יתברך ואמר א"ש נא מלאחי חן וגו' בכקשה ממך שיאזרו אלו המ"ע לירופים הקדושים שיש בהם רמ"ה אוקיות כנז' יאזרו וינינו על ישראל כמ"ז ומקדם וזה אומרו הוריענו נא את רכ"ך דויקא שהיה עולה גימ' רמ"ה ע"ה ויקזרו ויקסכרו עמהם כי חכמה הוריענו הוא לשון חכמה כלשון הכתוב וידע א"ש א"ש אש"ו ע"כ :

ובאו"א

ותבאר ג"כ כדרך רמ"ז הרומז על האר"ם והוא כהקדים מ"ד כמד' כי ישראל באזרו העת נכשלו כנ' עבירות עכורה זרם ג"ע ש"ד כי כן כתיב ויקומו ללחם ואין לחם אלא ג"ע מגזירה שזה כתיב הכא ללחם וכתיב האם הכהא א"י איש עברי ללחם כי וכו' יע"ש כמד'. עוד נקדים הקדמה נפלאה שהכין הרב מא"ש ז"ל כפ' פינחס וז"ל בק"ור הנה רע כי כל אדם יש אלו שלשה אורות מקיפים קדושים והם כחינת חוקם קדוש לאדם והם אור פנימי ואור חילון ואור מקיף וכבר האריך בעניינם ומולאם ומובאם כס' ע"ן חיים להרב הקדוש מוהר"ם ז"ע"ה ושורשם משם אה"י הקדוש ושלשה מילואים דיריה דוודין דסה"ן ראלפי"ן ורע כי כל אדם מישראל לחוק בו זה החוקם הקדוש כי כן עולה מילוי שם אה"י כיוודין וכו' כנז' כחלק מילואיו כנז' עולים חנ"ה והוא גימט' חוקם. ורע כי אדם השונם חוק כ"ק ח"ו גורם ללחם מעליו חוקם הקדוש חנ"ה וימקד למשחיתים ולקט"ה ח"ו וגורם כמה דעות כזה

יע"ש כר"ק דכזה פירש כונת הכתוב פינחס כן וכו' השיב את חממ"י וכו' שהוא אוקיות חוק"מי יע"ש בארוכה. עוד נקדים מ"ש הרב מנ"ע באופן ע"ל וז"ל סוד הכתוב ואיכה אשית כינך וכין האשה וכו' הם ד"ך דיני מסאכותא שהכין הנחש לעולם כע"ה קלקלו שקלקלה לחוה ופיחה אוחה כאכילת ע"ן הדעת והם גימט' ואיכה הפך לר' קישוטין שהיתה מקושטת כידוע והם חזרו וזיערו את ישראל כשעת שעשו את העגל וזה רמזו רז"ל בדברי קדשם אין לך כל פקודת ופורענות הכא לעולם שאין כ"ד בהכרע ליתרה ממעשה העגל וכי' ולכן רמז משם לחקן וכו' יע"ש כר"ק בארוכה. ועיין ג"כ מ"ש כס' ליקוטי תורה כפ' נשוא כענין זה באורך. וכבר הקדמנו דלשון הורעה הוא נרמז על החיבור :

ובזה

א"ש דזאת היתה כונת מרע"ה חכימא כרמיו"א אחר שראה לישראל קלקלו כעת ההיא כשלשה עבירות כנז' וא"כ אזרי מינייהו שלשה אורות חנ"ה שסם כחינת חוקם הקדוש חנ"ה ונס נקעוררו עליהם ר"ך דיני מסאכותא חנ"ה ורזו ח"ו לכלותם לכן החתן לפניו יתברך ועתה א"ש נא מלאחי חן וגו' אני מכקש ממך הוריענו נ"ה א"ת גימ' אלו החיבות עם אוקיותיהם עולים חנ"ה והוא חמם גימ' שלשה שמות של אורות המקיפים חנ"ה דהם ג' אה"י חנ"ה דהם רמז לחוקם הקדוש חנ"ה שיאזרו ויאזרו עליהם כמ"ז ומקדם וינינו עליהם מן המזיקין שנתעוררו עליהם חנ"ה וזו כזה ינללו מכל רע וא"כ ודאי דר"ך אוקיות כ"ד ר"ך ר"ל אלו הכ"ד דיני מסאכותא שנתעוררו כעת הזאת חנ"ה בדברי הרב מנ"ע כדאי על ידו שיחכרו עמהם האורות חנ"ה והיו רבים כל כ"ד חנ"ה ולכן נקט כזה הלשון דרכך וכו' ע"כ וא"ש א"ש :

מסרה

הכיתוב המפ' ז"ל כס' זה וז"ל זה שלשה זה יתנו כל העובר על הפקודים וכו' זה לחמנו חס זה דבר רע אשר נעשה. ועיין מ"ש ככיתאורו. ואפשר לבאר כונתם כדרך נכין והוא כהקדים את הירודע דהקורה נקראת לחם שנאמר לנו לחמו כלחמני. עוד ידוע מאמר הקנא כמס' אבות גדולה תורה שנקניה בארכעים ושמונה דברים. עוד ידוע דה"ל נקרא רע דכתיב כי ילך לב האדם רע וכו'. עוד ידוע מאי דאמרו בגמרא אמר הקב"ה כראתי ילך הרע כראתי לו תורה סבלין וכו' :

ומעתה

ע"פ כל חנ"ה אבה לבאר כונת המסרה דזה אומרו זה יתנו חקנה לכל העובר על הפקודים ר"ל העובר על פקודי האל ית' החקנה היא זה לחמנו חס ר"ל חרף להתעסק בחורה הנקראת לחם חנ"ה ונקנית כמ"ה רכבים אוקיות ח"ס וכי תימא למע חרף רוקא שילמוד כחורה ולא יקיים המלות כדי לחקן

ויקרא

פרשת תשא

יעקב

סא

לקחן את עלמיו לז"א זה דבר רע וכו' ר"ל שזאת התקנה היא כשכיל הולך שנתלכש בו מקודם ונקרא רע כנו' ודוקא התורה היא המבטלת כתו כנו' רכרתי וז"ה רכרתי לו תורה תכלין וא"כ אין לו תקנה אלא דוקא בלימוד התורה וזה ברור :

ובאופן

אחר אפשר להבין בדרך נכון כונת מר' הגו' לעיל אמר משה לפני הקב"ה רכש"ע כמה תרום קרנם של ישראל אמ"ל ככי תיש"א וכו' והוא כהקדים הקדמה אחת נפלאה אשר הביאה הרב ישועות יעקב הנרפס מחדש כסוף ספר הגולא רכז וז"ל איתא במר' דבעת ירדת הנשמה לזה העולם היא מתפחדת לבא וכן הרוח והנפש מה עושה הקב"ה שולח עמהם ארבעה שמות הקדש והם אלהי"ם שר"י והר"ב קר"ג מנות ואז מיד באים לזה העולם כי השמות שלי הם העוז שלהם מן הכטן לשומרים עכ"ל המר' וכוה ההקדמה ביאר הרב הגו' כונת האוי קרא שאמר דהע"ה בדכרי קדשו מפרי בטנך אשי"ת לכסא לך ר"ל מעת שאזה ככטן קורם לאחד לאויר העולם תזכה באלו השמות ד' שהם ר"ת אשי"ת יעו"ש בר"ק ורפס"ח :

ומעתה

ע"פ ר"ק אמרתי רכזה יוכן כונת מר' הגו' אמר משה לפני הקב"ה כמה תרום קרנם של ישראל וכו' והוא דזה פשוט דלא יזכו זאת הזכיה כי אם ישראל ולא האומות וא"כ זאת היתה כונת ארונינו מדע"ה באומרו כמה תרום קרן ישראל יותר מן האומות לזה הסיכו האל יתב' ככי תיש"א שהוא ר"ת של ארבעה שמות הקדושים הגו"ל ואל תחמה מחסרון הו"ד כי ידוע דנקודת החירוי"ק מוליד אות יו"ד כנו' כס' כנפי יונה ככלל יעו"ש וברור וכוה ג"כ אמרתי רכזה רמז דהע"ה באומרו שת"י בארני אלהים מחסי וכו' ר"ל כל הכעסה רידי דבאתי להאז עלמא הוא ככת ארבעה שמות הקדש הללו שהם ר"ת שת"י וגם כאלהי"ם זהו עיקר מחסה דידי וברור וכוה ג"כ אפשר לרמוז רזאת היתה כונת הקובחה שהוכיח לנו משה רבינו ע"ה באומרו לך ול-ך תשי" כנו' וזכר רוב השמות וא"כ היאך אזה וקשכת אל מחוללך וכו' וברור :

מסרה

הובאה בס' המפ' ז"ל אלה ג' תרא כזאת הפרשה אלה אלהיך ישראל על אלה אני כוכיה אלה מועדי והו"ה וכל אחר לררכו פנה כביאורו וי אפשר לכארה ע"פ מ"ש הרב זרע בירך ז"ל משם האר"י ז"ל דישאל עיקר מה שגלו למצרים הוא כשכיל לברר רפ"ק ניהק ולא זכו לברר בו אם ר"כ דוקא וזה רמז הכתוב וגם ערב רב עלם אהם וכו' ונשאר להם פ"ו ניהק כלל תיקון והיו כן עד שעלה מרע"ה כדי לקבל הלוותה ובעלותה זכה להשלים התיקון וזה רמז הכתוב ומשה עלה אל האלהים קרי

כיה עולה אל האלהים הוא רמזו לפ"ו הנשאים שהם נימט' אלהי"ם שנתעלו על ידו ולא נשאר שום תיקון ולכן כשהוריר הלוותה היה חדות מן שמוק חירות משעבוד מלכות כידוע וזה היה אלו לא היו ישראל עובדים את העגל אבל כעו"ה כיון שחטאנו כעגל חזר הכל כמקדם וכל אלו הנלוות הם כדי לחזור וללקט הרפ"ח שנפלו מחדש עכ"ה בקיור יעו"ש וכל המפ' ז"ל נשמשו כהקדמה זו עוד נקדים מ"ש הרב נפש יוסף כס' בלק משם האר"י ז"ל וז"ל מה שנלוותנו בעליית הרגל כשלא רגלים היונו כדי ללקט הרפ"ח ניהק אשר נפולו מחדש וכו' וכוה ביאר כונת האתון שאמרה לכלעם אתה רוכה לעקור אותה החוננה שלש רגלים יעו"ש בר"ק כמלא דעל ירי המועדים בעלייתנו שאנן עולים לרגל נתקנים הרפ"ח נילוי הקדושה :

ומעתה

כזה הרי מכארת כונת מסרה הגו' וז"ל אלה אלהיך וכו' ומסיבת זה היתה גרמא לתרכן כי המק ולכל זה הנלוות וזה אומרו על הלה אני כוכיה וכו' אבל התיקון קרע על ידי מה לז"א אלה מועדי וכו' כנו' רכסיבתם יתקנו הרפ"ח ניהק על ידי עלייתנו כאשר ביאר הרב אר"י רכי עילאי ז"ל ע"ב :

פרשת ויקהל

פסוק

ויקהל משה וכו' ששק ימים תעשה מלאכה וכו' הנה כבר ידוע רכל המפ' ז"ל ררכו קשת'ם לדרוש כטעם דלמה הקדים האל יתב' כזאת הפרשה שהיא כולה ענין לווי המשכן ומעשו וא"כ מה ענין שהקדים כהחילה ללוות להם על ענין השבת שכבר נללונו בו מקודם כמה פעמים וא"כ למה עכשו חזר ללוותנו עליו כענין עשיית המשכן ועיון כרש"י ז"ל מאי דרש בסמיכות הענין יעו"ש ואנה עני"א אמרתי דאפשר להבין כונת הענין כשנים ואלשה אופנים וילא הראשון יוכן כדרך פשוטה כהקדים מ"ש הרב מוסר"י אלגאזי ז"ל כספר הכהיר שמע יעקב כפרשת קרומה ככונת דכרי המדרש ז"ל כששמעו מלאכי השרת שאמר ליה הקב"ה למשה דבר אל כנ"י ועשו לי מקדש ושכנתו כקובס מיר התחילו להתרעס לפני הקב"ה ואמרו לפניו רכש"ע למת אזה מניח לעליונים ויורד לתקונים ס' ארונינו מה אריר שמך ככל הארץ עכ"ה וכתב הרב הגו"ל ז"ל ולכאורה יש לתקור רמה כל החרדה הזאת ומה היתה עיקר טענת מלאכי השרת כזו ויתורף דעענתייהו היתה דסס סיו דוליס לערער מייכא דבר מלרא רקי"ל רכי מלרא קרים משום ועשית קיסר והטוב כידוע עכ"ה יעו"ש

ויקרא

פרשת ויקהל

יעקב

והנה

כזה אנהרנהו לעיינין לדרוש סמיכות ענין השבת למלאכת המשכן והוא כהק' עור את הירוע מאי דקו"ל כרינא דכשוקף או ככן אזרא טענתא דבר מלרא באשר רין זה מכואר כפירושא כרכיו מרן הקרוש יעו"ש כד"ק . וירוע מארז"ל דאנן על ירי שמירת השבת אית לן רין בן לבני האל יתכרך וכן קרויים ב"כ שותפים עמו יתב' בארז"ל כבמרא כאלו נעשה שוקף וכו' יעו"ש כד"ק . וכזה הרי הוא כמכואר רזם ממש מה שנתכוון האל יתב' ללווינו כענין שמירת השבת קודם לווי המשכן והוא לכל ישאלו ישראל למרע"ה כיזר אתה מצוה אוחנו על עשיית המשכן ומאי אהניא לן כעשייתו כי אה"כ יענו המלאכים דינא דבר מלרא ולא יור האל יתב' אללנו לפי'ס רינ'א לכן הקדים בתחילה לרבר על ענין השבת כדי לסודיעם דאית להו רין שוקף וכן כנו' ומזה הטעם עלמו ידעו דא"כ ודאי ריוכל להניח העליונים ולהשרות שכינתא כהאי עלמא וליתא לרינא דבר מלרא כרינא כלל ע"כ וק"ל :

ובזה

יתבאר קרא שאמר דהע"ה כרו"ה ק'ס תחנה עליו מחנה לא יירא לבי אס תקום עליו מלחמה כזאת אני כותם . והרקרוק מכואר דמי הם המחנה ומה רוליס בו ועור מהו כזאת רקאמר . אכל לפ"ה הרי הוא כמכואר והוא כהקדים את הירוע דזה"ת כינוי לשבת רכתיב אשרי אנוש יעשה זאת וכו' שומר שבתו וכו' . וא"כ זה אומרו אס תחנה עליו מחנה דמו על מלאכי השרת ויטענו דינא דבר מלרא וכו' . לא יירא וכו' כטעם כי כזאת ריקא אני כותם ע"כ . וכזה ב"כ יתבאר קרא כזאת ידעתי כי תפלת כי כי לא יריע אויבי עליו :

באופן

אחר דרשינן סמוכים דאורייתא אשר על ירו הש"ני והוא כהקדים את הירוע מאמר רז"ל דעיקר לווי שגלטוינו כענין המשכן הוא משום לכפר לנו על מעשה העגל כאמרם יבא זהב שבמשכן ויכפר על מעשה העגל עכ"ל . האמנם שציקרא יש לרעת דכיזר אחר שחטאו מתקבלים כתשובה והוא להו כפרה והלא קימא לן מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול וזה פשוט ולפי זה מאין הדגלים לרבר דיהיה להם קלימה וירוע דזאת הקושיא כבר חפירה שריס ויועלי ארץ כל המפ' ז"ל וקירטו הרבה תירוטים וסחירוץ רשום לכל הוא רשאני קיב"ה דכולי עלמא דיליה ומלר זה יוכל למחול דהוקא מלך כשר ורם לא מלי מחול משום שכבודו אינו משלו אלא משל לבור וא"כ לא מלי מקיל ליקרייכו דזיבורא משא"כ האל יתב' רבו"ע דיליה ומלי מחיל ורע שאמרו כבמרא ע"פ וס' הולך לפניהם יומם וכו' יעו"ש . אמנם מעיקרא יש לנו לרעת דמהיכן אית לן הוכחה ברורה דהקב"ה כולי עלמא דיליה עד שנאמר דעיקר

מה שיכול למחול לנו עונותינו היא מטעם דכולי עלמא דיליה הוא ויכול למחול על כבודו . אך לזה לריכיס אנן להקדים מאי ראינא כמררש ס' משפטים וז"ל מעשה כרכן גמליאל ורכי יהושע שפלטו לדומי ורשו אין דרכו של הקב"ה ככשר ורם שהוא גוזר גזירה ואומר לאתריס לעשות והוא אינו עושה כלום אכל הקב"ה אינו כן הוה שם מין אחד . אמר להם כל דכריכיס אינס אלא כזב ושקר לא אמרסם אלהים אומר ועושה למי אינו משמר את השבת אמרו ליה דשע וכו' אין ארס רשאי לטלטל כחקך חלרו כשבת . אמר להם הן אמרו לו העליונים והתחתונים הם חלרו של הקב"ה שנאמר מלא כל הארץ כבודו וכו' יעו"ש . ובפ' כראשית מכואר יתב' דאמרו ליה אמשול לך משל למת"ר לשנים שהיו דריס כחלר אחר אס זה נותן עירוב זה אינו נותן שמה מותרים לטלטל כחלר אכל אס הוא רר בחלר אחר הרי הוא מותר ככל החלר אף הקב"ה לפי שאין רשוק אחרת עמו וכל העולם כולו שלו הוא מותר לטלטל . ככל העולם עכ"ל יעו"ש . א"כ נמלינו למדין דכלל זה אינו לריכין לירע כשמירת שבת דכולי עלמא דיליה הוא והקב"ה כרא אוחס שהרי אין הקב"ה גוזר גזירה אלא א"כ מקיימה ואיך הוא מוריד נשמים כשבת אלא ודאי משום רבו"ע דיליה והוי כמטלטל כחלרו . וא"כ מאי טעמא ויכל לסלות לנו העונות ופשוט :

ומעתה

כזה הרי הוא כמכואר מה שליוה לנו עור על ענין השבת קודם לווי ענין המשכן הבא לכפר לנו על מעשה העגל כנו' כי הוי רלא תיקשי להו לישראל רמעיקר' איך הויא להו כפרה למעשה העגל והלא מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול אלא מאי אית לן למימר רשאני קוב"ה רבו"ע דיליה ומאן מוכח לזה משום הכי הקדים להם ענין השבת דהוא המוכיח וכדור :

סמיכות

ענין המסיה שנתן משה על פניו ואח"כ ויקהל משה וכו' אלה הדברים וכו' ששק ימים וכו' וכיום השניעי יהיה לכם קרש וכו' . ולכאורה קשה דמה ענין המסיה לשמירת שבת ובכר כל המפ' ז"ל דרכו קסת'ס קסת'ס הסופ'ר כזה יעויין כד"ק . ואנא עני'א אמרתי להכין והוא כהקדים מה שראיתי להרכ המקו' כס' מאור ושמש ז"ל שכתב וז"ל כקילור רע דזה המסיה שנתן מרע"ה על פניו הוא רמו להארות קרושוק שאיירו עליו וככניו והס שלשה שמות הקרש יהו"ה אהי"ה ארנ"י שעוליס שלשם נימט' מסו"ה וזה סוד הכתוב ויתן על פניו מסוה עכ"ל כקילור יעו"ש כאורך . וירוע עור מה שכתבו חכמי המקו' ז"ל ופכיא דכריהס כקילור הרכ לקט שמואל ז"ל כי הארס על ירי שמירת שבת קרש כהלכחו ובקיימו כשבת שלשה סעורות וזכה למשיך עליו

עליו הארוך משלשה שמות הקדושים הללו כי סעודה ראשונה היא רומזת לבחינת שם ארנ"י. וכסעודה שנית היא רומזת לבחינת שם יהו"ה והשלישית היא רומזת לבחינת שם אהי"ה והארבע על ידי קיומו אוקס כהלכתם יזכה למשוך עליו הארוך הקדושוק משלשה שמות הנז"ל עכ"ל. וזוה אחי שפיר כינת סמיכות הענינים האלו שמירת שבת שליונו בו האל יתב' לענין המסוק שנתן מרע"ה על פניו להודיע לנו כמה גדלה מעלת השומר שבת כהלכתו דכמו דמרע"ה זכה על ידי קדושתו שיאירו על פניו שלשה שמות הקודש הנז' העולים גימט' מקו"ה כנז' בן כל אחר מכס יזכה לזה שיאירו עליו ועל ידי מה לז"א ששק ימים וכו' וביום השביעי יהיה לכם קודש וכו' לרמוז על ידי שמירת השבת כהלכתו וקיום השלשה סעודות שהם חוכה מראוריאל כנז' כנמדה דמס' שבת דמקראי אפקו רבנן חוכה דידהו יעו"ס. וגם ראיתי אסמכתא מהרב בס' בני יששכר שרמזו ראלו השלשה שמות הם נרמזו כתיבת שבת יעו"ס כרכ"ק. וינעם לך רכריכו וכו' :

ומענין לענין באוקו ענין אמרתי להכין כדרך אפשר כונק לשון מדרש פליאה הכיאו הרב תולדות יוסף אשכנזי ז"ל על חמש מנילות כסופו והרכ ז"ל לא כתב בו ביאור וחיפשיי ככל ספרי המפ' ז"ל ולא מלאתי שום אחר שהכיאו כי אם הרב הנז' ז"ל וז"ל שאלו תלמידיו לרכי ערום כמה מתכסה אמר להם כלכו אמרו לו והלא יש לו לשון אמר להם עליו נאמר כאשר בא בן ילך עכ"ל. והוא סקום וחקום וקמ"ה קמ"ה יקרא. אך עפ"י יתבאר ובהקדוים עוד את הידוע מ"ס חכמי המוסר כטעם לש"ר למאי דאיכא כנמדה דחמור עון לשון הרע יוקר מעבודה זרה וכו' ולכאורה יש לרעת דמה ענין עבודה זרה ללשון הרע וקירלג לפי דבעו"ה המספר לשון הרע הוא כופר כהשגחתו יתכרך וקובר שאינו רואה אותו ולא שומע דבריו ח"ו ואסמכו דכריהם לקרא מלא דכתיב אשר אמרו ללשונינו נכביר שפתינו אתנו מי ארון לנו עכ"ל. עוד ידוע מ"ס רבינו האר"י ז"ל כי המספר לשון הרע כל מנוח ומע"ט שעשה כולם נלקחים ממנו וניקנים לזה שסיפר עליו וכו' ואם בן לפי"ה נעשה ערום כלי מנוח וכו'. עוד ידוע מ"ס רבינו האר"י ז"ל כי תיבת לכ"ו הוא רמוז על יחוד קבה"ו כי תיבת לכ"ו כינוי לשכינה היא מלכות ואוק וי"ו הוא קב"ה. גם לכ"ו גימ' לא"ה עם הכולל שהוא קוד תורה לשמה כמ"ס רבינו האר"י ז"ל. ורמז שאפי' בעסקו כתורה יהיה דוקא לשמה כדי שיתקן עכ"ל. וזוה יתבאר כונק מאמר הנז' דזאת היתה כונק התלמידים ששאלו לרכי ערום כמה מתכסה וכו' ר"ל מי שכבר סיפר לשון הרע כ"מ ונעשה ע"י זה ערום מן המנוח שעשה שילקחו ממנו כנז' ועכשיו נרכה רוחו לחזור כשוכה ולתקן מה שקלקל מה יעשה עד שיתקן ויתכסה לזה השיבם לחכימא כדמי'זא ואמ"ל כלכ"ו דייקא ר"ל שקמיר מעתה ומעכשיו יאמין כיחורו יתב' שהוא יחיד ומיוחד וז"א כלכו שהוא רמז על יחוד קבה"ו כנז' וגם רמז על חורקו שתהא רוקא לשמה כנז'. ולזה הקשו לו ולמה לריך זה התיקון דוקא והרי יש לו לשון הרע יעסוק כתורה ודי לו דכתיב מרפא לשון וגו' ואפי' שלא לשמה ח"ו אלא בלימוד בעלמא די לז"א להם כי עליו אני קורא כאשר בא בן ילך ר"ל כמו שטעם עיקר גודל פגמו הוא כשכיל שבעת סיפורו הוא כופר כהשגחתו יתכרך בן יהיה תיקונו שיעשה ענינים המורים דהוא מאמין כהשגחתו יתב' ראז בודאי כזה יבא זה ויכפר על זה ע"כ ודוק כי הדברים מוכינים למבין :

ובזה אפשר לכתב גם כן רמז האי קרא בעלמו מרפא לשון עץ חיים וגו' ולכאורה הוה קשה ההכנה רהול"ל יעסוק כתורה. אך לפי"ה א"ס ובהקדים עוד את הידוע כי תיבת ע"ץ הוא רמז על יחוד

פסוק ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר וגו' אלה הדברים וגו' ששק ימים וגומר וביום השביעי יהיה לכם קודש וגו'. הדקדוק מכוון ככאן דכתיבה אומר אלה הדברים לשון רבים ואח"כ הוא מנוח רוקא על השבת. ואם בן קר"ל לומר זה הדבר אשר לזה ה' לאמר ועיון בס' בר"ט ז"ל מה שתי לזה יעו"ס. אבל יוכן כדרך פשוטה והוא כהק' את הידוע מארז"ל ע"פ אשדו אנוש יעשה זאת וגו' שומר שבת מחללו וגו' ודרשו כל השומר שבת כהלכתו אפי' עובד ע"ז כאנוש מוחלים לו וכו' עכ"ל. והנה ידוע דישראל קודם פרשה זו נזכר שבעברו את העגל ואמרו אלה אלהינו ישראל וגו'. וא"כ ז"א ויקהל משה וגו' ויאמר אלה הדברים וגו' ר"ל לתיקון מה שהכעסתי כדברוכם ואמרתם אלה אלהינו וגו' ועבדתם לעגל קדעו כמה יתקון עון זה שכידכם לז"א ששק ימים וגו' וביום השביעי יהיה לכם קודש וגו' ר"ל שתהיו נזהרים כשמירת שבת כהלכתו ותקדשו אותו וזוה ודאי יתקון תב"ק עוניכם כנז' כל השומר שבת כהלכתו וכו' ופשוט: **ובאו"א** יוכן כדרך רמז בהקדים את הידוע מארז"ל כמה חמור עון הלשון הרע ואפלונו כנמדה דמס' מנחות כמי שחטא וסיפר לשון הרע מאי תקנתיה חד אמר שאין לו עוד שום תקנה כי כבר כרחו דהע"ה כרכתיב יכרת ה' כל שפתי חלקות וגו' וח"א אפי"ה יש לו תקנה דיעסקוק כתורה ויתכפר לו דכתיב מרפא לשון עץ חיים וגו' ואשפיקא הלכתא כמ"ר אית ליה תקנה כידוע. וזוה א"ס דזה רמז לנו הכתוב כאומר אלה ר"ת אכ"ל לשון הרע התיקון הוא הדברים אשר לזה ה' וכו' :

ויקרא

פרשת ויקהל

יעקב

יחוד קב"ו כי היא גימ' ק"ס וכן שם יה"ו כחשבון
 כזה עשרה פעמים ה' וחמשה פעמים ו' עולים מאה
 וכן חמשה פעמים ו' וששה פעמים ה' הרי כין הכל
 גימ' ע"ץ. וידוע דשם ויה"ו כ"ה הוא רמז על קב"ה
 כי אות ה' אחרונה הרי כחינה שכינתו יתב' וא"כ ז"א
 מרפא לשון ר"ל תיקון לעון שפיפר כלשין שהוא לשון
 הרע זריק דוקא ע"ץ ר"ל יוסה כל לימודו בתורה
 לשמה ליחד קב"ו וכזה בודאי חיים ר"ל ומשך חיים
 לעלמו ויתקון מה שקלקל דיכא זה ויכפר על זה ע"כ
 וכרור :

ובאו"א

אמרתו אפשר לבאר האי קרא כירך
 רמז והוא בהקדים לירע ולמה נקט
 כזה הלשון מרפ"א והול"ל תיקון או רפואת הלשון .
 ועוד הול"ל מרפא ללשון עץ וכו' . ועוד להבין השלום
 ספקוק וס"ף כה שבר כרות מה כונתו כזה . אבל יוכן
 הענין כטוב בהקדים את הירוע מארז"ל ע"פ ויסעו
 מרפירים ויבא עמלק וילחם וגו' ודרשו רז"ל דפירוש
 מרפירים שריפו ויהם מן התורה מיר ויבא עמלק
 וגו' עכ"ל . עוד נקדים מ"ש הרב חיד"א ז"ל בכינת
 האי קרא האמור כפ' נלכים וז"ת פן יש כסם איש או
 אשה וגו' אש"ר לכבו פונם היום מעם ה' וגו' והיה
 כשמעו וגו' והסביר כלככו וגו' לא יאבה ה' סלוח לו
 כי אז יעשן אף ה' כאיש ההוא וגו' וז"ל יוכנו כונת
 הני קראי בהקדים את הירוע מארז"ל דקודם כריאת
 העולם היו אוקיות התורה במילואן ואות האל"ף היתה
 כתובה אל"ף בלתי למ"ד וראה הקב"ה שאין העולם
 מתקיים כא"ף עמד והטיל למ"ד ונעשה אל"ף עכ"ל .
 וא"כ א"ש דזה הרשע שמע זה ועל זה סמך שכ"ר
 נתבעל הא"ף שהרי הקב"ה הטיל למ"ד ונעשה אל"ף
 וזה רמז פניש כסם וגו' אש"ר לכבו פונם ר"ת אל"ף
 ומסיבת זה והסביר כלככו וגו' לז"א לא יאבה ה' סלוח
 לו וגו' כי אז יעשן אף רייקא ר"ל שהשלק הלמ"ד
 ותשאר א"ף על ראשו . כי הלמ"ד הוא לשון לימוד
 וה"כ אם לא ילמוד יבכיר הא"ף עליו עכ"ל יעו"ש
 כד"ק . תכלית הולא בו ע"י הפרשנות מעסק התורה
 יהיה גרמא לשמים רעות הן ונכר עמלק כ"מ כי
 עיקר ביאתו כשביל כוטול תורה וא"כ כל זמן כוטולה
 ק"ו הוא בתנבורתוהן שהוא ג"כ מבכיר הא"ף בעולם
 כנו' . עוד ידוע מ"ש חכמי המקו' ז"ל כי ע"י כוטולה
 של תורה הוא גורם כ"מ תמיר תנבורת הדינים
 מלעילא והיינו שמת אלהים הרומזים לרין כירוע .
 וידוע דשם אלהים כוורין הוא עולם גימ' ש' ואלהים
 כרכוב כזה אל"ף אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה' וכו'
 עולם כוורין גימ' ר' הרי ק"ק ועם שני כוללים דיהו
 הוא גימ' שכ"ר . עוד ידוע מ"ש רבינו סארי ז"ל כי
 המתקשר מלימוד התורה הוא פונם כרוחו כי התורה
 היא רומזת בכר"ה וכן מתחלת ככ"ה ושם בסונית

הרוח כירוע עכ"ל . וע"פי כל הנו' הרי הוא כמכור
 כונת האי קרא כטוב טעם דז"א מ"ר פ"א אוקיות
 מ"ר גימט' עמ"לק ואוקיות פ"א הוא א"ף ר"ל תיקון
 לאלו השמים רעות הוא לשון עץ חיים דוקא ר"ל שיהנה
 לשינו בתורה שהוא עץ חיים דכזה מכניעים ומכטל
 כחם אבל וסלק כה ר"ל מי שהוא מסלק ומעקש עלמו
 מדכרי תורה מלכד שגורם תנבורת שמים רעות הנז"ל
 גם גורם לתנבורת שמים רעות אחרים הן תנבורת
 הדינים של שמת אלהים והן פונם ג"כ בכחינת הרוח
 וכנו' וזה שסיים וסלק כה שב"ר רייקא כרו"ת רייקא .
 ע"כ ורוק כי הדברים ככונים וכרורים :

פסוק

ויאמר משה אל כל עדת בני ישראל לאמ"ר
 זה הדבר אשר לוא ה' לאמ"ר קחו מאתכם
 תרומה וגו' . והנה המדקדק יראה דלכאורה תיבת
 לאמר שני פעמים הם יתור נפיש' . ואפשר שיכנו
 כדרך פשט והוא בהקדים את הירוע מ"ר כמר' ע"פ
 ויקומו ללחק אין לחוק אלא גילוי עריות מלמד שבעת
 העבל נכסלו ישראל כשלשה עכירות עבודה זרה גילוי
 עריות ש"ד יעו"ש באורך . והנה פשוט דכעשיית
 המשכן נתכפר כל הני קלמא וכפרט עון גילוי עריות
 ראש לא נתכפר לא היתה השכינה שריוה בו דמקרא
 מלא דיכר הכתוב ולא יראה כך ערוף דבר ושכ
 מאחריך וגו' א"כ מדמלניו דהשכינה שרתה במשכן
 הויה הוכחה ברורה דנמתל להם גם עון של ג"ע .
 וידוע דתיבת לאמר כינוי לג"ע . עוד ידוע כי ע"י
 עונות הללו נתפשטו ישראל מעדיים שהוא רמז על
 המלכות סק"ו שזכו בו בתחילה בעת שאמרו נעשה
 ונשמע כנו' כנמרא דמק' שכת יעו"ש ומקרא מלא
 דיכר הכתוב ויתכללו בני ישראל את עדיים וכו' .
 וידוע כי תיבת לאמ"ר כינוי ג"כ למלכות כאשר הכיח
 הרב מוהר"י אלגאזי ז"ל יעו"ש כד"ק . וכזה א"ש דזה
 מה שרמז להם מרע"ה משמו יתב' דכשיל הני תרי
 לאמ"ר שגירמס כעבור חטאתכם הן עשייתם עון
 גילוי עריות והן ג"כ גירמס שיפשט ערי שלכם לכן
 התקנה היא דוקא קחו מאתכם תרומה וגו' כ"י
 לעשות כה המשכן וכזה יתקנו הני תרי ענינים הן
 שזו יהיה כידכס ערות כרורה שנתכפר לכם עון
 ג"ע ג"כ מלכד עון העגל והן דתחורת השכינה כינוכס
 כמק"ם יוחזרו לכם העדים הנו' שהם אורות קדושים
 כירוע ויתחדשו לכם על ידי הפרשנות שכינתו כחוככס
 וזה אומרו זה הדבר אשר לוא ה' קחו מאתכם וגומר
 ע"כ וק"ל והדברים כרורים :

ויבאו

האנשים על הנסוס כל נדוב לכ הכו"א
 ח"ת ונו"ס ועכע"ת וכו"מ ז' כל זה וכל
 איש אשר הניף הנופת זכב לה' . אפשר לרמוז בהאי
 קרא כס"ד רמז ענין אלו הענינים שכתבה התורה
 שהכיאות ומה הם רומזים ומאי נפקא מינא כהודעת
 שם

שמש - אבל יוכן הענין והוא בהקדים את הירוע מארז"ל דעיקר מה שנלטו כענין המשכן הוא כדו לתקן חטא שחטאו בעגל וכאומרם יבא זהב שבמשכן ויכפר על מעשה העגל עכ"ל. והנה ירוע מ"ש המפ' ז"ל דקודם חטא העגל היו ישראל מזוינים באורות עליונות ועל ידי חטא העגל הופשטו מהם כבוד הכבוד והנללו כני ישראל את ערים וכו' עיין בד"ק. עיר ירוע מ"ש הרב האר"י זיע"א כי על ידי חטא העגל נתעורר חטא ארס וחוס וחסוזה זוהמה הנמש למקומה ועשה ק' לזן ופירור ח"ו בן קובה"ו והגיע פגמם לכחינת שלשה ספירות העליונות ששם רומזים כחינת י"ג מילין דרחמי שהם מכוונים בכחינת מזל"א עילאה שהם שלשה שמות יהו"ה עם המקור הם היו"ג כירוע ל"ו ועיין בס' ע"ח כשער רחל ולאה בפגם שפגמו ועד היכן הגיע עי"ש ויאורו עיניך. והנה אחר שהביאו בשמחה וכטוב לב גדף המשכן זכו שחזרו וזיקנו כל פגמים הקודמים ועיין בספר כליל תפארת הנר"מ מה שביאר בארוכה כל עניני הכח הזכ והכסף וכל הדברים שזכרו בעניני המשכן הכל הוא נגד פגם שפגמו בחטא העגל וכשכיל התעוררות חטא ארס וחוס והנמש שעוררו עליהם מחר"ם יעו"ש בסוד חושבן ככרי הזכ וגם הארניים והקדקדס והקדשים כל דבר ודבר כשורשו יעו"ש דברים ורזין עילאין ורפח"ח :

ומעתה

ע"פ הדברים הנז"ל אפשר שזה באה לרמוז תו"ק בהאי קרא וז"ל ויבואו האנשים על הנשים כל נריב לב ר"ל שאלו האנשים זכו להקעלות על כחינת הנשים ר"ל אפילו הנשים לא חטאו בעגל כירוע וממילא לא נפגמו והאנשים הם נפגמו מסיבת חטאם עכ"ז על ידי הכאתם נדבך המשכן כנריבוב לב זכו ונפעלו לכחינת הקודמת שהיו כה מקודם החטא מעולים על הנשים וזה אומרם על הנשים כל נריב לב ומלכר זה עור זכו כהכאתם שיקוקן כל מה שפגמו בחטאם ולהקצור אורוה הקדושים שפרחו מהם ולתקן חטא ארס שנתעורר כנו' וליתד קובה"ו ולמשוך בזה התעוררות הרחמים מי"ג מכ"ד וזה רמוז באומרם הבי"או ונ"ו נוט' התקינו כהכאתם יתזרו אורוה ויתקון חטא חוס וקוס"ר מהם וזהמת נחש זהו חס ונוס וכיון שכבר התקינו ונודבכו וחזרו למריבה הקודמת אז זכו ליתד כחינת קובה"ו וירוע כי השכינה היא כחינת ע"ת קרויה וסיק"ד הוא טו"כ וזה אומרם ועבע"ת היא אוקיות טו"ב ע"ת שחזרו ויחזו כחינת י"מ והכל חזר כמו קודם החטא והכל אז נתקן וכיון שהכל נתקן אז תקף זכו להמשיך עליהם הארס עליונה מכחינת י"ג מכ"ד שהיא כחינת מזל"א כנו' וזה אומרם וכו"מ ז' שהיא נומ' מזל"א ע"ה כל כלי זהב ר"ל וזכז נעשה כליה לכחינת

ה"ן שנתעוררה עליהם כי ירזו כי זה"כ הוא רומז לבחינת רין וזה אומרם כל הוא לשון כליה כלי זהב ר"ל כחינת הדין שכולה הונפה וחזרה לשורשה שהיא כחינת חזק וזה אומרם תנפת זהב לה' ורו"ק וא"ש את"כ והסי"ב :

לא

תכערו"אש" ככל" מושבתיכם" כיום השבת. ראיתי להרב כליל תפארת הנר"מ שכתב וז"ל ירוע מאמרם רז"ל מפני מה תיקנו עירובי סלירות מפני השלום דנמשכ כאלו דמים ככית אחד ואוכלים נ"כ מפא אחד ולכן בא הרמז אותיות שלו"ם בס"ת תכערו"אש" ככל" מושבתיכם" לרמוז שלא יבערו אש המתלוקת ועל ידי זה יזכו לשמו של הקב"ה שנתקף בשם שלום כירוע עכ"ל יעו"ש כד"ק. ועפיר"ק אש' לכאר כס"ד דלכן נתקף ש"ת נטריו" שלום" בשבת תקיימו. למפרע הוא נוטריוקין תזכו בשם שלום. גם נוט' שיאור כניכס תכף והוא כדבר הרב הנז"ל. עוד יבאר נוט' ש"ת והוא בהקדים מ"ד בתקונים הביא דבריו הרב הגדול מוהר"ק ז"ל בס' כ"ח וז"ל כל המוסיקי ככבורו של שבת וכהוללותו וכו' מוסיפין ליה וכו' וכל הנורע נורעין ליה וכו' ואם הוא חכם חכמתו מסתלקת ממנו ואם הוא עשיר כממונה אסתלק מיניה ואסתאר עני וכו' עכ"ל יעו"ש. נמלא דהשומר שבת חכמתו אסתארת ביה וגם אש הוא עני והיה עשיר כי קי"ל מרובה מידה טובה וכו' ומעשה של יוסף מוקר שבו הנז' כמס' שבת טובות. וא"כ זה רמוז בשם ש"ת נוט' שבת ככבורו תזוהרו. שכריכס"בכמה תשאר. או שבת כהוללותו תוסיפו. שכריכס"בזה תתעשרו. עוד יבאר בהק' מ"ש הרמב"ן ז"ל בפ' בראשית וז"ל בקולור ויכרך אלמים את יום השביעי וקדש אותו וכו' נאמר ביה קדושה וגם ברכה א"כ דע כי כל השומר שבת גם הוא יבנה מכורך ומקודש עכ"ל והרב טל אורות ז"ל בהקדמתו כחכ כי השומר שבת זוכה להסבך מאת ה' כי מנין המלאכות הם ט"ל כנו' כמשנה והם מנין אוקיות של שם יהו"ה דלירופיו הם עסמ"כ שהם עלוים נומטריא הכרכ"ה עכ"ל יעו"ש. וא"כ זה רמוז בשם ש"ת הוא נוטריוקין שבת כשמירתו תתקדשו. גם שבת כשמירתו תתברכו. גם בארבע שמות תתברכו כנו' ורו"ק דלויכא מירי דלא רמוז :

פרשת פקודי

אלה

פקודי המשכן משכן העדות אשר פוקר על פי משה ונו'. אפשר להכין כדרך רמוז והוא על פי הירוע דעיקר מה שנתברכו שני בתו המקדשות הוא כשכיל שלא נכנס מדע"ה לארץ באשר כתבו המפ' ז"ל ועיין בס' מט"א ז"ל יעו"ש. וירוע דעיקר

דעוקר הנרמא שלא נכנס מרע"ה לארץ הוא כשכיל שהוליו המרגלים סס רע על הארץ וסיבת הליכת המרגלים מעיקרא סיבה על פי משה כארז"ל על פ' שלח לך אנשים ודרשו שלח לך לרעהך אני אני מלווה אותך וכו' . עוד ידוע מ"ש רש"י ז"ל וזה לשונו פקודי המשכן משכן רמו על בית המקדש שנתמשכן שני פעמים עכ"ל . והרב חיר"א ז"ל הביא ג"כ כי פקודי מלשון חסרון כמו לא נפקד ממנו איש וכו' והראשון שהיה כמילואו כתיב המשכן וכי שני שהיה חסר חמשה רכרים כתיב משכן בלא ה' עכ"ל . ועפ"י אפשר לרמוז הנה אומרו אל"ה ר"ת "אמירת" לשון "הרע זה גרם פקודי המשכן משכן ר"ל שכע"ה נחרבו שני כתי מקדשות כנו' . הראשון כה' שהיו בו חמשה רכרים טובים והשני משכן בלא ה' שחסר ממנו חמשה רכרים וכי תימא מי גרם לנו כל זה לזה אמר הערו"ת שהוא לשון ערית ורמוז על המרגלים שהיו כולם ערית שבישראל כידוע ועיקר הליכתם שמהם טעו גם ישראל ויכבו והיתה הנרמא שיסאר מרע"ה והם כולם כמדבר אשר פיקד על פי משה כי מרע"ה הוא שהפקידם ושלחם ומזם נתגלגל כל זה הענין ע"כ :

או יתבאר כאופן אחר אומרו אלה פקודי המשכן משכן הער"ת אשר פקד וכו' והוא כהקדים את הידוע מה שכתבו המש' ז"ל בחר מהנו טעמי שלא נכנס מרע"ה לארץ הוא כשכיל שלא יכנה בית המקדש כידו ואם היה נכנס היה איהו כונה ב"המק ואם היה נכנס על ידו לא היה אפשר עוד ליחרב כלל עכ"ל ועיון כס' מט"א ז"ל . עוד ידוע מה שכתבו חכמי המקו' ז"ל מרע"ה איהו אחוז כספירת הרע"ת שהוא ספירה על ונה הרבה ועיון מה שכתתי לעיל כפרשת שמות ככונה הפסוק ותחבב אחותו מרחוק לרעה מה יעשה וכו' יעו"ש ויאירו עיניך כזה :

והנה כבר הקדמנו משם הרב חיר"א ז"ל כי פקודי הוא לשון חסרון וסיבות המשכן משכן רמוז על שני כתי המקדשות וכי שני שהיה חסר חמשה רכרים כתיב ביה משכן בלא ה' . וכזה אתי שפיר דזאת היתה כונה הכתוב באומרו אלה פקודי המשכן משכן רמוז שכע"ה נחסרו מינן השני כתי מקדשות הראשון שהיה בה חמשה רכרים והוא יתכנה כשם המשכן והשני שנחסר ממנו החמשה רכרים וקרוי כשם משכן דיקא ולא המשכן כנו' ומי גרם זה לזה אמר הע"ת אוקיות הרעה אשר פוקד וכו' . ר"ל כשכיל שלא נכנס מרע"ה לארץ הרמוז ככחינת הרעה כנו' אלא נשאר בחוץ ועל פיו ומאמרו רוקא נלטינו לעשות המקדשות והוא לא כנה אותם כידיו זה היה גרמא לנו שנחסרו מינן השני כתי מקדשות וכנו' ע"כ וכדור :

או יתבאר כאופן אחר אומרו אל"ה פקודי המשכן משכן הערוק וכו' והוא ע"פ הידוע מ"ש רבינו האר"י ז"ל כטעם שלא נכנס מרע"ה לארץ היה לרוב מעלתו כי נשמחו היתה למעלה מכחינת ארץ ישראל כי ארץ ישראל היא רומזה ונרמזת ככחינת שכינת עוזנו הקרויה ככחינת רח"ל ורמוז זה ככתוב כפרשת שלח לך ויעלו ויקורו את הארץ ממדבר לין עד "רחוב לבא" חמת ר"ת רח"ל . אך מרע"ה היה נשמחו הוא וכני דורו מכחינת לא"ה כידוע שהיא עליונה ויקר מיתל ולזה נשפחה כעונה כסוד הכתוב עקב ענוה יראת ה' וכו' ועיון עפ"ד מה שכתב הרב ערבי נתל הנדפס מח"ש דבר נחמד רכונת הכתוב האמור כפ' שלח לך וז"ל וישכימו ככקר ויעלו אל ראש ההר לאמר ויאמרו הננו ועלינו אל המקום אשר אמר ה' כי חטאנו והקדוק מכואר וקשה מאד מאי נתינת טעם הוא כי חטאנו וכו' ואירכא כשכיל שחטאו היה להם להקדש מן העלים . וקורן כקילור וזה דר"ע פ האמור משם הקדוש מרן האר"י ז"ל רטעם שלא בא משה רבינו ע"ה הוא והורו לארץ הוא משום כי היתה קדושתם ומדריגתם עליונה מקדושת הארץ כנו' א"כ כזה א"ש כונת דכריהם בטוב טעם והוא דכראוקס עכ"ש שחטאו לכן אז נתחזקו ואמרו ודאי הננו ועלינו והטעם כי חטאנו וא"כ ודאי אין אנטנו עוד כמדריגה עליונה כמאזוקדס וא"כ מסיבת זה ודאי נובל מעכשיו לבוא לארץ וכו' עכ"ד ורפח"ח :

ומעשה ע"פ כל הנז"ל אבא לכאר האי קרא והכתוב דזה בא רמוז ידעתידיס כתי המקדשות ליחרב כנו' כתיבת פקודי המשכן משכן וכו' דקאי על המקדשות וכדי דלא ניקשו מי היה הנרמא לכל זה הלער לזה הקדים כנוע"ס דכרוי ואמר אל"ה אוקיות לא"ה וכא לרמוז דמסיבת שדור המדבר ונס מרע"ה כולם היו מכחינת לאה כנו' ונס טמ'ן ברמ' כאומרו "אלה" פקודי "המשכן" משכן "הערוק" שעולים הר"ת גימט' ענו"ה רמו שהם מכחינת לא"ה הרמוזה כענו"ה כנו' ככתוב עקב ענו"ה וכו' ומסיבת זה לא נכנסו לארץ לכן זה היה כנרמא כי כע"ה פקודי המשכן משכן רמוז שנחרבו הכתי מקדשות ע"כ :

או יתבאר כאר"א ולהכיין דקרוק שכלו הדברים ככפילה המשכן והוא כהקדים את הידוע מאי דאיקא כנמרא והוכאה כרש"י פ' תשא על פסוק לך נחה את העם וכו' וכיום פקדו ופקדתי עליהם חטאתם וכו' וז"ל אמ"ל הקב"ה למרע"ה עתה שמעתי אליך מלכלותם יחד וקמיר כשאפקוד עליהם את העונות דידהו ופקדתי עליהם אז מן עון העגל עם שאר העונות ואין פורענות באה על ישראל שאין בה קלח מן עון העגל עכ"ל יעו"ש . וכתיב ע"ז הרב נפש יוסף ז"ל . הנה כזמן החרבן יהוה דהיו כיד ישראל כמה

ויקרא

פרשת ויקהל

יעקב

סדר

כמה עונות וכמו שאמרו רז"ל כי בית ראשון נקרב כשכיל עון ע"ז ג"ע ש"ד וכדומה אלא שעון העגל היה קמיר מכריע עם כל העונות שהיו עושים נמלה כי עון העגל הוא כמו שאור לעיסה שאם לא יש שאור אינה נעשית העיסה פח הראוי לאכול וכן ג"כ עון העגל הוא השאור ולכן אם לא היו ישראל עושים אה העגל אפשר שלא היה נחרב הכית כלל והן בעו"הר על ידי שעשו את העגל הוא היה הגרמא לקורבן בית לוינו וכו' עכ"ל יעו"ש כר"ק וכו' הקדמנו דהכית היה בו חמשה דברים ולכן כתיב המשכן בה"א יקירה כנו' עיר נק' את הירוע מ"ש הרב חר"א ז"ל ככמה מקומות דעיקר גאולתו ככל עת היא קלויה בשני דברים הן כשכיל שמירת שבת כארז"ל אלמלא ישראל שומרים שבת אהרן כהלכתי מיד הם נגאלים וכן כשכיל הקורה ומקרא מלא דיבר הכתוב גם כי יתנו כגוים עתה אקבלם וכו' והרב קור"א הנו' כבר כספריו הקדושים נהן טעמים טועמים חיים דלמה גאולתו קלויה כשכיל אלו שני דברים יעו"ש כר"ק כס' כסא דוד וכו' ר"א עור נק' מ"ש הרב הגדול מוהר"ר גרשון אשכנזי ז"ל כס' עבודת הגרשוני הנד"מ וז"ל משכ"ן הוא רמז על שבת כי משכ"ן ר"ת מטה שולחן כסא נר והנה מטה הוא רמז על ליל שבת דלילה רשבת היא מלכתא שהיא כחינת שיבתא קדישא שנקראת מטה כידוע ועיון ג"כ לעיל בפ' ויקח מ"ש ככותב הכתוב וישתחו ישראל על ראש המטה ויאירו עינוך דכברי הרב שולחן קוא שבת כבוקר הארה ע"ק שמאיר אז וכל האויבים והקלוי' והסע"א לא יוכלו להרים ראשם נגדו כבוד הכתוב חערך לפני שולחן נגד לוריו וכו' כסא הוא רמז על שעת מנחה יהון הכא כהאי קח בנילוטין דבי מלכתא כר הוא רמז על נר שבת קדש שהוא חוכה כידוע עכ"ל יעו"ש עו"כ מ"ש הרב נועם אלימלך והרב קדוש לוי ז"ל כי שם לויים יאמר כל העובדים את ה' בכחינת לשמה ומקלוים עם הקב"ה ולכן נקראו בשם לויים קמיר עכ"ל יעו"ש כר"ק :

ומעתה

ע"פ כל הנו' אפשר לבאר רמז'א דהאי קרא דזה אומרו אל"ה ר"ל כפיכת עון העגל שאמרו ישראל אלה אלהיך וכו' זה היה בעו"הר גרמא כנויקין קמיר ככל לרוקינו וכפרעו בחרבן כ"המק שהוא היה מחמד עינונו והגרמא היתה היא אלה אלהיך כנו' שגון זה הוא כמו השאור קמיר לעיסה שאלמלא הוא לא היה נפקר הכית ונחרב וזה אומרו כשכילו פקודי המשכן ואמר בה"א יקירה רמז על חמשה דברים טובים שהיו בו כנו' ולכן התקנה כדי שנגאל מן הגלות החל הזה וקאזור העטרה ליושנה היא על ידי שני דברים הראשון משכ"ן שהוא ר"ת מטה שולחן כסא נר שכולם רמזים על שבת

כנו' לרמז שריוכים אהן להווק נזקרים כשמירת ש"ק כראוי וזה יהיה לנו להד"ר עז"ר לגאולה כנו' ל' וגם את השכ"י הוא העדות אשר פוקד ע"פ משה והוא רמז לקיום הקורה שנקראת עדות שנטונו מפינו של מרע"ה אבל הן כעסקינו כקורה הן כשמירת שבת קדש הכל יסיה דוקא לשמה וזה אומרו עבודת דיקה הוא רמז על עבודתנו הלוויים רמז על העובדים לשמה כנו' הנקראים בשם זה ואז כזכות הני קרו מילי דמעלייתא חכף אהן נגאלים ויבא משיח לרמז ועמו אליהו הנביא לקבץ נרסונו וז"א ברמז כי"ר איקמ"ר ד"ה דוד כ"ן ישי אליהו וז"ל אינו חכף מגלות רבינו כי הם הנגאלים דידן כידוע ודו"ק :

ועוד

יתבאר בדרך רמז' וסוף על פי מ"ש הרב קור"א ז"ל וז"ל איקא בתנא דבי אליהו לה חרב העולם אלא כפשעה של קורה ולא חרבה הארץ אלא מפשעה של קורה וכל הלכות הבאות לעולם אינם אלא דוקא כפשע הקורה שנאמר כפשע יעקב כל זאת וגם חרבן כפי המקדשות הוא על עזיבת הקורה וכו' עכ"ל והנה ידוע דעיקר הלכות הבאות לארץ או לעולם הוא מהתעוררות הגבורה הדינים המתעוררים למעלה אך כשאין מתקנים את המעוות אז מתקנים כחות הדינים והדרבה נמשכים החסדים עלינו וזה ברור עו"כ את הירוע כי שם אלהים וז"ל הם רמוזים לדין עור ידוע מ"ש הרב האר"י זיע"א כי עיקר התעוררות והמשכת החסדים ושמות הרמזים הם המתעוררים מבחינת מז"ל קדישא שהוא מקום גבוה מאוד והוא גימט' שלשה הוי"ת שהם למעלה מן הכנין ומן הטבע ושם הם מקור הו"ג מביאן רחמי כידוע וזה רמזו רז"ל באומרים בני חיי ומזוני לאו כזכותא קליא מילתא אלא כנו' לה דייקא קליא מילתא וכו' ועיון להר"מ א"ז ש'האר"ך כזה ככמה מקומות יעו"ש וכן כזה ביאר הר' הגדול בעל עבודת הגרשוני ז"ל כונת הפסוק כעת בה' ועשה טוב שהוא בניו לקורה דכתיב כי לקח טוב וגו' וכזה חזקה שכן ארץ ורעה אמונה והתענג על יה"וה רייקא רמז למקום הנזכר שהוא כחינת מז"ל קדישא ויחן לך משאלוה לכה וגו' עו"ש כר"ק בפ' מקץ :

ומעתה

ע"פי כל הנו' נבאר האי קרא זה אומרו אלה פקודי המשכן הם ר"ת גימט' אלהים וגם ס"ת אר"י רמז על התעוררות הדינים כנו' וזה היה הגרמא כי בעו"הר היה חרבן לשני כפי המקדשות הרומזים בפיכות המשכן כנו' ל' אי לזאת התקנה היא שנתעסק בקורה וזה שסיים הערות אשר פוקד על פי משה ר"ל שנתעסק בקורה כי עיקר התעוררות של הדינים הנו"ל הוא כעון פשעה של קורה כנוכר וזו כיון שנקאר לתקן את המעוות ונעסק בקורה אז וראוי הדינים נמתקים כי כיון שהיבטל

ויקרא

פרישת פקודי

יעקב

שתיכטל הקיפה יכטל המסוכב ולא עוד אלא שזוכה להקדושתו הרחמים והקדושים הרומזים במקום הנבוכה של המזללה כנזכר וזה נרמז כמה שקיים האוי קרא "עבורת" הלויים "כיד" "היהמר ר"ק עולוים ע"ח והס גימט' ג' הוי"ו וגימט' מזללה כנז"ל דהס עיקר הרחמים כנז"ל ודו"ק כי דמו נכון הוא :

טעם לזה טוע'מיה חיי'ם ז"ל . אכל לפי'ה אפשר גם אלא ענ'יא לתת טעם עפ"ד הללו הזכות דוד מלכא היא שעמדה לאבוקינו ולנו לכן מן השמים נזרמנו לפחות פתח טוב כהאי עניינא ו"ד רכנן קרויני גימ' דו"ד לרמזו דזכותא דדוד היא היקה לנו להד'ר עז'ר וכנז"ל ודו"ק כי הוא נכון וכדור כטוב . ועפ"ה כי זכות דוד הע"ה הוא היה לנו להד'ר עז'ר כנז"ל דקרמה נדבחו שנתן לב"המק . כזה אפשר להכין הרמז של הלולב הנרמז לקמן וכהק' מ"ש הרב קולרית יחסך בן לוי בפרשת תשא כי כל ענין הלולב הוא רומז על דוד יעו"ש בד"ק ודו"ק :

קול

אשא . ואהתנן לאל רס ונשא . שהוא יהיה בעזרי לכהוב מקלפת חירושים אשר זיכני לומר כמניולת אקתר הדסה . וכאזיה מאמרים השייכים ליום הנסא . וזה החלי בעזר לוריו ונולו הוא אשר שמים וארץ עשה :

מעט ליקוטוים שזכני האל יתברך וקידשתו השייכים לימי פורים

"ויהי" כימי "אחשורוש" הוא "אחשורוש ונו" ר"ת הס עולוים גימ' דו"ד ויש לדעת דלמה בכאן נרמז שמו של אורו דריק דוד מלכא וכבר ראיתי להר' שוהא דינוקא שרגש בזה וקירן יעו"ש בד"ק . ואפשר לבאר כס"ד והוא ע"פי מ"ש הרב חיד"א ז"ל בס' ב"ד טוע'מיה חיי'ם למאי דאיקא כמדרש וז"ל זכרנו ה' ברלון עמך אמר דוד רבון העולמים כשאעשה קשועה על ידי מרדכי זכרנו ה"ל הקב"ה חייך לך אני זוכר דכתיב איש יהודי שהיה משבע יהודה ואחר כך ושמו מרדכי ע"כ לשון המדרש . וכאב הרב הנזכר דלרין כיהוד מאי אית ליה לדוד המע"ה כנס זה ער שכקס שזכרהו וקירן כטוב טעם ע"פי מ"ש רבינו אפרים ז"ל ע"פ איש יבא כפריו הלך כסף חיבת יבא חסר ו' רמו לעשרת אלפים כבר כסף שנתן המן ואז הקב"ה זכר עשרת אלפים שנתן דהע"ה לכיה המקדש עכ"ד רבי אפרים ז"ל . והרב חיד"א כתב דאפשר כי כרו"הק ידע דזכות הכרבה שלו של ב"המק קנן להליל ישראל בימי המן ולכך רלה מהאל יתברך שזכרהו והקב"ה הכטיחו שכן יעשה איש יהודי שהיה משבע יהודה כנו' עכ"ל ודפח"ח יעו"ש בד"ק . וע"פי ר"ק אס בן הרי הוא כמבואר באר היטב כטעם שבכאן בתחילת המנילה נרמז שמו הקדוש בר"ק כנזכר להודיענו כי בזכותו של ה' ק הזה היא היקה לנו כנר'ס המע'לית שניולנו מיר אוקו רשע לר ואויב כי הוקדמה נדבת אוקו לדיק לנדבת הרשע ובה ילאנו מאפלה לאורה והוא כדור :

איתא כמדרש שוחר טוב וז"ל אמר הקדוש ב"ה לשכטיים אהס מכרתס את חייכס מקוד מאכל ומשקה דכתיב וישבו לאכול לחם וישאו את עיניכס ונו' חייכס כן נמכרים כניכס מקוד מאכל ומשקה דכתיב והמלך והמן ישבו לשאוף והעיר שושן נבוכה עכ"ל . ויש לדקדק דלמה המתין להס ער כוא המן לקנות אותס ולא מקורס על ידי אחר וכל המפ' ז"ל רכבו קס'ס כו' . ויוכן כדרך אפשר והוא בהקדוים מ"ש הרב יושב אהליו ז"ל כשרשת פקודי וז"ל דע רבל שנאח המן הרשע עם ישראל היה כעבור הכבודה שלקח יעקב אע"ה מעשו שלא כדון כמרמה דכתיב וימכור את בכורתו ליעקב וכו' . עו"ג מ"ש הרב הנז' כפ' מקץ וז"ל יש לחקור דמכירת הכבודה לכאורה היא מכירה בטלה דאית בה אונאה וכיטול מקח דכשביל דבר גדול כזה יתן מעט עדשים אהמהס וא"כ ודאי אין לך כיטול מקח גדול מזה והמכירה בטלה וא"כ כרינא איך נחקיימה המכירה הזאת :

וראיתי לרבני אשכנז ז"ל שחקרו זאת החקירה וקירטו וזה לשונס עיקר מה שנתקיימה זאת המכירה כדניא הוא משום דבעת שמכרה עשו ליעקב מכרה באגב מקרקעי דבאורה טעה מכר לו ג"כ חלקו השייך לו כמערת המכפלה כדמים יקרים כארז"ל ע"פ כקברו אשר כריתו לי בארץ כנען וגומר שקנה הקבורה ככרו של זהב וכו' יעו"ש . ואגב קנה הכבודה וא"כ הוי מקרקעי אגב מטלטלי וק"ל כדניא דבמכירת אגב כטילי לה דין אונאה עכ"ל רבני אשכנז ז"ל . עוד נקיים את הירוע דעיקר דין אגב לא נאמר דין זה אלא רוקא כישראל אכל ככני נח לא שייך הללס דין זה ואפי' שמכר באגב עכ"ד ודינו דין אונאה כמטלטלים ומכ"ש אס יש כיטול מקח ועיין בארובה כזה בס' משכנות הדועים הנז' יעו"ש :

והנה מעשה בזה באנו למחלוקת קדומה שנתקן כס

ובזה ג"כ אמרתי אעשה לי מטע'מים לתת טעם נכון לדקדוק אחד אשר ראיתי להרב מופת הדור מוהרש"ק ז"ל בס' בההיר חנופה חיים הנד"מ וז"ל הנה מלינו בגמ' דמנילה שרכנן קרויני גימ' האמוראי' זיע"א כשרטו לרוס כמנילה פתחו פיהס כחכמה לפחות פתח טוב וכמ"ש שס רבי יונתן פתח לה פתחא וכו' וכן כריו כולס יעו"ש דהס סך הכל יעלו למנין ו"ד ויש לדעת דלמה הס י"ד ולא יוקר עי"ש מה שנתן